

15. VMTDK-REZÜMÉKÖTET

2 0 1 6

Szerkesztette:
Csányi Erzsébet

A 15. Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia társzervezője
az Újvidéki Egyetem Mezőgazdasági Kara

15. Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia
15. Vojvođanska mađarska naučna konferencija studenata
15. Hungarian Scientific Conference of Vojvodinian Students

Újvidék, 2016. november 17–20.

15. VMTDK–REZÜMÉKÖTET 2 0 1 6

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium
Újvidék, 2016

15. Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia

15. Vojvođanska mađarska naučna konferencija studenata

15. Hungarian Scientific Conference of Vojvodinian Students

Újvidék, 2016. november 17–20.

Újvidéki Egyetem, Rektorátus (Zoran dr. Đinđić 1.)

Mezőgazdasági Kar (Újvidék, Dositej Obradović tér 8./ Novi Sad, Trg D. Obradovića 8.)

A 15. VMTDK PROGRAMJA

2016. november 17. (csütörtök)

KONFERENCIA-FELVEZETŐ PROGRAMOK

Helyszín: Újvidék, Vojvode Mišića 1., udvari szárny, Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Tudósklub

- 11.00–13.00 A 15. VMTDK TUDOMÁNYOS KERESZTALA – a vajdasági magyar felsőoktatás és tudományos utánpótlás kérdéseiről
Részvevők: a 15. VMTDK tudományos bizottságának tagjai, a Kristálygömb díjasok, a VMFK régi kollégistái, a VMAT, a VMDOK képviselői

2016. november 18. (péntek)

MŰVÉSZETI KONFERENCIAPROGRAMOK

Helyszín: Újvidéki Egyetem, Rektorátus (Újvidék, dr. Zoran Đinđić 1.)

KIÁLLÍTÁSOK

- 19.00–20.00 (rektorátusi üvegpavilon) A tárlatokat **Samu János Vilmos** nyitja meg.

Szenti Lilla (Újvidék):

HÁLÓ

Szokola Igor (Újvidék):

FÉNYHÁLÓ (fényképsorozat)

Kiss Natália (Újvidék):

H-ÁLOM (képek)

Rác Gyöngyike (Újvidék):

IMAGE SEARCH: ART (kollázsok)

Monyov Glória (Újvidék):

SZÖVÖTT SZITUÁCIÓ (drótszoba)

Szabó Kornélia (Újvidék):

DEFORMÁCIÓ-HÁLÓ (festmények)

Somorai Renáta (Pécs):

ÁTHATÁS (textilfestmények)

Klájó Adrián (Újvidék):

TÉRINTERVENCIÓ (padló- és falinstallációk)

Kincses Endre (Pécs):

VÁLASZ PILINSZKYTŐL (rajzok)

Vass Szabolcs (Újvidék):

ROKON ILONKA COPYRIGHT (kollázsok)

Kocsis Lenke (Újvidék):

EGY LÉGÜRES TÉR ANATÓMIÁJA

EGYÉB MŰVÉSZETI PROGRAMOK

20.00–22.00 (a Rektorátus amfiteátruma)

Búrány Renáta, Varga Kitti Klaudia, Lassú Melánia (Szabadka):

HOGYAN KÉSZÜL EGY FESTMÉNY? (HOMMAGE À FRIDA KAHLO) (video)

Maletaški Krisztina, Subašić Dunja (Újvidék):

(h)ÁLO!

Berta Csongor, Pásztor-Kicsi Gergely, Ricz Ármin (Újvidék):

/VERZIÓK (videoklip, ének)

Kóródi Lilla, Csóka Szabolcs, Szakács Tamás, Szalai Natasa (Szabadka):

TALÁLKOZÁS CISZ-MOLLBAN (irodalom, mozgás, zene)

A 15. V M T D K P R O G R A M J A

Urvi Vora, Brestyánszki Bernadett, Brestyánszki Dína, Koór Gréta (Szeged):
NADIYA (zenés-táncos performansz)

Székely Beáta – szólóénekes, **Szalai Bence, Ozsvár Róbert** – gitár (Újvidék):
ILYENNEK LENNI... (kortárs megzenésített versek)

2016. november 19. (szombat)

TUDOMÁNYOS KONFERENCIAPROGRAMOK

Helyszín: Újvidéki Egyetem, Rektorátus, amfiteátrum (Újvidék, dr. Zoran Đinđić 1.)

8.00–9.30 REGISZTRÁCIÓ

9.30–9.40 ÜNNEPÉLYES MEGNYITÓ

9.40–10.00 KÖSZÖNTŐK

10.00–10.30 **PLENÁRIS ELŐADÁS**

Elnöklő: **Dr. Csányi Erzsébet**, a tudományos bizottság elnöke, a VMTDK főszerzője

Bereczkei Tamás egyetemi tanár, az MTA doktora/Dsc dékán, intézet- és tanszékvezető
(PTE BTK Pszichológia Intézet, Pécs):

KÖZÖSSÉGEK SZERVEZŐDÉSE: A MÚLT ÜZENETE

10.30–12.00 **PLENÁRIS TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI ÜLÉSSZAK**

Elnöklők: **Vass Dorotea** (Pécs), **Losonc D. Tibor** (Szabadka)

10.30–10.45 **Szécsényi Csongor** (Újvidék):

HATÉKONYABB „HÁLÓ” A NAPENERGIA FELFOGÁSÁRA – FÉNYELNYELŐ KÉPESSÉG NÖVELÉSE
KALKOGENID RÉTEGEKBE

10.45–11.00 **Pápista Zsolt** (Újvidék):

KI VAGY TE NEKEM? A NÉMET, MAGYAR ÉS SZERB ROKONSÁGI TERMINOLÓGIA KOGNITÍV
NYELVÉSZETI MEGKÖZELÍTÉSBE

11.00–11.15 **Palusek Erik** (Budapest):

KAPCSOLATI HÁLÓK HATÁRO(KO)N INNEN ÉS TÚL

11.15–11.30 **Hörigh Szilvia** (Nyitra):

MELYIK NYELVET VÁLASZTHATOM? – A HIVATALI NYELVVÁLASZTÁS VIZSGÁLATA ZSÉRÉN
ÉS NAGYKÉREN

A 1 5 . V M T D K P R O G R A M J A

- 11.30–11.45 **Bukva Kármén** (Szeged):
A TERRORIZMUS HÁLÓJÁBAN. AVAGY KITŐL FÉLÜNK JOBBAN?
- 11.45–12.00 **Wiandt Bernát** (Budapest):
ÖNSZERVEZŐDÉS A JÖVŐ INTELLIGENS VÁROSAIBAN
- 12.00 *Sajtó tájékoztató*
- 12.00–13.30 Ebéd a Rektorátus ebédlőjében

2016. november 19. (szombat)

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI SZEKCIÓÜLÉSEK

Helyszín: Mezőgazdasági Kar (Újvidék, Dositej Obradović tér 8./ Novi Sad, Trg D. Obradovića 8.)

13.30–19.00

8

SZEKCIÓTERMEK A MEZŐGAZDASÁGI KARON

ÉLŐ TERMÉSZETTUDOMÁNYOK
amfiteátrum

ÉLETTELEN TERMÉSZETTUDOMÁNYOK ÉS MŰSZAKI Tudományok
P2/földszint

TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK I.
P3/földszint

TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK II.
P4/földszint

HUMÁN I
S31/3. emelet

HUMÁN II
S1/földszint

HUMÁN III.
P5/földszint

MŰVÉSZETEK
díszterem/földszint

RÉSZLETES TUDOMÁNYOS KONFERENCIAPROGRAM – SEKCIÓK

A tudományos szekcióülések részletes beosztása

ÉLŐ TERMÉSZETTUDOMÁNYOK

- Agrártudományok • Klinikai orvostudományok • Multidiszciplináris természettudományok
- Gyógyszertudományok • Biológiai tudományok • Erdészeti és vadgazdálkodási tudományok
- Orvostudományok • Élelmiszertudományok

Szekcióvezetők:

Dr. Barak Ottó egyetemi tanár, ÚE, Orvostudományi Kar, Újvidék

Dr. Czékus Géza egyetemi tanár, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dr. Bagi Ferenc egyetemi tanár, ÚE, Mezőgazdasági Kar, Újvidék

Dr. Lengyel László docens, Budapesti Corvinus Egyetem, Kertészettudományi Kar, Budapest

Dr. Horák Rita docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Elnöklők: Mihalek Nóra (Újvidék), Terhes Emil (Szeged)

- 13.30–13.45 **Cank Kristóf Bence** (Szeged):
A SPIRAEA NEMZETSÉG NÖVÉNYKÉMIAI VIZSGÁLATA
- 13.45–14.00 **Kovács Norbert** (Szeged):
BORSOSMENTAMINTÁK MENTOFURÁN- ÉS PULEGONTARTALMÁNAK VIZSGÁLATA
- 14.00–14.15 **Murényi Tihamér** (Újvidék):
PATULINSZENNYEZŐDÉS MEGHATÁROZÁSA KÜLÖNBÖZŐ ALMALEVEKBE
- 14.15–14.30 **Lőrinczi Bálint** (Szeged):
HIDROXILÁLT KINURÉNSAV-SZÁRMAZÉKOK SZINTÉZISE ÉS TOVÁBBALAKÍTÁSA
- 14.30–14.45 **Stefkó Dóra** (Szeged):
RUMEX FAJOK ANTIBAKTERIÁLIS SZŰRŐVIZSGÁLATA ÉS A RUMEX AQUATICUS HATÁSÉRT FELELŐS VEGYÜLETEINEK IZOLÁLÁSA
- 14.45–15.00 **Hallgató Tünde** (Újvidék):
AZ ANTIBIOTIKUMOK ISMERETE ÉS HASZNÁLATA A PÁCIENSEK KÖRÉBEN
TOPOLYA KÖZSÉGBEN
- 15.00–15.15 *S z ü n e t*

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

Elnöklők: Kovács Norbert (Szeged), Hallgató Tünde (Újvidék)

- 15.15–15.30 **Csernus Emőke** (Újvidék):
KOGNITIV FUNKCIÓK NÖVELÉSE CÉLJÁBÓL VÉGZETT SZERFOGYASZTÁS AZ ÚJVIDÉKI
EGYETEM HALLGATÓI KÖRÉBEN
- 15.30–15.45 **Mihalek Nóra** (Újvidék):
HIPEROXIA OKOZTA VÁLTOZÁSOK AZ ARTÉRIÁS VÉRNYOMÁST ÉS A SZÍV HEMODINAMIKAI
PARAMÉTEREIT ILLETŐEN
- 15.45–16.00 **Terhes Emil, Pálfi Alexandra, Delia Giovanniello, Pigniczki Daniella** (Szeged):
PATKÁNYVÉKONYBÉL-HÁMSEJT MITOKONDRIUMOK FUNKCIONÁLIS VIZSGÁLATA
- 16.00–16.15 **Hajnal Beáta** (Újvidék):
A CUKORGYÁRTÁSBAN HASZNÁLT ÚJ GENERÁCIÓS DEZINFICIENSEK HATÁSA AZ EXTRAHÁLT
RÉPASZELETEKRE PRÉSELÉS KÖVETKEZTÉBEN
- 16.15–16.30 **Czékus Borisz** (Újbelgrád):
ALTERNATÍV SZERVESTRÁGYA HATÁSA A KONYHAKERTI NÖVÉNYEK HOZAMÁRA
- 16.30–16.45 **Tósaki Ágnes, Tósaki Ferenc, Vajda Lívია, Vajda Szilvia** (Gödöllő):
A ZENTAI KERTEK MÚLTJA ÉS JELENE
- 16.45–17.00 *S z ü n e t*

Elnöklők: Hajnal Beáta (Újvidék), Lőrinczi Bálint (Szeged)

- 17.00–17.15 **Szítás Teodóra** (Szabadka):
NÉHÁNY DOMINÁNS-RECESSÍV ÖRÖKLŐDÉSŰ TULAJDONSÁG VIZSGÁLATA
KÉT VAJDASÁGI MINTÁBAN
- 17.15–17.30 **Marinkov Jelena** (Újvidék):
A SZUBLETÁLIS RÉZ (CU) KONCENTRÁCIÓ HATÁSA A GLUTATION S-TRANSZFERÁZ GENETIKAI
EXPRESSZIÓJÁRA HÁZI MÉHEK ESETÉBEN LABORATÓRIUMI KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT
- 17.30–17.45 **Sós Nóra** (Szabadka):
AZ EMBERI FEJ KVALITATÍV JELLEMZŐINEK VIZSGÁLATA
- 17.45–18.00 **Koncz Karolina** (Szabadka):
A MARTONOSI ISKOLA TANULÓINAK TESTTÖMEGINDEX-VIZSGÁLATA

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

- 18.00–18.15 **Tarján Tobolka Albina** (Újvidék):
AZ ÉRINTETTEK VIZSGÁLATA AZ ERDŐGAZDÁLKODÁSBAN:
A KOVILJI-PÉTERVÁRADI RÉT KÜLÖNLEGES TERMÉSZETI REZERVÁTUM PÉLDÁJÁN
- 18.15–18.30 **Margit Adrianna** (Szabadka):
AZ ÉRZÉKSZERVEK KVALITATIV TULAJDONSÁGAINAK ELEMZÉSE VAJDASÁGBAN
Vita, oklevélkiosztás

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

**ÉLETTELEN TERMÉSZETTUDOMÁNYOK
ÉS MŰSZAKI Tudományok**

- Fizikai tudományok • Földtudományok
- Kémiai tudományok • Matematika- és számítástudományok
- Építésztechnológiai tudományok • Gépészeti tudományok
- Informatikai tudományok • Multidiszciplináris műszaki tudományok
- Vegyésztechnológiai tudományok • Villamosmérnöki tudományok

Szekcióvezetők:

Dr. Simon Vilmos egyetemi docens, Budapesti Műszaki Egyetem (BME) HIT, Budapest

Dr. Lukity Tibor docens, ÚE, Műszaki Kar, Újvidék

Dr. Weiszbürg Tamás docens, ELTE, Budapest

Dr. Zavargó Zoltán egyetemi tanár, ÚE, Technológiai Kar, Újvidék

Mgr. Kaszás-Lazetić Karolina, ÚE, Műszaki Kar, Újvidék

Dr. Lendák Imre docens, ÚE, Műszaki Kar, Újvidék

Dr. Nagy László egyetemi tanár, ÚE, Műszaki Kar, Újvidék

Dr. Pintér Róbert főiskolai tanár, Szabadkai Műszaki Szakfőiskola, Szabadka

Petkovics Ármin tudományos segédmunkatárs, Budapesti Műszaki Egyetem (BME) HIT, Budapest

Dr. Námesztovszki Zsolt docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Elnöklők: Martinovity Ferenc (Újvidék), Bálint Ádám (Szabadka)

13.30–13.45 **Nagy Attila Mátyás** (Budapest):

KÖZÖSSÉGI ÉRZÉKELÉSEN ALAPULÓ TÖMEGFELÜGYELETI RENDSZER

13.45–14.00 **Mátéffy Kornél** (Újvidék):

1-OKTIL-3-ETILIMIDAZOLIUM BROMID MINT ÚJ RÉZKORRÓZIO-INHIBÍTOR

14.00–14.15 **Kiss Mária** (Újvidék):

REGULARIZÁLT DISZKRÉT TOMOGRÁFIAI REKONSTRUKCIÓS MÓDSZEREK

14.15–14.30 **Vajda Olivér** (Szabadka):

ÉPÜLETELEMÉK FORMAI KIALAKÍTÁSA A GAZDASÁGOSSÁG SZELLEMEBEN

14.30–14.45 *S z ü n e t*

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

Elnöklők: Szarka Ede (Budapest), Kiss Mária (Újvidék)

- 14.45–15.00 **Losoncz Dániel Tibor** (Szabadka):
SZABADKA VÉDETT VÁROSMAGJÁBA ÚJONNAN TERVEZETT VEGYES HASZNÁLATÚ ÉPÜLET
HOMLOKZATÁNAK ÉPÍTÉSZETI-VIZUÁLIS IDENTITÁSA
- 15.00–15.15 **Kántor Anna-Erzsébet, Laczkó-Benedek Brigitta** (Kolozsvár):
EGYENESFOGÚ METSZŐKERÉK PROFILHIBÁJÁNAK HATÁSA A LEFEJTETT
FOGASKERÉK PROFILJÁRA
- 15.15–15.30 **Szabó Krisztina** (Újvidék):
FLEXÓ NYOMÓLEMEZEK RÁCSPONTJAINAK VIZSGÁLATA DIGITÁLIS KÉPFELDOLGOZÁS
SEGÍTSÉGÉVEL
- 15.30–15.45 **Nagy Attila** (Szabadka):
ÉPÍTÉSI HULLADÉKBETON ÚJRAHASZNOSÍTÁSA ÚJ BETON ADALÉKANYAGAKÉNT
- 15.45–16.00 **Bálint Ádám** (Szabadka):
A MECHATRONIKA VILÁGA LINEÁRIS MOTOROKKAL BEHÁLÓZVA
- 16.00–16.15 **Martinovity Ferenc** (Újvidék):
KÖNNYŰ OLEFINEK DESZTILLÁLÁSA: PROPÁN-PROPILEN FRAKCIONÁLÁSA
POLIPROPILÉN-GYÁRTÁS CÉLJÁBÓL
- 16.15–16.30 *S z ű n e t*

Elnöklők: Kántor Anna-Erzsébet (Kolozsvár), Mátéffy Kornél (Újvidék)

- 16.30–16.45 **Fejes Szilveszter, Szenci Attila** (Szabadka):
FEJLETT TECHNOLÓGIÁK ALKALMAZÁSA AZ ENERGIAGAZDÁLKODÁSBAN
- 16.45–17.00 **Szarka Ede** (Budapest):
A SZÉLENERGIA-TERMELÉS ELŐREJELZÉSE
- 17.00–17.15 **Bessenyei Szilárd** (Budapest):
RHEX-SZERŰ HEXAPOD ROBOTLÁB DINAMIKUS MODELLEZÉSE, OPTIMALIZÁLÁSA
ÉS A LÁB VALIDÁLÁSÁRA SZOLGÁLÓ MÉRŐMŰSZER FEJLESZTÉSE
- 17.15–17.30 **Maráci Dávid** (Újvidék):
EGY TIAKLOPRID KERESKEDELMI KÉSZÍTMÉNY ELTÁVOLÍTÁSI LEHETŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA
VIZES FÁZISBÓL 20% MAGNETITTEL MÓDOSÍTOTT
TÖBBFALÚ SZÉN NANOCŐVEK SEGÍTSÉGÉVEL KROMATOGRÁFIÁS MÓDSZERREL

Vita, az oklevelek kiosztása

TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK I.

- Állam- és jogtudományok • Gazdálkodás- és szervezéstudományok
- Közgazdaságtudományok • Multidiszciplináris társadalomtudományok • Szociológiai tudományok
- Politikatudományok • Pszichológiai tudományok

Szekcióvezetők:

Dr. Kiss Ferenc tudományos munkatárs, ÚE, Technológiai Kar, Újvidék

Dr. Muhi B. Béla, docens, Educons Egyetem, Közgazdasági Kar, Újvidék

Dr. Dudás Attila docens, ÚE, Jogi Kar, Újvidék

Dr. Korhecz Tamás egyetemi tanár, Educons Egyetem, Kamanc

Dr. Grabovac Beáta docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Elnöklők: Ruzsa Ágnes (Újvidék), Mátyus Ákos (Szeged)

- 13.30–13.45 **Bobány Dániel** (Szabadka):
ÉRZELMI ALAPÚ DÖNTÉSEK A GAZDASÁGI ÉS VÁLLALKOZÓI FOLYAMATOKBAN
- 13.45–14.00 **Kedves Tamás Róbert** (Nagyvárad):
A MIGRÁCIÓ ÁLTALÁNOS ÉS MAI VONATKOZÁSAI MAGYAR EMBEREK PERSPEKTÍVÁJÁBAN
- 14.00–14.15 **Nagy Ilona** (Szeged):
A KÖZOKTATÁS ÁTSTRUKTURÁLÁSÁNAK HATÁSA A JÁRÁSI MIGRÁCIÓRA
ÉS A TÉRSÉGI JÖVŐKÉPRE
- 14.15–14.30 **Tóth Karolina** (Újvidék):
TERRORIZMUS MINT BIZTONSÁGI KIHÍVÁS
- 14.30–14.45 **Lendák-Kabók Karolina** (Újvidék):
A TÁRSADALMI EGYENLŐTLENSÉGEK HÁLÓJÁBAN
- 14.45–15.00 **Dukai Edit** (Pécs):
SZERBIA VAGY MAGYARORSZÁG? ÖSZTÖNDÍJ? KÜLFÖLDI TANULMÁNYÚT?
VAJON EZEK FONTOSAK A TOVÁBBTANULÁSBAN/EGYETEMVÁLASZTÁSBAN?
- 15.00–15.15 *S z ü n e t*

Elnöklők: Kedves Tamás Róbert (Nagyvárad), Dukai Edit (Pécs)

- 15.15–15.30 **Balog Árpád** (Szeged):
A KÖZÖSSÉG ÁLTAL TÁMOGATOTT MEZŐGAZDASÁG VIZSGÁLATA
A TERMELŐK VONATKOZÁSÁBAN

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

- 15.30–15.45 **Farkas Gellért Dániel** (Pécs):
MOHÁCSI TURISZTIKAI ADOTTSÁGOK FEJLESZTÉSE
- 15.45–16.00 **Ruzsa Ágnes** (Újvidék):
A REKLÁMOK STÍLUSA ÉS NYELVEZETE MULTIKULTURÁLIS KÖRNYEZETÜNK HÁLÓJÁBAN
- 16.00–16.15 **Nagy Márta** (Újvidék):
MIGRÁCIÓ AZ EURÓPAI UNIÓBAN
- 16.15–16.30 **Fiser Annamária** (Szeged):
DÖNTÉSHOZATAL A JÁTÉKELMÉLET ALKALMAZÁSÁVAL
- 16.30–16.45 **Mátyus Ákos, Kóra Dániel** (Szeged):
MITŐL NŐNEK A JEGENYEFÁK KÍNÁBAN?
- 16.45–17.00 *S z ü n e t*

Elnöklők: Tóth Karolina (Újvidék), *Fiser Annamária* (Szeged)

- 17.00–17.15 **Virág Ádám** (Debrecen):
SIKER MÖGÖTT(I) KUDARC? SZÖVEVÉNYES SZOCIÁLIS SZÖVETKEZETI SEKTOR
- 17.15–17.30 **Kávai Zsuzsanna** (Szeged):
TÉVESEN ÉRTELMEZETT EMPÁTIA AZ ÖNMUTOGATÁS TÜKRÉBEN
- 17.30–17.45 **Flach Richárd** (Pécs):
AMIKOR A TEST A SZAVAK HELYETT IS BESZÉL.
A RHEUMATOID ARTHRITISES BETEGEK NARRATÍV- ÉS EGÉSZSÉGPSZICHOLOGIAI VIZSGÁLATA
- 17.45–18.00 **Kalmár Éva** (Szabadka):
ÉRZELEMKIVÁLTÓ KÉPI INGEREK HASZNÁLATA ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOK KÖRÉBEN
- 18.00–18.15 **Losonci Adrienn** (Pécs):
MIKOR TANULUNK MEG FÉLNI? – A FÉLELEM ELSAJÁTÍTÁSA ÓVODÁS KORBAN
- 18.15–18.30 **Farkas Gellért Dániel** (Pécs):
A TOKAJI BORRÉGIÓ MARKETINGJE A KÖZÖSSÉGI MÉDIA OLDALÁN
- 18.30–18.45 **Máltesics Péter** (Pécs):
A BAKONY-BALATON GEOPARK IDEGENFORGALMI ELEMEINEK VIZSGÁLATA,
FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEINEK BEMUTATÁSA HAZAI ÉS NEMZETKÖZI ÖSSZEFÜGGÉSBEN

Vita, oklevélkiosztás

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK II.

• Sporttudományok • Neveléstudományok

Szekcióvezetők:

Dr. Ivanović Josip egyetemi tanár, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dr. Lepes Josip docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dr. Halasi Szabolcs tanársegéd, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dr. Pintér Krekity Valéria docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dr. Gábrity Molnár Irén egyetemi tanár, ÚE, Közgazdasági Kar, Szabadka

Dr. Horváth Futó Hargita egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Elnöklők: Kiss Orsolya (Pécs), Huszka Noémi (Szeged)

- 13.30–13.45 **Vatai Éva** (Pécs):
MILYEN MÉRTÉKBEN SZÁNDÉKOZNAK ALKALMAZHATÓ TUDÁSHOZ JUTTATNI BENNÜNKET
TANKÖNYVEINK?
- 13.45–14.00 **Szedlár Ágnes** (Újvidék):
A NYOLCADIK OSZTÁLYOS KÉMIA TANKÖNYVEK ILLUSZTRÁCIÓINAK ELEMZÉSE TÍPUS
ÉS ABSZTRAKCIÓ SZERINT
- 14.00–14.15 **Huszka Lilla** (Szabadka):
KÖRNYEZETVÉDELEM A KÖRNYEZETÜNK TANTÁRGY KERETEIN BELÜL
– TANKÖNYVELEMZÉS
- 14.15–14.30 **Vass Dorottea** (Pécs):
AZ OLVASÁS HÁLÓJÁBAN. AZ OLVASÁSSZERETET KIALAKULÁSÁT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK
KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A HAT-NYOLC ÉVES KOROSZTÁLY IRODALMI IGÉNYÉRE
- 14.30–14.45 **Bojtos Brigitta** (Szabadka):
AZ OLVASÁSI TELJESÍTMÉNYZAVAR AZONOSÍTÁSA ÉS FEJLESZTÉSE EGY OLVASÁSTANÍTÁSI
MÓDSZER SEGÍTSÉGÉVEL
- 14.45–15.00 **Virág Ádám** (Debrecen):
ISKOLAI MOBILITÁS-VIZSGÁLAT KERESZTÉNY ROMA SZAKKOLLÉGIUMOK
HALLGATÓINAK KÖRÉBEN
- 15.00–15.15 *S z ü n e t*

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

Elnöklők: Bojtos Brigitta (Szabadka), Szedlár Ágnes (Újvidék)

- 15.15–15.30 **Kiss Orsolya** (Pécs):
A KARAMELLA-SZIGETEN IS TÚL. INTERAKTÍV TÁRSASJÁTÉK POZSÁR EDIT MESEREGÉNYE ALAPJÁN
- 15.30–15.45 **Huszka Noémi** (Szeged):
A NETGENERÁCIÓ DIGITÁLIS KOMPETENCIÁI ÉS AZ OKTATÁSI FOLYAMAT KIHÍVÁSAI A PEDAGÓGUSOK ÉS A TANULÓK VÉLEMÉNYE ALAPJÁN
- 15.45–16.00 **Horvát Leontina** (Szabadka):
A MULTIKULTURÁLIS NEVELÉS LÉTJOGOSULTSÁGA ÉS SZÜKSÉGESSÉGE ÓBECSÉN
- 16.00–16.15 **Becsei Tímea** (Szabadka):
A KÜLÖNBÖZŐ FEJLESZTÉSI TERÜLETEKRE IRÁNYULÓ LOVAS FOGLALKOZÁSOK LEHETŐSÉGEI
- 16.15–16.30 **Kovács Laura** (Pécs):
A PEDAGÓGUSOK IGÉNYEI ÉS ELVÁRÁSAI
- 16.30–16.45 **Szabó Batancs Melinda** (Szabadka):
A KISISKOLÁSOK TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAI ÉS A FIZIKAI AKTIVITÁSUK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉS
- 16.45–17.00 *S z ü n e t*

Elnöklők: Virág Ádám (Debrecen), Horvát Leontina (Szabadka)

- 17.00–17.15 **Szarapka Dóra** (Szabadka):
A CSALÁDI SZOCIALIZÁCIÓ SZEREPE A VISELKEDÉSZAVAROS GYERMEK FEJLŐDÉSÉBEN
- 17.15–17.30 **Bálint Adrienn** (Szabadka):
A HALLÁSSÉRÜLTEK KOMMUNIKÁCIÓS GÁTJAI ÉS A TÁRSADALOMBA VALÓ BEILLESZKEDÉSÜK FOLYAMATA
- 17.30–17.45 **Nagy Lilla, Juhász Dávid** (Szabadka):
A SZOCIÁLIS MEGFELELÉSI IGÉNY HATÁSA A GYEREKEK KÖRNYEZETI ATTITÚDJÉNEK MÉRÉSE SORÁN
- 17.45–18.00 **Igaz Tímea** (Szabadka):
SZORONGÓ GYERMEKEK: MAGATARTÁSI ÉS BEILLESZKEDÉSI ZAVAROK 3. ÉS 4. OSZTÁLYOS ALSÓ TAGOZATOS TANULÓK KÖRÉBEN
- 18.00–18.15 **Kapás Mónika** (Pécs):
AZ ÉRTELMILEG AKADÁLYOZOTT FELNÖTTEK A MŰVÉSZETI MŰHELYEKBEN

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

- 18.15–18.30 **Lábadi Dávid** (Újvidék):
A MŰVÉSZET SZEREPE A 20–21. SZÁZADI UTÓPISZTIKUS SZÖVEGEKBEN
ÉS AZ IRODALOMTANÍTÁS TÁVLATAI
- 18.30–18.45 **Surányi Emese** (Újvidék):
MAGYARTANÍTÁS A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK ASPEKTUSÁBÓL
- 18.45–19.00 **Balázs Piri Dorottya** (Szabadka):
AZ EMBER ÉS A MOOC
Vita, oklevélkiosztás

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

HUMÁN I

• Művészeti és művelődéstörténeti tudományok • Nyelvtudományok • Néprajz

Szekcióvezetők:

Dr. Molnár Csikós László egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Dr. Rajzli Ilona egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Dr. Vukov Raffai Éva docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dr. Pásztor-Kicsi Mária docens, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Dr. Németh Ferenc docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dr. Gherdán Katalin muzeológus, Pásztói múzeum, Pásztó

Elnöklők: Karácsonyi Krisztina (Pécs), Sági Livia (Újvidék)

- 13.30–13.45 **Sós Nóra, Sörös Mónika, Sztás Teodóra** (Szabadka):
HORGOSI KARÁCSONYFÁK ÁLLÍTÁSÁNAK A SZOKÁSA (EGY NÉPRAJZI KUTATÁS
EREDMÉNYEINEK ALKALMAZÁSA)
- 13.45–14.00 **Medve Anikó, Dudás Viktor** (Szabadka):
SZÉCHENYI ISTVÁN SZERBIÁBAN
- 14.00–14.15 **Szabó Dorottya** (Pécs):
FANDOMOK ONLINE JELHASZNÁLATA
- 14.15–14.30 **Fehér Viktor** (Újvidék):
RÁKÓCZI BEHÁLÓZVA! II. RÁKÓCZI FERENC KULTUSZÁNAK TÖRTÉNELMI ÉS JELENKORI
MEGNYILVÁNULÁSI FORMÁI EGY FACEBOOK-IDŐVONAL PÉLDÁJÁN
- 14.30–14.45 **Čekić Teodóra** (Újvidék):
A MONOLÓGOK ÉS A DIALÓGUSOK SZEREPE DÉRY TIBOR *KÉPZELT RIPORT*
*EGY AMERIKAI POP-FESZTIVÁL*RÓL CÍMŰ KISREGÉNYÉBEN
- 14.45–15.00 **Karácsonyi Krisztina** (Pécs):
A PRE-D NEM BIRTOKOSI POZÍCIÓ
- 15.00–15.15 *S z ü n e t*

Elnöklők: Čekić Teodóra (Újvidék), Szabó Dorottya (Pécs)

- 15.15–15.30 **Sági Livia** (Újvidék):
A SZÓREND ELSAJÁTÍTÁSA A MAGYAR NYELVBEN

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

- 15.30–15.45 **Ouma Linda** (Pécs):
AZ UNIVERZÁLIS SORREND MEGSÉRTÉSE A MORFOLÓGIÁBAN
- 15.45–16.00 **Szalma Brigitta** (Újvidék):
A „SZERETET HIMNUSZÁNAK” DIAKRÓN ELEMZÉSE A MAGYAR BIBLIAFORDÍTÁSOKBAN
- 16.00–16.15 **Józó Andrea** (Újvidék):
SZÓJÁTÉKOK A REKLÁMBAN
Vita, oklevélkiosztás

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

HUMÁN II

• Irodalomtudományok

Szekcióvezetők:

Dr. Virág Zoltán egyetemi docens, SZTE, BTK, Szeged

Dr. Hózsza Éva egyetemi tanár, ÚE, MTTK, Szabadka–ÚE, BTK, Magyar Tanszék Újvidék

Dr. Csányi Erzsébet egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Elnöklők: Szögi Henrietta (Újvidék), *Kovács Hédi* (Újvidék)

- 13.30–13.45 **Patyerek Réka** (Újvidék):
„ÉN ORDÍTÓZTAM A DOBOZBAN”. A NŐI ÉS A FÉRFI SZEKUALITÁS TOLNAI OTTÓ MŰVEIBEN
- 13.45–14.00 **Rizsányi Attila** (Újvidék):
„QUI MULTORUM MORES VIDET ET URBES, AZ HASZNÁL”.
AZ IDEGENSÉGTAPASZTALAT BETHLEN MIKLÓS PEREGRINÁCIÓJÁNAK ELBESZÉLÉSÉBEN
- 14.00–14.15 **Szalma Judit** (Újvidék):
ÉPÜLŐ ÖNARCKÉP. A TUDATOS ÖNREPREZENTÁCIÓS SZÁNDÉK JEGYEI ESTERHÁZY PÁL
ÖNÉLETÍRÁSÁBAN
- 14.15–14.30 **Palásthy Krisztina** (Pécs):
BIZONNYAL ESMÉRJÜK-E?
- 14.30–14.45 **Rétfalvi P. Zsófia** (Pécs):
MEGBÍZHATATLAN ÁLMOK
- 14.45–15.00 **Slezák Lázár** (Újvidék):
APOKALIPSZISKÉPZETEK PILINSZKY JÁNOS LÍRÁJÁBAN
- 15.00–15.15 *S z ü n e t*

Elnöklők: Rizsányi Attila (Újvidék), *Rétfalvi P. Zsófia* (Pécs)

- 15.15–15.30 **Kocsis Lenke** (Újvidék):
EXOTEXTUÁLIS MARKER-HÁLÓ TÉREY JÁNOS A *LEGKISEBB JÉGKORSZAK* CÍMŰ
VERSES REGÉNYÉBEN
- 15.30–15.45 **Szögi Henrietta** (Újvidék):
„VADNAK SZÜLETTÜNK...” A LÁZADÁS MOTÍVUMA FENYVESI OTTÓ KÖLTÉSZETÉBEN

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

15.45–16.00 **Branczeiz Anna** (Budapest):
ALIGHA TÖBB, MINT EGY „KAPCSOLATI HÁLÓ”. AZ AMERIKAI VALLOMÁSOS ISKOLÁRÓL

16.00–16.15 **Kecskés Ildikó** (Újvidék):
INTERTEXTUÁLIS ALAKZATOK, EKVIVALENCIA, IDEGENSÉG - VÉGEL LÁSZLÓ
NEOPLANTA CÍMŰ VÁROSREGÉNYÉNEK SZERB FORDÍTÁSA

16.15–16.30 **Csáki Edina** (Újvidék):
VÁRAKOZÁSOK HÁLÓJÁBAN

16.30–16.45 **Vörös Eszter** (Pécs):
J. D. SALINGER „THE CATCHER IN THE RYE” CÍMŰ REGÉNYE MINT BILDUNGSROMAN

16.45–17.00 *S z ü n e t*

Elnöklők: Kecskés Ildikó (Újvidék), *Csáki Edina* (Újvidék)

17.00–17.15 **Kovács Hédi** (Újvidék):
A MŰFAJOK ÁTJÁRTHATÓSÁGÁNAK ASPEKTUSAI ÉS AZ INDIVIDUUMMÁ VÁLÁS
LEHETETLENSÉGÉNEK TÉNYEZŐI HÁY JÁNOS PRÓZÁJÁBAN

17.15–17.30 **Kulcsár Sarolta** (Újvidék):
A SZERETET ÖSVÉNYÉN JÁRVA... AZ ÖRÖKBE FOGADOTT GYERMEK ÉLETÚTJA
TÓTH KRISZTINA MESÉJE NYOMÁN

17.30–17.45 **Szarvas Melinda** (Jyväsckylä):
KÍSÉRLET A VAJDASÁGI MAGYAR IRODALOM EREDETÉNEK VIZSGÁLATÁRA A KULTURÁLIS
EVOLÚCIÓ ELMÉLETÉN KERESZTÜL

17.45–18.00 **Domokos Gyöngyi** (Pécs):
HORATIUS NARRATÍVÁI

V i t a , o k l e v é l k i o s z t á s

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

HUMÁN III.

- Művészeti és művelődéstörténeti tudományok
- Média- és multidiszciplináris bölcsészettudományok • Történelemtudományok
- Filozófia

Szekcióvezetők:

Dr. Györe Zoltán egyetemi tanár, ÚE, BTK, Történelem Tanszék, Újvidék

Dr. Dévavári Zoltán docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dr. Ispánovics Csapó Julianna egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Dr. Novák Anikó docens, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék

Beke Ottó, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dr. Toldi Éva egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Elnöklők: Mogyorósi Renátó (Pécs), Horváth Klaudia (Pécs)

- 13.30–13.45 **Pálfí Ádám** (Pécs):
VALÓSÁG, NETÁN FIKCIÓ? – PANNONIA INFERIOR AMPHITHEATRUMAI
AZ ÚJABB KUTATÁSOK TÜKRÉBEN
- 13.45–14.00 **Dombrovski Áron** (Budapest):
A FIKTÍV KARAKTEREK ÉS A LEHETSÉGES VILÁGOK METAFIZIKÁJA
- 14.00–14.15 **Antalovics Péter** (Újvidék):
A DISZTÓPIA TÁRGYA. ARTHUR C. CLARKE FÖLDFÉNY CÍMŰ REGÉNYÉNEK ÉS DUNCAN JONES
HOLD CÍMŰ FILMJÉNEK ÖSSZEHASONLÍTÓ ELEMZÉSE
- 14.15–14.30 **Ignác Ágoston** (Pécs):
TRÓNOK HARCA – A KÉPES KRÓNKA KÉT FEJEZETÉNEK ELEMZÉSE NÉHÁNY KORTÁRS
FORRÁS TÜKRÉBEN
- 14.30–14.45 **Zelena dr. András** (Budapest):
AZ ÚJMÉDIA-WEB2.0 ÉS A KÖZÖSSÉGI GYÁSZ
- 14.45–15.00 **Horváth Klaudia** (Pécs):
ANTIKLOVE.HU – VARÁZSGEMMÁK APHRODITÉ ÁBRÁZOLÁSÁVAL
- 15.00–15.15 *S z ü n e t*

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

Elnöklők: Antalovics Péter (Újvidék), Dombrovski Áron (Budapest)

- 15.15–15.30 **Csondor Soma** (Pécs):
FÉRFI KEZEK A NŐI INTIMSZFÉRÁBAN. ROMAN POLANSKI ISZONYAT CÍMŰ FILMJÉNEK
FEMINISTA MEGKÖZELÍTÉSE AZ ÁBRÁZOLT VOYEURIZMUSON KERESZTÜL
- 15.30–15.45 **Mogyorósi Renátó** (Pécs):
KELET-KÖZÉP-EURÓPA DINASZTIKUS KAPCSOLATRENDSZERE A VISEGRÁDI
KIRÁLYTALÁLKOZÓ TÜKRÉBEN
- 15.45–16.00 **Radnai Dániel Szabolcs** (Pécs):
KÖZPONTOK ÉS ÖSSZEKÖTŐK A BÁGY MENTÉN. A JÓ PALÓCOK HÁLÓZATA
- 16.00–16.15 **Ternovác Dániel** (Szeged):
MŰLT-REPREZENTÁCIÓ, NARRÁCIÓ, IDENTITÁS A KORTÁRS SZERB FILMBEN
- 16.15–16.30 **Várdai Levente** (Pécs):
A LEVENTE ÉS A CSERKÉSZET HASONLÓ ÉS ELTÉRŐ ELEMEI

Vita, oklevél kiosztás

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

MŰVÉSZETEK

- Film- és videoművészet • Képzőművészet • Multimédia
- Színházművészet • Tánc- és mozdulatművészet • Zeneművészet

Szekcióvezetők:

Dr. Görög Noémi docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dr. Samu János Vilmos, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Gombos Dániel színművész, Újvidéki Színház, Újvidék

Elnöklők: **Szenti Lilla** (Újvidék), **Kincses Endre** (Pécs)

- 13.30–13.45 **Juhász Péter** (Pécs):
A KRITIKA KRITIKÁJA – AVAGY REHAB AZ EPIKUS SZÍNHÁZI NÉZŐ FELSZABADULÁSÁRÓL
- 13.45–14.00 **Maletaški Krisztina, Subašić Dunja** (Újvidék):
(h)ÁLO!
- 14.00–14.15 **Huszár Emese** (Pécs):
TOJÁSTARTÓ DESIGN
- 14.15–14.30 **Búrány Renáta, Varga Kitti Klaudia, Lassú Melánia** (Szabadka):
HOGYAN KÉSZÜL EGY FESTMÉNY? (HOMMAGE À FRIDA KAHLO)
- 14.30–14.45 **Rác Gyöngyike** (Újvidék):
IMAGE SEARCH: ART
- 14.45–15.00 **Vass Szabolcs** (Újvidék):
ROKON ILONKA COPYRIGHT
- 15.00–15.15 *S z ü n e t*
- Elnöklők:* **Huszár Emese** (Pécs), **Rác Gyöngyike** (Újvidék)
- 15.15–15.30 **Kiss Natália** (Újvidék):
H-ÁLOM
- 15.30–15.45 **Monyov Glória** (Újvidék):
SZÖVÖTT SZITUÁCIÓ
- 15.45–16.00 **Somorai Renáta** (Pécs):
ÁTHATÁS
- 16.00–16.15 **Kincses Endre** (Pécs):
VÁLASZ PILINSZKYTŐL

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

- 16.15–16.30 **Szabó Kornélia** (Újvidék):
DEFORMÁCIÓ-HÁLÓ
- 16.30–16.45 **Szenti Lilla** (Újvidék):
HÁLÓ
- 16.45–17.00 *S z ü n e t*
Elnöklők: Vass Szabolcs (Újvidék), *Varga Kitti Klaudia* (Szabadka)
- 17.00–17.15 **Klájó Adrián** (Újvidék):
TÉRINTERVENCIÓ
- 17.15–17.30 **Székely Beáta** – szólóénekes, **Szalai Bence, Ozsvár Róbert** – gitár (Újvidék):
ILYENNEK LENNI... (kortárs megzenésített versek)
- 17.30–17.45 **Berta Csongor, Pásztor-Kicsi Gergely, Ricz Ármin** (Újvidék):
/VERZIÓK
- 26 17.45–18.00 **Paul Dávid** (Szabadka):
GAÁL FERENC ÉLETE ÉS MUNKÁSSÁGA
- 18.00–18.15 **Kóródi Lilla, Csóka Szabolcs, Szakács Tamás, Szalai Natasa** (Szabadka):
TALÁLKOZÁS CISZ-MOLLBAN
- 18.15–18.30 **Brestyánszki Bernadett, Brestyánszki Dína, Urvi Vora, Koór Gréta** (Szeged):
NADIYA
- 18.30–18.45 **Szokola Igor** (Újvidék):
FÉNYHÁLÓ
- 18.45–19.00 **Kocsis Lenke** (Újvidék):
EGY LÉGÜRES TÉR ANATÓMIÁJA
Vita, oklevélkiosztás
- ÜNNEPÉLYES KONFERENCIAZÁRÁS
- 19.00–19.30 MENTORI ÉRTEKEZLET (tanácsterem)
- 19.30–20.30 A KRISTÁLYGÖMB DÍJ ÁTADÁSA **Pápista Zsoltnak** (amfiteátrum)
KONFERENCIAKIÉRTÉKELÉS, OKLEVÉLKIOSZTÁS
- 21.00–01.00 TDK-BULI (Újvidéki Színház, Művészklub)

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

2016. november 20. (vasárnap)

DOKTORANDUSZMŰHELY

Helyszín: Újvidék, Vojvode Mišića 1., udvari szárny, Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Tudósklub

10.00–16.00 NYOM-KÖVETÉS 2.
– humántudományi doktoranduszműhely
(a Vajdasági Magyar Doktoranduszok és Kutatók Szervezete és a Doktoranduszok Országos Szövetsége Irodalomtudományi Osztálya irodalomtudományi műhely-konferenciája)

A VMTDK HÁLÓJA

A VMTDK tizenöt évét ünnepeljük. Sok-sok háló szövődött az elmúlt tizenöt évben, és most elemezhetjük, hogy milyen szöttek került ki a kezünk közül itt Vajdaságban a felsőoktatás, a tudományos és művészeti utánpótlás terén.

Mi, szervezők és mentorok egy álmhálót szövögetünk tizenöt éve, kimondatlanul is egy vízió, terv lebeg a szemünk előtt, ami nélkül bajos lenne bármi értékeset megvalósítani. A VMTDK ezen a hálón minden évben egy erős csomót köt, ami biztosítja a továbblépés lehetőségét, a következetes építkezést, amit nem fúj el egykönnyen a szél. Álom, vágy, akarat, kitartás nélkül nincs megvalósulás.

A fiatalok óriási erővel töltik fel minden évben azt a keretprogramot, ami nélkülük üresen tátongana. Óriási erőt és lendületet hoznak magukkal, beadják a tudásukat, a vonzalmaikat, az elszántságukat, a szorongásaikat, s ezzel létrehozzák azt az ünnepet, amely a múltó idót eszmei értékkel ruházza fel.

A 15. VMTDK-ra több mint százötven fiatal jelentkezett a Kárpát-medence régióiból, csak Vajdaságból több mint százan.

A VMTDK tizenöt éve alatt az ünnepi együttlétek örömteli és erős hálóját szöttük meg.

Köszönet érte mindannyiunknak!

Csányi Erzsébet

A TDK-DOLGOZATOK ÖSSZEFOGLALÓI

HATÉKONYABB „HÁLÓ” A NAPENERGIA FELFOGÁSÁRA – FÉNYELNYELŐ KÉPESSÉG NÖVELÉSE KALKOGENID RÉTEGEKBE

Szerző: **SZÉCSÉNYI Csongor**, IV. évfolyam (chongor25@gmail.com)

Témavezető: **Dr. GÚTH Imre**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Tudományegyetem, Természettudományi és Matematikai Kar, Fizika Tanszék, Újvidék;
Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

A vékonyrétegű napelem magas hatásfokát egyes rétegeinek a kívánt funkció ellátására való optimalizálása és hatékonyságának maximalizálása révén éri el. A napcella működésének legfontosabb részét az abszorbeáló réteg képezi, amely a fotovoltaiikus effektus által a beeső sugárzást közvetlenül alakítja át elektromossággá. Emiatt kívánatos minél nagyobb abszorpciós együtthatóval és minél szélesebb elnyelési sávval rendelkező abszorbeáló anyag előállítása és használata.

A dolgozat az említettekkel összhangban egy szélesebb elnyelőtartományú, jobb vezetőképességű, ám alacsonyabb olvadáspontú kalkogenid félvezető üveg elkészítését tűzte ki célul, amely később beépítve a vékonyrétegű napelem szerkezetébe, annak lényeges energiakonverziós hatékonyságának növelését és egyben a napcella teljes kidolgozási költségeinek csökkenését hivatott eredményezni.

A kivizsgálandó, $Ag_x(As_2S_3)_{100-x}$ ($x = 0; 0,5; 1,0$ at%) összetételű minták előkészítése céljából egy újkeletű, termomechanikus módszert alkalmaztunk. A módszer alapját a meglévő kalkogenid üveg és adalékanyag achát mozsárban, közel nanonagyságrendig történő őrlése képezi, melyet az így kapott keverék lehetőleg alacsony hőmérsékleten, nyomás hatására megfelelő alakra való formálása, igény szerint a kívánt szubsztrátra való felhengerlése követi. Az előkészítés során a hőmérséklet nem haladta meg a 235°C -ot és a 40 atm. nyomást. A kapott kísérleti mintaanyagok 4 mm átmérőjű és 1 mm vastagságú lapocskák.

A munkában, kihasználva a kalkogenid félvezetők azon tulajdonságát, miszerint a kristályos félvezetőktől eltérően a tiltott sáv szélességük, vagyis az elnyelési határuk, változik az anyag összetételétől és szintetizálásuk módszerétől függően, meghatároztuk miként befolyásolja az As_2S_3 kalkogenid félvezető üveg sáv szélességének eltolódását a nagyobb hullámhosszúságok felé, Ag atomok adalékolási koncentrációjának növelése függvényében.

Kulcsszavak: vékonyrétegű napelem, kalkogenid félvezető, abszorbeáló réteg

A MORE EFFICIENT “NET” FOR CAPTURING SOLAR ENERGY – INCREASING ABSORPTION CAPABILITY IN CHALCOGENID LAYERS

Author: **Csongor SZÉCSÉNYI**, fourth-year student (chongor25@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Imre GUTH**, professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of Physics, Novi Sad
Hungarian College for Higher Education in Vojvodina, Novi Sad

The high efficiency of a thin film solar cell is due to its different layers, each designed for a certain purpose and to optimize and maximize the utilization of a given task. The cardinal part of a solar cell is its absorption layer, through which the photovoltaic effect directly converts solar energy into electricity. For this very reason, it is desirable to find and create a material with an absorption coefficient as high and an absorption band as broad as possible.

In accordance with the above-mentioned, the purpose of this research was to find a material with a broader absorption band and better electrical conductivity, but with a lower melting point, which, when built in a thin film solar cell, contributes to a better energy conversion efficiency and reduces the overall costs of construction of the solar cell.

The samples with corresponding compositions to $\text{Ag}_x(\text{As}_2\text{S}_3)_{100-x}$ ($x = 0; 0,5; 1,0$) were prepared using a novel, thermomechanical method. The basis of the method consists of the grinding of the already existing chalcogenide glass and the chosen additive in an agate mortar, until reaching presumably nanoscales, which is then followed by the densification of the compound, preferably at a low temperature, and pressing it into the desired shape, or laminating onto a substrate if necessary. In the process of preparation, the temperature and pressure did not exceed 235°C and 40 Atmospheres, respectively. The obtained samples were 4 mm in diameter and 1 mm thick pellets.

In this work, making use of the specific properties of chalcogenide semiconductors, which differ from crystalline semiconductors, namely, that the band gap depends on the composition and method of synthesis of the chalcogenide materials, we determined how the absorption band of the chalcogenide semiconductor As_2S_3 changes and shifts towards the longer wavelengths in function of the doping concentration of Ag atoms.

Keywords: **thin film solar cell, chalcogenide semiconductor, absorption layer**

KI VAGY TE NEKEM?

A német, magyar és szerb rokonsági terminológia kognitív nyelvészeti megközelítésben

Szerző: **PÁPISTA Zsolt**, doktorandusz, I. évfolyam (zolt.papista@ff.uns.ac.rs)

Témavezető: **Dr. PÁSZTOR-KICSI Mária**, egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Német Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

A dolgozat célja a német, magyar és szerb rokonsági terminológia elemzése kognitív nyelvészeti megközelítésben. Az adott nyelvek azért képeznek jelentős elemzési tárgyat a rokonsági terminológia szempontjából, mert különböző rokonsági rendszereket képviselnek: a német és a magyar nyelv túlnyomórészt az eszkimó rokonsági rendszer változatait alkalmazza, ami annyit jelent, hogy nincs lexikális különbség patrilineális és matrilineális rokonok között, míg a szerb nyelvre a szudáni rokonsági rendszernek egy variánsa jellemző, amely ilyen különbségeken alapszik.

Hipotézisünk az, hogy ezek a rendszerbeli különbségek, amelyek jelentős lexikális különbségek alapját képezik a rokonsági terminológiát illetően, egyben jelentős különbségekhez vezetnek bizonyos rokonsági fogalmak koncepcióját illetően is. A dolgozat keretében azt állítjuk, hogy rokonsági fogalmakat sematikus struktúrált mentális entitásokként lehet értelmezni, és hogy különböző sematikus struktúrák fontos szerepet játszanak a rokonsági kifejezések fogalmi integrációjában. Az elemzés hatálya csak a biológiai (vér-) rokonságra és házassági rokonságra terjed ki, mivel ezeknél figyelhetőek meg a legjelentősebb hasonlóságok és különbségek ezekben a nyelvekben, és emiatt a legmegfelelőbb összehasonlítási alapot képezik; egyéb rokonságtípusokat nem vettünk figyelembe.

A rokonsági fogalmakat a fogalmi integráció elméletének keretében elemeztük, és eredményeink alátámasztják annak valószínűségét, hogy a rokonsági fogalmakat KAPCSOLAT-sémákból összetevődő sematikus struktúrák alapján értelmezzük, valamint hogy ezek a sematikus struktúrák, amennyiben meghatározott tulajdonságokat rendelünk bizonyos elemekhez, mentális hozzáférést biztosítanak különböző rokonsági fogalmakhoz. Továbbá, a sematikus struktúrák és az egyes tulajdonságok kölcsönhatása alapján a fogalmi integráció folyamatának nyolc típusát tudtuk meghatározni, amelyekből három előfordul mindhárom nyelvben, míg három csak a szerb nyelvre és kettő csak a magyar nyelvre jellemző, ezzel alátámasztva hipotézisünket, hogy a különböző rokonsági rendszerek jelentős különbségekhez vezetnek bizonyos rokonsági fogalmak koncepcióját illetően.

Kulcsszavak: rokonság, séma, fogalmi integráció, blending

WHO ARE YOU TO ME?

A cognitive approach to German, Hungarian, and Serbian kinship terminology

Author: **Zsolt PÁPISTA**, first-year PhD student (zolt.papista@ff.uns.ac.rs)

Supervisor: **Mária PÁSZTOR-KICSI**, PhD, docent

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department for German Language and Literature, Novi Sad

The goal of this paper is the analysis of the German, Hungarian, and Serbian kinship terminology from a cognitive linguistic point of view. The reason these languages present an adequate object of analysis in regards to kinship terminology is based on the fact that they represent different kinship categories: while the German and Hungarian languages predominantly employ variants of the Eskimo kinship system, which means that there is no lexical differentiation between patrilineal and matrilineal relatives, the Serbian language employs a variant of the Sudanese kinship system, where this differentiation does occur. Our hypothesis is that these differences in kinship categories, which are the basis for major lexical differences regarding kinship terminology, also result in relevant differences regarding the conceptualization of certain kinship concepts. For this purpose, it will be proposed that kinship concepts can be understood as schematically structured mental entities, and that different schematic structures play an important role in the conceptual integration of kinship terminology. The scope of this analysis only includes biological (blood) kinship and kinship by law (in-laws), since these show the most relevant similarities and differences in these languages and can therefore serve as the most adequate basis for comparison; spiritual kinship, as well as other kinship types, will not be taken into account.

By analysing kinship concepts based on the theory of conceptual integration, it has been concluded that it is plausible for kinship concepts to be based on schematic structures consisting of LINK-schemata, and that by adding certain attributes to specific elements of these schematic structures, they enable mental access to different kinship concepts. Furthermore, based on the interplay between schematic structures and attributes, 8 variations of the conceptual blending process could be differentiated, of which 3 are shared by all three languages, while 3 are specific to Serbian, and 2 are specific to Hungarian, thus confirming the hypothesis that different kinship systems result in relevant differences regarding the conceptualization of certain kinship concepts.

Keywords: **kinship, schema, conceptual integration, blending**

KAPCSOLATI HÁLÓK HATÁRO(KO)N INNEN ÉS TÚL

Szerző: **PALUSEK Erik**, II. évfolyam (palusekerik@yahoo.com)

Témavezető: **Dr. KMETTY Zoltán**, adjunktus

Intézmény: Eötvös Loránd Tudományegyetem, Társadalomtudományi Kar, Szociológia Doktori Iskola, Budapest

A dolgozat célja, hogy bemutassa tervezett doktori kutatásom főbb céljait és állomásait, valamint, hogy ismertesse azokat az eredményeket, amelyek a munkám első konkrét lépésének tekinthető előzetes kutatás során begyűjtött adatok elemzéséből születtek. Témám központi kérdése a vajdasági magyarok kapcsolati hálóinak alakulása, elsősorban térbeli mobilitásuk függvényében. Vizsgálni kívánom, hogy a tanulmányaikat az anyaországban elvégző és/vagy ott letelepedő vajdasági magyarok kapcsolati hálóját hogyan mozgatta meg az országváltás és fordítva: a kapcsolati háló alakulása hogyan befolyásolta az ideiglenes vagy tartós országváltást. Ugyanezen kérdésekre keresem a válaszokat azok esetében, akik anyaországi tanulmányaik befejeztével a szülőföldjükön telepedtek le, illetve azok körében is, akik mindvégig Vajdaságban éltek és élnek ma is. Egy ilyen jellegű kutatómunkában természetesen kiemelten kell foglalkozni a határok (legyen szó országhatárokról, nyelvi határokról, vagy bármilyen más – az anyaországi és a vajdasági, valamint a Vajdaságban tömbben és szórványban élő magyarok között húzódó – szimbolikus határokról) szerepével. A dolgozatban bemutatásra kerülnek a határ témában készített csoportos interjúm elmezésének legfontosabb eredményei is, amelyre muzslai, vagyis a bánáti szórványban élő magyarok részvételével került sor a közleműltben. Az általam moderált, diktafonnal rögzített beszélgetések hanganyagának átiratából kiszűrt legfontosabb adatok jól példázzák, hogy a Tisza folyó milyen erős választóvonalat jelenthet egyes esetekben, hogy az országhatár jelentése és jelentősége hogyan alakult át a XX. század kilencvenes éveitől napjainkig, hogy a nyelvi határok sokszor nem is határok és végül, hogy általában a határok fogalma mennyire relatív attól függően, hogy éppen milyen kontextusban esik róluk szó.

Kulcsszavak: **határok, kapcsolati hálók, elválasztani-összekötni**

SOCIAL NETWORKS ACROSS THE BORDERS

Author: **Erik PALUSEK**, second-year student (palusekerik@yahoo.com)

Supervisor: **Zoltán KMETTY** PhD, assistant professor

Institution: Eötvös Loránd University, Faculty of Social Sciences, Doctoral School of Sociology, Budapest

The aim of the study is to present the main goals and stations of my planned PhD research and to review the results of the prior research, the first step of the mentioned project. The central question of my topic is the formation of the social networks of the Hungarians in/from Vojvodina according to their geographical mobility. I would like to examine how migration has

P L E N Á R I S T U D O M Á N Y O S
D I Á K K Ö R I Ü L É S S Z A K

affected the social networks of those Hungarians from Vojvodina who finished their studies or settled in Hungary and vice versa – how the social networks impacted the migrations. I am searching for the answers for the same questions in the case of those who finished their studies in Hungary and settled in their native countries afterwards, and in the case of those who have always lived in Vojvodina. Of course the roles of the borders (between countries, symbolic borders between Hungarians in Hungary and those in Vojvodina, between the Hungarians living in predominantly Hungarian areas or in the diaspora, and the linguistic borders between different nations) are very important in this research. In my study I will present the most important results of the group interviews held in the recent past with Hungarians in Mužlja on the topic of borders. The most important information from the transcription of the recorded audio material shows that in some cases the Tisa river can be an important boundary and the meaning and significance of state borders have changed between the early '90s of the past century and today. The results also show that the linguistic borders are not always dividing lines, and how relative the notion borders can be, depending on the context in which we are talking about them.

Keywords: **borders, social networks, dividing – connecting**

MELYIK NYELVET VÁLASZTHATOM? A hivatali nyelvválasztás vizsgálata Zsérén és Nagykéren

Szerző: **HÖRIGH Szilvia**, IV. évfolyam (horigh.szilvia@gmail.com)

Témavezető: **Paed Dr. PRESINSZKY Károly**, PhD. egyetemi tanár

Intézmény: Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem, Közép-európai Tanulmányok Kara,
 Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet, Nyitra, Szlovákia

A TDK-dolgozat Zsére és Nagykérek településeken a hivatali nyelvválasztás gyakorlatát vizsgálja, illetve azt, hogy az emberek mennyire vannak tisztában kisebbségi jogaikkal, és a községi hivatalok mennyire biztosítják a megvalósításukat. A munka első fejezete bemutatja a két települést az írott források alapján. Kitér az elhelyezkedésükre, történelmükre, oktatásügyükre, és a létező szervezeteket is feltünteti. Mindkét település statisztikai adatait is feldolgozza, ami a település lakosságát, vallását és nemzetiségét illeti. A fejezet végén összehasonlítja a két községet. A második fejezetben magát a kutatást írja le. A kiosztásra került kérdőívekkel a községi hivatal nyelvhasználatára vonatkozó kérdéseket értékeli, illetve a községi hivatalban tett látogatás tapasztalatait, meglátásait fejt ki. A fejezet vége kiértékeli a feltételezéseket és összehasonlítja a két falut a vizsgált szempontok alapján. Azért választottam ezt a témát, mert Nyitra-vidékiként érdekelt, hogyan folyik a hivatali nyelvhasználat egyes falvakban. Mivel szórványvidéken élünk, érdekes eredményekre számítottam. Átfogó képet szerettem volna adni arról, hogyan folyik a hivatali ügyintézés a kisebbség nyelvén olyan falvakban, ahol évről-évre csökken a magyar nemzetiségűek száma.

Kulcsszavak: **kétnyelvűség, hivatali nyelvhasználat, beszélőközösség**

WHICH LANGUAGE TO CHOOSE? An examination of official communication in Žirany (zsére) and Veľký Kýr (nagykér)

Author: **Szilvia HÖRIGH**, fourth-year student (horigh.szilvia@gmail.com)

Supervisor: **Paed Dr. Károly PRESINSZKY** PhD, university professor

Institution: Constantine the Philosopher University of Nitra, Faculty of Central European Studies,
 Institute of Hungarian Language and Literature, Nitra

This work is dedicated to the examination of the language of official communication in the municipalities of Žirany (Zsére) and Veľký Kýr (Nagykér) with the goal of providing a comprehensive picture of the use of minority languages in official communications, and, on the basis of the information collected by questionnaire, the importance and the actual use

P L E N Á R I S T U D O M Á N Y O S
D I Á K K Ö R I Ü L É S S Z A K

of minority languages. The first chapter presents the geographical location and statistics of the surveyed villages. The second chapter consists of two parts. The first part deals with the introduction of municipalities based on a prepared sketch and on a personal visit. The second part of this chapter contains the actual evaluation of questionnaires. I summarize the essence of my work and evaluate the hypotheses in the conclusion of this paper. I chose this topic because I also live in the area of Nitra, and so I was wondering, how official communication takes place in the villages, where the Hungarian minority still lives. Since we live in a mixed area, I expected interesting results. I wanted to give a comprehensive picture of the course of official communication in municipalities where the Hungarian population is smaller each consecutive year.

Keywords: **bilingualism, language use, official communication**

A TERRORIZMUS HÁLÓJÁBAN Avagy kitől félünk jobban?

Szerző: **BUKVA Kármén**, PhD, I. évfolyam (bukva.karmen@juris.u-szeged.hu, carmen.bukva@yahoo.com)

Témavezető: **MILETICS Péter**, egyetemi főelőadó

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar Doktori Iskola,
Nemzetközi és Regionális Tanulmányok Intézete, Szeged

Dolgozatom témájául a jelenleg igencsak aktuális iszlamista terrorizmus és az egyre inkább háttérbe szoruló szeptatista szervezetek közötti összehasonlítást választottam.

Napjainkban egyre fokozódó jelentőséggel bír a terrorizmus, mert sajnos egyre inkább jelen van kontinensünk és egyúttal hazánk mindennapjaiban is. Európa nagyvárosait folyamatos rettegésben tartják a kegyetlen és véres terrorakciók, melyek az elmúlt években egyre nagyobb számban fordulnak elő,

Ha a kérdés hátterét vizsgáljuk, és az elmúlt évtizedek terrorakcióit górcső alá vesszük, akkor feltűnhet, hogy a legpusztítóbb cselekmények az iszlamista és a szeptatista jellegű mozgalmakhoz köthetőek. Tanulmányomban éppen ezért erre a két területre igyekeztem fókuszálni, hiszen a muszlim fundamentalisták és az elszakadást célul kitűző mozgalmak akciói jelentik a legnagyobb fenyegetést kontinensünkre nézve.

A terrorizmus megértéséhez nem elég pusztán a szervezetek bemutatása és egymással való összehasonlítása, szükség van regionális és globális kitekintésre is.

Munkámban a terrorista eszközöket használó közösségek motivációit, hátterét, illetve működésüket igyekszem bemutatni, megválaszolva az egyik legfontosabb felmerülő kérdést: *Vajon kitől félünk jobban?*

Kulcsszavak: **terrorizmus, iszlamizmus, szeptatizmus**

THE RISE OF TERRORISM

Author: **Kármén BUKVA**, first-year PhD student (bukva.karmen@juris.u-szeged.hu, carmen.bukva@yahoo.com)

Supervisor: **Péter MILETICS**, university lecturer

Institution: University of Szeged, Faculty of Law and Political Sciences, Szeged

The significance of terrorism is growing nowadays because the number of terrorist attacks is unfortunately on the rise in Europe and in our own country as well. The major cities of Europe are terrorized by cruel and bloody incidents that have been occurring in increasing numbers in recent years. The starting topic of my work is the comparison of the current Islamism terrorism and the Separatist organizations that are becoming marginalized in the EU.

P L E N Á R I S T U D O M Á N Y O S
D I Á K K Ö R I Ü L É S S Z A K

If we examine the background of the question and the actions of recent decades, we can say that the most destructive actions were carried out by these two types. This study, therefore, tried to focus on these two areas, because Muslim fundamentalists and secession movements are the main cause of threat to our continent.

Terrorism cannot be understood merely by the presentation and comparison of each of the organizations, we also need to have a regional and global perspective.

In my work I tried to show these terrorist communities, their motivations, operation and their backgrounds, while answering the question: *Who are we most afraid of?*

Keywords: terrorism, separatism, Jihadism, comparison, global problem

ÖNSZERVEZŐDÉS A JÖVŐ INTELLIGENS VÁROSAIBAN

Szerző: **WIANDT Bernát**, tudományos segédmunkatárs (bwandt@hit.bme.hu)

Témavezető: **Dr. SIMON Vilmos** docens

Intézmény: Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Hálózati Rendszerek és Szolgáltatások Tanszék,
MEDIANETS labor, Budapest

Sok olyan, a való életben is előforduló problémával kerülünk szembe, amelyre nem lehet hatékonyan megoldást találni központosított rendszerekkel. Például egy hangyaboly nem képes egy lépésben kiválasztani a következő fészek optimális helyét. Ez a döntés mindig egy hosszabb folyamat eredménye. A boly kénytelen a megbízhatatlan, pontatlan és erősen korlátozott erőforrásokkal rendelkező egyedeire és a köztük fellépő interakciókra hagyatkozni. Ezek az egyedek egy önszerveződő rendszerként, egymással együttműködve és információt cserélve képesek robusztus döntéseket hozni. Egyre gyakrabban találkozunk a mérnöki munka során olyan feladatokkal, amelyek megoldásához önszerveződő rendszereket/struktúrákat kell felhasználnunk, mert a központi infrastruktúra kiépítése túl időigényes, drága vagy a vizsgált probléma nem oldható meg hagyományos rendszerekkel. Az ilyen problémák körébe tartozik robotrajok létrehozása, mobilkommunikációs cellák alkalmazkodása a változó igényekhez vagy beteg sejtek azonosítása nanorobotokkal. A biológiai rendszerekben előforduló, az évmilliók alatt hatékonyra fejlődő mechanizmusok pontosabb megértése megbízhatóbb és költséghatékonyabb mérnöki megoldásokat eredményezhet. Az előadás célja bemutatni az önszerveződést mint általános jelenséget és olyan megoldásokat, amelyek a jövő intelligens városaiban komoly változásokat hozhatnak a közlekedésben, áruszállításban, kommunikációban.

Kulcsszavak: **önszerveződés, intelligens város, központosított rendszerek**

SELF-ORGANIZATION AND ITS APPLICATIONS IN MODERN ENGINEERING STUDIES

Author: **Bernát WIANDT**, assistant research fellow (bwandt@hit.bme.hu)

Supervisor: **Vilmos SIMON**, associate professor

Institution: Budapest University of Technology and Economics, Department of Networked Systems and Services,
MEDIANETS laboratory, Budapest

Centralized solutions to problems we encounter during our day-to-day work as engineers are not always feasible. For example, the selection process for the new location of the nest in an ant colony cannot be done in one step, as there is no central entity to compute the solution. It will emerge at the end of a long running process called site selection, during which the ant colony has to rely on its individual participants and the interactions between them to achieve the best results. These

P L E N Á R I S T U D O M Á N Y O S
D I Á K K Ö R I Ü L É S S Z A K

individuals are severely limited in sensing, actuation, and communication. The ants form a self-organized system, influencing each other through communication, and together they produce robust solutions to problems that would be too difficult for the individual participants. As engineers we encounter problems that cannot be solved efficiently with centralized systems more and more frequently. There is no single central entity anymore that can provide us with the answers, because it would be too expensive, time consuming, or the task at hand is simply intractable to classical systems. Such problems include, for example, the forming of robot flocks, self-adaptation scenarios in mobile telecommunication cells, or the identification of cancerous cells in a living organism with nanorobots. The mechanisms we employ evolved in biological systems for millions of years, understanding them could lead to more robust and economically more efficient engineering solutions. The goal of my work is to introduce the audience to self-organization and its applications in modern engineering studies.

Keywords: **self-organization, modern engineering, centralized solutions**

A *SPIRAEA* NEMZETSÉG NÖVÉNYKÉMIAI VIZSGÁLATA

Szerző: **CANK Kristóf Bence**, V. évfolyam (cank.kristof@gmail.com)

Témavezető: **KISS Tivadar** egyetemi tanársegéd;

Dr. CSUPOR Dezső egyetemi docens

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, Gyógyszerésztudományi Kar, Farmakognóziái Intézet, Szeged

A növényvilág kimeríthetetlen forrása a változatos és kémiai szempontból érdekes vegyületeknek, amelyek a gyógyszerkutatás szempontjából is fontosak. A növénykémiai kutatás elsődleges feladata, hogy jól megfogalmazott kritériumok és módszerek által az ígéretes tulajdonságokkal rendelkező farmakonokat kiszűrje. Ezek között a diterpén-alkaloidok (DA) képezik az egyik jelentős csoportot.

Kutatásunk során olyan kevésbé kutatott DA-tartalmú taxonokat kerestünk, amelyek a Kárpát-medencében megtalálhatóak és nagy valószínűséggel új típusú DA-kat tartalmaznak. Szakirodalmi kutatásaink alapján választásunk a *Spiraea* nemzetség (Rosaceae) hét fajára esett, amelyet kémiai szűrővizsgálatba vontunk be. A DA-tartalmú drogok szövettani jellemzését specifikus festési módszerekkel, a kivonatok *in vitro* farmakológiai aktivitását (xantin-oxidáz gátlás, antimikrobiális aktivitás) és a tiszta DA-ok izolálását, azonosítását és szerkezetmeghatározását (1D és 2D NMR) tűztük ki célul.

Kutatásunk eredményeként először írtuk le a *Spiraea chamaedryfolia* L. diterpén-alkaloid tartalmát, valamint antibakteriális- és xantin-oxidáz gátló aktivitását is közöltük. A növényből nyert tiszta alkaloid frakció NMR spektroszkópiás vizsgálatával a DA típusát azonosítottuk.

Kulcsszavak: ***Spiraea*, diterpén-alkaloid, növénykémia**

„Az Emberi Erőforrások Minisztériuma ÚNKP-ÚNKP-16-2 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának támogatásával készült”

PHYTOCHEMICAL INVESTIGATION OF THE *SPIRAEA* GENUS

Author: **Kristóf Bence CANK**, fifth-year pharmacy student (cank.kristof@gmail.com)

Supervisors: **Tivadar KISS**, assistant lecturer;

Dezső CSUPOR PhD, associate professor

Institution: University of Szeged, Faculty of Pharmacy, Department of Pharmacognosy, Szeged

The Kingdom of Plants seems to be an inexhaustible source of various compounds with interesting chemistry and medical potential. The plants are synthesizing boatload metabolites. Phytochemistry is focused on screening interesting pharmaceuticals. One of these compound groups is that of diterpene-alkaloids (DA).

After a detailed literature review for diterpene alkaloid containing taxa which can be found in the Carpathian Basin, the *Spiraea* genus was selected. Seven species were screened for DA content. DA containing the species' histological characterisation was done, the extracts' pharmacological *in vitro* activity (xantin oxidase inhibitory activity, antimicrobial activity) was examined, the isolation and identification of DA were performed by NMR spectroscopy.

From the root of *S. chamaedryfolia* our research groups detected alkaloids for the first time. The extracts possess notable antibacterial and xanthine oxidase inhibitory activity (>70%). The characterization of the DA in pure alkaloid fraction was done by NMR spectroscopy.

Keywords: *Spiraea*, diterpene-alkaloid, phytochemistry

„Supported BY the ÚNKP-ÚNKP-16-2 New National Excellence Program of the Ministry of Human Capacities”

BORSOSMENTAMINTÁK MENTOFURÁN- ÉS PULEGONTARTALMÁNAK VIZSGÁLATA

Szerző: **KOVÁCS Norbert**, IV. évfolyam (norbi.kovacs10@gmail.com)

Témavezető: **Dr. CSUPOR Dezső** egyetemi docens;

Dr. VERES Katalin tudományos munkatárs

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, Gyógyszerésztudományi Kar, Farmakognózi Intézet, Szeged

Az ajakosok (*Lamiaceae*) családjába tartozó borsosmenta (*Mentha x piperita L.*) jól ismert, sokoldalúan alkalmazott gyógynövény. A levéldrogból készült tea görcsoldó, epehajtó hatású, az illóolaja az orrdugulás enyhítésében alkalmazható. A növény kémiai összetétele jól ismert, az illóolaja fő komponensként mentolt, mentont, mentolésztereket és toxikológiai szempontból jelentős mentofuránt és pulegont tartalmaz. A Nemzetközi Rákkutató Ügynökség (*International Agency for Research on Cancer, IARC*) 2014-ben a pulegont a karcinogének 2B osztályába sorolta, ami azt jelenti, hogy potenciálisan rákkeltő lehet az emberi szervezetben. Az Európai Gyógyszerügynökség Gyógynövény Bizottsága ezért fontolóra vette a mentofurán- és a pulegonbevitel felső határának megállapítását (legfeljebb 37,5 mg/nap).

Jelen munka célja annak vizsgálata volt, hogy a kereskedelmi forgalomban kapható mentalevélmintákból készült teák megfelelnek-e a tervezett beviteli limitnek. Mivel a mentofurán és a pulegon lipofil karakterű vegyületek, elméletileg a vegyületeket tartalmazó növényi mintákból készülő teák nem tartalmazzák magas koncentrációban ezt a két anyagot. Mivel azonban a növényi mátrix tartalmazhat oldódást segítő anyagokat, az is elképzelhető, hogy a két zsírolékony vegyület számottevő mennyiségben megtalálható a vizes kivonatokban. Vizsgálatainkban forrázással készült mentateák kémiai összetételét elemeztük. A teák elkészítése és hexános kivonása után gázkromatográfiás analízis következett. 12 minta elemzésével nyert eredményeink azt mutatják, hogy bár a teamintákban a mentofurántartalom a beviteli limit alatt marad, egyes mintáknál a rendszeres teafogyasztók esetén a biztonságossági limit határával azonos nagyságrendű expozíció érhető el. Pulegon csak nyomnyi mennyiségben volt kimutatható a mintákban. A vegyületek toxikológiai profiljának pontosabb feltérképezése érdekében a mentofuránnal és a pulegonnal *in vivo* toxicitási vizsgálatokat végeztünk *Philodina acuticornison*.

Kulcsszavak: borsosmenta, mentofurán, pulegon, toxicitási vizsgálatok

ANALYSIS OF PEPPERMINT LEAF SAMPLES FOR MENTHOFURAN AND PULEGONE CONTENT

Author: **Norbert KOVÁCS**, fourth-year student (norbi.kovacs10@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Dezső CSUPOR**, docent;

Dr. Katalin VERES, professional colleague

Institution: University of Szeged, Faculty of Pharmacy, Szeged

Peppermint, which belongs to the *Lamiaceae* family is a well-known and widely used medicinal plant. The tea made of peppermint leaf has spasmolytic and choleric activities; the essential oil is applied in the treatment of the common cold. The chemical composition of the plant is well-known. The essential oil contains menthol, menthone, menthol esters and two toxicologically important compounds, menthofuran and pulegone. In 2014, the International Agency for Research on Cancer (IARC) declared pulegone a carcinogen belonging to the group 2B, which means that it is potentially carcinogenic for humans. Therefore, the Committee of Herbal Medicinal Products of European Medicines Agency took into consideration the setting of an upper limit for the oral use of menthofuran and pulegone (a maximum of 37.5 mg/day).

The aim of our current work was to analyse the menthofuran and pulegone content of peppermint leaf teas. Since menthofuran and pulegone are lipophilic compounds, theoretically they cannot be found in teas in high concentration. However, constituents of the herbal matrix may facilitate dissolution of the two compounds to reach considerable levels in aqueous extracts. After preparing the teas from commercial plant samples, extraction with hexane resulted in fractions rich in menthofuran and pulegone. Quantification was carried out by gas chromatography. Analysis of 12 samples confirmed that the samples contained menthofuran and pulegone below the safety limit; an excess consumption of teas prepared from certain samples, however, may result in exposure of the same magnitude as the upper limit. Pulegone was detected only in traces in the samples. *In vivo* toxicological examination on *Philodina acuticornis* of menthofuran and pulegone was carried out to get a more detailed toxicological profile of the compounds.

Keywords: **peppermint, menthofuran, pulegone, toxicological profile**

PATULINSZENNYEZŐDÉS MEGHATÁROZÁSA KÜLÖNBÖZŐ ALMALEVEKBEN

Szerző: **MURÉNYI Tihamér**, V. évfolyam (tihamer.murenyi@gmail.com)

Témavezető: **Dr. TOROVIĆ Ljilja**

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Orvostudományi Kar, Gyógyszerésztudományi Tanszék, Újvidék

A patulin egy jól ismert mikotoxin, melyet különböző gombafajok termelnek, mint például a gyümölcsökön található *Penicillium*, *Aspergillus* és *Bysochamys* fajok. Az emberekre is ártalmas patulinbevitel kockázatának megelőzése érdekében törvényileg meghatározott az élelmiszerekben annak maximálisan megengedett mennyisége. Különböző analitikai módszerek alkalmazásával ellenőrizni tudjuk a patulin mennyiségét a forgalomban levő élelmiszerekben és italokban egyaránt, melyek közül az UV detektorral ellátott folyadékkromatográfia számít legalkalmasabbnak.

Jelen munkában a patulin mennyiségének kivizsgálása volt a cél 2015-ben termelt szerbiai almalevekben különböző analitikai módszerek alkalmazásával.

20 almalémintát vizsgáltunk UV érzékelővel ellátott folyadékkromatográfia alkalmazásával, a minta C18 szilárd fázisú előzetes megtisztítása után. A módszert a szelektivitás, a lineáris tartomány, a kvantifikációs határ, a pontosság, a hozam és a precizitás felmérésével érvényesítettük.

A módszer szelektivitása megfelelőnek bizonyult, 1 µg/kg kvantifikációs határ 105,9%-os módszerpontossággal, miközben a hozam és a precizitás a koncentrációs szintektől függően a következő tartományban alakult: hozam 79,5–87,4%, precizitás 0,4–6,9%. A módszer eme adatok szerint megfelelő a használatra. A patulin az almalevek 65%-ban volt kimutatható <1µg/kg-41,7 µg/kg koncentrációs tartományban, miközben az átlagos érték 4 µg/kg volt.

Az eredmények azt mutatták, hogy az összes kivizsgált almalé patulinmennyisége megfelel a Szerb Köztársaság jogszabályainak.

Kulcsszavak: **patulin, almalé, HPLC-UV**

DETERMINATION OF PATULIN IN DIFFERENT KINDS OF APPLE JUICES

Author: **Mr. ph Tihamér MURÉNYI** (tihamer.murenyi@gmail.com)

Supervisor: **Prof. Dr. Ljilja TOROVIĆ**

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Medicine, Department of Pharmacy, Novi Sad

Patulin is a mycotoxin produced by different types of fungi genera *Penicillium*, *Aspergillus*, and *Bysochamys* that grow on fruit. Because of health risks associated with patulin intake in humans, the maximum permitted level of patulin in certain

foodstuffs has been established. For the purpose of regulatory control, different analytical methods have been developed for the determination of patulin in foodstuffs, and liquid chromatography with UV detection is considered the most suitable.

In this work, the determination of patulin in apple juices produced in the Republic of Serbia in 2015 was investigated using different analytical methods.

Twenty samples of apple juices were examined. Samples were chosen to represent the Serbian market in terms of brands and manufactures in 2015. Analysis was performed by liquid chromatography with ultraviolet detection after purification of the sample on C18 solid phase. The method was validated assessing selectivity, linearity range, limit of quantification, accuracy, recovery, and precision.

The method has proved to have appropriate selectivity, the limit of quantification was 1 µg/kg, the accuracy of the method was 105.9%, recovery and precision, depending on the concentration levels, ranged from: recovery 79.5-87.4% and precision 0.4-6.9%, respectively. Thus, the adequacy of the applied method for the intended purpose was confirmed. Patulin was quantified in 65% of the investigated apple juice samples, in concentrations ranging from <1-41.7 µg/kg, with a mean at 4 µg/kg.

It was found that all analysed apple juice samples exhibited compliance with the legislation in the Republic of Serbia regarding the content of patulin.

Keywords: **patulin, apple juice, HPLC-UV**

HIDROXILÁLT KINURÉNSAV-SZÁRMAZÉKOK SZINTÉZISE ÉS TOVÁBBALAKÍTÁSA

Szerző: **LŐRINCZI Bálint**, V. évfolyam (blint1212@gmail.com)

Témavezető: **Dr. SZATMÁRI István**, egyetemi docens

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, Gyógyszerésztudományi Kar, Gyógyszerkémiai Intézet, Szeged

A kinurénsav (KYNA) neuroprotektív hatása már igazolt, de terápiásan nem alkalmazható alacsony vér-agy gát penetrációja miatt. A kutatási program, melybe csatlakoztam, főként a KYNA molekula szerkezetének módosításával ennek kiküszöbölését tűzte ki célul.

Elsőként a KYNA-származékba egy hidroxil-csoportot terveztünk bevinni, az 5-, 6-, 7- illetve 8-helyzetbe. Ehhez az eredetileg a KYNA szintézisének alkalmazott Conrad-Limpach-eljárást módosítottuk oly módon, hogy kiindulási anilin-származékként 2-, 3-, valamint 4-hidroxianilint használtunk. A szintézissor első lépése a dietil-acetiléndikarboxilátos (DEAD) énaminképzés, melyet a köztitermék magas hőmérsékleten történő gyűrűzárása követett.

A 4-hidroxianilinből kiindulva fény derült a köztitermék tisztaságának fontosságára így azt oszlopkromatográfiát alkalmazva választottuk el a szennyezésektől. Az intermedier ezt követően sikeresen gyűrűt zárt egyetlen terméket eredményezve. A 3-hidroxianilin esetében, a köztiterméket itt is megtisztítva a gyűrűzárás 2 regioizomer vegyület keletkezéséhez vezetett, melyek keletkezési aránya közel azonos volt. Az 2-hidroxianilinből való kiindulás egy nem várt intramolekuláris reakció következtében egy új szintézisút (régi: recept) kidolgozását vonta maga után, melynek kiindulási anyagaként a 2-metoxianilint használtuk fel.

Az előállított KYNA-származékokat ezt követően 2 olyan amid oldallánccal láttuk el, melyeknek a biológiai hatásosságát a kinurénsav esetében korábbi kísérletek már bizonyították. Ezen reakciókat észterekből kiindulva etanolban refluxáltatva hajtottuk végre, míg karbonsavak esetében az aminnal való direkt kapcsolást alkalmaztuk.

Ezt követően a hidroxilált kinurénsav-származékok hidroxilcsoportjainak továbbalakításába kezdtünk bele, az aromás rendszer reaktivitását befolyásoló további tényezők feltérképezésének céljából.

Kulcsszavak: kinurénsav, Conrad-Limpach szintézis, hidroxikinolin

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma Új Nemzeti Kiválóság Programjának támogatásával készült.

THE SYNTHESIS AND TRANSFORMATION OF HYDROXYLIZED KYNURENIC ACID DERIVATIVES

Author: **Bálint LŐRINCZI**, fifth-year student (blint1212@gmail.com)

Supervisor: **Dr. István SZATMÁRI**, docent

Institution: University of Szeged, Faculty of Pharmacy, Szeged

The neuroprotective effects of kynurenic acid have already been proven; due to its low blood-brain-barrier penetration, however, it cannot be used in therapy. To eliminate this, the research program I joined aims to produce different derivatives of kynurenic acid. Firstly, we wanted to insert a hydroxy-group to the KYNA skeleton on the 5-, 6-, 7- and 8-positions. For this we modified the Conrad-Limpach synthesis originally used for the production of the KYNA, so that as an initial aniline 2-, 3- and 4-hydroxyaniline were used. The first step of the synthesis is the enamine formation with diethyl acetylenedicarboxylate (DEAD), followed by the cyclization of the intermediate at a high temperature.

Starting from the 4-hydroxyaniline, we concluded that the purity of the intermediate holds great importance, which was achieved using column chromatography. Following this, the intermediate was successfully cyclized, resulting in a single product. In the case of the 3-hydroxyaniline, after the purification of the intermediate, the cyclization led to the formation of two regioisomer products; their ratio was found to be almost equal. Starting from 2-hydroxyaniline, we had to work out a new synthetic strategy due to the formation of an unexpected intramolecular reaction. In this case the synthesis started from 2-methoxyaniline.

To the KYNA-derivates produced this way amides that have previously proven to have biological effect in the case of kynurenic acid were then transformed. These reactions in the case of esters were carried out in refluxing ethanol, while the carboxylic acid was directly coupled with the correspondent amine.

After this we started to alternate the hydroxy-groups added previously, in order to map out the effects of additional factors on the reactivity of the aromatic skeleton.

Keywords: **kynurenic acid, Conrad-Limpach synthesis, hydroxyquinoline**

RUMEX FAJOK ANTIBAKTERIÁLIS SZŰRŐVIZSGÁLATA ÉS A RUMEX AQUATICUS HATÁSÉRT FELELŐS VEGYÜLETEINEK IZOLÁLÁSA

Szerző: STEFKÓ Dóra, V. évfolyam (stefko.dori@gmail.com)

Témavezető: Dr. VASAS Andrea, gyetemi docens

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, Gyógyszerésztudományi Kar, Farmakognózi Intézet, Szeged

A különböző mikroorganizmusok által előidézett betegségek és az ezek miatt bekövetkező elhalálozások világszerte a vezető halálokok között szerepelnek. A baktériumok elleni védekezést megnehezíti a kórokozók rendkívüli változékonysága és a túlzott mértékű antibiotikum-felhasználás következtében kialakuló gyógyszerrezisztencia. A növények számos olyan másodlagos anyagcsereterméket állítanak elő, amely megvédi őket a külső károsító hatásoktól (pl. bakteriális fertőzés), így jó eséllyel várható antibiotikus hatású vegyületek, köztük a humán gyógyászat számára is ígéretes molekulák előfordulása.

A munka célja a Kárpát-medencében előforduló *Rumex* fajok antibakteriális szűrővizsgálata, és az aktívnak bizonyuló fajok biológiailag aktív vegyületeinek izolálása és szerkezetmeghatározása volt.

14 *Rumex* faj antibakteriális hatásának szűrővizsgálata történt *Staphylococcus aureus*, meticillin-rezisztens *S. aureus*, *S. epidermidis*, *Bacillus subtilis*, *Streptococcus pyogenes*, *S. pneumoniae*, *S. agalactiae* és *Moraxella catarrhalis* baktériumtörzseken. A dolgozat részletesen ismerteti a *R. aquaticusszal* végzett preparatív fitokémiai munkát a kivonástól a durva frakcionáláson át a vegyületek végső tisztításáig. A komponensek szerkezetmeghatározása MS és NMR spektroszkópiai módszerekkel történt.

Összegzésként megállapítható, hogy az *in vitro* szűrővizsgálat során több faj esetén figyelemre méltó gátló aktivitás volt tapasztalható. Az ennek alapján kiválasztott *R. aquaticusból* kilenc metabolit, köztük antranoidok, naftalén-származékok és egy stilbenoid izolálására került sor. Az izolált anyagok közül három vegyület mutatott jelentős antibakteriális aktivitást, melyek ígéretes jelöltek lehetnek további *in vivo* vizsgálatokra.

Kulcsszavak: *Rumex* fajok, antibakteriális hatás, izolálás, szerkezetmeghatározás

ANTIBACTERIAL SCREENING OF RUMEX SPECIES AND ISOLATION OF BIOACTIVE COMPOUNDS FROM RUMEX AQUATICUS

Author: Dóra STEFKÓ, fifth-year pharmacy student (stefko.dori@gmail.com)

Supervisor: Andrea VASAS, associate professor

Institution: University of Szeged, Faculty of Pharmacy, Department of Pharmacognosy, Szeged

Infections caused by different microorganisms are a major problem worldwide as they can cause endemic diseases and often lead to death. The increasing prevalence of multidrug resistant strains of bacteria and the frequent occurrence of

strains with reduced susceptibility to antibiotics raises an urgent need to find new sources of antibacterial agents with new mechanism of actions. The plant kingdom can offer the possibility of exploring new antimicrobial molecules. Plants can synthesize chemically diverse metabolites to protect themselves against microbes, so these compounds could offer a chance of discovering new antibacterial drugs.

The aim of this work was to investigate the antibacterial capacity of *Rumex* species occurring in the Carpathian Basin and isolation of the pharmacologically active components of most active species.

The antibacterial screening of 14 *Rumex* species was performed on *Staphylococcus aureus*, methicillin resistant *S. aureus*, *S. epidermidis*, *Bacillus subtilis*, *Streptococcus pyogenes*, *S. pneumoniae*, *S. agalactiae* and *Moraxella catarrhalis* strains. The extracts were prepared with methanol and then solvent-solvent partitions were made. The isolation of the compounds was performed with the combination of different chromatographic methods (CC, RPC, prep. TLC and RP-HPLC). Structure determinations were carried out by means of MS and NMR spectroscopy.

It can be concluded, that *in vitro* screening of *Rumex* species resulted in remarkable inhibitory activity. Nine compounds, among them anthranoids, naphthalenes and a stilbenoid, were isolated from the most active *R. aquaticus*. Three of the isolated components showed significant antibacterial activity, so these compounds would be promising for further *in vivo* investigations.

Keywords: *Rumex* species, antibacterial effect, isolation, structure determination

AZ ANTIBIOTIKUMOK ISMERETE ÉS HASZNÁLATA A PÁCIENSEK KÖRÉBEN TOPOLYA KÖZSÉGBEN

Szerző: **HALLGATÓ Tünde**, II évfolyam, PhD-hallgató (t.hallgato@gmail.com)

Témavezető: **Dr. HORVÁTH Olga**, rendkívüli egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Orvostudományi Kar, Farmakológia, Toxikológia és Klinikai Farmakológia Tanszék, Újvidék

Bevezető: A rezisztens baktériumok nagy gondot okoznak az antibiotikumokkal való kezeléskor. Ebből kifolyólag az antibiotikumok racionális alkalmazása nagyon fontos.

Cél: Ennek a kutatásnak az volt a célja, hogy felmérje a páciensek antibiotikumokkal kapcsolatos ismereteit, valamint feltérképezze azok alkalmazását Topolya községben.

Anyagok és módszerek: A kutatást 2016. szeptember 20. és 30. között a topolyai Dr Hadzsy János Egészségház három rendelőjében, Topolyán, Gunarason és Njegoševóban végeztük. A kutatásban 253 páciens vett részt, akik önként töltötték ki az anonim kérdőívet.

Eredmények: A vizsgálati alanyok átlagéletkora 50.56 ± 17.05 volt, és a résztvevők 65%-a volt nő. Az antibiotikumot a vizsgálati alanyok 89%-a háziorvosa tanácsára kezdi el szedni, 32%-a gyógyszerésze tanácsára kezdi el szedni, míg a megkérdezettek 29%-a azt az antibiotikumot szedi, amelyik épp otthon található. Az alanyok 62%-a válaszolta, hogy csak a tünetek elmúlásáig szedi a gyógyszert. Míg a vizsgálati alanyok 85%-a állította, hogy az antibiotikumot addig kell szedni, amíg az orvos felírta, de mindössze 61%-uk használta utolsó infekciókor az antibiotikumot addig, ameddig a háziorvos javasolta, ami a megmaradt gyógyszerek felhalmozódásához vezet, és ez nagymértékben hozzájárul az öngyógyszerezéshez egy következő fertőző megbetegedéskor.

Következtetések: Az eredmények azt bizonyítják, hogy a páciensek antibiotikumismerete nagyon fontos szerepet játszik azok racionális alkalmazásakor és e tekintetben az ismeretterjesztés imperatív.

Kulcsszavak: antibiotikumok, öngyógyszerezés, racionális alkalmazás, rezisztencia

MEDICATIONS FOR THE TREATMENT OF INFECTIONS: PATIENTS' ATTITUDES AND BELIEFS IN THE MUNICIPALITY OF BACKA TOPOLA

Author: **dr Tünde HALLGATÓ**, second-year PhD student (t.hallgato@gmail.com)

Supervisor: **Dr Olga HORVÁTH**, associate professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Medicine, Department of Pharmacology,
Toxicology and Clinical Pharmacology, Novi Sad

Introduction: Resistant bacteria present a problem with antibiotic treatment. Therefore, the correct use of antibiotics is of particular importance.

Objective: The objective of this study was to investigate the patients' knowledge about antibiotics and their behaviour regarding the use of antibiotics in the municipality of Backa Topola.

Material and methods: The study was conducted between September 20 and 30, 2016 in three general practice medical centres of the municipality of Backa Topola, namely in Backa Topola, Gunaras, and Njegosevo. An anonymous questionnaire was completed by 253 adult patients, who agreed to participate in the survey.

Results: The mean age of patients was 50.56 ± 17.05 years, of which 65% were women. Of the subjects, 89% believed that the treatment with antibiotics begins with the advice of the family physician, 32% followed the advice of a pharmacist, while 29% of patients said that antibiotic treatment begins with antibiotics they already have at home (self-medication), which is consistent with the percentage of patients who, for their last infection, took antibiotics earlier prescribed by the family physician. Of the participants, 62% believed that antibiotics are used until symptoms disappear. While 85% of the study subjects stated that the antibiotics should be taken as long as their family physician prescribed, only 61% had taken antibiotics for as long as it was recommended by family physicians during their last infection. Consequently, it leads to an accumulation of drugs and this greatly contributes to self-medication at the time of the next infection.

Conclusion: The results of our study point out that the patients' knowledge about antibiotics plays a very important role in irrational application. Therefore, educational campaigns about the behaviour of patients towards antibiotics are imperative.

Keywords: **antibiotics, self-medication, rational use, resistance**

KOGNITÍV FUNKCIÓK NÖVELÉSE CÉLJÁBÓL VÉGZETT SZERFOGYASZTÁS AZ ÚJVIDÉKI EGYETEM HALLGATÓI KÖRÉBEN

Szerző: CSERNUS Emőke, VI. évfolyam (em.csernus@gmail.com)

DUDAS Vanja, VI. évfolyam

Témavezető: **prof. dr. Isidora SAMOJLIK;**

assist. dr. sc. med. Vesna MIJATOVIĆ

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Általános Orvostudományi Kar, Gyógyszertani és Toxikológiai Intézet, Újvidék

Szerbiában nem ismert az agyi stimuláció, a hangulat, az agyi és érzékszervi funkciók javítása céljából szedett szerek használatának prevalenciája. Így a jelenlegi fogyasztási szokások mélyreható vizsgálata kulcsfontosságú elsősorban a fiatal generáció körében, mivel az eredmények nélkülözhetetlenek egy hatékony prevenció stratégia kidolgozásához. A kutatás keretében az agyi működés szerhasználattal történő stimulálásának gyakorlatát és a hozzá kapcsolódó szokásokat vizsgáltuk az Újvidéki Egyetem hallgatói körében.

Anonim, önkéntes, online kérdőívünk felhívását az egyetem minden karának hallgatói megkapták. A kutatás során keresztmetszeti vizsgálati módszert alkalmaztunk. A kérdőívet kitöltők közül 262 fő (79.87%) állította, hogy használt már valamilyen agyi stimulálószer: 7 személy (2.13%) vényköteles gyógyszert, 99 fő (30.18%) étrend-kiegészítőt, 21 egyetemista (6.4%) függőséget okozó anyagot, 15 hallgató (4.57%) alkoholt és 233 diák (71.03%) energiatalt próbált ki legalább egyszer életében. A Modafinil vényköteles gyógyszer 2 fő említette. Kiemelendő, hogy 127 hallgatót (38.7%) foglalkoztatott már a vényköteles gyógyszer használata és 36 (11%) válaszadó állította, hogy már kínálták az előbb említett típusú szerrel. A serkentő szerek használatának vagy kipróbálásának motiválói leginkább a koncentrációs képesség javítása (20%), a gondolatok tisztázása (9%), illetve a hatékonyabb és gyorsabb tanulás elérése (9%) voltak.

Bár eredményeink egy kisebb csoportra reprezentatívak, megjegyzendő, hogy pozitív korrelációban állnak hasonló nemzetközi tanulmányok eredményeivel. Az energiatalok magas fokú fogyasztása mellett az illegális psychostimuláns szerek fogyasztása dominált, illetve a diákok egy jelentős része elgondolkodott az esetleges használat lehetőségén. Mindezek tükrében megállapítható a további egyeztetések szükségessége egy hatékonyabb hallgatói egészségmegőrző stratégia kialakítása érdekében.

Kulcsszavak: neurofarmakológia, nootropikumok, szerfogyasztás, kognitív funkciók

SUBSTANCES USED TO IMPROVE COGNITIVE FUNCTION AMONG STUDENTS OF THE UNIVERSITY OF NOVI SAD

Authors: **Emőke CSERNUS**, fourth-year student (em.csernus@gmail.com);

Vanja DUDAS, fourth-year student

Supervisor: **prof. dr. Isidora SAMOJLIK**;

assist.dr.sc.med. Vesna MIJATOVIĆ

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Medicine, Department of Clinical Pharmacology and Toxicology, Novi Sad

Neuroenhancement is the use of substances by healthy individuals to enhance mood or cognitive function. In Serbia the prevalence of such agent consumption is unknown. Investigating this area of research is crucial in mapping the present consumption status among young generations, as well as establishing proper preventive care. The aim of our study was to establish the prevalence of cognitive enhancing agent-use among students of University of Novi Sad.

Students from all faculties of the University of Novi Sad were invited to participate in a voluntary anonymous online survey. A cross-sectional study was carried out. A total of 364 students agreed to participate, and 328 (100%) of students successfully completed the questionnaire. Among all the subjects who claimed to have used some type of enhancer, (79.87 %) claimed to have used prescription drugs (7 (2.13 %)), supplements (99 (30.18%)), drugs of abuse (21(6.4 %)), alcohol (15(4.57 %)) or energy drinks (233(71.03%)) at least once in their lifetime. *Modafinil* as a prescription drug was mentioned by 2 students. Interestingly, 127 (38.7%) students have considered trying a prescription drug for the purpose of cognitive enhancement, and 36 (11%) respondents were offered a prescription drug in their lifetime. Incitement factors proved to be to improve concentration (20%), to clear the mind (9%), to learn faster and more efficiently (9%).

The prevalence, although not representative, is in correlation with similar studies from international research studies. Besides the high level of energy drink consumption and the high prevalence of illicit drug use, we would like to press on the seemingly rather positive attitude of students towards prescription drug use. Therefore, further discussion about preventive actions, particularly of these substances, should be considered.

Keywords: **neuropharmacology, nootropics, improvement of cognitive function, prescription drugs**

HIPEROXIA OKOZTA VÁLTOZÁSOK AZ ARTÉRIÁS VÉRNYOMÁST ÉS A SZÍV HEMODINAMIKAI PARAMÉTEREIT ILLETŐEN

Szerző: **MIHALEK Nóra**, II. évfolyam (noramihalek@gmail.com)

Témavezető: **Dr. BARAK Ottó**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Orvostudományi Kar, Fiziológiai Intézet, Újvidék

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

A kutatásban 15 személy vett részt, akik 47 percen keresztül magas nyomású sűrített 60%-os oxigént lélegeztek be. A kísérlet kivitelezése előtt, időtartama alatt, majd azt követően 90 percig folyamatosan történt a vizsgált személyek artériás vérnyomásának és hemodinamikai paramétereinek (verőtérfogat, szívfrekvencia, perctérfogat) a mérése. A verőtérfogat meghatározását a jobb kéz középső ujján használt pletizmográf tette lehetővé a nyomásgörbe biztonságos jegyzésével minden szívverés alkalmával, majd a megfelelő szoftver segítségével kiszámítható volt a verőtérfogat. A szívfrekvencia meghatározására folyamatosan regisztrált EKG szolgált. Az ismert verőtérfogat és szívfrekvencia alapján történt a perctérfogat kiszámítása. Emellett folyamatosan történt az artériás vérnyomás követése, ami alapján meghatározható volt a teljes perifériás ellenállás. A kísérlet eredményeként számottevő változás figyelhető meg a szisztolés vérnyomás és az artériás középnyomás növekedésében, míg a diasztolés vérnyomás nem mutatott jelentős változást a 60%-os oxigén lélegezés alatt. A beavatkozás után ezek a változások kimaradtak. A verőtérfogat, szívfrekvencia és perctérfogat terén a mért értékek csökkenése következett be, és ezek a változások még 90 perccel a 60%-os oxigén belélegzése után is jelen voltak. A teljes perifériás ellenállás esetében növekedés figyelhető meg a kísérlet elvégzése után 90 perccel. A kapott változások jelentős részben az oxigén magas nyomásának következtében jelentkező oxidatív stressz hatásának tudhatók be. A kutatás eredményeinek segítségével jobban megismerhetők a 60%-os oxigén belélegzése következtében jelentkező hemodinamikai változások. Ez kiemelkedő fontosságú a dekompresziós betegség okainak felderítésében, így csökkentve az esetleges komplikációk kialakulását a könnyűbúvárkodás során és biztonságosabbá téve ezt a sportot.

Kulcsszavak: 60%-os oxigén, hemodinamikai paraméterek, artériás vérnyomás, oxidatív stressz

HYPEROXIA-INDUCED CHANGES OF ARTERIAL BLOOD PRESSURE AND HEMODYNAMIC PARAMETERS

Author: **Nóra MIHALEK**, second-year student (noramihalek@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Ottó BARAK**, professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Medicine, Department of Physiology, Novi Sad
Hungarian College for Higher Education in Vojvodina, Novi Sad

Fifteen people were recruited for this study. They were breathing a balanced gas mixture containing 60% of oxygen under high pressure for 47 minutes. Before, during, and also 90 minutes following this intervention, arterial blood pressure and the hemodynamic parameters (stroke volume, heart rate, cardiac output) were measured. Beat-to-beat blood pressure was acquired using finger plethysmography from the middle finger of the right hand. Stroke volume and cardiac output were estimated from the blood pressure waveform. Heart rate was acquired from continuous ECG registration. Cardiac output was calculated by multiplying stroke volume and heart rate. Total peripheral resistance was estimated from the continuously measured arterial pressure and cardiac output. During the breathing of the 60% oxygen, an increase of the systolic blood pressure and mean arterial pressure was registered, while the diastolic blood pressure did not make any significant change. After the intervention these changes disappeared. The values of the stroke volume, heart rate and cardiac output decreased, and these changes were present even 90 minutes after the breathing of the 60% oxygen. There was an increase in total peripheral resistance 90 minutes after the experiment. These changes are probably due to oxidative stress caused by the high pressure of oxygen. Experiments like this can reveal the hemodynamic changes as a consequence of the breathing of 60% oxygen. This is fundamental for the exploration of the causes of decompression sickness, mitigating the eventual complications during scuba diving, making it even safer.

Keywords: **60% oxygen, hemodynamic parameters, arterial blood pressure, oxidative stress**

PATKÁNYVÉKONYBÉL-HÁMSEJT MITOKONDRIUMOK FUNKCIONÁLIS VIZSGÁLATA

Szerző: **TERHES Emil**, IV. évfolyam (terhesemil@yahoo.com);

PÁLFI Alexandra, VI. évfolyam;

Delia GIOVANNIELLO, III. évfolyam;

PIGNICZKI Daniella, IV. évfolyam

Témavezető: **Dr. MÉSZÁROS András**, egyetemi tanársegéd;

Dr. JUHÁSZ László és **Dr. POLES Marietta** kutató biológusok

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar, Sebészeti Műtéttani Intézet, Szeged

Bevezetés: A vékonybél különösen érzékeny a vérrellátási zavarok következtében fellépő szöveti hipoxiára. A hámsejt-mitokondriumok állapota döntően befolyásolhatja az energetikailag rendkívül aktív epithelium funkcióit, de e sejtorganelumok működéséről ennek ellenére nagyon kevés ismerettel rendelkezünk. Ennek egyik fő oka, hogy jelenleg nincs olyan validált mintavételi és vizsgálati eljárás, ami a sejteket nem károsítja. Célunk egy reprodukálható módszer kidolgozása volt, amivel az egészséges és kóros bélszakaszokból származó minták mitokondriális funkciói standardizálhatóan vizsgálhatók.

Módszerek: Hím Sprague-Dawley patkányok duodenum, jejunum és ileum mintáit Ca^{2+} és Mg^{2+} ionokkal kelátot képző vegyszerekkel inkubáltuk. Megvizsgáltuk, hogy miként befolyásolják a nyert sejtek mennyiségét, minőségét és respirációs tulajdonságait a kelátorok, a hőmérséklet valamint az inkubációs oldatok egyéb tényezői. Az ún. organoid sejt kultúra módszerével nyert mintákat nagyfelbontású respirometria (Oroboros Oxygraph-2k, Innsbruck, Austria) és fénymikroszkóp segítségével vizsgáltuk.

Eredmények: EGTA kelátor és foszfát-puffer alapú oldattal, 30+30 perc $4^{\circ}C$ -on történő inkubálás után az epithelium nagy, összefüggő lemezeit tartalmazó mintákat nyertünk, melyek stabil mitokondriális funkcióval (rutin respirációs jellemzőkkel) bírtak, más, főként különálló sejteket eredményező izolációs eljárásokhoz képest.

Összefoglalás: Eredményeink szerint a vékonybél epithelium különálló sejtekre történő izolálása közben olyan mértékben sérül a sejtek működése, ami lehetetlenné teszi a megbízható respirometriás méréseket. Ezzel szemben módszerünkkel jól működő, jó minőségű sejtek nyerhetők, melyek alkalmasak nagyfelbontású respirometriai mérésekre is.

Támogatás: NKFIH K120232, Új Nemzeti Kiválóság Program (P.A.)

Kulcsszavak: mitokondrium, vékonybél, epithelium, nagyfelbontású respirometria

ASSESSMENT OF MITOCHONDRIAL FUNCTION IN RAT SMALL INTESTINAL EPITHELIAL CELLS

Authors: Emil TERHES, fourth-year student (terhesemil@yahoo.com);

Alexandra PÁLFI, sixth-year student;

Delia GIOVANIELLO, third-year;

Daniella PIGNICZKI, fourth-year medical student

Supervisors: Dr. András MÉSZÁROS assistant professor;

Dr. László JUHÁSZ, researcher biologist;

Dr. Marietta POLES, researcher biologist

Institution: University of Szeged, Faculty of Medicine, Institute of Surgical Research, Szeged, Hungary

Introduction: The small intestine is particularly sensitive to tissue hypoxia due to perfusion failure. Function of the energetically highly active epithelium is profoundly influenced by the state of mitochondria. Despite their decisive role, we have very little knowledge about the function of these organelles. One of the main reasons for the lack of information is that there are no validated sample processing and measurement methods available without damaging the cells. Therefore, we aimed to develop a cell isolation procedure to determine mitochondrial function from both healthy and damaged intestinal segments in a standardized way.

Methods: Duodenum, jejunum, and ileum samples of male Sprague-Dawley rats were incubated with chelators of Ca^{2+} and Mg^{2+} . We examined how quantity, quality, and respiration properties of cells were affected by chelators, temperature and other factors of incubation media. Subsequently, samples prepared according to organoid cell culture methods were analysed with high resolution respirometry (Oroboros Oxygraph-2k, Innsbruck, Austria) and light microscopy.

Results: Big, continuous layers of epithelium were collected after 30+30 minutes of incubation of small intestinal samples at $+4^{\circ}\text{C}$ with EGTA chelating agent and phosphate-buffer based solution. The samples displayed stable mitochondrial function (routine respiration) in contrast to other isolating methods producing mainly single cells.

Summary: According to our results, complete isolation of epithelial layer to single cells leads to critical damage of cell function, making respirometry measurements unreliable. However, with our improved method, epithelial samples with satisfying function and quality can be collected for high resolution respirometry measurements.

Grant support: NKFIH K120232, New Hungarian National Excellence Program (A.P.)

Keywords: mitochondria, small intestine, epithelium, high resolution respirometry

A CUKORGYÁRTÁSBAN HASZNÁLT ÚJ GENERÁCIÓS DEZINFICIENSEK HATÁSA AZ EXTRAHÁLT RÉPASZELETEKRE PRÉSELÉS KÖVETKEZTÉBEN

Szerző: **HAJNAL Beáta**, IV. évfolyam (hajnal.beata@hotmail.com)

Témavezető: **Dr. SÖRÖS Zita**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Technológiai Kar, Élelmiszeripari Tanszék, Újvidék

A cukorrépa feldolgozása során a répaszeletek extrakciója következtében nyerslét és kilúgozott répaszeletek kapunk. A nyerslét a krisztalizáció folyamatában dolgozzák fel, míg a kilúgozott szeleteket további két energiaigényes folyamat követi, a préselés (így is lehet valamennyi cukrot regenerálni) és a szárítás (a cél az, hogy a nedvességtartalmat 90%-ról 10%-ra csökkentsék). Jelen munka a klórdioxid hatását tanulmányozza a cukorgyártási folyamatra, illetve a kilúgozott répaszeletek préselési lehetőségére. Továbbá a klórdioxid többszörös jótékony hatását vizsgálja a jelenleg használt dezinficienssekkel összehasonlítva, amelyek a nátrium-hipoklorit és az alkil-dimetilbenzil-ammoniumklorid. Vizsgáltuk emellett a dezinficiensek hatását a kilúgozott répaszeletek préselési mértékére, valamint a cukortartalmára, és a nyerslétben a *Leuconostoc* baktériumkolóniák megjelenésére és nagyságára.

Az eredmények arra utaltak, hogy a klórdioxid van legnagyobb hatással a répaszeletek préselési arányára. 5–15%-kal több víz préselhető ki azokból répaszeletekből, amelyeknél az extrakció folyamán az említett dezinficienset használják. Ez a dezinficiens tehát a répaszelet szárítására alkalmazott energiafogyasztást 168–335 MJ-al csökkenti 1 tonna nedves szeletre számítva. A kísérletek folyamán felhasznált mindegyik dezinficiens sikeresen csökkentette a nyerslétben a *Leuconostoc mesenteroides* baktériumokat, méghez 82–99%-kal.

Kulcsszavak: cukorgyártás, préselés, dezinficiensek, klórdioxid

THE EFFECTS OF NEW-GENERATION BIOCIDES IN SUGAR BEET PULP PRESSABILITY IN THE SUGAR BEET INDUSTRY

Author: **Beáta HAJNAL**, fourth-year student (hajnal.beata@hotmail.com)

Supervisor: **Prof. Dr. Zita SÖRÖS**, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Technology, Department of Food Sciences, Novi Sad

In the sugar manufacturing process, beet cossettes are de-sugared at the extraction stage. Sugar beet juice is further processed through the crystallisation stages, while the pulp treatment stage involves an energy intensive two-step process of

pulp pressing and drying, aiming to lower the moisture content of the wet pulp from 90% to 10% and thereby recovering a considerable amount of sucrose to the extraction step. A wide range of factors, including biocides added to diffusion water influence the physical and chemical properties of the wet pulp, therefore influencing the energy used for drying the pulp. This study investigates the application of chlorine dioxide as an extraction biocide in the sugar beet processing stages and examines its influence on the pressability of the pulp. Multiple effects of application of chlorine dioxide are compared to the standard biocides used in the sugar industry, including sodium hypochlorite and alkyl dimethylbenzyl ammonium chloride. The multiple effects of the application of chlorine dioxide on the wet pulp pressability, sucrose content, and the number of *Leuconostoc colonies* in raw sugar juice will be investigated in this work.

Results indicate that the application of chlorine dioxide corresponded with the best pulp pressing characteristics with 5–15% more efficient mechanical dewatering of the wet pulp compared to the other samples, affecting the potential energy consumption significantly. The use of chlorine dioxide lowered the potential energy consumption in the range from 168 to 335 MJ per tonne of wet pulp. All the biocides used in this study showed remarkable biocide effectiveness against mesophilic bacteria *Leuconostoc mesenteroides*, reducing the number of colonies in the range of 82–99%.

Keywords: **sugar beet, pressing, chlorine dioxide**

ALTERNATÍV SZERVESTRÁGYA HATÁSA A KONYHAKERTI NÖVÉNYEK HOZAMÁRA

Szerző: **CZÉKUS Borisz**, PhD-hallgató (borisz_82@yahoo.com)

Témavezető: **Prof Dr CZÉKUS Géza**, rendes egyetemi tanár

Intézmény: John Naisbitt Egyetem, Bioélelmiszer-termelő Kar, Belgrád

Korábbi kutatásai alapján a szerző megállapította, hogy az 50 t/ha mennyiségű préselt iszap már negatívan hat a növények hozamára. Jelen munka arra keresi a választ, mekkora dózis stabilizált-préselt iszap lenne az optimális a maximális hozam eléréséhez a konyhakerti növények termesztésénél.

A kutatás Szabadka határában 2015-ben nem trágyázott és két iszappal kezelt parcellán folyt kétfajta burgonya fejlődését és hozamát követve. Egyik parcellát 50 t/ha-nak megfelelő mennyiségű dehidratált iszappal trágyáztuk, a másikon 30 t/ha-nyit alkalmaztunk. A korábbi kísérleti eredmények alapján azt a hipotézis állítható fel, hogy a szabadkai szennyvíztisztítóból származó stabilizált iszap 30 t/ha mennyiségben is hasonló hozamot eredményez, mint a mezőgazdaságban jól bevált 50-60 t/ha mennyiségű szerves (értsd: istálló) trágya.

Öntözés nélkül a legnagyobb hozamot (44,5 t/ha) az Aladin burgonyahibrid érte el 30 t/ha préselt iszap hatására. Ugyan-ezen paraméterek mellett az Agria burgonyahibrid hozama 29,65 t/ha volt. Ettől valamivel elmaradt az 50 t/ha mennyiségű kezelt talajon a hozam, de az is magasabb volt a kontrollparcelláénál. Megállapítható tehát, hogy fele annyi iszappal is hasonló hozam érhető el, mint a farmerok körében szorgalmazott 50-60 t/ha szerves trágyával.

Napjainkba, amikor a farmok száma csökkenő tendenciát mutat, lehetőség lesz e hazánkban még újnak számító szerves trágya használatára a mezőgazdaságban, természetesen állandó felügyelet mellett. Akár mint kiegészítő, akár mint alaptrágya.

Kulcsszavak: **trágyázás, dehidratált iszap, burgonya, hozam**

THE IMPACT OF ALTERNATIVE ORGANIC FERTILIZER ON THE YIELD OF VEGETABLE CROPS

Author: **Borisz CZÉKUS**, PhD (borisz_82@yahoo.com)

Supervisor: **Prof. dr. Géza CZÉKUS**, full professor

Institution: John Naisbitt University, Faculty of Biofarming, Belgrade

The author has examined the application of different doses of stabilized-hydrated sewage sludge in two potato varieties in field conditions. Next to an unfertilized plot, he followed the growth, development, and yield of the Agria and Aladin

É L Ő T E R M É S Z E T T U D O M Á N Y O K

varieties on soil treated with an amount of 50 t/ha and 30 t/ha of sludge from the wastewater treatment plant in Subotica in 2015, near Subotica. He found that the highest yield was achieved with the Aladin variety (44.5 t/ha), when applying 30 t/ha of sludge. Agria produced 29.65 t/ha of tubers with the same amount of fertilizer. In both varieties, the yields were higher on plots fertilized with 50 t/ha than on unfertilized soil. It was found that, in contrast to fertilizing with manure from 50-60 t/ha, half the amount of stabilized sludge produced similar, if not higher, yields. In the future, it will be possible to substitute or supplement manure with stabilized sludge under controlled conditions.

Keywords: **fertilization, stabilized sludge, potato, yield**

A ZENTAI KERTEK MÚLTJA ÉS JELENE

Szerzők: **TÓSAKI Ágnes**, III. évfolyam (agicaxd@gmail.com); **TÓSAKI Ferenc**, II. évfolyam (feri1996@live.com); **VAJDA Livia**, II. évfolyam (vajdalivia10@freemail.hu); **VAJDA Szilvia**, III. évfolyam (vajdaszilvia19@gmail.com)

Témavezető: **Dr. LENGYEL László**, tagozatvezető

Intézmény: Szent István Egyetem, Kertészettudományi Kar, Zentai Konzultációs Központ, Budapest-Zenta

A dolgozat Zenta kertészeti kultúrájának múltját, jelenét és néhány példamutató képviselőjét szemlélteti. A tanulmány Zenta első írásos említésének 800. évfordulója alkalmából készült el a Szent István Egyetem Kertészettudományi Kar Zentai Konzultációs Központjának megbízásából. A kutatást 4 hallgató végezte, akik levéltári, múzeumi írásos és szóbeli anyagokat feldolgozva írták le a város néhány ismert közterének, kertészeti termőhelyének helyzetét és azok alakulását az idő múlásával. A múltbéli helyzet feltárása után a jelenkor szereplőire terelődött a hangsúly. A Vajdasági Agráregyesületek Szövetségével együttműködve kiválasztottak 7 termelőt a zöldségtermesztés, a szőlészet-borászat, a dísznövény-termesztés, valamint a gyógy- és fűszernövény-termesztés témaköréből, majd ellátogattak azokhoz, és rövid leírást készítettek a gazdaság működéséről, annak helyzetéről, lehetőségeiről. A tanulmány eredményeit posztereken szemléltették a városnapi virágkötészeti versennyel egybekötve. A munka eredményeként látható, hogy Zenta mindig is igényes, gondos kertészeti kultúrával rendelkezett, büszke lehetett közterületeire, sétányaira és parkjaira, több ágazat viszont átalakult, arculatot váltott. Valamennyi kertészeti ágazatnak léteznek viszont példamutató művelői, akik vagy családi hagyományokra építve, vagy innovatív módon, de piacképesen, az emberi munkára és tudásra alapozva sikeresen végzik tevékenységüket. Munkánkkel fel szeretnénk hívni a figyelmet egyrészt a közterek, utcák és parkok gondozásának lehetőségére, mely piacvezető vállalatok közösségi szerepvállalásaként igen példamutató lehet, valamint a kezdő gazdálkodók számára is példaként szeretnénk állítani néhány olyan kertészeti kultúrát, melyet családi vállalkozásként is jövedelmezően lehet művelni.

Kulcsszavak: **kertek, jelen, múlt, lehetőségek**

SENTA GARDENS PAST AND PRESENT

Authors: **Ágnes TÓSAKI**, third-year student (agicaxd@gmail.com);

Ferenc TÓSAKI, second-year student (feri1996@live.com); **Livia VAJDA**, second-year student (vajdalivia10@freemail.hu);

Szilvia VAJDA, third-year student (vajdaszilvia19@gmail.com)

Supervisor: **dr. László LENGYEL** head of department

Institution: Szent István University, Faculty of Horticulture, Senta Consultation Centre, Budapest-Senta

The dissertation illustrates the culture of gardens in Senta of the past, present and some exemplary representatives. The study was done in honour of the 800th anniversary of the first written mention of Senta by the Szent István University Faculty

É L Ő T E R M É S Z E T T U D O M Á N Y O K

of Horticulture Consultation Centre on Senta's behalf. The research was carried out by four students who used archives, museums and oral and written materials to describe some of the city's known public spaces, horticultural productions' and locations' evolutions over time. After exploring the past, attention was turned toward the present situation. In cooperation with the Vojvodina Agrarian Associations Association, we selected seven producers of vegetables, viticulturists, wineries, growers of ornamental plants, medicinal herbs and spices, visited them, creating a report of their present situation and the possibilities for future development. The results of the study were presented in the city at the annual flower arrangement competition. The work's results show that Senta has always had intensive care for horticulture, people are proud of its public areas, promenades and parks some spaces, however, have changed. In all the horticultural sectors there are exemplary individuals and families who work on keeping the tradition alive and successfully carry out their activities. Through our work, we would like to draw attention to the possibilities of maintaining and developing the public squares, streets, and parks which leading companies have also tended to in community involvement. We would also like to set up gardening culture for novice farmers, to show family businesses that it can be cultivated profitably.

Keywords: **gardens, past, present, possibly**

NÉHÁNY DOMINÁNS-RECESSZÍV ÖRÖKLŐDÉSŰ TULAJDONSÁG VIZSGÁLATA KÉT VAJDASÁGI MINTÁBAN

Szerző: **SZITÁS Teodóra**, IV. évfolyam (dorici94@gmail.com)

Témavezető: **Dr. BORSOS Éva**, egyetemi docens;

Dr. CZÉKUS Géza, egyetemi tanár; **Dr. HORÁK Rita**, egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Az emberi testet minőségi és mennyiségi jellemzőkkel tudjuk leírni. Ezen tulajdonságok többféle módon adódhatnak át a szülőkről az utódokra. A kvalitatív jellegek általában monogénesek: egyetlen gén határozza meg őket. A kvantitatív jellemzők a legtöbb esetben poligénesek: több gén együttes hatása áll a hátterükben. Ezek a jellemzők öröklődhetnek például domináns-recesszív öröklésmentet követve vagy nemi kromoszómákhoz kötötten.

A munka során domináns-recesszív módon öröklődő jellemzők eloszlását figyeltük meg a magyarkanizsai Jovanovic Zmaj Általános Iskola martonosi kihelyezett tagozatának tanulói és az Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karának hallgatói között. A következő tulajdonságokat vizsgáltuk meg: nevető gödör és állgödöracska megléte, az ujj hiperextenziójának képessége, a digitális index jellemzése, a középső ujjperc szőrösségének mértéke és a köröm alakja.

A felmérés elvégzése után megállapítható, hogy mindkét csoportnál a domináns tulajdonságok kifejeződése mutat nagyobb arányt. A recesszív jellegzetességek is megfigyelhetők mind a tanulók, mind a hallgatók esetében. Az egyes tulajdonságok megoszlása viszont teljesen más értékeket mutat a két korcsoportban. Például az hüvelykujj hiperextenziós képessége az általános iskolások 20,9%-al figyelhető meg, az egyetemisták esetében viszont ez az érték 39%.

További hallgatók és tanulók vizsgálatával még pontosabb adatok nyerhetők a későbbiekben.

Kulcsszavak: az ujj hiperextenziós képessége, digitális index, középső ujjperc szőrössége, körömalak

AN EXAMINATION OF SOME DOMINANT-RECESSIVE HERITAGE QUALITIES IN TWO SAMPLES IN VAJDASÁG

Author: **Teodóra SZITÁS**, fourth-year student (dorici94@gmail.com)

Supervisors: **Dr. Éva BORSOS**, associate professor; **Dr. Géza CZÉKUS**, full professor;

Dr. Rita HORÁK, associate professor

Institution: University of Novi Sad, Teacher Training Faculty in the Hungarian Language, Subotica

The human body can be characterised with qualitative and quantitative qualities. These qualities can be heritable from parents to their progeny in different ways. Qualitative qualities are mostly monogenic: only one gene determines them.

É L Ő T E R M É S Z E T T U D O M Á N Y O K

The quantitative qualities are mostly polygenic: more genes determine them together. These qualities can be inherited, for example, in a dominant-recessive way or can be linked to gender chromosomes.

During our work we examined characteristics inherited in the dominant-recessive way among pupils in Martonos in a section of Jovan Jovanovic Zmaj Elementary School in Kanizsa and among students at the University of Novi Sad, Teacher Training Faculty in Hungarian in Subotica.

The following qualities were examined: the presence of a dimple on the cheek and chin, the hyperextending ability of the thumb, the characteristic of the digital index, the measurement of hair on the middle knuckle, and the shape of nails.

We can conclude that dominant qualities were expressed at a higher rate. The recessive qualities can also be observed in the case of both pupils and students. But the qualities have totally different rates in the two groups. For example, the hyperextension ability of the thumb can be observed in 20.9% among elementary school pupils, and in 39% among students.

Further research and survey of more students and more pupils can result in more data.

Keywords: **the ability of hyperextension of the thumb, digital index, the measurement of hair on the middle knuckle, nail shape**

A SZUBLETÁLIS RÉZ (CU) KONCENTRÁCIÓ HATÁSA A GLUTATION S-TRANSFERÁZ GENETIKAI EXPRESSZIÓJÁRA HÁZI MÉHEK ESETÉBEN LABORATÓRIUMI KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT

Szerző: **MARINKOV Jelena**, IV. évfolyam (jelenamarinkov03@gmail.com)

Témavezető: **Dr. PURÁC Jelena**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Természettudományi Kar, Biológia Tanszék, Újvidék

Az ipar és a mezőgazdaság rohamos fejlődésének következtében az utóbbi évtizedekben mind nagyobb gondot okoz az élettér nehézfémekkel történő terhelése. A természeti ökológiai rendszerekben helyzetük és betöltött szerepük okán a mézelő méhek (*Apis mellifera* L.) különösen alkalmas indikátorai az élettér szennyezettségi fokának. A dolgozat bemutatja azt a kísérletet, melynek során a mézelő méhek egyedei különböző koncentrációjú (10, 100 és 1000 mg/l) szubletális réz (Cu) hatásának voltak kitéve. A méheket 48 órán keresztül olyan szacharózoldattal tápláltuk, mely az említett koncentrációban tartalmazta a rézet, majd mértük a mortalitás fokát, és meghatároztuk a glutation S-transzferáz (GST) három osztályának (szigma, delta és mikroszomális) relatív genetikai expresszióját. A glutation S-transzferázok a multifunkcionális enzimek családját képviselik, melyeknek fontos szerepük van a xenobiotikumok detoxikációjában és az oxidatív stresszre adott válaszban. A vizsgálati eredmények megmutatták, hogy ennek az enzimes családnak a relatív genetikai expressziója pozitív korrelációban van a réz koncentrációjának növekedésével, melynek a méhek ki voltak téve a laboratóriumi körülmények között. A kísérleti eredmények rámutattak arra, hogy a mézelő méhek esetében a GST enzim potenciálisan bekapcsolódhat a réz koncentrációjának növekedésével járó oxidatív stressz kivédésébe. Ugyanakkor a méhek lehetséges bioindikátorként is szolgálhatnak az élettér állapotának felmérésében.

Kulcsszavak: oxidatív stressz, glutation S-transzferáz, házi méhek

THE IMPACT OF SUBLETHAL CONCENTRATIONS OF COPPER (CU) ON HONEY BEE GLUTATHIONE S-TRANSFERASE GENE EXPRESSION IN LABORATORY CONDITIONS

Author: **Jelena MARINKOV**, fourth-year student (jelenamarinkov03@gmail.com)

Supervisor: **Dr Jelena PURÁC**, associate professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of Biology and Ecology, Novi Sad

Environmental contamination by heavy metals has become a growing problem during the past few decades due to intense industrial and agricultural development. The honey bee (*Apis mellifera* L.) is a very good indicator of the level of

environmental contamination because of its natural role in ecosystems. In this study an experiment is presented, in which the bees were exposed to three different sublethal concentrations of copper (10, 100 and 1000 mg/l). Honey bees were fed with sucrose syrup containing the previously mentioned copper concentrations and after 48 hours, the level of mortality was measured, along with the level of relative gene expression of three classes of glutathione S-transferase (GST): sygamma, delta, and microsomal. The glutathione S-transferases are a family of multifunctional enzymes which play a significant role in xenobiotic detoxification and oxidative stress response. The results have shown a positive correlation between the level of relative gene expression of previously mentioned classes of GST and the increase of copper concentration. The results of this experiment indicate a potential role of the GST enzyme in oxidative stress protection caused by increased copper concentration, and confirm the importance of this species as a potential bioindicator of the level of environmental contamination.

Keywords: **oxidative stress, glutathione S-transferase, honey bees**

AZ EMBERI FEJ KVALITATÍV JELLEMZŐINEK VIZSGÁLATA

Szerző: **SÓS Nóra**, IV. évfolyam (sosnora25@gmail.com)

Témavezető: **Dr. CZÉKUS Géza**, egyetemi tanár; **Dr. HORÁK Rita**, egyetemi docens;

Dr. BORSOS Éva, egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Az emberi test anatómiai szempontból három nagy egységre osztható fel: fej, törzs és végtagok. Minden testrész kvalitatív és kvantitatív adatokkal írható le. Ezek a jellemzők egyénenként változnak, ez tesz bennünket egyedivé.

A dolgozat a fej néhány kvalitatív tulajdonságát ismerteti. A kutatást két vajdasági mintában: a martonosi Jovan Jovanovic Zmaj Általános Iskolában és az Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karán végeztük el. Összesen 135 egyetemi hallgatót (114 lány, 20 fiú) és 105 tanulót (64 lány, 41 fiú) vizsgáltunk meg. Megfigyeltük a hajörvény meglétét és elhelyezkedését, a haj lefutását, a hajhatár alakját, a haj színét, a szem színét és a fülcimpa lenövését.

Az általános iskolásoknál és az egyetemistáknál is az egyenes és a lapos hullámos haj dominált, főleg a lányok körében. A fiúknál a merev hajtípus jutott kifejezésre. A homlok morfológiáját a hajhatár is nagymértékben befolyásolja. Lényeges különbség figyelhető meg az általános iskolás diákok és az egyetemi hallgatók között. Míg az előbbieknél az egyenes (23) és az ívesen előreugró (21) hajhatár dominál, addig az egyetemistáknál az ívesen hátrahajló figyelhető meg nagyobb számban (48). A felmért személyeknél mindkét csoportban a leggyakoribb a barna szemszín. Az egyetemistáknál a fülcimpa 77 személynél egyhangúan ívelt, még az általános iskolás tanulóknál a négyszögletes, egészen odanőtt forma figyelhető meg legnagyobb arányban.

A kapott eredmények, ráébresztenek arra, hogy lényeges különbségek fedezhetőek fel a generációk között a vizsgált tulajdonságok tekintetében.

Kulcsszavak: hajörvény, hajlefutás, hajhatár, hajszín, szemszín, fülcimpa

AN EXAMINATION OF QUALITATIVE QUALITIES OF THE HUMAN HEAD

Author: **Nóra SÓS**, fourth-year student (sosnora25@gmail.com)

Supervisors: **Dr. Géza CZÉKUS**, full professor; **Dr. Rita HORÁK**, associate professor;

Dr. Éva BORSOS, associate professor

Institution: University of Novi Sad, Teacher Training Faculty in the Hungarian Language, Subotica

The human body can be divided into three bigger parts with respect to anatomy; these divisions include the head, the trunk, and limbs. Every part of the body can be characterized with qualitative and quantitative data. These characteristics are different for everybody, which makes us unique.

This work presents some qualitative qualities of the human head. This research was done in two samples in Vojvodina: in Martonos in a section of Jovan Jovanovic Zmaj Elementary School in Kanjiza, and at the University of Novi Sad's Teacher Training Faculty in Hungarian in Subotica. We examined 135 students in total (114 girls, 20 boys) and 105 pupils (64 girls, 41 boys).

We observed the presence and the locality of the crown, the hair-line, the shape of the hair border, hair colour, eye colour, and the adhesion of the earlobe.

Straight and flat curly hair dominated among elementary school pupils and students too, mainly among girls. Among boys, the rigid hair type was dominant. The morphology of the forehead is influenced by the hair-line. Essential differences can be observed among pupils and students. Among pupils, the flat (23) and the arched forward-leaping (21) types were dominant. Among students, the arched backward-leaping type was dominant (48).

The brown eye colour has the highest frequency in both groups. The earlobe is arched in the case of 77 persons among students; among pupils, the quadratic growth type is dominant.

These results show us that there are essential differences between generations in the case of the examined qualities.

Keywords: **crown, hair-line, hair colour, eye colour, earlobe**

A MARTONOSI ISKOLA TANULÓINAK TESTTÖMEGINDEX-VIZSGÁLATA

Szerző: **KONCZ Karolina**, IV. évfolyam (konczkarolina7@gmail.com)

Témavezető: **Dr. HORÁK Rita**, egyetemi docens;

Dr. CZÉKUS Géza, egyetemi tanár;

Dr. BORSOS Éva, egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

A dolgozat ismerteti a martonosi Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskolában végzett kvantitatív antropológiai mérések adatait.

Az adatgyűjtésre 2015 novemberében és decemberében összesen 4 alkalommal került sor. A mérések során 97 tanuló testmagasságát (m) és testtömegét mértük le (kg). A testmagasság méréséhez antropométert, a testsúly méréshez digitális mérleget használtunk. Az adatokból kiszámítottuk a testtömegindexet (TTI, angolul BMI), ez alapján pedig nemenként és életkoronként meghatároztuk a percentilis értékeket is, hiszen a gyerekeknél a BMI eltéréseket mutat ha a felnőttekre vonatkozó határértékeket alkalmazzuk. A feldolgozott adatokból kiderült, hogy a gyerekek valamivel több mint fele jól táplált, egy kislány esetében figyeltünk meg jelentős súlyhiányt, és minden osztályban magas százalékban voltak jelen a súlyfelesleggel rendelkezők, összesen 38%, ebből 8 esetben bukkantunk kórosan elhízott gyerekekre. Feltételezzük, hogy ez a kevés testmozgással és a helytelen táplálkozással hozható összefüggésbe.

Kulcsszavak: **testmagasság, testtömeg, BMI, percentilis értékek**

AN ANALYSIS OF ELEMENTARY SCHOOL PUPILS' BODY MASS INDEX IN MARTONOŠ

Author: **Karolina KONCZ**, fourth-year student (konczkarolina7@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Rita HORÁK**, associate professor;

Dr. Géza CZÉKUS, full professor;

Dr. Éva BORSOS, associate professor

Institution: University of Novi Sad, Teacher-Training Faculty in the Hungarian Language, Subotica

This study presents the results of a quantitative anthropometric measurement survey conducted at the Jovanović Zmaj Elementary School in Martonoš.

Data was collected on four occasions in November and December, 2015. During the survey, the height (m) and weight (kg) of 97 pupils was measured via an anthropometer and digital scale. From the data, the body mass index (BMI) was calculated, according to which the percentile values were determined by gender and age. The BMI shows differences among children if limits relevant for adults were used. Processed data showed that more than half of the children are well-fed. Only one female subject was registered with a meaningful weight deficiency. Overweight pupils were detected at a high percentage, altogether 38%, and in eight cases children were found to be pathologically overweight. We suppose that it can be connected to a lack of physical exercise and unhealthy nutrition.

Keywords: **height, weight, BMI, percentile values**

AZ ÉRINTETTEK VIZSGÁLATA AZ ERDŐGAZDÁLKODÁSBAN: A KOVILJI-PÉTERVÁRADI RÉT KÜLÖNLEGES TERMÉSZETI REZERVÁTUM PÉLDÁJÁN

Szerző: **TARJÁN TOBOLKA Albina**, II. évfolyam (albina.tarjan.tobolka@uns.ns.ac.rs)

Témavezető: **Dr. STEVANOV Mirjana**, egyetemi tanár;

Dr. GALIĆ Zoran, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Mezőgazdasági Kar, Agronómiai Tanszék, Erdészet, Újvidék

Az érintettek (stakeholderek) olyan személyek, csoportok, szervezetek, melyekre egy adott projektum vagy stratégia véghezvitele különböző módon hat, illetve ők is hatást gyakorolnak a projektum lebonyolítására. Az érintettek elemzése több lépésből áll: első az azonosítás és az érdekeik feltérképezése, ezután következhet a csoportosítás, végül pedig az egymásra irányuló hatások és a függőségek elemzése.

A Kovilji-Pétervárad Rét Különleges Természeti Rezervátum nagy felületen erdővel borított védett terület, ahol az erdőgazdálkodás multidiszciplináris megközelítést tesz szükségessé, mely figyelembe veszi az erdészeti és természetvédelmi célokat is. A dolgozat ismerteti e védett terület mocsaras lápvidéki ökoszisztémáinak sajátosságaiból adódó jellemzőket, valamint a rezervátum alapításának fő céljait, melyek döntő befolyással vannak a tervezés és vezetés kialakítására. Az erdőgazdálkodási és természetvédelmi célok harmonizálása érdekében nagyon fontos az érintettek érdekeinek implementálása, mely lehetővé teszi a tervek sikeresebb megalkotását, kivitelezését.

A fő alkalmazott kutatási módszer elemző-deduktív jellegű, a tanulmány dokumentumok elemzése alapján készült. Erdészeti és természetvédelmi tervek és programok, különböző dokumentumok és publikációk, az alapítási folyamat alatt készült jegyzetek és a gazdálkodással kapcsolatos dokumentált megjegyzések, észrevételek alapján részletes elemzés készült az érintettek felekről. A tanulmány eredménye a Kovilji-Pétervárad Rét Különleges Természeti Rezervátum védelmében érintettek, azaz a tulajdonosok, a menedzserek, a felhasználók, a kormányzati intézmények, a helyi önkormányzatok, a média, a civil szervezetek főbb érdekeinek feltérképezése és elemzése, mely hozzájárul a természeti erőforrással való sikeresebb gazdálkodás tervezéséhez.

Kulcsszavak: érintettek, védett terület, erdőgazdálkodás

AN ANALYSIS OF THE STAKEHOLDERS IN THE CASE OF THE SPECIAL NATURE RESERVE “KOVILJ-PETROVARADIN MARSHES”

Author: **Albina TARJÁN TOBOLKA**, second-year PhD student (albina.tarjan.tobolka@uns.ns.ac.rs)

Supervisors: **Mirjana STEVANOV** PhD, professor;
Zoran GALIĆ PhD, professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Agriculture, Department of Agronomy, Forestry, Novi Sad

Stakeholders are individuals, groups or organizations that are in some way interested in the realisation of a particular project or strategy. They may have different impacts on the project, or the realisation of the project affects them. The analysis of the stakeholders includes several steps: identification of the stakeholders, definition of their interests, classification of the stakeholders, and, finally, the analysis of the impacts and dependencies they have among each other.

The Special Nature Reserve “Kovilj-Petrovaradin Marshes” is a protected area widely covered by forests where forest management requires a multidisciplinary approach that considers both forestry and nature protection goals. The paper describes the main characteristics of this protected area resulting from the specialties of marshy wetland ecosystems and the main aims proclaimed for the protected area, which influence the formation of planning and management. In order to harmonize forest management and nature protection goals, it is very important to implement the interests of stakeholders, which may help achieve more successful planning and realisation of plans.

The paper analyses the stakeholders’ interests in the protection of the Special Nature Reserve “Kovilj-Petrovaradin Marshes” (owners, managers, users, government institutions, local governments, the media, NGOs, etc.), based on document analysis, which contributes to the effectiveness of management planning of the natural resource.

Keywords: **stakeholders, protected area, forest management**

AZ ÉRZÉKSZERVEK KVALITATÍV TULAJDONSÁGAINAK ELEMZÉSE VAJDASÁGBAN

Szerző: **MARGIT Adrianna**, IV. évfolyam (margitadri@gmail.com)

Témavezetők: **Dr. CZÉKUS Géza** egyetemi tanár; **Dr. BORSOS Éva** egyetemi docens, **Dr. HORÁK Rita** egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Az embereket az öt érzékszervük segíti a tájékozódásban és a külvilág hatásainak érzékelésében. Ezek a látás, a hallás, a szaglás, az ízlelés és a tapintás. A bennük lévő érzősejtek (receptorok) fogják fel az ingereket és továbbítják őket a központi idegrendszerbe. Érzékszerveink kvalitatív tulajdonságainak egy része domináns-recesszív öröklésmentet mutat. Ezek a jellemzők a következők: a nyelv árokképzési képesség, a nyelv hátrahajlításának képessége, a fülzsír színe, a fül Darwin gumójának megléte, a szintévesztés.

A munkámban bemutatott felmérést a kanizsai Jovan Jovanovic Zmaj Általános Iskola martonosi kihelyezett tagozatában és az Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karán végeztem el. Összesen 240 személyt vontam be a kutatásba.

A fent említett tulajdonságok eloszlása a következő az egyetemi hallgatók és az általános iskolás diákok esetében is: a domináns tulajdonságok érvényesültek nagyobb százalékban. A lappangó (recesszív) jellegzetességek is megfigyelhetők mindkét csoportban. A nyelv hátrahajlítási képessége például közel azonos arányban nyilvánul meg (89,55% és 86,79%) a mindkét mintában.

További terveim között szerepel újabb tanulók és hallgatók vizsgálata.

Kulcsszavak: kvalitatív jellemzők, érzékszervek, domináns-recesszív tulajdonságok, antropológia

AN ANALYSIS OF THE SENSE ORGANS' QUALITATIVE QUALITIES IN VOJVODINA

Author: **Adrianna MARGIT**, fourth-year student (margitadri@gmail.com)

Supervisors: **Dr. Géza CZÉKUS**, full professor; **Dr. Éva BORSOS**, assistant professor;

Dr. Rita HORÁK, assistant professor

Institution: University of Novi Sad, Teacher Training Faculty in the Hungarian Language, Subotica

The five senses help people in orientation and in sensing the effects of their environment. The five senses are: sight, hear, smell, taste, and touch. Their sense cells (receptors) receive the stimuli and forward them to the central nerve system.

Some qualitative qualities of sense organs show dominant-recessive heritage. These characteristics are: the ability of tongue twirling, the ability of tongue bending, the colour of ear wax, the presence of Darwin's tubercle, Daltonism.

É L Ő T E R M É S Z E T T U D O M Á N Y O K

The survey presented in my work was done in Martonos in a section of Jovan Jovanovic Zmaj Elementary School in Kanizsa and at the University of Novi Sad Teacher Training Faculty in Hungarian in Subotica. In total, 240 individuals took part in the research.

The dispersion of the qualities listed above is the same in the case of university students and in the case of the elementary school pupils: the dominant qualities succeeded at a higher percent. The hidden (recessive) qualities could also be observed in both groups. The ability of tongue twirling, for example, has nearly the same rate (89.55% and 86.79%) in the two samples.

My future plans are to examine more students and more pupils.

Keywords: **qualitative qualities, sense organs, dominant-recessive qualities, anthropology**

KÖZÖSSÉGI ÉRZÉKELÉSEN ALAPULÓ TÖMEGFELÜGYELETI RENDSZER

Szerző: **NAGY Attila Mátyás**, VII. évfolyam (anagy@hit.bme.hu)

Témavezető: **Dr. SIMON Vilmos** docens

Inézmény: Budapest Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Villamosmérnöki és Informatikai Kar,
 Hálózati Rendszerek és Szolgáltatások Tanszék, Budapest

Manapság a tömegrendezvények óriási látogatottságnak örvendenek, azonban nagy létszámok esetén már egy kisebb pániknak is beláthatatlan következményei lehetnek annak ellenére, hogy a szervezők mindent megtesznek a résztvevők biztonságáért. Sajnos minden évben történnek tömegkatasztrófák pedig ezeknek egy része megelőzhető lenne, ha a biztonságért felelős szervezeteknek több információjuk lenne a tömeg aktuális állapotáról. Emiatt felmerül a kérdés, mégis milyen módon lehetne biztosítani a szervezők számára a plusz információkat. A dolgozatban bemutatott rendszer erre a problémára kínál megoldást.

A mai tömegrendezvények látogatóinak túlnyomó többsége rendelkezik olyan okoseszközzel (jellemzően okostelefonnal), amely fel van szerelve különféle szenzorokkal (GPS, giroszkóp, gyorsulásmérő). A bemutatott rendszer ezeket a szenzorokat felhasználva energiahatékony módon gyűjt be adatokat a résztvevőktől egy alkalmazáson keresztül, melyeket aztán egy központi értékelő komponensben aggregálva elemez. Ily módon rengeteg információ nyerhető valós időben, valamint lehetőséget biztosít arra, hogy becsléseket adjunk a jövőbeli állapotokra. Ez több szempontból is hasznos lehet, hiszen egy nagy rendezvény esetén, bár vannak elképzeléseink és pontatlan becsléseink a tömeg eloszlásáról, nem tudjuk pontosan, hogy egy területen mennyi ember tartózkodik egy adott pillanatban. Ha ezt mérni tudnánk, a tömeg eloszlásától függően képesek lennénk a rendfenntartó egységek átcsoportosítására, akik így időben megelőzhetik egy katasztrófa helyzet kialakulását. Egy új tömegfelügyeleti modell is kialakításra került, amely amellettt hogy megfelelő absztrakciót biztosít, jelentősen csökkenti az irreleváns adatok forgalmazását, amivel számítási kapacitást és hálózati forgalmat is spórol. Az elkészült rendszer részletes teszteknek is alá lett vetve, melyekből kiderült, hogy képes több százézes tömegek kiszolgálására is.

Kulcsszavak: közösségi érzékelés, mobil érzékelés, okos városok, tömegfelügyeleti rendszerek

A CROWDSENSING PLATFORM FOR MASS SURVEILLANCE

Author: **Attila Mátyás NAGY**, seventh-year of studies (anagy@hit.bme.hu)

Supervisor: **Dr. Vilmos SIMON**, docent

Institution: Budapest University of Technology and Economics, Faculty of Electrical Engineering and Informatics, Budapest

Festivals and city events attract a huge number of visitors nowadays and unfortunately in large masses a minor panic could have incalculable consequences despite organizers' efforts to do everything for participants' safety. Unfortunately, there

É L E T T E L E N T E R M É S Z E T T U D O M Á N Y O K É S
M Ű S Z A K I T U D O M Á N Y O K

are crowd disasters each year and some of them could be avoided if the organizers had more information about the crowd. Therefore, the question arises about how we could provide extra information for the organizers. In this paper, we will show a new system which is able to solve this problem.

Most of the participants of today's mass events already have a smart device which contains different sensors such as GPS, gyroscope, or accelerometer. The presented system uses these sensors to collect data about pedestrians in an energy-efficient way via a mobile application. After the processing of the collected data (in a central computation unit) valuable information can be obtained in real time; thus, it is possible to monitor crowd dynamics, and to estimate future states based on the history of crowd dynamics of the given venue. This can be very useful in several ways. In the case of a big event, although there are ideas and inaccurate estimates of distribution of mass, we cannot determine exactly how many people can be found in one area at a given moment. If we could measure this, we would be able to redeploy security forces more efficiently, thus preventing critical situations in time. We have also developed a new mass surveillance model which can provide a higher level of abstraction; therefore, it can significantly reduce the amount of network communication and the amount of irrelevant data, so it saves network and computing capacity. The implemented system was subjected to intensive simulation tests. The tests showed that the system works correctly and it is prepared to handle the real-time data of hundreds of thousands of participants.

Keywords: **crowd-sensing, mobile sensor, smart cities, crowd-controlling systems**

1-OKTIL-3-ETILIMIDAZOLIUM BROMID MINT ÚJ RÉZKORRÓZIÓ-INHIBÍTOR

Szerző: **MÁTÉFFY Kornél**, mesterhallgató (mateffykornel@gmail.com)

Témavezető: **Dr. VASTAG Gyöngyi**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Természettudományi Kar, Kémiai Intézet, Analitikai Kémiai Tanszék, Újvidék

A kutatás keretében az 1-oktil-3-etilimidazolium-bromid hatékonyságát vizsgáljuk rézkorrózió-inhibítorként. A vizsgálatok során két mérési technikát alkalmaztunk: a potenciosztatikus stacionárius voltametriát, illetve az elektrokémiai impedancia spektroszkópiát. A méréseket savas közegű (pH=3) nátrium-szulfát oldatban ($c=0,1 \text{ mol/dm}^3$) végeztük.

Bebizonyosodott, hogy a vizsgált ionos folyadéknak vannak rézkorrózió-inhibíciós képességei savas közegben. Az említett vegyület inhibíciós hatását a réz felületén való adszorbciónal feje ki, amely folyamat következményeként csökken a katódos áramsűrűség és növekszik a rendszer ellenállása az alapoldatban mért értékekhez képest. A vizsgált ionos folyadék inhibíciós hatékonysága nagymértékben függ az említett vegyület koncentrációjától az oldatban.

Kulcsszavak: **rézkorrózió, korrózió inhibitorok, ionos folyadék**

1-OCTYL-3ETHYLIMIDAZOLIUM BROMIDE AS A NEW COPPER CORROSION INHIBITOR

Author: **Kornél MÁTÉFFY**, master student (mateffykornel@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Gyöngyi VASTAG**, full professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of Chemistry,
Biochemistry and Environmental Protection, Novi Sad

The inhibition efficiency of 1-octyl-3ethylimidazolium bromide on copper corrosion in acidic (pH=3) 0.1 mol/dm^3 sodium sulphate solution was investigated using potentiostatic polarization measurements and electrochemical impedance spectroscopy.

It was found that the investigated compound has inhibitory properties of the corrosion of copper in acidic media. The inhibitory effect of the test compound is manifested by adsorption on a copper surface which leads to a decrease of cathodic corrosion current, an increase of the polarization resistance of the system in relation to the basic solution. Inhibition efficiency of the investigated compound largely depends on the applied concentration.

Keywords: **copper corrosion, corrosion inhibitors, ionic liquid**

REGULARIZÁLT DISZKRÉT TOMOGRÁFIAI REKONSTRUKCIÓS MÓDSZEREK

Szerző: **KISS Mária**, II. évfolyam (kiss.mari.21@gmail.com)

Témavezető: **Dr. LUKIĆ Tibor**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Természettudományi Kar, Matematika és Informatika Tanszék, Újvidék

A kutatás célja a diszkrét tomográfiai rekonstrukciós eljárások vizsgálata. A tomográfiai projekciós adatok alapján rekonstruált képekre energiaminimalizációs módszert vezetünk be. Az energiafüggvény két pontos tagból áll. Az első tag az ún. adatmegfelelő tag, amely a megoldás és a vetületi adatok közötti összhangot fejezi ki. A második tag a regularizáció. A regularizáció alkalmazása a megoldásról feltételezett tulajdonságon alapszik. A dolgozat bemutat néhány eddig bevezetett regularizációs típust, valamint új, általunk tervezett regularizációs típusokat is elemez. Az elméleti eredmények mellett az experimentális eredmények vizsgálatára is sor kerül mesterséges tesztképek alkalmazásával.

Kulcsszavak: **diszkrét tomográfia, rekonstrukciós eljárások, regularizációs típusok**

REGULARIZED DISCRETE TOMOGRAPHIC RECONSTRUCTION METHODS

Author: **Mária KISS**, second-year student (kiss.mari.21@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Tibor LUKIĆ**, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of Mathematics and Informatics, Novi Sad

The purpose of this research is to present tomography reconstruction methods. Based on data gathered from tomographic projections, we apply an energy minimization method to reconstruct images. The energy-function consists of two terms. The first term is the so-called data fitting, which represents a measure of agreement between the result and the projection data. The second term is regularization. Regularization is based on the a priori knowledge about the solution. We present several known regularization types, as well as elaborate on a new regularization type. Apart from theoretical results, we also present experimental results using artificial test images.

Keywords: **discrete tomography, reconstruction methods, regularization types**

ÉPÜLETELEMEK FORMAI KIALAKÍTÁSA A GAZDASÁGOSSÁG SZELLEMÉBEN

Szerző: VAJDA Olivér, IV. évfolyam (ovajda@yahoo.com)

Témavezető: Mgr. VARJÚ György, tanársegéd

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Építőmérnöki Kar, Szerkezeti Építőmérnöki Szakirány, Szabadka

Ipari termelésünk talán legfontosabb követelményei az energiatakarékosság és költséghatékonyság. Különösen igaz ez az építőiparra, ahol hatalmas elemek beépítése történik magas energiafelhasználással. Jelen kutatás ezzel a problémával foglalkozik, alapját pedig diplomamunkám képezi, amely egy kéthajós vasbeton csarnok tervezése.

A munka célja a csarnok fő tartóelemeinek optimalizálása keresztmetszetük geometriájának megváltoztatásával. Eredményként sikerült a tartóelemek előállítási költségét jelentősen csökkenteni, természetesen úgy, hogy a csarnok stabilitása sem vált kérdésessé.

Kulcsszavak: költséghatékonyság, keresztmetszeti alakok, optimalizáció

THE EFFECTS OF CROSS SECTION FORMS ON THE ELEMENT'S PRODUCTION COST

Author: Oliver VAJDA, fourth-year student (ovajda@yahoo.com)

Supervisor: Mgr. György VARJÚ, assistant

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Civil Engineering, Subotica

Today, the world's industrial production's most important requirement is energy efficiency and cost-effectiveness. This is especially true in the building industry, where huge financial implements are built with a high power-handling capability input. In my work I dealt with this problem. It was my degree work's basic problem. In it, I had to plan a ferroconcrete hall.

My work's topic was the optimisation of the hall's main mounting elements by changing its cross section's geometry.

In my results, I was successful in decreasing the production costs of mounting elements slightly and, of course, the hall's stability was not problematic.

Keywords: cost-effectiveness, cross section forms, optimization

SZABADKA VÉDETT VÁROSMAGJÁBA ÚJONNAN TERVEZETT VEGYES HASZNÁLATÚ ÉPÜLET HOMLOKZATÁNAK ÉPÍTÉSZETI-VIZUÁLIS IDENTITÁSA

Szerző: **LOSONCZ Dániel Tibor**, I. évfolyam, mesterképzés (tdlosoncz@gmail.com)

Témavezető: **Dr. ALADŽIĆ Viktorija**, egyetemi docens,

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Építőmérnöki Kar, Mérnöki Műépítész Tanszék, Szabadka

A munkában kifejtendő tervfeladat komplex kutatómunkát és széles látásmódot igényel. Egy újonnan tervezett épület homlokzatának Szabadka történelmi védett városmagjának épületei közé illesztése érzékeny téma. Körültekintő hozzáállás nélkül felbecsülhetetlen károkat is okozhatnánk az örökölt városszövetben, amely hatással lenne nemcsak a szomszédos épületekre, de a szűkebb környezetre egyaránt. A feladat kidolgozása ötlettervi szinten valósul meg, valós igényeket, előírásokat és szabályokat kielégítve. A felmerülő tucatnyi kérdésre a szakirodalmon kívül kérdőívek segítségével elemzéssel kaptunk választ, viszont ezek részleteire csak részben térünk ki. A tervfeladat a szerző egyetemi alapképzésének záróakkordjaként készült, valamint egyúttal pályamunkaként is. A fő cél olyan építészeti megoldások bemutatása volt, amelyek eléggé merészek a mai tudományos vívmányok tekintetében. Egy olyan homlokzat kialakítása a cél, amely részben kitűnik a többi közül, amely mellett nem lehet kritika nélkül elmenni, de mégis többnyire a konzervatív véleményekkel van összhangban. Igyekeztünk a lehető legjobban objektívek maradni a terv kidolgozása során, amit csak részben sikerült megvalósítanunk. A munka tartalmazza a szükséges részletek kidolgozását, formában és anyaghasználatban egyaránt. A tervezés során szigorúan figyelembe vettük az energetikai szempontokat taglaló hatályos Európai Uniótól átvett szerbiai jogszabályokat is.

Kulcsszavak: **Szabadka, védett városmag, műemlékvédelem, főhomlokzat, energiahatékonyság**

ARCHITECTURAL – VISUAL IDENTITY OF THE FAÇADE OF THE NEWLY-DESIGNED BUILDING INTERPOLATED IN THE PROTECTED TOWN CENTER OF SUBOTICA

Author: **Tibor Dániel LOSONCZ**, first-year master student (tdlosoncz@gmail.com)

Supervisor: **doc. dr Viktorija ALADŽIĆ**, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Civil Engineering, Subotica

The work, one of many possible architectural solutions, describes a project at the preliminary design stage. The goal was to create a design that was bold and imposing but also conservative enough to integrate with the surrounding architecture.

É L E T T E L E N T E R M É S Z E T T U D O M Á N Y O K É S
M Ű S Z A K I T U D O M Á N Y O K

It details how a protected historical building can be sensitively renovated with a new façade. Real-life renovations which met the requirements of both investors and planning authorities were used as a basis. Past developments of the town centre and the contemporary needs of residents were also taken into account when considering how best to revitalise the building whilst still preserving its historical heritage. The proposal conforms to all modern architectural practices and the façade design, in particular, meets the most stringent requirements of modern energy efficiency.

Keywords: **Subotica, interpolation, revitalization, city centre, façade**

EGYENESFOGÚ METSZŐKERÉK PROFILHIBÁJÁNAK HATÁSA A LEFEJTETT FOGASKERÉK PROFILJÁRA

Szerzők: KÁNTOR Anna-Erzsébet, III. évfolyam (kantoranna@yahoo.com);
LACZKÓ-BENEDEK Brigitta, III. évfolyam (brigitta_laczkobenedek@yahoo.com)

Témavezető: Dr. MÁTÉ Márton egyetemi docens

Intézmény: Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Műszaki és Humán Tudományok Kar, Gépészmérnöki Tanszék,
Marosvásárhely

A fogaskerékvártás elméletéből ismert tény, hogy ha metszőkerékkel alakítunk ki evolvens profilú fogaskereket, akkor a generálási folyamat során számolnunk kell egy elméleti profilhibával, amely a metszőkerék sajátos, egyenes profilú lécszámúval való leképzéséből adódik. Ezt a hibát úgy tartják a megengedett tűrésmező határain belül, hogy a metszőkerék homlok- és csúshátszögét alacsony értékeken tartják. A szakirodalom szerint elfogadott az elméleti profilhiba, mivel a szerszám fogfej- és fogláblenyését hajt végre a burkoló profilon.

A dolgozat bemutatja egy geometriai modell felállítását, amely összehasonlítja a metszőkerékkel generált profilt egy, a metszőkerék fogszámával megegyező fogszámú evolvens fogaskerék fogprofiljával, valamint bemutatja a generált profil hibaváltozásának vizsgálatát az élezési stádium, a fogszám és a metszőkerék-köszörűkorong profilhibája szerint. A modell vizsgálatából kiderül, hogy a metszőkerék profilhibája függ a fogszámtól, nem függ a szerszám utánélezési állapotától, viszont igen érzékenyen változik a köszörűkorong profilszögével.

A metszőkerék élvetületei a lefejtés során a fogaskeréken síkgörbesereget alkotnak. Ennek burkolója lesz a generált fogprofil. Vizsgálat tárgya az is, hogy a generált fogprofil mennyire tér el az evolvenstől adott vágóélvetület profilhiba esetén.

Kulcsszavak: fogaskerék, metszőkerék, fogprofil, profilhiba

THE VARIATION OF RIGHT-TEETHED FELLOWS CUTTER PROFILE ERRORS IN DEPENDENCE WITH SOME CONSTRUCTIVE PARAMETERS

Authors: Anna-Erzsébet KÁNTOR, third-year student (kantoranna@yahoo.com);
Brigitta LACZKÓ-BENEDEK, third-year student (brigitta_laczkobenedek@yahoo.com)

Supervisor: dr. Márton MÁTÉ, docent

Institution: Sapientia EMTE, Faculty of Technical and Human Sciences, Targu Mures

It is known from the theory of gear manufacturing that Fellows cutter presents profile errors due to the applied meshing technology using a straight line profiled generating rack. This error is kept under the admissible limit by according small

É L E T T E L E N T E R M É S Z E T T U D O M Á N Y O K É S
M Ű S Z A K I T U D O M Á N Y O K

values to the top rack- and relief angles. The literature considers this error as acceptable because an addendum and dedendum profile modification is realized. This fact was proven in the present paper through error graphics. The goal of the present paper is the study of the profile errors in dependence with the wearing stadium, the number of teeth, and the profile angle of the grinding wheel. The analysis of the model led to the conclusion that the profile error depends on the number of teeth, is invariant regarding the stadium of re-sharpening, and increases considerably with the profile angle of the grinding wheel. During the gear cutting process, the successive projections of the cutting edges generates a planar curve series. The cut gear profile results in the meshing curve of this. Our investigation is focused on the estimation of the deviation of the real gear profile from the theoretical involute.

Keywords: **gear, Fellows cutter, teeth profile, profile error**

FLEXÓ NYOMÓLEMEZEK RÁCSPONTJAINAK VIZSGÁLATA DIGITÁLIS KÉPFELDOLGOZÁS SEGÍTSÉGÉVEL

Szerző: **SZABÓ Krisztina**, IV. évfolyam (sabo.kristina@gmail.com)

Témavezetők: **Dr. PÁL Magdolna**, egyetemi tanár; **Dr. DEDIJER Sandra**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Műszaki Kar, Nyomdaipari Mérnöki és Formatervezői Szak, Újvidék

A nyomdaiparban a flexónyomatás a rotációs magasnyomatás egyik legdinamikusabban fejlődő ága. Ezt magas nyomatminőségével, nagy nyomtatási sebességével, valamint a nyomathordozók széles spektrumával (papír, karton, hullámlemez, alumínium fóliák, műanyag fóliák) vívta ki magának. A flexónyomatás egy közvetlen nyomtatási eljárás, a magasnyomatás egy speciális területe, ahol a nyomóforma egy flexibilis (rugalmas) fotopolimer lemez. Elsősorban a csomagolástechnika területén alkalmazzák, csomagolóanyagok, címkék előállítására.

A nyomóforma minőségének ellenőrzése elengedhetetlenül fontos a kiváló minőségű termékek termeléséhez, hiszen egy hibás nyomóforma költségvesztéssel és idővesztéssel is jár. Több eszköz és számítógépes program is létezik kereskedelmi forgalomban a nyomóformák ellenőrzésére, de ezek egyrészt igen drága beruházások, másrészt több műszaki akadályal is szembeütközhetünk használatukkor, így e kutatás célja alternatív megoldást találni a flexó nyomóformák rácspontjainak ellenőrzésére digitális képfeldolgozó technikák alkalmazásával.

A feldolgozandó képek Vitiny VT-300 digitális mikroszkóp és egy egyedi készítésű, homogén fényforrást biztosító LED lámpa segítségével lettek rögzítve. Ezt követően az ImageJ ingyenes forráskódú program beépített különböző elméleten alapuló képszegmentáló algoritmusait alkalmazva (Max Entropy, Renyi Entropy, Shanbhag, Yen) az eredeti képek binárisokká lettek alakítva. Négy különböző nyomólemezyártó terméke került tesztelésre (Cyrel, Esko, Kodak, és Toyobo) három kitöltési arány (10%, 50% és 80%) megfigyelésével. A bináris képeken elvégeztem a százalékos kitöltési arányszámítást, valamint ellenőriztem vizuálisan a rácspontok detektálási pontosságát. A kapott eredményeket az alkalmazott digitális mikroszkóp beépített fényerősségének beállítása és az alkalmazott képszegmentáló algoritmusok alapján elemeztem. A eredmények értelmében közepesen erős megvilágítással lehet a legpontosabb százalékos kitöltési arányt elérni, bármelyik nyomólemezzel legyen is szó. A szegmentáló algoritmusokat illetően viszont különböző detektáló hatásfokot figyeltem meg. A 10%-os kitöltési arányt egyik algoritmus sem regisztrálta pontosan, az 50%-ot mindegyik jól szegmentálta, míg a 80%-os mintafelület némely nyomólemeznél helyesen, másoknál pedig alul vagy felül lett detektálva.

Kulcsszavak: flexó nyomólemezek, digitális képfeldolgozás, rácspontok, rácssűrűség, kitöltési arány

EXAMINATION OF FLEXO PRINTING PLATE ELEMENTS USING DIGITAL IMAGE PROCESSING

Author: **Krisztina SZABÓ**, fourth-year student (sabo.kristina@gmail.com)

Supervisors: **Dr. Magdolna PÁL**, university professor;

Dr. Sandra DEDIJER, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences, Graphic Engineering and Design, Novi Sad

Within the printing industry, flexography is one of the fastest developing branches of letterpress web printing. It achieved this status because of its high quality of print, high speed of printing, and its compatibility with a wide variety of printing surfaces (paper, cardboard, corrugated sheet, aluminum, and plastic foils). Flexography is a direct printing method and a special case of letterpress printing in which the printing plate is a flexible polymer plate. It is primarily used in the field of packaging technology for the production of packaging materials and labels.

The quality control of printing plates plays a very significant role in the production of excellent quality products because a faulty printing plate would cause loss of profit and time, making its usage less competitive on the market. There is already a number of commercial instruments and computer programs available for that purpose; however, they represent expensive investments and their usage can be limited by numerous technical difficulties. The goal of this research is to find an alternative solution for the examination of flexo printing plate elements using digital image processing.

The images used for the processing were recorded using Vitiny VT-300 digital microscope and a custom-made LED lamp which provided a uniform light source. Subsequently, the original images were made binary by using the open source ImageJ application's different built-in segmentation algorithms (Max Entropy, Renyi Entropy, Shanbhag, Yen) based on different theories. Printing plates of four different producers (Cyrel, Esko, Kodak and Toyobo) were subject to testing by observing different tone values (10%, 50%, and 80%). On the binary images the tone value percentage was calculated and the accuracy of the detection of halftone dots was visually inspected. The results were analyzed based on the integrated digital microscope's brightness settings and the image segmentation algorithms used. Based on the results, the most precise print rate can be achieved by using medium illumination no matter the printing plate; for the segmentation algorithms, however, a variety of detection efficiencies was observed. The 10% tone value was not registered by any of the algorithms, the 50% was segmented properly by them all, while the sample with 80% tone value was detected properly by some, and over- or underdetected by the rest.

Keywords: **flexo printing plate, digital image processing, halftone dots, halftone, tone value**

ÉPÍTÉSI HULLADÉKBETON ÚJRAHASZNOSÍTÁSA ÚJ BETON ADALÉKANYAGAKÉNT

Szerző: **NAGY Attila**, III. évfolyam (95aatti@gmail.com)

Témavezető: **Dr. KASZÁS Károly**, egyetemi tanár;
CSEH Árpád, szakmunkatárs

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Építőmérnöki Kar, Szabadka

A beton a mai modern kor leggyakrabban használt építőanyagává vált, a víz után pedig a második leggyakrabban használt anyag az építőiparban. Manapság mind többet használjuk a betont, nem csak szerkezeti, útburkolati de kitöltő célokra is, valamint a bennünket körülvevő tárgyakat is készíthetjük betonból (utcabútorok, kerítések, berendezési tárgyak stb.). Az épületek, tárgyak elöregedésével egyre több betonhulladék keletkezik, mely az össz építési hulladék 40%-át teszi ki.

A betonhulladékot újrahasznosítható, amennyiben megtisztítjuk a szennyező anyagoktól (vas, műanyag, papír) és megfelelően aprítjuk, valamint szemcse nagyság szerint osztályozzuk.

Az így kapott, előkészített betonhulladékot felhasználhatjuk új beton készítésénél, amit már alkalmaznak sok országban, épületeknél, útépitéseknél, folyók, tavak partjainak megerősítésénél, ami által csökkenthető az eddig kizárólag felhasznált homok, kavics és zúzott kő mennyisége. A dolgozat célja megvizsgálni, hogyan készíthető betontörmelék felhasználásából új beton, illetve milyen az eltérések figyelhetőek meg a hagyományos és az újrahasznosított beton között.

A kutatás során négyféle keveréket készítettem, két keveréket folyami sóderből és két keveréket újrahasznosított, feldolgozott betonból. Mindkét esetben három és négy frakciós betont készítettem.

Első lépésként meghatároztam a hagyományos beton receptúráját, majd ezeket az arányokat alkalmazva átalakítottam a receptet a hulladékbeton keverékre. Az érvényes szabványok által előírt 28 napos próbatestek nyomószilárdságát vizsgáltam.

A hulladékbeton összetételéről adatom nem volt (milyen nyomószilárdságú beton volt, milyen cementből lett elkészítve, mennyi volt a víz-cement tényező stb.), mivel a betonhulladék hosszabb időn keresztül ki volt téve az időjárás viszonyoknak.

A kapott adatokból meghatároztam, hogy mekkora eltérés van a hagyományos beton és a hulladékbetonból kevert beton nyomószilárdsága között. A beton ily módon történő újrahasznosításával jelentősen csökkenthető lenne a hulladék felgyülemzése a hulladéklerakókban, valamint jelentősen hozzájárulnánk a fenntartható fejlődéshez.

Kulcsszavak: hulladékbeton, újrahasznosított beton

RECYCLING STRUCTURAL CONCRETE WASTE AS THE AGGREGATE OF NEW CONCRETE

Author: **Attila NAGY**, third-year student (95aatti@gmail.com)

Supervisor: **Prof. Dr. Károly KASZÁS**, university professor;
Árpád CSEH, assistant

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Civil Engineering, Subotica

In modern times concrete has become one of the most commonly used building materials, right after to water – it is the second most commonly-used material in the construction industry. We use more and more concrete nowadays, not just for structural work or paving, but for filling purposes as well, or even to create objects surrounding us (street furniture, fences, furnishings). As buildings and other objects age, more and more concrete waste is generated. About 40% of construction waste is concrete waste.

Concrete waste can be recycled by removing contaminating materials (iron, plastic, paper), grinding the waste properly, then ranking it by particle size.

This refined and prepared concrete waste is used in the making of new concrete, which has been applied in many countries, during the construction of buildings and roads, or in the reinforcement of lakesides and riverbanks, etc. By recycling the waste, the usage of non-renewable raw materials like sand, crushed stone, gravel, can be reduced. The purpose of this dissertation is to examine the possibilities of creating new concrete by using concrete rubble, and to discover any differences between conventional and recycled concrete.

For this work, I have made four types of mixtures, two mixtures from river gravel and two from refined, processed concrete waste. In both cases three and four fraction concrete was made.

During the first step I defined the recipe of conventional concrete, then, using these proportions, I modified the recipe for concrete waste mixture. I studied the compressive strength of concrete test cubes. These test cubes were 28 days old, as prescribed by current testing standards.

There was no data available for the waste concrete (former compressive strength, the type of cement used at the creation of concrete, water-cement ration, etc.), because the waste had been exposed to weather conditions for a longer period of time.

From the acquired data I have determined the difference in compressive strength between conventional and recycled concrete. By recycling concrete using this method, it is possible to reduce the accumulation of waste at waste deposits, and it can contribute to sustainable development.

Keywords: **concrete waste, recycled concrete**

A MECHATRONIKA VILÁGA LINEÁRIS MOTOROKKAL BEHÁLÓZVA

Szerző: **BÁLINT Ádám**, III. évfolyam (adam.balint94@gmail.com)

Témavezető: **Dr. GOGOLÁK László** főiskolai tanár

Intézmény: Szabadkai Műszaki Szakfőiskola, Mechatronika Tanszék, Szabadka

A mechatronika napjaink egyik legnépszerűbb műszaki tudományterületének számít. Egy mechatronikai berendezés tervezése során rendelkezni kell gépészeti, villamosmérnöki és informatikai ismeretekkel, és tisztában kell lenni a legmodernebb érzékelők és beavatkozó szervek sokaságával. Újabbnál újabb érzékelők, motorok jelennek meg, amelyek lehetővé teszik a korszerűbb berendezések megjelenését. A lineáris, egyenes vonalú mozgást megvalósító beavatkozó szervek egyike a leggyakrabban használt mechatronikai eszköznek.

A legmodernebb és legtöbbet fejlesztett lineáris mozgást megvalósító eszközök a lineáris motorok. A lineáris motoroknál a motor tengelye a lineárisan „utazó” elektromágneses tér segítségével tud mozogni. Ennek köszönhetően precíz és gyors mozgásokra alkalmasak. Ezek a motorok a forgó társaikkal ellentétben, pontosabban pozícionálhatóak és vibrációmentes a mozgásuk. Munkánkban a lineáris motorok alkalmazási területeit vizsgáljuk egy konkrét mechatronikai projektum megvalósítása során. A projektumban EtherCAT hálózaton alapuló kommunikációt alkalmaztunk, és egy programozható logikai vezérlő látja el a lineáris motorok vezérlési feladatait.

A munkánk által bemutatjuk, hogy a lineáris motorok milyen pontos és gyors pozícionálásra képesek. A projektum fizikailag is megvalósításra került, ami mind inkább szemléltetni tudja a lineáris motorok nyújtotta előnyöket.

Kulcsszavak: **lineáris motorok, mechatronika, pozícionálás**

THE WORLD OF MECHATRONICS WITH LINEAL MOTORS

Author: **Ádám BÁLINT**, third-year student (adam.balint94@gmail.com)

Supervisor: **Dr. László GOGOLÁK**, professor

Institution: Subotica Tech College of Applied Sciences, Mechatronics, Subotica

Mechatronics is one of the most popular fields of engineering nowadays. During the design process of mechatronic devices, one must possess knowledge in engineering, electronics, and computer engineering, and must also be familiar with the multitude of modern sensing and controlling systems. The appearance of newer sensors and motors make the introduction of state of the art devices possible. The controlling systems that make lineal, rectilinear movement possible are one of the most used mechatronic devices.

The most modern and most developed devices that make lineal movement possible are lineal motors. With these, the motor's axis moves with the help of the lineally “traveling” electromagnetic field. Contrary to their moving counterparts,

É L E T T E L E N T E R M É S Z E T T U D O M Á N Y O K É S
M Ű S Z A K I T U D O M Á N Y O K

these are easier to position, and their movement is vibration free. Our work studies the areas of application of lineal motors in the course of a specific mechatronic project. During the project, communication was based on the EtherCAT network, and a programmable logic control is used for guiding the lineal motors.

Our work demonstrates what these lineal motors are capable of with regards to speed and precision. The project will be put into practical use, which is going to demonstrate the advantages of lineal motors.

Keywords: **lineal motors, mechatronics, positioning**

KÖNNYŰ OLEFINEK DESZTILLÁLÁSA: PROPÁN-PROPILEN FRAKCIONÁLÁSA POLIPROPILÉN-GYÁRTÁS CÉLJÁBÓL

Szerző: **MARTINOVITY Ferenc**, doktorandusz (martinovicferenc@gmail.com)

Témavezető: **Dr. KISS Ferenc**, tudományos munkatárs

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Technológiai Kar, Vegyészmérnöki Tanszék, Újvidék

A munka fő célja az egyik legfontosabb kőolaj-finomítói folyamat, a könnyű olefinek (butilén, propilén, etilén) szétválasztására szolgáló desztillálási torony szimulálása, elemzése és optimalizálása. A kísérletek általában drágák és sok idő szükséges az elvégzésükhöz, ezzel ellentétben, megfelelően felépített matematikai modellel ugyanazok az adatok viszonylag pontosan, gyorsan és olcsón meghatározhatók. A könnyű olefineknek fontos szerepük van a mai világban a különböző polimerek és vegyszerek gyártásában (polietilén, polipropilén, aceton, autógáz stb.) és több százmillió tonnát fogyasztunk évente. Modelleztük a propán-propilén desztillálását, polimeri tisztaságú (~99,5%) propilén gyártásának céljából, amiből később polipropilént lehet előállítani. Ezért a különböző bemeneteli összetételű C3 olefinfrakció (80–95% propilén) desztillációs torony az Aspen Plus 8.8 szoftverben lett szimulálva a HIPOL a.d. üzem adatai alapján. A desztillálás a vegyipar legenergiaintenzívebb folyamata és a hatásfok növelése jelentős energia- és gazdasági megtakarítást jelent. Az olefinek desztillálása több szempontból specifikus és jelentősen összetettebb, mint az általános desztillálási folyamatok. A szimuláció és a modell eredményei nagymértékben megegyeznek az üzemben levő valódi adatokkal, és segítségével meg lehet határozni a fő paraméterek optimális értékeit.

Kulcsszavak: **propilén, desztillálás, szimulálás, Aspen Plus**

LIGHT OLEFIN DISTILLATION: PROPANE-PROPYLENE SEPARATION FOR POLYPROPYLENE PRODUCTION

Author: **Ferenc MARTINOVITY**, PhD student (martinovicferenc@gmail.com)

Supervisor: **Dr Ferenc KISS**, research associate

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Technology, Department of Chemical Engineering, Novi Sad

The main purpose of this paper is the simulation, analysis and optimization of an important refinery process, a light olefin (ethylene, propylene, butylene) splitter. Where experiments are expensive and time-consuming, a well-constructed mathematical model can, in a short time, provide the same data at virtually no cost. Light olefins occupy an important position in the modern world as feedstock for various polymers and chemicals (polyethylene, polypropylene, acetone, LPG

É L E T T E L E N T E R M É S Z E T T U D O M Á N Y O K É S
M Ű S Z A K I T U D O M Á N Y O K

etc.) with a total production scale of several millions of tonnes per year. In this paper a propane-propylene splitter is modelled for the purpose of producing polymer-grade propylene (~99.5%) which can be used for polypropylene production. For this purpose, a distillation column with different feed composition consisting mainly of C3 hydrocarbons (80-95% propylene) was simulated in Aspen Plus 8.8 software based on data provided by the HIPOL a.d. production plant. Distillation is one of the most energy-intensive unit operations in plastics production and in general in the chemical industry. Any increase in the efficiency results in great energy and economical savings. Furthermore, the distillation of olefins is specific, complicated, and differs in many ways from other simple distillation operations. The results of the simulation match the real plant data and provides an easy method to analyse and optimize the conditions and working parameters.

Keywords: **propylene, distillation, simulation, Aspen Plus**

FEJLETT TECHNOLÓGIÁK ALKALMAZÁSA AZ ENERGIAGAZDÁLKODÁSBAN

Szerzők: **FEJES Szilveszter**, III. évfolyam (admiral95@mts.rs);

SZENCI Attila, III. évfolyam (szenci@mts.rs)

Témavezető: **Dr. PINTÉR Róbert**, főiskolai tanár

Intézmény: Szabadkai Műszaki Szakfőiskola, Műszaki informatika Tanszék, Szabadka

Napjainkban hatalmas problémát jelent a túlzott energiafogyasztás. E probléma gyökere az ember energiaigénye, amelynek egy jelentős része a valós igényeket meghaladó pazarlás.

Projektünk célja, hogy az embereket tudatos energiafelhasználásra ösztönözze. A háztartásba beépített, általunk megvalósított elektronika segítségével felügyelhetjük a háztartás energiafelhasználását. Az energiafogyasztás azonos szinten tartása a háztartás és az áramszolgáltató számára is fontos, és segítségével megszüntethetőek a rövid, de jelentős energiafogyasztás-ingadozások. Az elektronika által feldolgozott adatokat nyomon tudnánk követni bármely általunk használt platformon (Android, iOS, Windows Phone, Windows, Linux, Mac, stb.), illetve ezek használata nélkül is, a készülék kijelzőjén keresztül. Projektünk sajátossága, hogy a már meglévő elektronikus hálózat megbontása, illetve jelentős átalakítása nélkül tudnánk üzembe helyezni a készüléket és a berendezést további modulokkal bővíteni, amely az egyenletes energiafelhasználást segítené elő. E készülék a háztartási felhasználás mellett ipari célokra is alkalmas lenne.

Munkánkban ismertetjük a készülék működési elvét, felépítését, az alkalmazott technológiákat és az általunk megírt, illetve felhasznált szoftvereket.

Kulcsszavak: **energiagazdálkodás, túlzott energiafogyasztás, tudatos energiafelhasználás**

A SZÉLENERGIA-TERMELÉS ELŐREJELZÉSE

Szerző: **SZARKA Ede**, II. évfolyam, mesterképzés (szarkaede@gmail.com)

Témavezető: **NAGY Gábor** tudományos segédmunkatárs (PhD-hallgató)

Intézmény: Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Villamosmérnöki és Informatikai Kar,
Távközlési és Médiainformaticai Tanszék Budapest

A zöld energia egyre népszerűbb, ami többnyire két tényezőnek köszönhető: a globális felmelegedésnek és a fosszilis energiák drasztikus fogyásának. Európában, főleg az Európai Unión belül egyre több szélfarmot építenek. E szélfarmokkal nem lehetséges folyamatos áramellátást biztosítani, hiszen a szél nem kontrollálható és nem is állandó. Ezért is játszik nagyon fontos szerepet a szélfarmok energiakitermelésének előrejelzése az energiaellátás optimalizálásában.

A dolgozat annak kiderítésére szolgál, hogy van-e lehetőség adatbányász modellekkel előrejelezni a szélenergia kitermelését, illetve ezen előrejelzéseket lehet-e fejleszteni.

A dolgozatnak két fő irányvonala van. Az első téma a már korábban általam kutatott ARMA és ARMAX modellek eredményeinek összehasonlítása mesterséges és valós adatokkal. A másik témakörben pedig az úgynevezett Ensemble modellek kettő fajtáját, azaz a random forest regressort és a gradient boosting regressort használok fel a szélenergia-kitermelés egyhavi előrejelzéséhez három ország területére vonatkoztatva.

A kutatás három ország egyévnnyi időjárás és szélenergia-kitermelési adatát használja fel, és emellett még egyévnnyi mesterséges adatot egy szélturbinára nézve. Eredményeim azt mutatják, hogy a valós adatok változatosabbak a mesterségeshez viszonyítva, ráadásul országonként, területenként eléggé különbözőek. Az ARMA és ARMAX modellek mégis nagyon hasonló eredményeket adtak a mesterséges és a valós adatokra.

Az Ensemble modellek közül a random forest regressor határozottan pontosabb előrejelzésekre jutott összehasonlítva a gradient boosting regressorral, annak ellenére, hogy azonos beállításokkal futattam őket. Ez a megfigyelés mindhárom ország esetében megegyezik.

Kulcsszavak: szélenergia-termelés előrejelzése, adatbányászat, trendelemzés

PREDICTION OF WIND ENERGY PRODUCTION

Author: **Ede SZARKA**, second-year MSc student (szarkaede@gmail.com)

Supervisor: **Gábor NAGY**, PhD candidate

Institution: Budapest University of Technology and Economics, Faculty of Electrical Engineering and Informatics, Budapest

The green energy approach has become very popular since humans have become concerned with global warming and the shortage of fossil fuels. It is a trend in Europe, particularly in the European Union, to develop wind farms.

É L E T T E L E N T E R M É S Z E T T U D O M Á N Y O K É S
M Ű S Z A K I T U D O M Á N Y O K

Though wind cannot be controlled, it can be predicted. The prediction is a very important part of using wind energy in a way to optimize the power grid.

The aim of this paper was to find out if there is an opportunity to predict producing wind energy with data mining models and to find out whether there is a way to evolve the prediction.

This research consists two main parts. The first subject is about comparing the results of ARMA and ARMAX models on previously used artificial and real data. The second topic deals with construction of Ensemble models, the random forest regressor, and the gradient boosting regressor models to predict three countries' wind energy productions one month beforehand.

In my research I have used one-year data for three countries and one-year data for one wind turbine from an artificial database. I have found that the real data is very changeable and it is different for countries and territories. The ARMA and ARMAX models gave almost the same results for real data, their error rates were nearly identical. I believe the data deviation is the reason for that.

The random forest model worked better than the gradient boosting model, despite the fact that I used both with the same amount of decision trees and for the same time interval. It was true for all the data I used.

Keywords: **wind energy producing, predicting, data mining**

RHEX-SZERŰ HEXAPOD ROBOTLÁB DINAMIKUS MODELLEZÉSE, OPTIMALIZÁLÁSA ÉS A LÁB VALIDÁLÁSÁRA SZOLGÁLÓ MÉRŐMŰSZER FEJLESZTÉSE

Szerző: **BESSENYEI Szilárd**, II. évfolyam, mesterképzés (bessszilard@gmail.com)

Témavezető: **BURKUS Ervin** főiskolai tanársegéd

Intézmény: Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Villamosmérnöki és Informatikai Kar,
Irányítástechnika és Informatika Tanszék, Budapest

Az RHex egy bioinspirált, hat lábú robot mely lábanként egy-egy aktuátorral rendelkezik. Lábai C formájúak melyek teljesen körbe tudnak fordulni. A robot megfelelő dinamikus viselkedéséhez elengedhetetlenül fontos a lábparaméterek hangolása.

A dolgozat bemutatja egy Rhex-szerű robot lábának tervezését, megvalósítását, valamint a lábak szimulációjának eredményeit, a Test Bench lábparamétert mérő műszer megépítését és az általa validált eredményeket. Geometriáját tekintve a láb félkör formájú. Optimális rugóállandója és mechanikai terhelhetősége a robot tömege alapján számítható. A megtervezett láb CAD modellje és anyagának mechanikai tulajdonságai alapján, végelelemes módszerrel lett meghatározva a láb rugóállandója, sajátfrekvenciája és mechanikai terhelhetősége. A dolgozat ismerteti többfajta anyagú és megmunkálási technológiájú láb megvalósítását is.

A szimulációs eredmények validálása a saját fejlesztésű Test Bench mérőműszer segítségével történt. A Test Bench négy fő részből áll: lábütő készülék, motormeghajtó, mérőáramkör és számítógépes kezelőfelület. A lábütő készüléken egy DC motor által meghajtott forgattyús mechanizmus található. A motor szabályozását és meghajtását, valamint a jelek előzetes feldolgozását, illetve digitalizálását egy erre a célra kialakított ARM Cortex-M4 mikrovezérlővel rendelkező beágyazott felület végzi. A mérési folyamat öt szakaszból áll: pályagenerálás, motorszabályozás, analóg bemenetek beolvasása, digitális szenzorok leolvasása, a mért adatok továbbítása a számítógépnek. A folyamat vezérlése és a jelek megjelenítése egy .NET alapú számítógépes kezelőfelületen történik.

Jellegüket tekintve, a méréseket feloszthatjuk statikus és dinamikus mérésekre. Statikus mérésekkel a láb terhelhetősége és rugóállandója számítható ki, dinamikus mérésekkel pedig a láb csillapítása, illetve sajátfrekvenciája.

Kulcsszavak: RHex, C alakú robotláb, modellezés, validálás, mérőműszer

MODELLING AND OPTIMIZATION OF AN RHEX LIKE ROBOT'S LEG AND THE DEVELOPMENT OF A MEASURING DEVICE BUILT FOR ITS VALIDATION

Author: **Szilárd BESSENYEI**¹, second-year MSc student (bessszilard@gmail.com)

Supervisor: **Ervin BURKUS**², assistant lecturer

Institution: ¹Budapest University of Technology and Economics, Faculty of Electrical Engineering and Information Technology, Department of Control Engineering and Information Technology, Budapest

²University of Dunaújváros, Department of Information Technology, Dunaújváros

The RHex is a bio-inspired six-legged machine with one actuator for each leg. The C-shaped legs can turn completely around, so its movement is similar to a wheeled robot. The tuning of the leg parameters is crucial for the appropriate dynamic behaviour of the robot.

The paper presents the design and realization of an RHex-like robot's leg as well as the simulation results, along with the construction of the Test Bench measuring device and its validation results. The leg's geometry is a half circle, and its optimal spring constant and mechanical endurance can be calculated from the robot's weight. The spring constant, mechanical endurance, and natural frequency were determined from the leg's CAD model and the used material's mechanical characteristics using finite element analysis. The paper presents multiple variations for creating the leg with different materials and processing techniques.

The Test Bench measuring device was used for the validation of the simulation results. The Test Bench has four main parts: leg-hitting device, driving part, measuring circuit, and a computer interface. The leg-hitting device consists of a crank mechanism driven by a DC motor. The DC motor control, the drive and the signal pre-processing, and digitization are done by an embedded environment with an ARM Cortex-M4 microcontroller. The measuring process has five stages: path generation, motor control, analogue input read, digital sensor read, and transmission of the measured values to the computer. The control of the process, as well as the visualization of the signals, is achieved by a .NET-based computer interface.

The measurements can be divided into static and dynamic measurements. With the former, we can calculate the leg's spring constant and endurance, while the latter is used for calculating the characteristic frequency and attenuation.

Keywords: **RHex, C-shaped robot leg, modelling, validation, measuring instrument**

EGY TIAKLOPRID KERESKEDELMI KÉSZÍTMÉNY ELTÁVOLÍTÁSI LEHETŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA VIZES FÁZISBÓL 20% MAGNETITTEL MÓDOSÍTOTT TÖBBFALÚ SZÉN NANOCÖVEK SEGÍTSÉGÉVEL KROMATOGRÁFIÁS MÓDSZERREL

Szerző: **MARÁCI Dávid**, mesterhallgató (dmaraci2@gmail.com)

Társszerzők: **Olga VAJDLE, Ana TASIĆ, dr. KUKOVECZ Ákos*, dr. KÓNYA Zoltán***

Témavezető és társszerző: **Dr. GUZSVÁNY Valéria**, rendkívüli egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Természettudományi Kar, Kémiai Intézet, Analitikai Kémiai Tanszék, Újvidék;

*Szegedi Tudományegyetem, Alkalmazott és Környezeti Kémiai Tanszék, Szeged

A dolgozat a tiakloprid rovarirtószer egy kereskedelmi készítményének vizes közegből történő eltávolítási lehetőségét vizsgálja 20% magnetittel módosított többfalú szén nanocöveket alkalmazva, amely anyag kiváló adszorbensnek mutatkozik az említett feladatra. A 40 perces kísérleti időtartam alatt a tiakloprid döntő többsége el lett távolítva a vizes fázisból. Hidrogén-peroxid hozzáadásával a szuszpenzióhoz a 20% magnetittel módosított többfalú szén nanocövek adszorpciósi képessége megnövekedett, de a módosított nanocövek mennyiségének növelésével az azonos mennyiségű hidrogén-peroxid jelenlétében ezek adszorpciósi képessége csökkent. A tiakloprid koncentrációjának meghatározására a vizes fázisban nagy teljesítményű folyadékkromatográfiát (HPLC) alkalmaztunk diódasoros detektorral. Ez a mérés technika megfelelőnek bizonyult a vizsgált vegyület meghatározására, megfelelő minta előkészítése és tárolása esetén.

Kulcsszavak: tiakloprid, 20% magnetittel módosított többfalú szén nanocövek, folyadékkromatográfia

INVESTIGATION OF REMOVAL POSSIBILITY OF A SELECTED THIACLOPRID COMMERCIAL FORMULATION FROM WATER MEDIA BY MULTI-WALLED CARBON NANOTUBES WITH 20% OF MAGETITE BY LIQUID CHROMATOGRAPHIC METHOD

Author: Dávid MARÁCI, master student (dmaraci2@gmail.com)

Supervisor and co-Author: dr Valéria GUZSVÁNY, associate professor (valeria.guzsvany@dh.uns.ac.rs)

Co-authors: Olga VAJDLE; Ana TASIĆ; dr Ákos KUKOVECZ*; dr Zoltán KÓNYA*

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of Chemistry,
Biochemistry and Environmental Protection, Novi Sad, Serbia;

*Department of Applied and Environmental Chemistry, University of Szeged, Szeged, Hungary

This work is a study about the investigation of removal of a commercial formulation of thiacloprid from aqueous media by multi-walled carbon nanotubes modified with 20% magnetite, which showed that this adsorbent has excellent performance for the mentioned purpose. In the investigated interval of 40 minutes, the great majority of thiacloprid was removed from aqueous media. The introduction of hydrogen-peroxide into the media increased the adsorption capability of these nanotubes modified with 20% magnetite, but it was also noticed that the increase of decorated nanotube mass in the presence of the same concentration of hydrogen-peroxide decreased their adsorption capability. The determination of the target analyte from the water phase was performed by high performance liquid chromatography (HPLC) combined with diode array detector. In the case of appropriate sample preparation and storage procedures, the mentioned HPLC measurement technique is the suitable one for the target analyte measurements.

Keywords: thiacloprid, 20% magnetite modified multi-walled carbon nanotubes, liquid chromatography

ÉRZELMI ALAPÚ DÖNTÉSEK A GAZDASÁGI ÉS VÁLLALKOZÓI FOLYAMATOKBAN

Szerző: **BOBÁNY Dániel**, III. évfolyam (bobanydaniel@gmail.com)

Témavezető: **Dr. MUHI Béla**, egyetemi docens

Intézmény: Educons Egyetem, Közgazdasági Kar, Szabadka

Kutatásomban bebizonyosodott, hogy az érzelmek minden döntéskor jelen vannak és majdnem minden esetben kulcsfontosságú a szerepük. Azonban azt nem lehet egyértelműen kijelenteni, hogy minden döntéskor az érzelmektől függ-e az, hogy hogyan döntünk. Dolgozatom elején kissé filozofikusan taglalom, hogy az érzelmek a közgazdaságban – tágabb értelemben világnézetileg – milyen módon nyilvánulnak meg az emberek döntéseiben. Ezután egy igazán sikeres vajdasági fiatalember életén, karrierjén, életmódján keresztül kerestem a választ arra, hogy milyen döntéseket kellett meghozni ahhoz, hogy valaki ilyen nagy eredményeket érjen el. A továbbiakban pedig kérdőíves kutatás útján kérdeztem meg munkaviszonyban lévő embereket arról, hogy milyen erényekkel gazdagodtak a munkába állás után. A kutatás alapján bebizonyosodott, hogy az emberek kisebb hányada határozottsággal, hozzáadott tudással, kitartással és önismerettel gazdagodott, legtöbbször viszont egyáltalán vagy csak részlegesen gazdagodtak ezekkel a tulajdonságokkal. Az eredmények arra is rámutattak, hogy azok a vajdasági emberek, akik munkaviszonyban vannak, többnyire kreatív ötletekkel rendelkeznek, viszont túlnyomórészt nem ismerik az ötletek megvalósításával kapcsolatos törvényeket és nincs elegendő tőkéjük ahhoz, hogy a vállalkozói terveiket valóra váltsák.

Kulcsszavak: **döntés, érzelem, határozottság, tudás, önismeret, önfejlesztés, vállalkozás**

EMOTION-BASED DECISIONS IN ECONOMIC AND BUSINESS PROCESSES

Author: **Dániel BOBÁNY**, third-year student (bobanydaniel@gmail.com)

Supervisor: **Béla MUHI** PhD, associate professor

Institution: Educons University, Faculty of Economics, Subotica

The research carried out on the subject matter of this paper has shown that emotions are present in all cases of decision-making, and in almost every case they play a key role. However, it cannot be unambiguously stated that our choices are fully dependant on emotions in the process of decision-making. At the beginning of this paper, the author analyses how emotions affect people's decision-making processes in economy – and, in a broader sense, ideologically – from a slightly philosophical

T Á R S A D A L O M T U D O M Á N Y O K I .

viewpoint. Following this, through the example of a highly successful young adult's life, career and lifestyle, the author is searching for the answer to the question of what decisions should be made in order to achieve such results. The paper also contains a questionnaire-based survey carried out in order to reveal what virtues people have adopted after taking up their careers. According to the research results, a minor portion of the subjects have become richer with determination, added knowledge, endurance and self-awareness, but most of them actually do not feel that they have acquired these personality traits at all or that they have only partially acquired them. The results have also pointed to the fact that people from the AP Vojvodina who are employed do have creative ideas; however, most of them are not familiar with the laws that regulate the area in question; furthermore, they do not have the necessary capital to implement their plans.

Keywords: **decision, emotions, determination, knowledge, self-awareness, self-development, entrepreneurship**

A MIGRÁCIÓ ÁLTALÁNOS ÉS MAI VONATKOZÁSAI MAGYAR EMBEREK PERSPEKTÍVÁJÁBAN

Szerző: **KEDVES Tamás Róbert**, II. évfolyam (robertkedves88@gmail.com)

Témavezető: **Dr. GYÖRBÍRÓ András**, egyetemi tanár

Intézmény: Partiumi Keresztény Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Társadalomtudományi Tanszék, Nagyvárad (Oradea)

A dolgozat a modernkori migráció történelmi előzményeinek és mai valóságának bemutatására vállalkozik, elemezve a nyugati világ felé irányuló migrációs folyamatokat a XVII. századtól napjainkig, a befogadó országok bevándorlás-politikáját, valamint a migránsokkal kapcsolatos társadalmi felfogásokat. Bevezetőnk deskriptív jellegű, amelyben részletesen kitérünk az Amerikába és Európába irányuló migráció demográfiai sajátosságaira, a kivándorlást gyorsító történelmi eseményekre, külön bemutatva a jellegzetes donor államokat. A történelmi áttekintésben részletesen foglalkozunk a hagyományos migrációs célországnak számító Egyesült Államok helyzetével. A függetlenség kivívása után az új állam közel másfél évszázadig a korlátozásmentes bevándorlás-politika híve, ámbar ebben a tekintetben az ázsiaiakat egyértelműen diszkriminálták. A XX. század első évtizedében a bevándorlók száma éves szinten is meghaladta a lakosság 1%-át, 1921-ben az USA kongresszusa elfogadta a kvótatörvényt, amely éves bevándorlási kvótákat szabott meg.

A dolgozat fő témája a Kárpát-medencei magyar lakosság véleménye, akik közül sokan maguk is többek közt Nyugat-Európába szándékoznak kivándorolni, vagy már kint vannak, konkrétan az, hogy hogyan vélekednek az Európán kívüli és belüli bevándorlókról. Foglalkozunk az elsősorban Magyarországra telepedett erdélyi magyar migránsok kérdéskörével is, külön megvizsgálva a kivándorlási döntések motivációs hátterét. Kutatásunk kvalitatív jellegű felmérés. Célunk bemutatni, összehasonlítani egy helyzetjelentés eredményeit a migrációs aspirációkról, kivándorlási szándékokról, és eközben a bevándorlókhoz való hozzáállásról. A befejező rész bemutatja a jelenlegi, Európába irányuló, nagy tömegeket megmozgató migráció okait, következményeit és a rá adott társadalmi válaszokat.

Kulcsszavak: **népvándorlás, hozzáállás, kivándorlás, bevándorlás**

MIGRATION IN GENERAL AND CONTEMPORARY ASPECTS OF THE HUNGARIAN PEOPLE'S PERSPECTIVE

Author: **Tamás Róbert KEDVES**, second-year European Social Policy student (robertkedves88@gmail.com)

Supervisor: **Dr. András GYÖRBÍRÓ**, university professor

Institution: Partium Christian University, Faculty of Humanities, Department of Social Sciences, Nagyvárad (Oradea)

The study undertakes to present the historical and contemporary reality of migration, analysing migration trends towards the Western world from the eighteenth century to the present, immigration policies of the receiving countries, as

well as social perceptions about migrants. The introduction of the study is descriptive in nature, and it discusses in detail migration to America and Europe, presenting demographic characteristics, and historical accelerating forces of migration, showing separately the typical donor states.

In the historical review, we deal in detail with the traditional migration destination of the USA and its case. After achieving its independence, the new state is the supporter of nearly half a century of unrestricted immigration policy, though, in this regard, it is clear that Asians were discriminated against. In the first decade of the twentieth century, the number of immigrants exceeded the annual level of 1% of the US population, and, in 1921, the US Congress adopted a quota law which provided annual immigration quotas.

The main topic of the scientific student conference work is primarily the opinion of the Hungarians of the Carpathian Basin and descent population, many of whom are themselves among those who intend to emigrate to Western Europe, or are already out there, what they think about immigrants within and outside of Europe. The issue of Transylvanian migration settling mainly in Hungary will also be discussed. Our objective is to present a qualitative survey research, progress report, to compare the results about preferences of migration, emigration intentions, examining separately the motivational background of emigration decisions, and attitudes toward immigrants. The final part of the work describes the causes of the current, large crowd mobilized migration to Europe, its consequences and social responses.

Keywords: **migration, attitude, emigration, immigration**

A KÖZOKTATÁS ÁTSTRUKTURÁLÁSÁNAK HATÁSA A JÁRÁSI MIGRÁCIÓRA ÉS A TÉRSÉGI JÖVŐKÉPRE

Szerző: **NAGY Iлона**, I. MA évfolyam (nagyilona4918@gmail.com)

Témavezető: **Dr. NAGY Gábor**, egyetemi docens

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, Természettudományi és Informatikai Kar,
Gazdaság- és Társadalomföldrajz Tanszék, Szeged

A tanulmány célja, hogy feltárja az állami beavatkozások hatását a közoktatás intézményi átszervezése és annak migrációs következményei kapcsán. A dolgozat választ keres arra, hogy Magyarországon az elmúlt években lezajlott iskolakörzetesítés eredményeképp milyen mértékben változott a mobilitás és ennek hátterében milyen tényezők állnak, valamint ezek hogyan hatnak a települések jövőképre. Feltételezhető, hogy az állami szerepvállalás megváltozása a közoktatásban az iskola-összevonásokkal egy jelentős mértékű migrációt eredményez, azonban a fogyasztói döntések ezt tovább növelhetik, tehát a migrációs döntésekben az oktatás kérdése meghatározó lehet. Ez a felerősödő migráció pedig a térségi egyenlőtlenséget fokozza.

A kutatás a berettyóújfalui járást mint mintaterületet vizsgálja az alapfokú oktatás intézményi helyzetét illetően. Számba veszi a releváns szakirodalmat, az eredményeket összehasonlítja az országos közoktatási statisztikai vizsgálatokkal, kérdőíves és interjú felmérés folytat a szülőkkel és a települési vezetőkkel A felmérés eredményeként a hipotézisek igazolódtak. A közoktatás több hullámban történt intézményi változása nemcsak egy kényszerből ingázó csoportot hívott elő, hanem az intézményi változásokra reagálva egyre nagyobb mértékben jelenik meg a szabad iskolaválasztás. A vizsgálatban kapott válaszok szerint az oktatás az ingázás vagy akár az elvándorlás egyik fő motivációjaként jelenik meg. Ugyanakkor ez a migráció a települések jövőképét is meghatározza, mivel a döntések eredménye kihat a települések társadalmi megújulásának képességére. Így az állami beavatkozás térségi kiegyenlítő célja ellenére éppen az egyenlőtlenség felé hat.

Kulcsszavak: **migráció, közoktatás, állami beavatkozás, iskolaválasztás**

THE EFFECT OF RECONSTRUCTION OF PUBLIC EDUCATION ON MICROREGIONAL MIGRATION AND REGIONAL VISION

Author: **Iлона NAGY**, first-year MA student (nagyilona4918@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Gábor NAGY**, associate professor

Institution: University of Szeged, Faculty of Science and Informatics, Department of Economic and Social Geography, Szeged

The paper's aim is to explore the effects of state intervention in the reorganization of public education and the impact of this reconstruction on migration. This study concentrates on the following questions. How much change has the regulation of

educational districts resulted in migration in Hungary in the past few years? What factors result in this change in migration? How do the decisions influence our vision of settlements?

Supposedly the change of the role of the government on public education results in considerable migration by school mergers. Customer decisions, however, raise this trend. So education can be a determining component in migration decision-making. Additionally, this intensifying migration increases regional inequality.

The study answers these questions with a review of adequate bibliography, compares it using statistics on public education in Hungary, uses the study of primary educational institution in the small region of Berettyóújfalu as a sample region, along with surveys and interviews with parents, and interviews with experts of settlements.

The research issue verifies the hypothesis. The frequent changes in public education create a forced commuter group, but free school choice is also present increasingly as a reaction to institutional changes. According to the results, education is a main factor of motivation for commuting or migration. Migration also determines the vision of settlements because the result of decisions have an effect on the social renewal of settlements. In spite of government intention to promote regional equality, a trend towards regional inequality is observable.

Keywords: **migration, public education, government invention, school choice**

TERRORIZMUS MINT BIZTONSÁGI KIHÍVÁS

Szerző: **TÓTH Karolina**, abszolvens hallgató (karolinatot@hotmail.com)

Témavezető: **DUDÁS Attila**, Ph.D., egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Jogtudományi Kar, Újvidék

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

A dolgozat fő témája a terrorizmus. Részletesen ismerteti a fogalom meghatározásának problémáit és jelentőségét, a korunkbeli terrorizmus és a terrorista szervezetek főbb jellemzőit és fajtáit; a célok, indítékok, módszerek és a következmények összetett kapcsolatát és összefüggését, valamint a terrorizmus elleni harc és a megelőzés fontosságát.

A terrorizmus igen összetett jelenség. Jelenkori, globális jelzővel illetett probléma – a pénzelés, együttműködés, információcsere, logisztika, tervezés, kiképzés és kivitelezés szempontjából. Viszont egyben belső- és nemzetközi biztonsági kihívás is, amelynek gyökerei a múltban is fellelhetőek. Minden társadalom velejárója, amellyel együtt változik és fejleszti módszereit. Lévéen, hogy abszolút biztonság nem létezik és a biztonsági problémákat általában, így a terrorizmust sem lehetséges teljes mértékben kiiktatni, a jövőben is minden bizonnyal jelen lesz. Ez a felvetés a megelőzés és a koordinált, teljes körű terrorizmus elleni harc, valamint a két módszer komplementáris használatának fontosságára világít rá.

A téma aktualitását megerősíti, hogy szinte napi szinten hallhatjuk a médiában a terrorizmus szót (akár megalapozott, helyes használatban, akár szenzációkeltés céljából). A szó hallatán általában ismerni véljük a fogalmat, de legtöbb esetben a komplexitásából kifolyólag ez mégsem így van. A tanulmány célja ezen összetett jelenség valódi megismertetése és fogalmi tisztázása, szakirodalmi állásfoglalások és jelentős belső- és nemzetközi jogszabályok értelmezésének és elemzésének módszerével.

A sajtószereplés tekinthető másodlagos célnak és eszköznek is, amely az elsődleges, politikai célok elérését szolgálja. A politikai indíték és cél a terrorizmus bűncselekményeinek megkülönböztető eleme.

Kulcsszavak: **terrorizmus, globális biztonsági probléma, sajtószereplés, antiterrorizmus, megelőzés**

TERRORISM AS A SECURITY CHALLENGE

Author: **Karolina TÓTH**, advanced university student (karolinatot@hotmail.com)

Supervisor: **Attila DUDÁS**, Ph.D., assistant professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Law, Novi Sad

Hungarian College for Higher Education in Vojvodina, Novi Sad

The main subject matter of the paper is terrorism. The paper describes the problem and the importance of determining the notion of terrorism, demonstrates its main characteristics and forms of modern terrorism and terrorist organizations; it

explains the complex correlation of its goals, motives, methods, and consequences, and the importance of the fight against terrorism and its prevention.

Terrorism is a highly complex phenomenon. Modern terrorism is global due to its financing, collaboration, information exchange, logistics, planning, training, and execution. It is also an internal and international security challenge, which has its roots in the past. It is inherent in every society, and changes and develops its methods along with it. Given that there is no absolute safety, and security issues in general cannot be completely eliminated, terrorism will be certainly present in the future. This assumption only highlights the importance of a coordinated, complete fight against terrorism and of prevention, and also the importance of complementary use of different methods of combatting terrorism.

The topicality of this subject matter confirms the fact that we can hear this word in the media on a daily basis (used with its correct meaning, or simply for the purpose of generating a sensation). The word sounds familiar in everyday use, which is not the case, due to the complexity of this term. This work aims to shed light on this complex phenomenon and tries to clarify its real meaning, methods of examining and interpreting the important scientific works and internal and international legal background on this subject matter.

Publicity can be considered a secondary goal and instrument which aims to achieve the primary, political goals. The political intent and motive are what distinguish the crimes of terrorism from other crimes.

Keywords: **terrorism, global security issue, publicity, antiterrorism, prevention**

A TÁRSADALMI EGYENLŐTLENSÉGEK HÁLÓJÁBAN

Szerző: **LENDÁK-KABÓK Karolina**, doktorjelölt (karolina.lendak@uns.ac.rs)

Témavezető: **Dr. PETŐ Andrea**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Inter- és Multidiszciplináris Tanulmányok és Kutatások Központjának Szervezete (ACIMSI), Társadalmi Nemek Központ, Újvidék

Az interszekcionalitás elmélete a társadalom által meghatározott különböző kategóriák (nem, nemzetiség/etnicitás, faj, anyanyelv, társadalmi helyzet, életkor, osztály, stb.) összefonódását vizsgálja, melyek „mátrixokat” alakítva, új hierarchiákhoz és társadalmi egyenlőtlenségekhez vezetnek, pl. egy idős, kisebbségi nő helyzete több kategória egymást felerősítő metszetében kerülhet alárendelt helyzetbe egy fiatal, többségi férfihoz képest. A dolgozat elsődleges célja bemutatni az interszekcionalitást mint elméletet és felhívni a figyelmet annak jelentőségére a vajdasági magyar kutatások szempontjából. Az interszekcionalitás fő jellemzője a többdimenzionalitás és a dimenziók összefonódása, hiszen ezek ismeretében és elemzésük alapján új értelmezésekhez és következtetésekhez juthatunk. A dolgozat másodlagos célja rámutatni, hogy az interszekcionális elemzés alkalmazása jelentős lenne a vajdasági magyar szociológiai jellegű kutatásokban. A dolgozat, a tartalomelemzés módszerével négy (két nő és két férfi) vajdasági magyar kutató tanulmányait elemzi és az interszekcionalitás elemeit keresi azokban. A tartalomelemzés módszerével olyan következtetéseket vonhatunk le, amelyek a tanulmányokban nyíltan nem szerepelnek, de azok üzeneteiből kiolvashatók. Az eredmények kimutatják, hogy három dolgozatban (a négyből) implicit jelen van az interszekcionalitás, emellett rávilágítanak arra is, hogy kisebbségi létünk tovább nehezül a különböző dimenziók (pl. nem, kor, etnicitás, iskolázottság) összefonódása miatt, ami elsősorban a (kisebbségi) nők helyzetét nehezíti. A dolgozat végső célja felhívni a figyelmet a vajdasági magyar nőkre mint külön kutatási kategóriára, melyet érdemes különválasztani és külön elemezni a szociológiai jellegű kutatásokban, hiszen ezáltal gazdagabbá és mélyebbé tehetjük a kutatást, illetve meglepően újszerű és váratlan megoldásokhoz és következtetésekhez juthatunk.

Kulcsszavak: vajdasági magyar kutatók, interszekcionalitás, társadalmi egyenlőtlenségek, tartalomelemzés

IN THE WEB OF SOCIAL INEQUALITIES

Author: **Karolina LENDÁK-KABÓK**, PhD candidate (karolina.lendak@uns.ac.rs)

Supervisor: **Dr. Andrea PETŐ**, full professor

Institution: University of Novi Sad, Association of Centers for Interdisciplinary and Multidisciplinary Studies and Research (ACIMSI), Centre for Gender Studies, Novi Sad

The intersectional theory deals with the intersection of different social categories (gender, nationality/ethnicity, race, language, social status, age, class, etc.). These categories constitute “matrices” and lead to the new hierarchies and social

inequalities, e.g. the status of an elderly woman who is a member of a minority community may be subordinated in terms of more than one category, which intersect and thus become intensified, creating inequalities and leading to the subordinated status of the woman in comparison to a young man who is a member of a majority community. The primary goal of this paper is to introduce the intersectional theory and to draw attention to its possible significance in the studies conducted about Hungarians living in Vojvodina. The main characteristic of intersectionality is multidimensionality and integration of dimensions. By identifying them, we can come to new interpretations, as well as to new conclusions. The secondary goal of this paper is to point out the possibility of intersectional analysis, which might be significant in sociological studies conducted by Hungarians living in Vojvodina. In this paper, by applying the content analysis method, I analyse the works of two female researchers and two male researchers from the Hungarian national community in Vojvodina, in order to find the elements of intersectionality in the aforementioned works. By applying the above-mentioned method, we can draw conclusions which are not explicitly stated, but can be interpreted. The results will show that the elements of intersectionality can be found in three research papers (out of four). It can be pointed out that belonging to a minority community becomes even more difficult when it is intersected with different dimensions (gender, age, nationality, education), which, above all, makes the status of (minority) women more difficult. The final goal of this paper is to draw attention to the women from the Hungarian national community in Vojvodina, as a special category in research. This category should be interpreted separately in sociological studies, because the studies would, in this way, become richer and deeper, i.e. it could lead to new and unexpected solutions and conclusions.

Keywords: **researchers from the Hungarian national community, intersectionality, social inequalities, content analysis**

SZERBIA VAGY MAGYARORSZÁG? Ösztöndíj? Külföldi tanulmányút? Vajon ezek fontosak a továbbtanulásban/egyetemválasztásban?

Szerző: **DUKAI Edit**, II. évfolyam (dukaiedit@gmail.com)

Témavezető: **Dr. JARJABKA Ákos**, egyetemi tanár;

Dr. FERENC Viktória, kutató

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi Kar, Vezetés és Szervezés Tanszék, Pécs,
Nemzetpolitikai Kutatóintézet

Az utóbbi évtizedekben egyre nagyobb problémát jelent a szerbiai lakosok migrációs szándéka. Többen más országokba vándorolnak, boldogulási lehetőségeket remélve. A migrációs szándék nem csupán a középkorosztály körében jelenik meg. Az egyetemi tanulmányaik előtt álló fiatalok mind nagyobb százalékra más országok felsőoktatási intézményeit választja. Ideiglenes migráció mellett döntenek, viszont sok esetben ott ragadnak.

A témával már többen foglalkoztak, viszont miután a kutatásba kezdtem, rádöbbentem, hogy a kutatást megelőző tanulmányok nagy része csupán a magyarországi felsőoktatásban tanuló fiatalokkal foglalkozott. Nagyrészükből a migráció okát kereste, illetve azt figyelték meg, hogy a vajdasági fiatalok mennyire tudtak beilleszkedni az új környezetbe. Kutatásaik során mindannyian érintették a Vajdaságban továbbtanuló hallgatók nézőpontját is, viszont nem fektettek rá különösebb hangsúlyt, így kihívást láttam benne, hogy összehasonlítsam a két tábor véleményét és ebből a szemszögből kutassam az adott témát.

Tanulmányomban tehát a vajdasági magyar ifjúság egyetemválasztásának okait kutatom. A hipotézisen gondolkodva több ok is felmerült, de úgy véltem, hogy talán a két ország oktatási színvonala, a családok anyagi helyzete és a szerb nyelv ismerete hatott ki leginkább a fiatalok döntésére.

Kulcsszavak: **egyetemválasztás, Szerbia, Magyarország, migráció**

A tanulmány 2015/2016. évi Márton Áron Kutatói Szakkollégiumi Program keretében született, az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Balassi Intézet támogatásával

SERBIA OR HUNGARY? Scholarship? Studying abroad? Are these the most important factors in choosing post-secondary education?

Author: **Edit DUKAI**, second-year student (dukaiedit@gmail.com)

Supervisors: **Dr. Ákos JARJABKA**, university professor;

Dr. Viktória FERENC, researcher

Institution: University of Pécs, Faculty of Business and Economics, Pécs

Migration from Serbia has been one of the major issues in the last couple of decades. A large number of people migrate to other countries in order to start a better life. The reason for migration does not only apply to the middle-aged population; groups of pre-university students have also been applying to universities abroad. Their temporary residence very often becomes permanent.

Many have researched this topic; when I started working on this project, however, I concluded that the topic was mostly focused on young university students in Hungary. In most cases, the studies were trying to find the cause of migration, or, rather, examine how young people from Vojvodina adjust to new surroundings.

During research, the studies gave just a mere description of students' perspectives, and a very brief insight into students who continued their studies in Vojvodina; they did not go into much detail. I have seen a great challenge in this, and decided to compare the viewpoints of two teams and conduct my research from this angle.

My research is therefore based on the factors that contribute to the choice of university in young Hungarians from Vojvodina.

While forming my hypothesis, more factors occurred to me; however, my conclusion was that the level of education, material status, and the knowledge of the Serbian language could be the most crucial factors that influenced the decision-making.

Keywords: **post-secondary education, Serbia, Hungary, migration**

A KÖZÖSSÉG ÁLTAL TÁMOGATOTT MEZŐGAZDASÁG VIZSGÁLATA A TERMELŐK VONATKOZÁSÁBAN

Szerző: **BALOG Árpád**, okleveles közgazdász (balog.arpad@yahoo.com)

Témavezető: **Dr. habil. BAJMÓCY Zoltán**

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, Gazdaságtudományi Kar, Szeged

A konvencionális élelmiszeripar és a globális élelmiszer-elosztási lánc korában a fogyasztónak fel sem tűnik, hogy épp melyik ország terméke kerül a fogyasztói kosárba, holott ezt nagyon is fontos szem előtt tartani. Az esetek többségben a hosszú ellátási láncok következtében a termelő szinte alig vagy egyáltalán nem profitál, miközben befektetése kapcsán a kockázatviselő továbbra is ő marad.

A fogyasztók tájokozatlanságát kihasználva az áruházláncok az alacsony élelmiszerárak által torz képet alakítanak ki a megfelelően megtermelt és egészséges élelmiszereket illetően. A „helyi élelmiszer” fogalmának a köztudatban történő megjelenése, térnyerése és az ehhez kapcsolódó rövid ellátási láncok egyre nagyobb figyelemnek örvendenek szinte az összes társadalmi réteg körében.

A dolgozat célja a zombori piactéren értékesítő zöldség- és konyhakerti növénytermesztéssel foglalkozó gazdálkodók a piactér átalakítását és áthelyezését követő értékesítési stratégiáinak felmérése. A zöldségtermesztés kapcsán méltányos megélhetési forrásként a szakirodalom a közvetlen értékesítési technikákat jelöli meg. Feltáró jellegű kutatásom ezért a kupuszinai zöldségtermelők körében végeztem el, ők a zombori piactér fő értékesítői. Az empirikus kutatás interjúk formájában valósult meg, melyeknek legfontosabb kérdése, hogy a fent említett gazdálkodók részt vennének-e egy a közösség által támogatott mezőgazdasági hálózat kialakításában.

Kulcsszavak: rövid ellátási lánc, közösség által támogatott mezőgazdaság, közvetlen értékesítés, ökológiai gazdálkodás, vidékfejlesztés

AN ANALYSIS OF COMMUNITY-SUPPORTED AGRICULTURE FROM THE PERSPECTIVE OF THE FARMERS

Author: **Árpád BALOG**, economist (balog.arpad@yahoo.com)

Supervisor: **Dr. Habil. Zoltán BAJMÓCY**

Institution: University of Szeged, Faculty of Economics and Business Administration, Szeged

In the age of conventional food industry and global food-distributing chains, costumers cannot realize how products come into their baskets, despite the fact that they should keep an eye on this really important factor when shopping. In most

cases, because of the long supply chain, farmers do not even gain profit, while with their investments they are going to stay in the position of stakeholder.

The supermarket chains take advantage of the ignorance of costumers and with the low food prices they evolve a malformed picture of what a properly produced and healthy food looks like. As the concept of “local food” gains popularity, function in public awareness short supply chains are getting bigger attention in society.

The objective of this dissertation is to measure the selling strategies of vegetable-producing farmers in the market place of Sombor after the transformation of the market place of the city. In the case of producing vegetables, literature denotes the direct sale technique as the source of reasonable living. For this reason, my research was conducted in the circle of vegetable producers from Kupuszina, because they are the main sellers at the Sombor market. The empirical research was completed with interviews in which the main question was if farmers would take part in creating a network based on community supported agriculture.

Keywords: **short supply chain, community-supported agriculture, direct sales, organic farming, rural development**

MOHÁCSI TURISZTIKAI ADOTTSÁGOK FEJLESZTÉSE

Szerző: **FARKAS GELLÉRT Dániel**, III. évfolyam (farkas.makik@gmail.com)

Témavezető: **Dr. SLEZÁK BARTOS Zsuzsanna** Ph.D., egyetemi adjunktus

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési kar, Pécs

A kutatás alapját az Országos Városmarketing Verseny adta, mely során – előre megadott szempontok alapján – Mohács város helyzetelemzése, illetve a helyi turistaforgalmat növelő új turisztikai termékek kidolgozása volt a feladat. Mohács város elhelyezkedését tekintve kivételesen jó helyzetben van, mivel főúton és autópályán egyaránt megközelíthető, továbbá a Duna partján fekszik, s ezáltal több turisztikai potenciállal rendelkezik. Jelenleg az emberek egyedül a Busójárást kötik Mohácshoz, a cél viszont az volt, hogy egy megvalósítható és kivitelezhető terv segítségével a város ezen túllépjen.

A kutatás alapjául online adatok és szóbeli lekérdezések szolgáltak, melyek a helyi adottságokban rejlő, s a helyiek igényeinek megfelelő lehetőségekre fókuszáltak. A vizsgálat során egy mélyinterjú is készült, melyben Mohács város alpolgármestere, Cserdi Áron és a helyi TDM vezetője, Bugarszki Norbert reagált a kérdésekre és az elkészült tervekre. A városházán bemutatásra kerültek Mohács által tervezett fejlesztési tervek és fejlesztések, hogy ezzel is segítse a városvezetés a projektet. A kutatás során készült egy országos lefedettségű online kérdőív is, melynek adatfelvétele ily módon reprezentatív, s így valós képet biztosított az emberek Mohácshoz való viszonyáról, illetve a fejlesztésekkel kapcsolatos vélekedésekről. A kutatás a földrajzi és turisztikai adottságokra világított rá, a városvezetés részéről pozitív fogadtatásban részesült és ennek köszönhetően egy év elteltével látható eredménye is lett a felvetett ötleteknek.

Kulcsszavak: **Mohács, turizmus, online kérdőív**

THE DEVELOPMENT OF TOURISM IN MOHÁCS

Author: **Dániel GELLÉRT FARKAS**, third-year student (farkas.makik@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Zsuzsanna SLEZÁK BARTOS** Ph.D, university adjunct professor

Institution: University of Pécs, Faculty of Cultural Studies, Education and Regional Development, Pécs

The basis of this work was the City by the National Marketing Competition which – based on pre-specified criteria – analyses the situation of the town of Mohács, and aims to increase tourism by creating new tourism products. In terms of location, Mohács is exceptionally well-positioned as the main roads and motorways are both accessible and it is located on the bank of the Danube, and thus has more tourism potential. Currently, people only visit the town for *Busójárás*, but the goal was to help create a feasible and practical plan for the city to go beyond this. The research is based on online and oral data queries, which focused on the potential of local conditions, according to the needs of local opportunities. During the

investigation, an in-depth interview was also conducted; Mohács's deputy mayor, Aron Cserdi, and the local TDM, head, Norbert Bugarszki, responded to the questions and the final plans. Development plans designed by Mohács were presented in the town hall so as to help the city administration with the project. The survey was a nationwide online questionnaire, which mirrored representative results, so it provided people with a real image of the developments. The research highlighted the geographical and tourist predispositions, and the city administration received it positively, which was proven with visible results the following year.

Keywords: **Mohács, tourism, online questionnaire**

A REKLÁMOK STÍLUSA ÉS NYELVEZETE MULTIKULTURÁLIS KÖRNYEZETÜNK HÁLÓJÁBAN

Szerző: **RUZSA Ágnes**, mesterképzés (ruzsaagnes93@gmail.com)

Témavezető: **Dr. GÁBRITY MOLNÁR Irén**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Közgazdasági Kar, Szabadka

Abból a feltevésből indulok ki, hogy a történelem során kialakult multikulturalizmus Vajdaságban természetes jelenség és a lakosság többsége támogatja a kulturális és nemzeti sokszínűség megnyilvánulását. A dolgozat célja a multikulturális környezetben működő vállalatok marketing stratégiájának a felkutatása és részletes elemzése a termékeik vagy szolgáltatásuk reklámozása során. A terepmunkán alapuló elemzésben a Vajdaság területén üzemelő termelő, szolgáltató és egészségügyi intézményeket tanulmányozom, elsősorban a kiválasztott cégek kommunikációban használt nyelvezetét a kliensekkel/vevőkkel, valamint a reklámanyagok formáját és stílusát. A kutatást 2016 júniusában Szabadka, Mohol és Csóka településeken végeztem, a következő módszereket alkalmazva: weboldalak formai és tartalmi analízise, mélyinterjúk a vállalati vezetők beosztottjaival és személyes megfigyelésük.

A kutatás eredményeképpen fontos megállapításokat vonhattam le: annak ellenére, hogy Vajdaság 13%-át magyarok személyek képezik, nem gyakori a magyar nyelvű reklámozás Észak-Vajdaság területén, ugyanis a fő reklámozási nyelvezet a szerb, másodsorban az angol és csak elvétve a magyar nyelv. Az általam kielemezett vállalatok nem ismerték fel teljes mértékben a multikulturális környezet jelentőségét és sokszínűségének lehetőségeit. Piackutatások hiányában a cégek többsége nem definiálta pontosan célszegmentjeit és potenciális ügyfeleinek/vevőinek az igényeit sem.

Kulcsszavak: **multikulturalizmus, reklámszövegek nyelvezete Vajdaságban**

THE STYLE AND LANGUAGE OF ADVERTISEMENTS IN A MULTICULTURAL ENVIRONMENT

Author: **Ágnes RUZSA**, MSc student (ruzsaagnes93@gmail.com)

Supervisor: **Irén GÁBRITY MOLNÁR** PhD, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Economics, Subotica

I start from the assumption that multikulturalism in Vojvodina, formed throughout history, is a natural phenomenon and the majority of the population supports cultural and national diversity. The aim of the study is to identify and recognize the marketing strategies of companies that function in a multicultural environment and to analyse how they advertise

their products or services. My research is based on fieldwork analysis within the territory of Vojvodina among various manufacturing, service, and health care institutions. The analysis focused primarily on language-use with clients, the language of the advertising materials and websites. Secondly, the style and structure of these ads and communication channels were looked into. The fieldwork and research was conducted in June 2016 in the following northern towns of Vojvodina: Subotica, Mol, and Coka. For data collection, the following analyses were conducted: analysis of the structure and content of websites, interviews with the executive directors, as well as personal observations.

Based on the research results, the following findings can be established: despite the fact that the 13% of the population of Vojvodina is Hungarian, ads in the Hungarian language are uncommon. The main advertising language is Serbian, secondly English, and only occasionally Hungarian. In summary, these companies do not recognize the possibilities and the potential of a multicultural environment and the importance of the national diversity. Most of these companies did not conduct any marketing research, and because of this, they could not define their potential customers.

Keywords: **multiculturalism, language of advertisements in Vojvodina**

MIGRÁCIÓ AZ EURÓPAI UNIÓBAN

Szerző: **NAGY Márta**, III. évfolyam (nadj.marta94@gmail.com)

Témavezető: **Dr. DUDÁS Attila**, egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Jogtudományi Kar, Általános Irányzat, Újvidék

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

A dolgozat fő témája a manapság különös jelentőséggel bíró migráció kérdése. Tartalmazza a migráció fogalmát, kiváltó okait, fajtáit, valamint megvilágít számos aktuális kérdést, melyek főként az EU tagállamaiban merültek fel a migrációk kiváltotta helyzet kapcsán. Így, például, a dolgozat taglalja a menekültek jogállásának szabályozási módját különböző nemzetközi dokumentumokban és említésre kerülnek egyes jogintézmények is, melyek a migránsok különböző szükségleteinek ellátását szavatolják, illetve anyagi háttérrel biztosítanak megvalósulásukhoz.

A dolgozat továbbá szemlélteti a szíriai életkörülményeket az ott uralkodó háborús helyzet előtt, valamint az aktuális helyzetet is. A szíriai háború ugyanis a migráció egyik legmeghatározóbb kiváltó oka, melynek a következményei az EU egyes tagállamaiban mutatkoznak meg. Ezen tényezők szemléltetésével a dolgozat alapvető célja, hogy különbséget tegyen az illegális és legális migráció között, mellyel kiküszöbölhetővé válnak az egyes negatív sztereotípiák, azaz a nem mindig megalapozott következtetések olyan bevándorlókkal kapcsolatban, akik legális úton érkeznek az EU tagállamaiba.

A témát különböző jogtudományi kiadványok, nemzetközi jogi dokumentumok, valamint folyóiratok alapján dolgoztam fel.

Végezetül, a munka befejező része olyan következtetéseket és meglátásokat tartalmaz, amelyek a fokozott bevándorlás következtében kialakult helyzet javítására, illetve enyhítésére irányulnak. Teljes körű megoldásról azért nincs és nem is lehet szó, mert a menekült- és migrációs mozgások háttérben komoly történeti folyamatok állnak, amelyek nem törölhetőek el egyik napról a másikra. Ennek fényében tehát arra lehet következtetni, hogy nagyobb jelentőséggel bír a kiváltó okok csökkentése, mint a fejlett országok migrációs politikájának a megváltoztatása.

Kulcsszavak: **migráció, szíriai háború, menekültek jogállásának szabályozása, EU**

MIGRATION IN THE EUROPEAN UNION

Author: **Márta NAGY**, third-year student (nadj.marta94@gmail.com)

Supervisor: **Attila DUDÁS**, Ph.D., assistant professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Law, Novi Sad

Hungarian College for Higher Education in Vojvodina, Novi Sad

The main topic of this paper is the particular relevance of migration issues today. It includes the concept of migration, its causes, its varieties, and it shines light on many current issues that have arisen mainly in the EU member states regarding

the situation of migration. The paper therefore discusses the legal status of refugees and their modes of regulation in different international documents and other legal institutions which deal with the various needs of the refugees as well. In other words, it provides financial background for their realization.

Furthermore, this paper illustrates the living conditions in Syria before and during the states of war, seeing as the ongoing war in Syria is one of the main reasons why the migrations are happening, the consequences of which have a direct effect on some of the EU member states.

Taking all this into consideration this paper's main goal is to make a clear distinction between illegal and legal migration, which can eliminate any negative stereotypical or any common misconceptions that we might have for refugees that legally migrate to the EU member states.

Lastly, the final part of this paper contains such conclusions and insight that might mitigate the state that has been inflicted by increased migration. A full scaled solution is not and will not be possible to be provided for some time, due to historical processes that are in the background of the refugee and migration movements which cannot be erased from one day to another. In light of this, we can conclude that the reduction of the root causes is a more significant solution than changing the migration policies of more developed countries.

The research is based on various jurisprudential publications, international legal documents, and journals.

Keywords: **migration, war in Syria, EU**

DÖNTÉSHOZATAL A JÁTÉKELMÉLET ALKALMAZÁSÁVAL

Szerző: **FISER Annamária**¹, mesterképzés (fiser.annamaria@gmail.com)

Témavezető: **Dr. SZEDLÁK Ottilia**² egyetemi tanár

Intézmény: ¹Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi Kar, Szeged

²Újvidéki Egyetem, Közgazdasági Kar, Szabadka

Életünk során gyakran kerülünk olyan helyzetbe, amikor döntést kell hoznunk. Egyes helyzetekben a döntéshozatal következményei csak a döntéshozótól függnnek, míg adódnak olyan helyzetek is, amikor nem csak egyedül a döntéshozó szava számít, hanem figyelembe kell venni más külső személyek döntéseit is, s ez nagyban hozzájárul a döntés kimeneteléhez.

A dolgozat fő témája a döntéshozatal folyamata a játékelmélet alkalmazásával, mely alapján megtudjuk, hogy is lehet segítségünkre egy matematikai elmélet a döntés meghozatalánál. Ugyanis a játékelmélet - mint gazdasági elemzés és matematikai modellezés - keretén belül kifejlődtek olyan modellek, amelyek segítséget nyújtanak a döntéshozatalban és a konfliktushelyzetek megoldásában. A dolgozat részletesen ismerteti a játékelmélet és döntéshozatal összefüggéseit, az alapfogalmakat és jellegzetességeket. Az elmélet széleskörű alkalmazása miatt a dolgozat kérdőíves kutatással mutat rá a közgazdaságtudomány és a matematika kapcsolatára. A kérdőív eredményei alapján igenis jelentős szerepe van a matematikának a közgazdaságtudományban, és valószínűleg így is marad, viszont ez a szerep attól is függ, hogy közgazdasági vagy matematikai oldalról szemléljük-e azt.

A befejező rész rávilágít az elmélet széleskörű alkalmazására a közgazdaságtudományban, ezen belül a döntéshozatalban és közelebb hozza a hétköznapi ember számára a játékelméletet, dilemmák és példák segítségével, esetenként olyanokkal is, amelyekről az olvasó valamikor hallott, de akkor még nem tudta, hogyan oldja meg őket.

Kulcsszavak: **döntéshozó, játékosok, konfliktushelyzet, stratégiák**

MAKING DECISIONS BY APPLYING GAME THEORY

Author: **Annamária FISER**¹, Msc (fiser.annamaria@gmail.com)

Supervisor: **Ottilia Dr. SZEDLÁK**², associate professor

Institution: ¹University of Szeged, Faculty of Economics and Business, Szeged

²University of Novi Sad, Faculty of Economics in Subotica, Subotica

We are often in a position in our lives where we have to make a decision. In some situations, the consequences of the decision depend only on the decision maker, while there are situations in which we should take into account other people's decisions which contribute greatly to the outcome of the decision.

T Á R S A D A L O M T U D O M Á N Y O K I .

The main theme of the study is making decisions by applying game theory, how mathematical theory can help us in decision-making. Namely, game theory is developed as economic analysis and mathematical modelling that can help in decision-making and solving conflict situations. The study describes the relationship between game theory and decision-making, the basic concepts and characteristics. Due to the widespread use of this theory, the study points out the relationship between economics and mathematics with questionnaire-based research. As the results of the research show, mathematics especially has a significant role in economics, and this will likely remain so, depending on where we look at it from, the mathematical or the economic side.

The final section highlights the wide application of the theory in economics in decision-making and it brings it closer to ordinary people by helping with dilemmas and examples that have been considered before but not solved at that time.

Keywords: **decision-making, players, conflict, strategies**

MITŐL NŐNEK A JEGENYEFÁK KÍNÁBAN?

Szerzők: **MÁTYUS Ákos**, II. évfolyam, PhD (akosmatyus@citromail.hu);

KÓRA Dániel, II. évfolyam, Msc (kora.deniel@gmail.com)

Témavezető: Dr. KÁKAI László, egyetemi docens

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Földtudományi Doktori Iskola, Pécs

Szegedi Tudományegyetem, Gazdaságtudományi Kar, Szeged

Amióta Kína gazdaságának fokozatos liberalizálása mellett döntött – közel négy évtizeddel ezelőtt –, napjainkra a világ egyik meghatározó gazdasági entitásává vált és alapvető viszonyítási pontként szolgál a világ vezető hatalmai számára. E nagyléptékű fejlődés elengedhetetlen feltétele volt a nemzetközi piacokon való sikeres megjelenése. Irányított piacgazdaságként jellemzett sajátos gazdasági rendszerében az állam szerepvállalása messze túlmutat a klasszikus liberális szabályozói funkciókon. Különösen igaz ez a külgazdaság vonatkozásában, ahol az állam stratégiai célkitűzései napjainkig mérvadónak bizonyulnak. A vállalatok tulajdonszerkezetét tekintve az állam jelenléte csökkenő arányt mutat a magántőkével szemben, mégis a két csoport érdekei és motivációi gyakran eltérnek egymástól. A tanulmány a működőtőke-kivitel mutatószámain keresztül igyekszik bemutatni a kínai állam nemzetközi-gazdasági kapcsolatokban játszott szerepét. Felvázolásra kerül a központi célok megvalósulását szolgáló intézményi és szabályozói környezet. Majd az egyes szektorokra és azok tulajdonszerkezetére vonatkozó adatok ismertetése után, bemutatásra kerülnek a külföldön eszközölt beruházások főbb tendenciái, az egyes szereplők eltérő motivációi. Végül átfogó képet kaphatunk Kína gazdasági úton történő geopolitikai térnyeréséről a 21. században.

Kulcsszavak: Kína, OFDI

WHAT MAKES THE OAK TREES GROW IN CHINA?

Authors: Ákos MÁTYUS, second-year PhD student (akosmatyus@citromail.hu);

Dániel KÓRA, second-year MSc student (kora.deniel@gmail.com)

Supervisor: Dr. László KÁKAI, associate professor

Institutions: University of Pécs, Doctoral School of Earth Sciences, Pécs

University of Szeged, Faculty of Economics, Szeged

Since China has opted for the gradual liberalization of its economy – nearly four decades ago –, it has become one of the determinant economic entities of the world, and now serves as a fundamental reference point for the world's leading powers. Successful appearance at international markets was essential for this large-scale development. In its special system

– characterized as a guided market economy –, the engagement of the government is far beyond the classical liberal regulatory functions. This is especially true in the aspect of external economy, where even today, the strategic objectives of the government prove to be authoritative. In terms of ownership structure, governmental presence shows a decreasing rate compared to private capital in companies. Nonetheless, the interests and motivations of the two groups differ. The study aims to present the role of the Chinese government in international economic relations, through the indices of working capital export. It also outlines the institutional and regulatory environment, which serve the realization of central objectives. Later, after displaying the relevant data on individual sectors and ownership structures, the study presents the main trends of foreign investments and the motivations of different actors. Finally, we get a comprehensive picture of China's economic way of geopolitical expansion in the twenty-first century.

Keywords: **China, OFDI**

SIKER MÖGÖTT(I) KUDARC? SZÖVEVÉNYES SZOCIÁLIS SZÖVETKEZETI SEKTOR

Szerző: **VIRÁG Ádám**, II. évfolyam (viragadam1990@gmail.com)

Témavezető: **Prof. Dr. CSOBA Judit**, egyetemi tanár

Intézmény: Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Politikatudományi és Szociológiai Intézet,
Szociológia és Szociálpolitika Tanszék, Debrecen

A dolgozatomban megkíséreltem bemutatni a szociális gazdaság komplex fogalomrendszerét, a szövetkezeti rendszer hazai alakulását és a szociális szövetkezeti rendszer nemzetközi és magyarországi helyzetét. Célkeresztbe helyeztem a sikeres vagy sikertelen működés háttértényezőinek feltárását. A téma azért válik egyre aktuálisabbá, mert a gazdasági verseny napjainkra egyre fokozódik, ezáltal az egyenlőtlenségi viszonyok jelentősen megváltoztak. Ebből következően a hátrányból indulók a jelenlegi kiélezett versenypiaci körülmények közepette, egyre többen és rohamosabb ütemben saját erőforrásaikra támaszkodva képtelenek az elsődleges munkaerőpiacra bejutni. A szociális szövetkezetek ezeknek az egyenlőtlenségeknek a leküzdésében, a tagok társadalmi, munkaerőpiaci integrációjában nyújthatnak jelentős segítséget.

Kutatásom célja, hogy az Észak-Alföldi Régióban bejegyzett szociális szövetkezetek helyzetét megvizsgáljam. Az országos adatbázis segítségével adatelemzést végeztem a három megye szociális szövetkezetire összpontosítva. Vizsgálatom a szociális szövetkezeti forma előnyeinek és hátrányainak feltárását célozta meg. Munkám jelenlegi fázisában 18 szociális szövetkezet vezetőjével készítettem interjút. Az interjúk témaanalízis módszer segítségével kerültek elemzésre. A tevékenységüket befolyásoló tényezők feltárására ez a módszer tűnt a legalkalmasabbnak, a jelentősen korlátozott számban elérhető megyei szövetkezetek alacsony létszáma miatt. A kutatásom további rész célja volt, hogy különböző dimenziók mentén megvizsgáljam a szövetkezetek megalakulási körülményeit, az infrastrukturális ellátottságukat, a vezetésüket, a kapcsolatrendszerüket, marketing technikáikat, gazdálkodásukat és jövőbeni elképzeléseiket. Empirikus vizsgálatom eredményei a projektfüggőség megjelenését, az önkormányzati tagságból következő alapelvek sérülését jelezték. Azonban az alacsony tőkeellátottság tekintetében az önkormányzati tagság kedvezőnek bizonyult. A szociális szövetkezetek fenntarthatóságát nehezíti a hazai gazdasági szférában tapasztalható negatív megítélés, a szociális szövetkezeti szóból következően.

Kulcsszavak: **szociális szövetkezet, szociális gazdaság, foglalkoztatáspolitikai, szociálpolitika**

FAILURE BEHIND THE SUCCESS? ENTANGLED SOCIAL COOPERATIVES

Author: **Ádám VIRÁG**, second-year student (viragadam1990@gmail.com)

Supervisor: **Prof. Dr. Judit CSOBA**, university professor

Institution: University of Debrecen, Faculty of Arts, Institute of Political Science and Sociology, Debrecen

In my study I attempted to give a thorough picture of the terminology of social economy, of the evolution of cooperatives in Hungary and of the current situation of social cooperatives both on a national and international level. I focused on the underlying causes of the success or failures of cooperatives. The topic continues to gain importance in the ever more intense economic competition of the present, which in turn results in rapid changes in social inequalities. Intense competition on the market causes increasingly rapid appearances of ever growing numbers of the disadvantaged who no longer possess the resources to break into the primary labour markets. Social cooperatives can be a powerful means to combat these inequalities and to support the integration of their members into the labour market and into wider society. My study aims to analyse the situation of social cooperatives registered in the Northern Great Plain Region of Hungary. I used national databases to focus on and analyse the social cooperatives of the region. My goal was to present the advantages and disadvantages of social cooperatives. To date, I have interviewed the heads of 18 social cooperatives. I processed the findings of my interviews through thematic analysis. I found that, considering the low membership of the few available cooperatives within the region, the above method would prove the most viable. As part of my work I also aimed to investigate the state of the infrastructure, as well as the leadership, social networks, marketing techniques, financial management, future plans, and the conditions surrounding the formation of each cooperative. My empirical research uncovered a growing dependency on projects and found that working under the local government can lead to violations of principles. On the other hand, cooperation with the local government proved to be beneficial considering the small size of owned capital. Sustainability of social cooperatives is further made more difficult by the negative connotation and biases that came to be attached to the term in the country.

Keywords: **social cooperative, social economy, employment policy, social policy**

TÉVESEN ÉRTELMEZETT EMPÁTIA AZ ÖNMUTOGATÁS TÜKRÉBEN

Szerző: **KÁVAI Zsuzsanna**, I. évfolyam (zsuzsannakavai@gmail.com)

Témavezető: **Dr. VIRÁGNÉ RATIMOVSKY Kornélia**, egyetemi tanár

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, Felnőttképzési Intézet, Szeged

A dolgozat egy napjainkban aktuális témát ölel fel. A fiatalok elfogadását, avagy elítélését társaikkal szemben. Tavaly nyáron egy internetes kihívás indult el, melynek címe Don't judge, „Ne ítélezz”. Az empátiára épülő, önmagukról készített videók, majd azoknak a világhálón való közzététele rövid időn belül annak ellenkezőjévé nőtte ki magát. Az önmutogatás, az esztétikai hibák kicsúfolása, a saját külső jegyek impozánsabb mutogatása lett az irányelv.

A dolgozat alapvető célja, hogy feltárja az egyetemi hallgatók külsőről alkotott véleményét, annak elfogadását, elítélését, azt, hogy a társas kapcsolataik kialakításában mekkora szerepe van annak, hogy a másik fél milyen külsővel rendelkezik. A tanulmány keresi a kapcsolatot az empátia és altruizmus között is, azzal is foglalkozik, hogy melyik mi módon fejlődik a szocializáció alatt. A kutatás kérdése, hogy a kortárscsoport verbális információközlés után alkotott véleménye befolyásolható-e ugyanazon információ vizuális bemutatása után, valamint a női nem véleményalkotásában fontosabb helyen áll-e a külső megítélése, mint a kortárs férfiaknál.

Alkalmazott módszerként zárt típusú kérdőívet használtunk fel, mely Likert-skálát is tartalmaz. A kapott eredmények alapján elmondható, hogy a kortárscsoport megítélése összességében nem megértő azok irányába, akik empatikus cselekedetnek ítélik meg a kihívást elvégzőket. Az elfogadás fontos számukra és társas kapcsolataikban nem mérvadó, ha valaki esztétikai hibákkal rendelkezik. Látható, hogy a lány válasz adók értékei sokszor ellentmondásosak, míg a fiúknál ez kevésbé tapasztalható. Továbbá megjelenik a mértékletesség igénye a társak külső megjelenésében. A tapasztaltak alapján elmondható, hogy fontos lehet az is, hogy az illető társadalmi vagy természettudományi beállítottságú-e, ami további vizsgálatokat igényel.

Kulcsszavak: empátia, elfogadás, külső megjelenés

MISINTERPRETED EMPATHY IN THE MIRROR OF EXHIBITIONISM

Author: **Zsuzsanna KÁVAI**, first-year student (zsuzsannakavai@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Kornélia VIRÁG RATIMOVSKY**, university professor

Institution: University of Szeged, Juhász Gyula Teacher Training Faculty, Cultural Mediation MA, Szeged

The study considers a current topic of today – acceptance or condemnation of peers amongst youth. Last summer a challenge appeared on the internet called “Don't judge”. The videos, which were about their makers, and built on empathy, soon became the total opposite of themselves. Exhibitionism, making fun of looks, and emphasizing the positive traits of one's self. The study's target is to research university students' social relationships, and to answer the question of how important

the insides are. The main aim of the paper is to find out how university students think about appearance, what they accept or condemn, and how this effects their social relationships. It searches for the relationship between empathy and altruism, how each develops during socialization. It wanted to see if the group's opinion would change after getting verbal information when that information was given in a visual way, and if appearance would play a bigger role in forming an opinion amongst women than it would in men.

The study used a closed questionnaire which also contained a Linkert scale. The results show that, on the whole, those who did not do the challenge do not view it as an empathic action from those who did the challenge. Social acceptance is important to them and if someone has aesthetic flaws, it does not play a significant part in their social relationships. It is clear that girls often contradict themselves and the boys do not do so as often. Furthermore, the demand for temperance in a compatriot's appearance turns up as well.

Experience shows that the results were strongly influenced by the personality of the individual, whether he or is social science minded or scientific minded; this should be investigated further.

Keywords: **empathy, acceptance, prejudices**

AMIKOR A TEST A SZAVAK HELYETT IS BESZÉL

A rheumatoid arthritises betegek narratív- és egészségpszichológiai vizsgálata

Szerző: **FLACH Richárd**, pszichológia MA, Személyiség- és Egészségpszichológiai szakirány (frichard94@gmail.com)

Témavezető: **Dr. VINCZE Orsolya** PhD, adjunktus, tanszékvezető; **CSÓKÁSI Krisztina**, tanársegéd

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Pszichológia Intézet, Pécs, Magyarország

A TDK-dolgozat fő témája a rheumatoid arthritisben (a továbbiakban: RA) szenvedő betegek élettörténeti elbeszéléseinek vizsgálata narratív pszichológiai módszerekkel. A kutatás során a kényszerre utaló nyelvi változók viszonyát vizsgáltuk a youngi korai maladaptív sémákkal (a továbbiakban: KMS). Olyan jellegzetes nyelvi változókat kerestünk, amelyek feltételezésünk szerint kapcsolatba hozhatók az RA betegségben szenvedők sajátos gondolkodásával, viselkedésdinamikájával. Az RA csoportban 31 vizsgálati személy vett részt. A csoportban 28 nő és 3 férfi volt. Az illesztett betegkontroll csoportot – fizikális tüneteik miatt – osteoarthritis betegek alkották (továbbiakban: OA); 27 nő és 3 férfi.

Eredményeink alapján minél jobban érvényesült a könyörtelen mércék – hiperkritikusság séma az RA betegeknel, annál kevesebb kényszert jelentettek meg a szövegükben. Ellentmondásos eredményünk, hogy a séma aktív megjelenése ellenére a nyelvi változók a narratíva szintjén ezt nem tükrözik. A kutatás szempontjából nem várt fejlemény, hogy a két vizsgálati csoport könyörtelen mércék – hiperkritikusság, valamint az önfeláldozás sémában egyaránt magas aktivitást mutatott. Annak érdekében tehát, hogy megbízható képet kaphassunk az RA-ben szenvedő személyek identitásának dinamikájáról, az összes nyelvi változó kompozícióját figyelembe véve további kutatásokat kellene folytatni, valamint bővíteni a mintaelemszámot.

Kulcsszavak: **rheumatoid arthritis, kényszer, narratív pszichológia, korai maladaptív sémák (KMS)**

WHEN THE BODY SPEAKS

The examination of rheumatoid arthritis (ra) and osteoarthritis (oa) patients based on early maladaptive schemas and life stories

Author: **Richárd FLACH**, MA psychology

Supervisor: **Dr. Orsolya VINCZE** PhD, adjunct department chair; **Krisztina CSÓKÁSI**, assistant

Institution: University of Pécs, Department of Humanities, Institute of Psychology, Pécs

Summary: Our study describes the differences between rheumatoid arthritis (RA) and osteoarthritis (OA) patients based on early maladaptive schemas and life stories. Rheumatoid arthritis (RA) is the most common type of autoimmune arthritis, which often leads to disability. Early maladaptive schemas (EMSs) were designed to assess early distress. We focused on the

17th schema (unrelenting standards /hypercriticalness), which means that one must strive to meet very high internalized standards. These standards can be verbally present as rigid rules and “shoulds” in many areas of life. The presented categories can be measured using scientific narrative psychology, which deals with self-narratives.

Methods: Thirty-one RA and 30 OA patients completed Young Schema Questionnaire-Short Form 3 (YSQ-SF3) developed by Young, Klosko, and Weishaar (2003) and gave life story interviews which deal with the past, present, or future of a person. This study unravels correspondences between linguistic–compositional qualities of stories and early maladaptive schemas.

Results: Based on our results, the more unrelenting standards are prevailed by RA-diseased individuals, the less compulsion they showed in their life stories. Furthermore, the statistical analysis showed that the RA and OA patients reported a greater severity of early maladaptive schemata subjects. Therefore, in order to get a reliable idea of the psychological dynamics of RA patient identity, more linguistic patterns should be empirically tested and the sample size should be enlarged.

Keywords: rheumatoid arthritis, compulsion, narrative psychology, early maladaptive schemas (EMSs)

ÉRZELEMKIVÁLTÓ KÉPI INGEREK HASZNÁLATA ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOK KÖRÉBEN

Szerző: **KALMÁR Éva**, III. évfolyam (kalmareva95@gmail.com)

Témavezető: **Dr. GRABOVAC Beáta**

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

A dolgozat 8-11 éves, általános iskolás gyermekek viselkedéses jellemzőivel és vizuális, érzelmeket indukáló ingerekre adott reakcióival foglalkozik. Viselkedésük mérésére a Képességek és nehézségek kérdőív (SDQ) szolgált, melyet pedagógusok töltöttek ki, minden gyermekre külön-külön. Az érzelmi reakciók feltárása érzelemkiváltó képek segítségével történt, az International Affective Picture System (IAPS) adatbázis felhasználásával. Ez az adatbázis ezernél is több képet tartalmaz, de a jelen kutatásban csak ötvenhét képből álló válogatott ingersorozatot alkalmaztunk. Ahogy az érzelemkiváltás, úgy az értékelés is vizuális, nemverbális módon történt. A gyermekek az úgynevezett SAMU-figurákkal tudták jelezni a kép által kiváltott aktuális érzelmi állapotukat. Az érzelmi élmény leírása ily módon három dimenzióra vezethető vissza, melyek a kellemesség, az intenzitás és a dominancia nevet viselik.

A kutatás célja annak leellenőrzése, hogy van-e különbség a különböző viselkedéses jellemzőket mutató diákok között az érzelmi ingerek értékelésében, kimutathatók-e nemi különbségek és különböznek-e a szerbiai, vajdasági minta válaszai az Amerikában kapottaktól.

Az eredmények több szinten is különbséget mutatnak az összehasonlított csoportok között.

Kulcsszavak: viselkedéses nehézségek, proszociális viselkedés, IAPS adatbázis, érzelemkiváltó ingerek

THE USAGE OF EMOTION EVOCATIVE VISUAL STIMULI AMONG ELEMENTARY SCHOOL PUPILS

Author: **Éva KALMÁR**, third-year student (kalmareva95@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Beáta GRABOVAC**

Institution: University of Novi Sad, Hungarian Language Teacher Training Faculty, Subotica

The study deals with the behavioural characteristics of elementary school pupils aged 8-11 years and their responses to visual emotional stimuli. The SDQ (Strengths and Difficulties Questionnaire) was used to map the pupils' behaviours; the questionnaires were filled out individually for each children by their teachers. The emotional reactions of the pupils were explored with the help of emotion evocative pictures using the IAPS database (International Affective Picture System). This

database consists of more than a thousand pictures; however, in our research only a selected sample of the stimuli (57 pictures) were used. Both the elicitation of the emotions and the appraisal of the emotional reactions were visual, non-verbal. The children were able to report their emotional state evoked by the picture with the so-called SAM rating system. Using this method, the emotional experience can be described on three dimensions, pleasantness, arousal, and dominance.

The aim of the research is to check if there are differences between pupils with various behavioural characteristics in the rating of emotion evocative pictures. Are there any traceable gender differences? Do the Serbian, Vojvodinian results differ significantly from the results of the sample from the USA?

The results show differences on several levels between the compared groups.

Keywords: **behavioural difficulties, prosocial behaviour, IAPS database, emotional stimuli**

MIKOR TANULUNK MEG FÉLNI? A félelem elsajátítása óvodás korban

Szerző: **LOSONCI Adrienn**, III. évfolyam (adrilosonci@gmail.com)

Témavezető: **ZSIDÓ András Norbert**, egyetemi tanáregéd

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Pszichológia Intézet, Pécs

Számos vizsgálat igazolja, hogy már az óvodás korú gyermekek is gyorsabban találják meg a fenyegető ingereket a semleges ingerekhez képest. Az előkészített tanulási modell kimondja, hogy a félelemelsajátításnak vannak veleszületett részei és tanulási folyamatai. Ennek értelmében bizonyos evolúciósan ősi ingerektől való félelem születésünk pillanatától velünk van (pl. pók, kígyó), míg a modern fenyegetésektől életünk során tanulunk meg félni (pl. pisztoly, kés). A kutatás során arra a kérdésre kerestük a választ, hogy az óvodások veleszületett félelme az ősi fenyegető ingerektől (pók, kígyó) erősebb-e a tanult, modern félelmeiktől (kés, pisztoly). Vizuális keresési feladattal vizsgáltuk, hogy az ősi vagy a modern fenyegető ingereket észlelik-e gyorsabban a gyerekek. A képernyőn egyszerre mindig kilenc kép jelent meg: egy félelmetes célinger és nyolc semleges elterelő. Az elterelő ingerek is kétfélek voltak: ősi (virág) és modern (pirító). A pontosabb eredmények érdekében érintőképernyős monitort használtunk. Öt és hét év közötti gyermekek keresték az ősi (pók, kígyó) és modern (kés, pisztoly) „kakukktojásokat” a virágok, mint ősi, és a kenyérpíritók, mint modern elterelő ingerek között. A reakcióidőket összehasonlítva nem mutatkozott jelentős különbség a fenyegető ingerek észlelési sebessége között. Azonban egy nagyon érdekes interakciót kaptunk: az óvodások a kenyérpíritók között a kígyókat és a pókokat vették észre hamarabb, míg a virágok mellett a késeket és pisztolyokat találták meg előbb. Eredményünk szerint a fenyegető inger evolúciós múltja nem számít, azokat egyformán gyorsan találják meg: az elsőbbség pedig egy kategorizációs hatásból fakad: a gyerekek figyelme a leginkább oda nem illő képre irányul.

Kulcsszavak: félelem elsajátítás, evolúciós múlt, vizuális keresés, óvodások

WHEN DO WE LEARN TO FEAR? Preschoolers' acquisition of fear

Author: **Adrienn LOSONCI**, third-year student (adrilosonci@gmail.hu)

Supervisor: **András Norbert ZSIDÓ**, assistant lecturer

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Institute of Psychology, Pécs

Several studies have shown that preschool children find snakes (threatening stimuli) more quickly among flowers (neutral stimuli) than vice versa. The Prepared Learning Model states that fear acquisition contains innate and learning processes

as well. According to this model, the fear of spiders is an inborn attribution, while the fear of guns, for example, is acquired with age. In our study, our aim was to determine whether pre-schoolers' inborn fear of ancient threatening stimuli (spiders and snakes) is stronger than the acquired fear of modern stimuli (knives and guns). We used a visual search task in order to find out whether children perceive evolutionary or modern stimuli faster. Furthermore, as an interesting addition, we included ancient and modern distracting stimuli as well. To ensure more accurate results, a touchscreen monitor was used. Children aged five to seven were given an odd-one-out task to look for the evolutionary (spider, snake) and modern (knife, gun) target among neutral distractor pictures of flowers (evolutionary) and toasters (modern). Comparing the reaction times, we did not find a significant difference between the speed of detection of threatening stimuli. However, strikingly, we found tendency significant target x distractor interaction: children found snakes and spiders faster among toasters, while knives and guns were detected faster among flowers. This shows a kind of categorization according to which children's attention is directed to most inapposite pictures. Also, the evolutionary history of threatening stimuli does not play an important role.

Keywords: **fear acquisition, evolution, visual search, pre-schoolers**

A TOKAJI BORRÉGIÓ MARKETINGJE A KÖZÖSSÉGI MÉDIA OLDALÁN

Szerző: **FARKAS GELLÉRT Dániel**, III. évfolyam (farkas.makik@gmail.com)

Témavezető: **Dr. SLEZÁK BARTOS Zsuzsanna** Ph.D., egyetemi adjunktus

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar

A kutatás célja a tokaji borrégió marketingjének a vizsgálata és a benne rejlő lehetőségek felderítése. Napjainkban kiemelkedő szerepe van a közösségi médiának, így felmerül a kérdés, hogy marketingcsatornaként lehet-e hasznosítani a tokaji borok számára. A Tokaj borrégió egyedi borkülönlegességei miatt nemzetközileg és Magyarországon belül is kiemelkedő szereppel bír, viszont nem kap megfelelő figyelmet.

Takaró Rita, a Tokaj Kereskedőház online marketingese egy mélyinterjú alkalmával segített megválaszolni a kérdéseket és rávilágítani a hiányosságokra ezen a téren, illetve elmondta, miben különbözik a közösségi médián való promotálás a többitől. Az online marketinget több, különböző tartalommal rendelkező oldalon keresztül is lehet végezni, de a legeredményesebb a közösségi oldalak használata, mivel itt az eredmény azonnal mérhető, továbbá – egy-egy új termék bevezetésekor – figyelemmel követhető a közönség reakciója is és országhatártól függetlenül mindenkire eljuthat a közölni kívánt tartalom. Emiatt különösen oda kell figyelni a nyelvválasztásra és számba venni, hogy kiket szeretnénk megcélozni a hirdetésünkkel (a hagyományos, nyomtatott hírközlésnél sokkal gyorsabban). A vizsgálatot kérdőíves kutatás követte, mely az átlagos internetfelhasználót célozta meg. A kutatás több korcsoport igényeit és internetezési szokásait is vizsgálta.

A kutatás eredményei alapján megállapítható, hogy nagyobb potenciál van a közösségi média oldalaiban, mint azt először hihetnénk és hogy ezáltal a termékek bemutatására, illetve népszerűsítésére kiváló marketingcsatornáról van szó.

Kulcsszavak: Tokaj, borrégió, online marketing, közösségi oldalak, nyelv

THE MARKETING OF THE TOKAJ WINE REGION ON SOCIAL MEDIA SITES

Author: **Dániel GELLÉRT FARKAS**, third-year student (farkas.makik@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Zsuzsanna SLEZÁK BARTOS** Ph.D, university adjunct professor

Institution: University of Pécs, Faculty of Cultural Studies, Education and Regional Development, Pécs

The aim of this work is to examine the marketing of the Tokaj wine region and to uncover the further potentials of it. Social media plays a prominent role in marketing today, so the question arises about how marketing channels can be utilized for the Tokaj wines. Although the Tokaj wine region produces unique specialty wines for the international and Hungarian markets, it does not receive enough attention. Cover Rita, the Tokaj Trading House's online marketing personnel, participated

in a detailed interview and helped answer questions and highlight the deficiencies in this area, and explained how social media promotion differs from other methods of promotion. Online marketing can be done through several pages of different content, but social networking sites are the most effective, because the results are immediately measurable here, and – in the case of a new product introduction – audience reaction can be monitored. Furthermore, content is available to anyone, regardless of geographic location. For this reason, in particular, attention must be paid to language selection, and to taking stock of who the target audience of our advertisement is). The study followed a representative survey research, which is aimed at average Internet users. The research examined several age groups and needs online as well. The research concluded that there is a greater potential for social media site for promotion as one might think at first, and, thus, it is a good method for presenting and promoting products.

Keywords: Tokaj, wine region, online marketing, networking sites, language

A BAKONY-BALATON GEOPARK IDEGENFORGALMI ELEMEINEK VIZSGÁLATA, FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEINEK BEMUTATÁSA HAZAI ÉS NEMZETKÖZI ÖSSZEFÜGGÉSBEN

Szerző: **MÁLTESICS Péter**, mesterhallgató (petermaltesics91@gmail.com)

Témavezető: **Dr. CSAPÓ János** habilitált egyetemi docens

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Természettudományi Kar, Földrajzi Intézet, Pécs

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park területére számos turisztikai terméktípus illeszthető rá, melynek köszönhetően hazánk egyik legkeresettebb célterületévé vált mind az aktív lehetőségek, mind a kulturális látnivalók tekintetében. A természeti értékek ebben az antropogén hatásoktól kevésbé érintett rendkívül nagy geodiverzitással jellemezhető területen komoly érdeklődést keltenek, számos látnivalóval szolgálnak a kíváncsi turistának, s mindezt úgy, hogy ezen értékek szinte minden időszakban fellelhetőek az érintett térségben. Jelentős eszmei értékről van itt szó, melynek oktató célú bemutatása az ember tudásanyagát bővíti: földtani képződmények és felszínalkotások formák, illetve az ezeket kiegészítő egyéb, földrajzi helyhez köthető természeti tényezők, mint a növény- és állatvilág. Fontos szerephez jut továbbá a természeti viszonyok feltárásán túl a társadalmi és kulturális nézőpont, mivel a társadalmi hagyományok olyan sokszínű képet alkotnak, melynek keretébe a helyi népesség különleges életmódja, gazdálkodása, természeti környezetének közvetlen megőrzése illeszthető be, a fenntarthatóság és a fenntartható fejlődés elveinek előmozdítása pedig az életük szerves részét képezi.

A dolgozatomban egy olyan szemszögből vizsgálom meg a látnivalókat, mely elemző tanulmányt ad a táj arculatáról, kibővítve a turizmus számos olyan potenciális lehetőségével, mely az eddig kevésbé ismert parkot a nagyközönség számára még inkább befogadhatóvá és élményszerűvé teszi más, hazai középhegyvidéki területeinkkel szemben. A vizsgálat szempontjából a geológiai bemutatóhelyek szolgálnak a leglényegesebb információforrással, ugyanis ezek lehetnek a jelentős földtudományi örökséggel rendelkező ún. geológiai parkok alappillérei. Összehasonlítási alapot nyújtva érdemes lenne megfigyelni néhány nemzetközi példát is, melynek segítségével konklúziót alkothatunk arról, hogy a kereslet-kínálat és a vonzerő tényezőin keresztül hogyan lehet a kezdeményezés külföldi példáját – persze megfelelő keretek között – magyar gyakorlatba átültetni. Vajon milyen főbb területi okai vannak az ökoturizmusban egy érintetlenebb, földtanilag sokszínű táj látogatottsági arányának, valamint milyen úton és kezdeményezésekkel érhető el a potenciális vendégek számának növelése? Megnézzük, mi mindent nyújthat számunkra egy geopark.

Kulcsszavak: Balaton-felvidéki Nemzeti Park, turizmus, geopark

MILYEN MÉRTÉKBEN SZÁNDÉKOZNAK ALKALMAZHATÓ TUDÁSHOZ JUTTATNI BENNÜNKET TANKÖNYVEINK?

Szerző: **VATAI Éva**, doktorandusz, II. évfolyam (vatai.eva.2015@gmail.com)

Témavezető: **BAGÁNY Ágnes**, tanársegéd

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Oktatás és Társadalom Neveléstudományi Doktori Iskola,
Pécs,

Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Számos vizsgálat bizonyította már és bizonyítja ma is, hogy iskoláink tanulói gyengén teljesítenek azokon a teszteken, amelyek az alkalmazható tudásukat mérik fel. A kutatók szerint ennek a ténynek a legfőbb oka az, hogy az iskolákban az oktatási módszerek közül a reprodukciók dominálnak, valamint a diákok is a mechanikus (reprodukáló) tanulást részesítik előnyben. Felmerül tehát a kérdés: hogyan lehetne mindezen változtatni? A helyzetet közvetlenül leginkább befolyásoló tényezők mégiscsak a tanító és a tanuló, közvetve viszont számtalan dolog kihat a tanítási-tanulási folyamatra, mint például a tankönyvek is. Kutatásunkban egyrészt arra kerestük a választ, hogy a tankönyvek mennyire segítik a tanulót az alkalmazható ismeretek megszerzésében, illetve mennyire támogatják a reprodukció tanulását, másrészt pedig azt is megvizsgáltuk, hogy a tankönyvek mennyi segítséget nyújtanak ebben a munkában a pedagógusoknak. Ki kell hangsúlyoznunk, hogy találtunk példamutató részeket is, de többségében olyan tartalmakkal találkozhattunk, amelyek egyáltalán nem előnyösek, sőt kimondottan hátrányosak lehetnek ilyen szempontból. Ahhoz, hogy a pedagógusok változtatni tudjanak oktatási módszereiken, megfelelő taneszközök is szükségesek.

Kulcsszavak: alkalmazható tudás, reprodukció, tanulás, tankönyv

HOW MUCH APPLICABLE KNOWLEDGE DO OUR BOOKS CONTAIN?

Author: **Éva VATAI**, second-year student (vatai.eva.2015@gmail.com)

Supervisor: **Ágnes BAGÁNY**, assistant lecturer

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Doctoral School for “Education and Society”, Pécs

According to research conducted in the past and even nowadays, students in our schools achieve poor results on tests that measure applicable knowledge. Researchers say that the main reason for this is that teaching methods are merely dominated by reproductive ones. Students also prefer mechanical (reproductive) learning. The question is how we could change all this. The teacher and the student are the ones that directly influence the situation; however, textbooks are indirectly responsible for how children learn. Our study tries to give some answers to questions about whether textbooks help in acquiring applicable

T Á R S A D A L O M T U D O M Á N Y O K I I .

knowledge or if they support reproductive learning. Furthermore, we ask whether teachers find using textbooks helpful. It should be emphasized that we have encountered content that was mostly not suitable in the case of applicable knowledge. Other teaching aids are necessary for teaching methods to be changed by the teachers.

Keywords: **applicable knowledge, reproductive learning, textbook**

A NYOLCADIK OSZTÁLYOS KÉMIA TANKÖNYVEK ILLUSZTRÁCIÓINAK ELEMZÉSE TÍPUS ÉS ABSZTRAKCIÓ SZERINT

Szerző: **SZEDLÁR Ágnes**, IV. évfolyam (sedlaragnes@gmail.com)

Témavezető: **Dr. Tamara HRIN**, egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Természettudományi-Matematikai Kar, Kémiai Intézet, Módszertani Tanszék, Újvidék

E tanulmány három kiválasztott, nyolcadik osztályosoknak készült tankönyv (Zavod, Klett és Bigz kiadók) illusztrációinak elemzését foglalja magába három dimenzió mentén. Ezen dimenziók: az illusztrációk előfordulásának gyakorisága, az illusztrációk besorolása típus és kategória szerint és az illusztrációk absztrakciója. Az illusztrációk előfordulásának gyakorisága hasonló értéket mutat mindhárom tankönyvben, legtöbb illusztráció a Klett-ben fordul elő (385 darab), ezt követi a Bigz (336 darab), majd pedig a Zavod (291 darab). A Klett-féle tankönyv illusztrációinak többsége realiztikus (54,80%), a képek a mindennapi életet hivatottak bemutatni (43,03%) és mérsékelt absztrakciót mutatnak (56,40%). A Bigz és Zavod kiadók tankönyveiben az illusztrációk többsége konvencionális jellegű (52,38% illetve 52,92%), amelyek a „Modellek” kategóriába sorolhatók (94,33% és 94,15%), magas absztrakcióval (93,18% és 91,56%) rendelkeznek.

A kapott eredmények alapján levonható következtetés, hogy a kiválasztott, nyolcadik osztály számára íródott kémia tankönyvek többsége konvencionális és realiztikus illusztrációkat használ. A tanulók ebben a fejlődési szakaszban sokkal fogékonyabbak az absztrakt fogalmak megértésére, hiszen gondolkodásuk konkrétól absztraktra alakul a serdülőkorban.

Kulcsszavak: **kémia tankönyvek, illusztrációk**

AN ANALYSIS OF EIGHTH-GRADE CHEMISTRY TEXTBOOKS ACCORDING TO TYPE AND ABSTRACTNESS

Author: **Ágnes SZEDLÁR**, fourth-year student (sedlaragnes@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Tamara HRIN**, docent

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Chemistry, Novi Sad

This study analyses the illustrations in three selected chemistry textbooks (Zavod, Klett, and Bigz) for the eighth grade of primary schools, on three levels. These are: the frequency of illustrations, the classification of illustrations by their types and categories, and the abstractness of illustrations. The relative frequency of illustrations is similar in all textbooks; the highest number of illustrations appear in Klett (385), followed by Bigz (336) and Zavod (291). Most of the illustrations in Klett are realistic (54.80%), which mostly show illustrations from everyday life (43.03%) with moderate abstractness (56.40%). In Bigz

and Zavod, conventional illustrations are predominant (52.38% and 52.92%, respectively), within the category of “Models” (94.33% and 94.15% respectively), with a high level of abstractness (93.18% and 91.56% respectively). Based on these results, it can be concluded that the selected textbooks for chemistry for the eighth grade of primary school use conventional and realistic illustrations to a similar extent. The students of this age group are more capable of understanding abstract concepts, because in this period of their cognitive development, their thinking moves from the concrete to the abstract.

Keywords: **chemistry textbooks, illustrations**

KÖRNYEZETVÉDELEM A KÖRNYEZETÜNK TANTÁRGY KERETEIN BELÜL – TANKÖNYVELEMZÉS

Szerző: **HUSZKA Lilla**, IV. évfolyam (lillahuszka@gmail.com)

Témavezető: **Dr. HORÁK Rita**, egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Kétségtelen, hogy korunk égető problémái között szerepel a környezetszennyezés is, ami komoly problémákat okoz világszerte és aminek a megfékezése közös feladat. Napjainkra hazánkba is eljutott az a szemlélet, amely szerint a környezeti nevelés lehet a kulcsa a tisztább és élhetőbb jövőnek. Ezért azt már mielőbb, kisiskolás korban szorgalmazni kell, hiszen a gyermekek környezeti attitűdje ebben az időszakban alakítható leginkább. A legtöbb lehetőség a tanulók környezettudatos szokásainak kialakítására a Környezetünk, valamint a Természet és társadalom tantárgyak keretein belül található.

A TDK-dolgozat célja bemutatni, hogy az említett tantárgyak keretein belül a Vajdaságban használt tankönyvek milyen mértékben szorgalmazzák a környezetvédelmi nevelést. A dolgozatban összehasonlításra kerülnek a magyarországi Nemzeti Tankönyvkiadó Természet és társadalom, valamint a szerbiai Kreatív Központ, illetve a „Zavod za udžbenike i nastavna sredstva” tankönyvkiadók – a Környezetünk és a Természet és társadalom órán használt – tankönyveik környezetvédelmi tartalmuk aspektusából. A munka a tankönyvek elemzése mellett a tanítók véleményét is feltárja, s rámutat arra, hogy a Környezetünk tantárgy sem biztosít sok lehetőséget a környezetvédelmi nevelésre, hanem ezen tartalmak elmélyítése főleg a pedagógus hozzáállásától, képzettségétől és motiváltságától függ.

Kulcsszavak: **általános iskola, tankönyv, környezetvédelem, oktatás**

ENVIRONMENTAL PROTECTION WITHIN THE FRAMES OF THE SUBJECT “OUR ENVIRONMENT” A textbook analysis

Author: **Lilla HUSZKA**, fourth-year student (lillahuszka@gmail.com)

Supervisor: **Rita Dr. HORÁK**, associate professor

Institution: University of Novi Sad, Hungarian Language Teacher-training Faculty, Subotica

Without any doubt, environmental pollution is one of the most significant issues of our era that causes severe problems all around the world. It is, however, our common task to reduce it. For such purposes, it is extremely important to provide adequate education for young generations, i.e. to nurture the students’ positive environmental attitudes. Nowadays, the

approach of environmental education, which could be the key to a clearer and safer environment, has reached Serbia as well. Thus, it is crucial to start the environmental education of children as soon as possible, since their attitudes towards the environment are the most sensitive at an early age. The role of the school and of the teachers is influential at this point. There are two subjects (*Our Environment, Nature and Society*) that contribute to the formation of children's environment protection habits.

This study aims to present the textbooks used in the education of the above-mentioned subjects, with respects to what extent each contributes to the education of environmental protection in Vojvodina. The analysis provides a comparison between the textbooks, titled *Nature and Society* (published by the National Textbook Publishing House in Hungary), as well as the segments of textbooks published by the Creative Centre and Institute for Textbook Publishing and Teaching Aids in Serbia. The study also touches upon the opinions and views of teachers, indicating that the subject "Our Environment" does not provide enough opportunities for environmental education and students' in-depth acquisition depends on teachers' attitudes and motivation towards the issue.

Keywords: **elementary school, textbook, environment, education**

AZ OLVASÁS HÁLÓJÁBAN

Az olvasásszeretet kialakulását befolyásoló tényezők különös tekintettel a hat-nyolc éves korosztály irodalmi igényére

Szerző: **VASS Dorottea**, doktorandusz (vass.dorottea@gmail.com)

Témavezető: *dr. habil. BÁLINT Ágnes*, egyetemi docens

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Oktatás és Társadalom Neveléstudományi Doktori Iskola, Pécs

Csaknem egy évszázaddal ezelőtt, a magyar reformpedagógiai próbálkozások idején nem csak a gyermekneveléssel kapcsolatos új koncepciók merültek fel (Németh, 2005), hanem a mesével kapcsolatos pedagógiai attitűdben is elmozdulás történt (Nógrády, 1917). A Magyar Gyermektanulmányi Társaság egyik jeles képviselője, Nógrády László, száz évvel ezelőtt arra mutatott rá, hogy érdemes a mese nevelői értékével újra foglalkozni és elfogadni azt, hogy annak olvasása a gyerekek lelki fejlődését segíti elő. Fél évszázaddal később az olvasásszociológiával foglalkozó kutatók leginkább a felnőttek olvasási kultúráját kutatták (Péterfi, 2010). Mindkét korszak csupán abban egyezik meg, hogy sem a század elején, sem pedig a hatvanas évek folyamán nem fordítottak kellő figyelmet a hat-nyolc éves korosztály irodalmi érdeklődésére, csupán a két korszak egy-egy kutatója (Nógrády, 1917; Tóth, 1967) foglalkozott ennek a korosztálynak az igényével. A hatvanas évek viszonylatában a kutatások annyiban változtak, hogy a kutatók leginkább a kamaszodó gyerekek olvasási szokásaira, illetve a kezdő olvasók olvasási készségének fejlesztésére fektették a hangsúlyt, de az olvasásszeretet kialakulásához szükséges további tényezők figyelmen kívül maradtak.

A dolgozat célja, hogy az olvasásszeretet kialakulásának befolyásos tényezőit egy háló modellen keresztül ismertesse, melyben külön hangsúlyt kap korunk első osztályos tanulóinak irodalmi igénye. A munka egy empirikus kutatás néhány eredményét mutatja be, amely a vajdasági általános iskolák magyar ajkú első osztályos tanulói körében végeztünk (n=267). A kutatás személyes, egyéni interjú alapján készült 2016 tavaszán, amely többek között a tanulók olvasáskészségére, kedvenc olvasmányára, ezek tartalmára és hőseire fekteti a hangsúlyt.

A feldolgozott eredmények egy átfogó képet mutatnak a 6-8 éves korosztály olvasási szokásainak világáról. A kapott eredmények mind az olvasáskultúra fejlesztését tekintve, mind az első osztályos olvasókönyvek irodalmi szövegeinek felújításakor hasznos információvá válhatnak.

Kulcsszavak: olvasásszeretet, háló modell, 6-8 évesek, irodalmi igény

IN THE WEB OF READING

The influential factors of positive attitudes towards reading with special respect to the literary demands of 6-8-year-old children

Author: **Dorottea VASS** (vass.dorottea@gmail.com)

Supervisor: **Ágnes BÁLINT**, PhD

Institution: University of Pécs, Faculty of Philosophy, Department of Humanities, Science and Education, Pécs

Almost one century ago, during the Hungarian pedagogical reforms, not only did new concepts related to child education emerged (Németh, 2005), but also various pedagogical attitudes were questioned regarding tales (Nógrády, 1917). A century ago, the representative of the Hungarian Society for Child Study, László Nógrády pointed out that it is worthwhile reconsidering the educational value of tales and accept the fact that reading tales contributes to the mental development of children. Half a century later, researchers studying the sociology of reading were mostly interested in the culture of reading among the adult population (Péterfi, 2010). Both eras, the beginning of the century, as well as the 1960s, tend to agree in one aspect: none of them devoted enough attention to the literary interests of the 6-8-year-old generation, only two researchers of each respective era considered it (Nógrády, 1917; Tóth, 1967). Research upon this topic has altered a lot since the 1960s; to be specific, the analysis of teenagers' reading habits has emerged nowadays, and attention has been paid to the development of reading skills among beginner readers. Further factors of establishing positive attitudes towards reading, however, have failed.

The purpose of the present study is to demonstrate the influential factors of the establishment of positive attitudes towards reading via the application of a web model which puts a special emphasis on the literary demands of first-grade pupils. Recent empirical research results will be revealed from a study conducted among Hungarian first-grade primary school pupils on the territory of Vojvodina (n=267). Data collection was realized via personal, individual interviews in the spring of 2016. The investigation also tackled pupils' reading skills, favourite readings, their content and heroes.

The research results provide a broad picture of the reading habits of 6-8-year-old children. The conclusions of the study provide valuable information concerning the reformation of first-graders' textbooks.

Keywords: **positive attitudes towards reading, web model, 6-8-year-old children, literary demands**

AZ OLVASÁSI TELJESÍTMÉNYZAVAR AZONOSÍTÁSA ÉS FEJLESZTÉSE EGY OLVASÁSTANÍTÁSI MÓDSZER SEGÍTSÉGÉVEL

Szerző: **BOJTOS Brigitta**, IV. évfolyam (bojtos@tippnet.rs)

Témavezető: **Prof. dr. IVANOVIĆ Josip**;
BAGÁNY Ágnes, Msc

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

A munkám egyik célja, hogy kivizsgáljam, hogy egy általános iskolai második osztályban a tanulók között milyen gyakran fordul elő manapság a diszlexia mint tanulási zavar. Célom emellett az is, hogy az iskola által diszlexiásnak diagnosztizált tanulókat felülvizsgálva leellenőrizzem, hogy ezek a tanulók az én felmérésem alapján is diszlexiásnak tekinthetők-e.

Dolgozatomban arra is kitérek, hogy azok a tanulók, akiket én diagnosztizáltam diszlexiásnak, milyen hibákat vétének az olvasásfelmérés alatt és melyek a leggyakoribb hibák. A szövegértést is vizsgálom, ugyanis a diszlexiásoknak általában ez is nagy gondot jelent.

A hipotéziseim alátámasztására a Meixner Ildikó-féle olvasási felmérőlapot alkalmaztam második osztályos gyermekek részére. A kutatásból kiderült, hogy vannak olyan diszlexiás tanulók, akik képesek javulást mutatni az olvasás terén és vannak olyanok is, akiknél különböző okoknál fogva nem fejlődött tovább az olvasás, sőt romlást is mutat.

Kulcsszavak: **diszlexia, tanulási zavar, Meixner-módszer, reedukációs terápia**

IDENTIFICATION AND DEVELOPMENT OF READING DISORDERS WITH THE HELP OF A TAUGHT READING METHOD

Author: **Brigitta BOJTOS**, fourth-year student (bojtos@tippnet.rs)

Supervisor: **Prof. dr. Josip IVANOVIĆ**;
Ágnes BAGÁNY, Msc

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Teacher Training in the Hungarian Language, Subotica

In my work I intend to establish to what extent dyslexia, as a specific disability, occurs among second-grade students today. Furthermore, with this work I want to establish whether the school and I obtained the same results analysing these pupils suffering from dyslexia. In my work I also want to point out the most frequent mistakes and the type of mistakes the pupils diagnosed by me with dyslexia made during reading assessment. Moreover, I analyse reading comprehension as well, because it is also a major problem for a dyslexic individual.

T Á R S A D A L O M T U D O M Á N Y O K I I .

To support my hypothesis, I used Ildikó Meixner's reading assessment sheet on second-grade students. The research's result show that, on the one hand, there are students who are able to show improvement in reading, while on the other hand, there are students who are either not developed or have even deteriorated in reading for various reasons.

Keywords: **dyslexia, learning disorders, Meixner-method, re-education therapy**

ISKOLAI MOBILITÁS-VIZSGÁLAT KERESZTÉNY ROMA SZAKKOLLÉGIUMOK HALLGATÓINAK KÖRÉBEN

Szerző: **VIRÁG Ádám**, II. évfolyam (viragadam1990@gmail.com)

Témavezető: **Dr. JENEY Teréz**, főiskolai tanár

Intézmény: Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Politikatudományi és Szociológiai Intézet, Szociológia és Szociálpolitika Tanszék, Debrecen

A dolgozat ismerteti a roma/cigány kisebbség oktatási mobilitására vonatkozó adatokat és elméleti kereteket. A társadalmi mobilitás-kutatások eredményei (Andorka Rudolf, 1990; Boreczky Ágnes, 2004, 2007; Róbert Péter, 2006) igazolják, hogy az iskola nagyon fontos mobilitási csatorna. Az iskolázottság különösen meghatározó tényező a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – mint például a romák/cigányok – esetében, mivel a felsőoktatásban való részvétel, az értelmiségivé válás az egyének mobilizációján keresztül nagymértékben hozzájárul a társadalmi integrációjukhoz.

2011-ben a magyarországi történelmi egyházak (római katolikus, görögkatolikus, református, evangélikus) a szakkollégiumi keretekben folyó hátránykezelés mellett felvállalták a cigány/roma felzárkózás támogatását és megalakították a Keresztény Roma Szakkollégiumi Hálózatot (KRSZH). A keresztény roma szakkollégiumok célja a közösségi felelősségvállalás és a közéleti szerepvállalás iránt elkötelezett keresztény értékrendű, aktív társadalmi párbeszédet folytatni képes roma értelmiség létrejöttének segítése.

Kutatásom célja annak vizsgálata, hogy a keresztény roma szakkollégisták milyen iskolai mobilitás-mintázatokkal rendelkeznek. Arra a kérdésre is keresem a választ, hogy a diploma megszerzése után jellemzően hány lépcsős mobilitással integrálódnak a társadalomba. Kutatásomba három szakkollégium (a nyíregyházi evangélikus, a debreceni református és a debreceni görögkatolikus) 42 olyan hallgatóját vontam be, akik a kollégiumba való jelentkezéskor cigánynak/romának vallották magukat. Egy 20 kérdésből álló kérdőív segítségével elemeztem a hallgatók szociális háttérváltozóit, ezen belül elsősorban a nagyszülők, szülők és testvérek iskolai végzettségét.

A kutatásom azt igazolja, hogy a hallgatók nagy része első generációs értelmiségi lesz, többségük esetében többlépcsős iskolai mobilitást figyelhetünk meg. Eredményeim alapján kijelenthető, hogy a vizsgálatba bevont szakkollégisták továbbtanulási terveit, aspirációit az anyák jóval erősebben befolyásolják, mint az apák.

Kulcsszavak: mobilitás, felsőoktatás, roma szakkollégium

AN EXAMINATION OF THE SOCIAL MOBILITY PATTERNS OF ROMA STUDENTS WITHIN CHRISTIAN COLLEGES

Author: **Ádám VIRÁG**, second-year student (viragadam1990@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Teréz JENEY**, college professor

Institution: University of Debrecen, Faculty of Arts, Institute of Political Science and Sociology, Debrecen

The study presents the data and theoretical framework concerning the social mobility of the Roma/Gypsy minority within the Hungarian education system. Results of social mobility studies (Andorka Rudolf 1990; Boreczky Ágnes 2004, 2007; Róbert Péter 2006) have clearly shown school to be a very significant channel of mobility. Schooling is of exceptional importance for disenfranchised groups – such as the Roma/Gypsies – as elevating the individual into the intelligentsia through participation in higher education greatly contributes to the social integration of the group as a whole.

In 2011 churches traditionally active in Hungary (Roman Catholic, Greek Catholic, Reformed, Evangelical) took it upon themselves to complement existing affirmative action programmes and established the Keresztény Roma Szakkollégiumi Hálózat (KRSZH), an organised network of Christian colleges for Roma students. It is the purpose of these Christian Roma colleges to aid the emergence of a Roma intelligentsia which is driven by Christian ethics, is ardently aware of its social responsibility, and is willing and able to participate in active nation-wide social dialogue.

The purpose of my study is to analyse the social mobility patterns of Roma students within these institutions. I also attempt to observe the number of steps these students are yet to take after graduation until they are fully integrated into society. For my study I included 42 students of three institutions (an Evangelical college in Nyíregyháza, and one Reformed and one Greek Catholic college in Debrecen), all of whom self-identified as Roma/Gypsy at the time of their enrolment. I used a questionnaire with 20 questions to identify the social background of the individual students, focusing primarily on the education received by their grandparents, parents, and siblings. My study evidences that the majority of the students are going to be first generation intelligentsia, and most of them advanced several social classes by the end of their education. My findings also present decisive evidence that mothers of the targeted students exert a much more significant influence on future plans and aspirations for further education than the fathers do.

Keywords: **mobility, higher education, Roma affirmative action**

A KAREMELLA-SZIGETEN IS TÚL: INTERAKTÍV TÁRSASJÁTÉK POZSÁR EDIT MESEREGÉNYE ALAPJÁN

Szerző: **KISS Orsolya**, IV. évfolyam (kyss.orsy@freemail.hu)

Témavezető: **Dr. FEKETE Richárd**, egyetemi adjunktus

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar, Illyés Gyula Pedagógusképző Intézet, Alkalmazott Művészetek Tanszék, Szekszárd

A dolgozat részletesen ismerteti a kortárs magyar gyermekirodalom területéről választott pedagógiai projekt megvalósítását. A kutatás célja egy olyan interaktív társasjáték létrehozása volt, amellyel sikeresen fel lehet dolgozni a gyerekekkel egy kortárs magyar meseregényt.

A kutatás gyakorlati lebonyolítása – a projekt módszer sajátosságaira épülve – öt alkalommal, 60 percben történt. Az öt foglalkozás felépítése a következő volt: az első négy napon a meseregény feldolgozása, majd az ötödik napon a cselekmény szintetizálása valósult meg. A szintetizálás során egy saját készítésű táblás társasjátékkal játszottak a gyerekek.

A projektet második osztályos tanulókra tervezték. Ennek oka, hogy a másodikos gyerekek – optimális esetben – már rendelkeznek azokkal a biztos alapokkal, amelyek elengedhetetlenek a szövegértő olvasás magasabb szintű elsajátításához. Ugyanakkor ettől függetlenül még ennek a korosztálynak is nagy szüksége van a felolvasás és játékos feladatok motiváló erejére.

A projekt megvalósítása közben a gyerekek visszajelzései igazolták a felvetésemet, miszerint a hallott történetekhez kapcsolódó interaktív tevékenységek, saját és közös élményszerzések segíthetik az irodalmi művek befogadását. Társasjátékozás közben a tanulók észrevétlenül elkalandoztak a meseregény világában, így a szintetizálás is sikeresnek bizonyult.

Kulcsszavak: **gyermekirodalom, projekt, társasjáték, második osztályos tanulók**

PAST CAMEL ISLAND An interactive board game based on Edit Pozsár's story

Author: **Orsolya KISS**, fourth-year student (kyss.orsy@freemail.hu)

Supervisor: **Dr. Richárd FEKETE**, adjunct professor

Institution: University of Pécs, Illyés Gyula Institute of Teacher Training, Department of Applied Arts, Szekszárd

The paper delineates in detail the realization of a pedagogical project chosen from the area of contemporary Hungarian children's literature. The aim of the research was the creation of an interactive board game with a contemporary Hungarian tale which it is possible to process.

T Á R S A D A L O M T U D O M Á N Y O K I I .

The practical implementation – based on the characteristics of the method of the project – took place five times in 60 minutes each. The structure of the five occasions was the following; on the first four days, we processed the tale and, on the fifth day, we synthesized the plot. During the synthesization the children played with a homemade board game.

The project was planned for second-graders because – in an optimal case – they already have the stable basics which are inevitable to master a higher reading comprehension. At the same time, apart from this, even this age group needs the tale to be read aloud and the motivational power of the playful tasks.

During the implementation of the project, my suggestions were proven by the children's feedback; in other words, the interactive activities – connected to the stories which they heard – their own and collective experiences can help with the reception of the literary works. Furthermore, while the children were playing the board game they wandered imperceptibly in the world of the tale, so in this way, the synthesization was proven to be successful.

Keywords: **children's literature, project, board game, second-grade students**

A NETGENERÁCIÓ DIGITÁLIS KOMPETENCIÁI ÉS AZ OKTATÁSI FOLYAMAT KIHÍVÁSAI A PEDAGÓGUSOK ÉS A TANULÓK VÉLEMÉNYE ALAPJÁN

Szerző: **HUSZKA Noémi**, 1. évfolyam, doktorandusz (huszka.noemi@gmail.com)

Témavezető: **Doc. Dr. IVANOVIĆ Josip**, egyetemi tanár; **MAJOR Lenke**, asszisztens

Intézmény: SZTE BTK Neveléstudományi Doktori Iskola, Szeged; Újvidéki Egyetem,
Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

A technika rohamos ütemben fejlődik és ennek köszönhetően a fiatalok mindennapjait nagyban a virtuális lét teszi ki. Ezért az oktatást minél inkább technika-közelivé kellene tenni. A dolgozat célja bemutatni, hogy hogyan változtak meg a tanításban alkalmazott módszerek és eszközök, amikhez a jelenkor pedagógusainak feltétlenül alkalmazkodni kell, hogy a netgeneráció eredményesen tanulhasson. A dolgozatban összehasonlításra kerülnek egy 2015-ben készült online kérdőíves kutatás és egy 2016-ban végzett kutatás eredményei, amelyek a Z generáció oktatásával foglalkoznak.

A kérdőíves felmérések eredményei rámutattak arra, hogy milyen nagy szükség van a pedagógusok hozzáállásának megváltoztatására az újgenerációs taneszközök használatával kapcsolatban, valamint arra, hogy az alsó osztályos tanulók mennyire igénylik a digitális eszközök és taneszközök jelenlétét a mindennapi életben, illetve az iskolai oktatás során. Bár egyre több pedagógus igyekszik korszerű és érdekes órákat tartani, mégis sokan még az iskola nyújtotta lehetőségeket sem használják ki, miközben a Z generáció tanulóinak köztudottan szükségük lenne erre.

Kulcsszavak: **netgeneráció, pedagógus, tanulás, tanítás, internet, IKT-kompetencia**

THE NET GENERATION DIGITAL COMPETENCES AND CHALLENGES OF EDUCATION BASED ON THE OPINIONS OF TEACHERS AND CHILDREN

Author: **Noémi HUSZKA**, PhD student (huszka.noemi@gmail.com)

Supervisor: **Doc. Dr. Josip IVANOVIĆ**, professor; **Lenke MAJOR**, assistant lecturer

Institution: University of Szeged, Doctoral School of Education, Szeged; University of Novi Sad,
Hungarian Language Teacher-training Faculty, Subotica

Technology is developing rapidly, and children use the internet a lot. The study aims to present the education system and the teachers who must change in order to keep up with Generation Z. The analysis provides a comparison between the

online research (2015) and the research (2016) on the education of Generation Z. During the research, open and closed questions in an online questionnaire were completed. The survey reveals a lot about the teachers' habits on internet use that greatly affect their teaching style and openness as well. Although more and more teachers are trying to teach lessons in an interesting and modern way, many of them do not even use the opportunities offered by the school, despite the fact that the students of Generation Z are known to be in need of new methods.

Keywords: **Generation Z, teacher, learning, teaching, Internet, ICT- competence**

A MULTIKULTURÁLIS NEVELÉS LÉTJOGOSULTSÁGA ÉS SZÜKSÉGESSÉGE ÓBECSÉN

Szerző: **HORVÁT Leontina**, mesterképzés (hleni.0329@gmail.com)

Témavezető: **Prof. dr. IVANOVIĆ Josip**, egyetemi tanár; **BAGÁNY Ágnes**, tanársegéd

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

A munkám célja bemutatni elsősorban a multikulturalizmust, valamint a multikulturális nevelés fontosságát és szükségességét, annak vajdasági megvalósulását. A dolgozatban kitérek a kultúra fogalmi eredetére és e fogalom összetettségére is, ugyanis kultúra nélkül a multikulturalizmus, s így a multikulturális nevelés gondolata sem fogalmazódhatott volna meg. Továbbá munkámban a multikulturális neveléshez kapcsolódóan végzett kutatásomat részletezem, melynek központi témája is ezen ideológia. Megvalósításához kérdőívet használtam. Kutatásom fő célja az volt, hogy egy egészes képet kapjak az óbecsei pedagógusok véleményéről, illetve hozzáállásáról, ami a multikulturális nevelést, valamint annak megvalósítását illeti Óbecse általános iskoláiban.

Az eredmények többségében a pedagógusok pozitív hozzáállást mutattak, ami örömmel töltött el, hiszen ma már mindannyian multikulturális környezetben élünk, ahol nap, mint nap különböző kultúrájú nemzetekkel érintkezünk, találkozunk, valamint élünk együtt. Pontosán ezért nagyon fontos az, hogy az emberek tisztában legyenek saját kultúrájuk fontosságával, ugyanakkor mások kulturális szokásaira is érzékenyek legyenek.

Hajlandóságot is mutassanak arra, hogy megismerjék és elfogadják a sajátjuknál akár sokkal eltérőbb szokásokkal, identitással, vallással rendelkező nemzetek szokásait, mert csak ilyen magatartással tudunk megteremteni egy békés világot.

Kulcsszavak: **kultúra, multikulturalizmus, multikulturális nevelés, egymás elfogadása, különböző kultúrák találkozása**

THE RAISON D'ETRE AND THE IMPORTANCE OF MULTICULTURAL CHILD REARING IN BECEJ

Author: **Leontina HORVÁT**, first-year master student (hleni.0329@gmail.com)

Supervisor: **Prof. dr. Josip IVANOVIĆ**, professor; **Ágnes BAGÁNY**, assistant lecturer

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Education in Hungarian Language, Subotica

The main purpose of my work is to present multiculturalism, the importance and necessity of multicultural rearing and to examine the way it is realized in Vojvodina. I will also touch upon the conceptual origin and complexity of culture, because without culture there is no multiculturalism and the concept of multicultural rearing could not have been created either.

T Á R S A D A L O M T U D O M Á N Y O K I I .

I will also analyse the results of my research in connection with multicultural rearing, the main subject of which is this same ideology. During the process of my research I used an unstructured questionnaire as the tool of the interview. The aim of my research was also to get a complex picture about the opinion and the attitude to multicultural rearing of teachers in Becej, and about the way it is realized in the elementary schools in Becej.

The results mostly show a positive attitude, which makes me pleased, as today we all live in a multicultural environment in which we are in touch, we meet or live together with nations of different cultures day by day, whether we want to or not. For this exact reason it is very important for people to become aware of the significance of their own culture and to be sensitive to other cultural traditions in the same environment. We should express willingness to accept and get acquainted with other nations which might differ greatly in tradition, habits, identity, and religion. This is the only way we can create a peaceful world.

Keywords: **culture, multiculturalism, multicultural education, accepting one another, meeting of different cultures**

A KÜLÖNBÖZŐ FEJLESZTÉSI TERÜLETEKRE IRÁNYULÓ LOVAS FOGLALKOZÁSOK LEHETŐSÉGEI

Szerző: **BECSEI Tímea**, I. éves mesterhallgató (becseitimi93@gmail.com)

Témavezető: **Prof. dr. IVANOVIĆ Josip**, egyetemi tanár;
BAGÁNY Ágnes, tanársegéd

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Munkám célja bemutatni a lovaglás pozitív hatását az emberi szervezetre, valamint magára az emberre is. Fel szeretném hívni mindenki figyelmét a lovasterápiára is, amiről sok ember még csak nem is hallott.

Munkámban részletesen kidolgoztam, hogy mi mindent fejleszthetünk egyszerűen és hatékonyan csupán lovaglásal. A lovaglás és a lovasterápia közötti különbséget és hasonlóságot is részleteztem. Leginkább a lovasterápiára fektettem a hangsúlyt és arra is felhívom a figyelmet, hogy még annak is fejlesztő hatása van, ha a ló csak lépésben halad lovasa alatt, amit kevesen tudnak elképzelni. Ez a szimpla szórakoztató jellegű terápia bizonyítottan az egyik leghatékonyabb terápiás módszer, sajnos mégis kevesen tudnak róla.

Kulcsszavak: lovaglás, lovasterápia, egyensúlyérzék, terhelés, nevelés, rehabilitáció, fejlesztés

VARIOUS THERAPEUTIC BENEFITS OF HORSEBACK-RIDING ACTIVITIES

Author: **Tímea BECSEI**, first-year master student (becseitimi93@gmail.com)

Supervisor: **Prof. dr. Josip IVANOVIĆ** professor;
Ágnes BAGÁNY assistant lecturer

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Education in Hungarian Language, Subotica

The purpose of my work is to introduce the positive effects of horseback-riding for the human body and for the human itself. I would like to bring attention to therapeutic horseback-riding which most people have not even heard about.

In my work I detail how we could improve a lot of things simply and effectively with horseback-riding. I wrote down the differences and similarities of horseback-riding and therapeutic horseback-riding. I mostly focus on therapeutic riding, and I also draw attention to the fact that even the steps of the horse can be beneficial for the rider. This simple and entertaining therapy is proven to be the most effective of all, but unfortunately, a lot of people have not heard of it.

Keywords: horseback-riding, therapeutic riding, balance, debit, education, rehabilitation, improve

A PEDAGÓGUSOK IGÉNYEI ÉS ELVÁRÁSAI

Szerző: **KOVÁCS Laura**, doktorandusz, I. év (kovacsLaura90@gmail.com)

Intézmény: PTE BTK Oktatás és Társadalom Neveléstudományi Doktori Iskola, Pécs

Tanulj LLL-ig vagyis egy életen át! A mai trendi világban a Life Long Learning már beépült a köztudatba, az ember mindig tanul valami újat. Folyton változó társadalmunkban ezt másképp nem is tudjuk elképzelni, ha naprakész tudásra vágyunk. Ez így van a menedzsereknél, vállalkozóknál, orvosoknál, mindenkinél, de különösen fontos a pedagógusoknál, hiszen a mai diákok már mást várnak el, másfajta tanulásra, tudásra vágyanak, mint korábban.

A kutatás célja, hogy feltárja a vajdasági magyar tanítók véleményét a pedagógus-továbbképzésről, valamint az igényeket és elvárásokat a tanítással kapcsolatban. A tanítás alatt a pedagógus számos olyan problémával találkozhat, melynek megoldásához szakmai tanácsra lenne szüksége. De vajon kitől várhatnak, kaphatnak segítséget egy-egy ilyen probléma esetén? A pedagógus-továbbképzések nyújtanak-e elég szakmai segítséget ahhoz, hogy megkönnyítsék a pedagógusok mindennapi munkáját? A kutatás választ keres arra is, hogy melyek azok a területek, ahol szakmai segítségre van szükségük a közoktatásban dolgozó pedagógusoknak.

A kutatás alapjaként utána néztem, hogy milyen továbbképzésekre van lehetőségük a vajdasági magyar pedagógusoknak. A kutatás eredményeként elmondhatom, hogy a pedagógusoknak jelenleg itt Vajdaságban a továbbképzések kevésbé nyújtanak megfelelő szakmai segítséget, inkább egyénileg kell feltalálniuk magukat egy-egy probléma megoldása esetén. A kutatásból kiderül, hogy leginkább a következő területeken van szükség szakmai segítségre: tanulói viselkedés „kézbentartása”, agresszió- és a konfliktuskezelés az iskolában, valamint a különleges bánásmódot igénylő (SNI) tanulók nevelése és oktatása terén.

A kutatást a 2015/2016-os iskolaév tavaszi félévében végeztem. A kutatásban vajdasági tanítók és tanárok vettek részt, úgy pályakezdő, mint már többéves tapasztalattal rendelkezők. Egyaránt válaszoltak a kérdésekre falusi és városi iskolákban dolgozó pedagógusok is. A felmérés kérdőíves formában valósult meg a vajdasági magyar településeken. Összesen 100 pedagógus válaszolt a feltett kérdésekre.

Kulcsszavak: továbbképzés, pedagógus igények, pedagógiai/szakmai segítség

THE NEEDS AND EXPECTATIONS OF TEACHERS

Author: **Laura KOVÁCS**, first-year (kovacsLaura90@gmail.com)

Institution: University of Pécs, “Education and Society” Doctoral School of Education, Pécs

The term “life-long learning” is entrenched in public consciousness in today’s modern world, so a person can always learn new things. In our ever-changing world, if one wants immediate knowledge, one cannot imagine this process otherwise. This is true for everyone: managers, entrepreneurs, doctors, and especially teachers, because children have different needs,

learning, and knowledge nowadays. The aim of the research is to explore the opinions of Hungarian-speaking teachers in Vojvodina about teacher training. It also enumerates their needs and expectations. Teachers face many problems during teaching, situations in which they need professional advice. However, who can give them professional help when they encounter problems? Do teacher training programs provide enough help the teachers make their everyday work easier? This study tries to find some answers about which areas teachers who work in public education need professional help with.

As a source of research, I looked up what teacher training opportunities Hungarian teachers in Vojvodina have. Nowadays, teachers in Vojvodina do not have adequate professional help from teacher training, and, thus, they have to manage their problems by themselves. The research shows that help is needed in the following areas: managing the students' behaviour, aggression and conflict at school, as well as handling and teaching children with special needs (SNI). The presentation will also give some answers to the problem for the areas where help is needed.

The research was carried out in spring, 2015/2016. It will include Vojvodinian teachers of lower and upper grades, both entrants and those with several years of experience. Teachers from village and city schools will also be included. The research will be conducted in the form of questionnaires throughout Hungarian settlements in Vojvodina. All in all, one hundred teachers will fill out the forms.

Keywords: **advanced studies, teacher's needs, professional help**

A KISISKOLÁSOK TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAI ÉS A FIZIKAI AKTIVITÁSUK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉS

Szerző: **SZABÓ BATANCS Melinda**, mesterképzős hallgató (lindi1026@gmail.com)

Témavezető: **dr. LEPEŠ Josip**;

dr. HALASI Szabolcs

Intézmény: Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

A munkám célja bemutatni a táplálkozás egészségre gyakorolt hatását, a helytelen táplálkozás következményeit, illetve annak hatását a koordinációs és kondíciós képességekre.

Napjainkban egyre több szó esik az egészségmegőrzésről és mind nagyobb teret kapnak a diétás ételek, valamint maguk a diéták, amelyek széles választéka az internet bármely szegletében megtalálható. Ez nem véletlen, hiszen a 21. század leggyakoribb nem fertőző betegsége az elhízás, ami számos szövődménnyel járhat.

Dolgozatomban bemutatom a felmérést, amiben arra kerestem a választ, hogy az alsó osztályos tanulók körében mennyire gyakori a túlsúly, valamint az azzal együtt járó gyengébb fizikai teljesítőképesség. A kutatás a horgosi Október 10. Általános Iskolában készült. A vizsgálat eredménye bebizonyította, hogy a vizsgált tanulók negyede magas testzsír százalékkal rendelkezik és a teljesítményük gyengébb, mint a normál testzsír százalékkal rendelkező társaiké.

Kulcsszavak: **táplálkozás, túlsúly, motoros képességek**

THE CO- EXISTENCE OF ELEMENTARY STUDENTS' DIETARY HABITS AND PHYSICAL ACTIVITIES

Author: **Melinda SZABÓ BATANCS**, master student (lindi1026@gmail.com)

Supervisor: **Prof. dr. Josip LEPEŠ**;

Dr. Szabolcs HALASI

Institution: University of Novi Sad, Teacher Training Faculty in the Hungarian Language, Subotica

The purpose of my work is to report about the proper and improper eating habits and the possible effects on the human body with regards to balance co-ordination of performance capability. These days there is much discussion about looking after our health thanks to healthy diets. A wide variety of information is available on many internet sites. Along with this, there are a lot of recommendations, recipes, certain food substitutes, minerals, vitamins, etc.

Yet, this is not without reason, as in the twenty-first century, the number one health problem is not a contagious disease, but being overweight – obesity.

T Á R S A D A L O M T U D O M Á N Y O K I I .

In my assignment I researched and tried to look for answers as to why a higher number of overweight students is noticeable in the lower grade-levels. This is followed by poor physical and academic performance. The research was done in Horgos at the October 10 Elementary School and it confirmed that one quarter of the pupils have a higher weight and they also have a lower academic performance compared to students of a normal weight.

Keywords: **eating habits, proper diet, overweight, motor skills**

A CSALÁDI SZOCIALIZÁCIÓ SZEREPE A VISELKEDÉSZAVAROS GYERMEK FEJLŐDÉSÉBEN

Szerző: **SZARAPKA Dóra**, első éves mesterhallgató (sz.dora93@gmail.com)

Témavezető: **Prof. dr. IVANOVIĆ Josip**, egyetemi tanár;
BAGÁNY Ágnes, tanársegéd

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

A munkám célja bemutatni, hogy mit is jelent a család és családban élés egy olyan világban, ahol mindenki rohan, senkinek sincs ideje egymásra, valamint hogyan mutatkozik meg a család szerepe a gyermek viselkedésének alakulásában, fejlődésében vagy éppen az aberrált viselkedésének kialakulásában.

Dolgozatom elején először is kitérek a fontos fogalmakra: arra, hogy mi a család, annak történelmére, felosztására, valamint a gyermeki? viselkedéssel kapcsolatos kérdésekre. Rendkívül fontosnak tartottam bemutatni azt, hogy milyen kapcsolatok vannak egy családon belül és azok mennyire hatnak a gyermek személyiségére, viselkedésére, továbbá rámutatni azokra a gondokra és hibákra, amelyek felmerülhetnek egy család életében. Ezen kívül azt is bemutatom, hogy az oktatásban milyen módszerek léteznek annak elősegítésére, hogy a szülők és az iskola pedagógusai jó viszonyt tudjanak ápolni, ezzel is hozzájárulva ahhoz, hogy közös erővel, támogatással javítani tudják a gyermek személyiségét és pozitív irányba tereljék a gyermek útját, esetenként viselkedészavarán is javítsanak.

Kulcsszavak: **gyermek, viselkedés, család, anya, apa, testvér, nagyszülő, nevelés, iskola**

THE ROLE OF FAMILY SOCIALIZATION IN THE DEVELOPMENT OF CHILDREN WITH BEHAVIOUR PROBLEMS

Author: **Dóra SZARAPKA**, first-year master student (sz.dora93@gmail.com)

Supervisor: **Prof. dr. Josip IVANOVIĆ** professor;
Ágnes BAGÁNY assistant lecturer

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Education in Hungarian Language, Subotica

The goal of my thesis is to present the meaning of family and show what life is like in a family where everyone is in a rush, and family members do not have time for each other, how the role of the family affects the evolution of the child's behaviour or forms behaviour problems. In the beginning of my work I wrote about the important concepts, what family is, the history and types of it, and the questions of behaviour. I

T Á R S A D A L O M T U D O M Á N Y O K I I .

found it very important to show the connections between members of the family, and how they affect the children's personality, behaviour, and to show the problems that may arise in the life of the family. I also present those methods in education that can promote a good relationship between the parents and school teachers and allow them to join forces to support the kids, improve behaviour disorders, personality, and to direct children in a positive way.

Keywords: **kid, behaviour, family, mother, father, sister, grandparent, education, school**

A HALLÁSSÉRÜLTEK KOMMUNIKÁCIÓS GÁTJAI ÉS A TÁRSADALOMBA VALÓ BEILLESZKEDÉSÜK FOLYAMATA

Szerző: **BÁLINT Adrienn**, mesterképzés (b.adrienn.05@gmail.com)

Témavezető: **Prof. dr. IVANOVIĆ Josip**, egyetemi tanár;
BAGÁNY Ágnes, tanársegéd

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

A munkám célja bemutatni, hogy kit nevezünk hallássérültnek. Betekintést szeretnék nyújtani az ő nem mindennapi életükbe és valóságú információkat közölni róluk, ezzel eloszlatva az esetleges tévhiteket. Valójában ezek a helytelen információk az új ismeretek iránti érdektelenségből is fakadhatnak. Az elméleti ismereteket a dolgozat végén egy esettanulmány-nal is alátámasztom, amely az általam összegyűjtött adatokat tartalmazza.

A munkámban kitérek a hallás anatómiai és fiziológiai alapjaira, a hallássérülés jelentésére és annak következményeire, azokra a technikai lehetőségekre, amelyek megkönnyítik a hallássérültek életvitelét, a kommunikációjuk különféle módjaira, az integrált és szegregált oktatásra, a szocializációjukra és a társadalomba való beilleszkedésükre, amely kicsit sem mondható zökkenőmentesnek.

Kulcsszavak: hallássérülés, nagyothalló, siket, csontvezetéses hallás, légvezetéses hallás, hallás, hallókészülék, jelnyelv, integrált oktatás, szegregált oktatás

THE COMMUNICATION BARRIERS OF THE DEAF AND THEIR SOCIAL INTEGRATION

Author: **Adrienn BÁLINT**, master training (b.adrienn.05@gmail.com)

Supervisor: **Prof. dr. Josip IVANOVIĆ**, professor;
Ágnes BAGÁNY, assistant lecturer

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Teacher Training in the Hungarian Language, Subotica

The aim of my work is to present the term “hearing-impaired” and to show what characteristics the two major groups have. I would like to provide an insight into the unusual daily life of hearing-impaired individuals and to transmit accurate information about them, dispelling possible misconceptions. In fact, these pieces of incorrect information arise from disinterest in new knowledge. At the end of the work, I support the theoretical knowledge by presenting a casework that contains collected information.

T Á R S A D A L O M T U D O M Á N Y O K I I .

In my work I deal with the anatomy and physiology of hearing, the meaning of hearing impairment and its consequences, the technical possibilities that make the lifestyle of the deaf easier, the various ways of communication, integrated and segregated education, their socialization and integration into society, which is often not really smooth.

Keywords: **hearing impairment, person with hard of hearing, deaf, bone conduction hearing, air conduction hearing, hearing, hearing aid, sign language, integrated education, segregated education**

A SZOCIÁLIS MEGFELELÉSI IGÉNY HATÁSA A GYEREKEK KÖRNYEZETI ATTITÚDJÉNEK MÉRÉSE SORÁN

Szerző: **NAGY Lilla**, MA, I. évfolyam (nagyily93@gmail.com);

JUHÁSZ Dávid, MA abszolvens (juhas.david@indamail.hu)

Témavezető: **MAJOR Lenke**, asszisztens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Az ember környezetéhez való viszonyát, cselekvéseit az attitűdjei határozzák meg. Ez az attitűd vagy irányultság lehet pozitív vagy éppen negatív az attitűd tárgyával szemben. Az attitűdök mérése közvetlen megkérdezéssel vagy megfigyeléssel történik. Egy személy, különösen egy gyerek verbális beszámolója az attitűdjeiről azonban igen gyenge korrelációt mutat az attitűdtárggyal kapcsolatos valóságos viselkedésével. Az attitűd közvetlenül tehát nem mérhető, csak az attitűd megnyilvánulásai.

A gyerekek környezeti attitűdjének mérésére leggyakrabban alkalmazott, ún. Gyermek Környezeti Attitűd és Tudás Skála (CHEAKS) értékeit nagymértékben befolyásolja az, hogy a kitöltő mennyire akar a szociális elvárásoknak megfelelni. Ha a ténylegesnél pozitívabb környezeti attitűdöt produkál, akkor ez félrevezető háttértényezőkre utalhat az ilyen jellegű felmérések során.

Munkánkban a CHEAKS kérdőív alkalmazása során előforduló nehezítő tényezőket tanulmányozzuk. Kutatásunkban Szabadkán élő gyerekek szociális megfelelésének mértékét, valamint ezen tényezőnek a CHEAKS kérdőív érzékenységére gyakorolt hatását vizsgáljuk.

Kulcsszavak: **szociális megfelelés, környezeti attitűd, CHEAKS kérdőív, szabadkai gyerekek**

THE INFLUENCE OF SOCIAL CONFORMATION DURING ENVIRONMENTAL ATTITUDE MEASUREMENT AMONG CHILDREN

Author: **Lilla NAGY**, MA student (nagyily93@gmail.com);

Dávid JUHÁSZ, MA student (juhas.david@indamail.hu)

Supervisor: **Lenke MAJOR**, assistant

Institution: University of Novi Sad, Hungarian Language Teacher Training Faculty, Subotica

People's attitudes and actions toward the environment are defined by their attitudes themselves. This attitude can be positive or negative towards the attitude object. Their measurement is conducted via questionnaires or observation. A person's, especially a child's, verbal report shows weak correlation with real behaviour towards the attitude object. Thus, we cannot measure attitudes directly, only the realizations of the attitude.

T Á R S A D A L O M T U D O M Á N Y O K I I .

The measurement of environmental attitudes among children is mostly conducted via the Children's Environmental Attitudes & Social Knowledge Scale (CHEAKS). The scale's values are influenced by the informants' desire for social conformation. If it is more positive than the real attitude of the informant, it can produce misleading values for the researcher.

The present study elaborates upon the obstacles of the CHEAKS questionnaire, i.e. the social conformation of children in Subotica and its sensitivity on the CHEAKS questionnaire.

Keywords: **social conformation, environmental attitude, CHEAKS questionnaire, children from Subotica**

SZORONGÓ GYERMEKEK: MAGATARTÁSI ÉS BEILLESZKEDÉSI ZAVAROK 3. ÉS 4. OSZTÁLYOS ALSÓ TAGOZATOS TANULÓK KÖRÉBEN

Szerző: **IGAZ Tímea**, mesterképzés (igaztimi93@gmail.com)

Témavezető: **Prof. Dr. IVANOVIĆ Josip**, egyetemi tanár; **BAGÁNY Ágnes**, tanársegéd

Intézmény: Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Munkám célja, hogy bemutassam az általános iskolában, azon belül is az alsó osztályokban előforduló beilleszkedési és magatartási zavarokat. A dolgozaton belül mélyebben kifejtem a szorongással kapcsolatos nézeteket. Kitűnik, hogy már az alsó osztályos tanulóknál mennyire jelen van a szorongás.

Dolgozatomban kitérek még a szorongás kezelésére és arra hogy hogyan lehetne segíteni az ilyen gyermekeken. Kutatást végeztem a magyarkanizsai Általános Iskola Ady részlegének 3. és 4. osztályos tanulóival, valamint a szabadkai Majsai Úti Általános Iskola egyik 3. osztályos tagozatával, majd ezeket az eredményeket összehasonlítottuk. A tanulóknak be kellett karikázni a rájuk jellemző válaszokat. Összesen 95 tanuló töltötte ki a kérdőívet. Az eredményekből az a következtetés vonható le, hogy a lányoknál a szorongás gyakrabban fordul elő, mint a fiúknál.

Kulcsszavak: szorongás, félelem, megoldás, kezelés, magatartászavar, beilleszkedési zavar, kutatás

ANXIOUS CHILDREN: CONDUCT CONFUSIONS AND INTEGRATION PROBLEMS IN 3TH AND 4TH GRADES IN ELEMENTARY SCHOOL

Author: **Tímea IGAZ**, first-year master student (igaztimi93@gmail.com)

Supervisor: **Prof. Dr. Josip IVANOVIĆ**, professor; **Ágnes BAGÁNY**, assistant lecturer

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Education in the Hungarian Language, Subotica

My work's aim is to present the integration problems and conduct confusions in the first four grades of elementary school. Deeper in this topic, I will expound the values of anxiety. We will see how anxiety is already present in the mentioned grades.

In my work I talk about handling anxiety, how it could be solved, how the children could be helped. Research was conducted in 3rd- and 4th-grade classes in the Elementary School department "Ady" in Kanjiža, and in a 3rd-grade class in the "Majsai Úti" Elementary School in Subotica. Results were obtained by instructing the students to circle the characteristics which describe them the most. I compared the results. In total, 95 pupils filled out the questionnaire. We can conclude from the results that anxiety is more common with girls.

Keywords: anxiety, fear, solution, handling, conduct confusions, integration problems, research

AZ ÉRTELMILEG AKADÁLYOZOTT FELNŐTTEK A MŰVÉSZETI MŰHELYEKBEN

Szerző: **KAPÁS Mónika**, I. évfolyam, doktorandusz (kapasmonika7@gmail.com)

Témavezető: **Dr. habil. HÍVES-VARGA Aranka**

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Oktatás és Társadalom Neveléstudományi Doktori Iskola,
Pécs

A dolgozat részletesen ismerteti, hogy az értelmileg akadályozott felnőttek miként tudnak érvényesülni a művészeti műhelyek, valamint a napközi foglalkoztató munkák világában.

A művészeti műhelyekben való aktív részvétel és az ott zajló pedagógiai kísérés pozitív hatással van az értelmileg akadályozott fiatalok szociális kapcsolataira, önértékelésükre és életminőségükre. Kutatásom főként esetismertetés alapján végeztem.

A művészeti jellegű műhelyek fontosak ezeknek a fiataloknak, mert amellet, hogy valamit előállíthatnak, maguk után is hagyhatnak valamit. A munka, feladatvégzés mellett érzelmeiket, kívánságaikat, vágyaikat, bánatukat is kifejezhetik, ha nem is minden esetben verbálisan, de a művészetbe beleágyazva mindenképp.

Dolgozatomban arra is kitérek, hogy milyen hatást gyakorol a művészeti műhely a sérült felnőttek fejlődésére nézve.

Kulcsszavak: **értelmileg akadályozott felnőttek, művészeti műhelyek, önértékelés**

MENTALLY-CHALLENGED ADULTS IN ART WORKSHOPS

Author: **Mónika KAPÁS**, first-year PhD student (kapasmonika7@gmail.com)

Supervisor: **Dr. habil. Aranka HÍVES-VARGA**

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Doctoral School of Education, Pécs

The aim of my work is to show the way mentally-challenged adults can take part in art workshops and express themselves in everyday occupations.

Active involvement in art workshops and pedagogical approaches that deal with this have a significant effect on building good social connections, healthy self-esteem, and contributing to their quality of life.

Workshops with artistic content are very important because these individuals create something that remains.

Besides work, they express their emotions, desires, sadness, not verbally but through art.

In this work I focus on the effect of the art on mentally-challenged adults.

Keywords: **mentally-challenged adults, art, workshops**

A MŰVÉSZET SZEREPE A 20–21. SZÁZADI UTÓPISZTIKUS SZÖVEGEKBEN ÉS AZ IRODALOMTANÍTÁS TÁVLATAI

Szerző: **LÁBADI Dávid**, Msc tanár (labadi.david.92@gmail.com)

Témavezető: **Dr. HÓZSA Éva**, egyetemi rendes tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

Az utópia egyszerre „jó hely” és „nem hely”, a legtökéletesebb társadalom. A disztópia ezzel szemben egy olyan társadalom, amely rosszabb, mint szerzőjének jelene. A kettő közti lényeges különbség abból fakad, hogy az utópia már elérte a tökéletesség állapotát, míg a disztópiának ez nem sikerült. Dolgozatomban a 20–21. századi disztópiákat vizsgáltam a művészet megjelenésének és helyzetének szempontjából, majd számba vettem az irodalomtanításban való felhasználási lehetőségeiket, előnyeiket is.

Referencialapként Platón és Arisztotelész ókori, illetve More, Campanella és Bacon reneszánsz utópiáit használtam fel, segítségükkel határoztam meg az utópia fő tulajdonságait. Ezután foglalkoztam a dolgozat fő részében a disztópiákkal. A feldolgozott szövegeket három csoportra osztottam (klasszikus disztópiák, Young Adultdisztópiák, és Karinthy álutópiája), amelyeket azonos szempontok alapján, de külön tárgyaltam.

A művészet helyzete és szerepe után a regények pedagógiai alkalmazására tértem át. Felvázoltam az egyik regény (*Az éhezők viadala*) néhány lehetséges feldolgozását olyan módszerekkel, amelyek könnyedén átültethetők más regényekre is.

Megállapítottam, hogy a művészet megjelenik ugyan ezekben a szövegekben, azonban vagy rendkívül korlátozott, alárendelt formában, vagy a perifériális területeken, ahol nem fejthetik ki teljes hatásukat. Emellett kitértem arra, hogy miért is hasznosak az olvasásra szoktatásban, az olvasóvá nevelésben: izgalmas, könnyű olvasmányok, amelyek mellett, hogy lekötik a gyerekek figyelmét, olyan témákat boncolgatnak, amelyek közvetlenül is érintik őket.

Kulcsszavak: utópia, disztópia, művészet, irodalomtanítás, szórakoztató irodalom, olvasóvá nevelés

THE ROLE OF ART IN TWENTIETH AND TWENTY-FIRST CENTURY UTOPIAN TEXTS

Author: **Dávid LÁBADI**, Msc (labadi.david.92@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Éva HÓZSA**, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Hungarian Language and Literature, Novi Sad
Hungarian College for Higher Education in Vojvodina, Novi Sad

Utopia is a “good place” and a “no place” at the same time and it is the description of perfect society. On the other hand, dystopian society is worse than the author’s present. The crucial difference between the two is that utopia has reached the state of perfection, while dystopia has not managed yet. In my thesis I examined different types of dystopias of the twentieth and twenty-first centuries from the point of the appearance and situation of art. Furthermore, I have taken their benefits and applications into account in the process of teaching literature.

As references I applied Plato’s and Aristotle’s utopias of Antiquity and More’s, Campanella’s and Bacon’s utopias of the Renaissance. Their works have led me to the construction of utopian qualities. The main part of my work is devoted to dystopia. I have divided the used texts into three parts (classic dystopias, Young Adult dystopias, and Karinthy’s fake-utopia). They have been analysed one by one, from the same perspective.

After determining the situation and the role of art I analysed the pedagogical application of the novels. I have outlined four possible interpretations of a novel (*Hunger Games*) by using methods that could easily be transplanted into other novels.

I have concluded that art appears in these texts but it does so in either extremely limited and subordinated forms or in peripheral areas where it is unable to take effect. Furthermore, I analysed the importance of these books in terms of acclimatization to reading and in educating somebody to be a reader; they are exciting, light literature that not only capture children’s attention but also deal with topics that concern them directly.

Keywords: **utopia, dystopia, art, teaching literature, fiction, educate to be a reader**

MAGYARTANÍTÁS A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK ASPEKTUSÁBÓL

Szerző: **SURÁNYI Emese**, mesterszakos hallgató (emma92@freemail.hu)

Témavezető: **Dr. HORVÁTH FUTÓ Hargita**, rendkívüli egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

A dolgozat témája olyan távlatokat nyit meg a vajdasági magyar pedagógusok számára, melynek alapjai gyerekcipőben járnak még Vajdaságban. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása Magyarországon tartalmas múltra tekint vissza, míg Szerbiában kevés iskola használja ki a sajátos nevelési szükséglet adta lehetőségeket. A dolgozat igyekszik párhuzamot vonni a két oktatási rendszer között, valamint bebizonyítani azt, hogy speciális szakképesítés nélkül is képes egy jó pedagógus fogyatékkal- vagy hátrányos helyzetben élő tanulókat oktatni. A dolgozat részletesen ismerteti a sajátos nevelési igényű tanulók kategóriáit.

A dolgozat második része kiemeli a leghatékonyabb oktatási módszereket, melyekkel motiválhatjuk és sikerre vihetjük a gyerekek tanulási folyamatát. A kutatás kitér egy vajdasági, magyar nyelven oktató általános iskolára is, ahol megfigyeléssel és a dolgozatban említett tanítási módszerek alkalmazásával kiemelkedő eredmények születtek egyes tanulóknál.

A befejező rész azt próbálja bemutatni, milyen ellentétek állnak fenn a törvényben foglaltak és a gyakorlat között, ezzel bizonyítva, hogy Vajdaságban ezek az alternatívák még sokszor idegenek a kezdő pedagógusok számára.

Kulcsszavak: sajátos nevelési igény, fogyatékoság, tanulási problémák, magyartanítás, oktatási módszerek, IOP

AZ EMBER ÉS A MOOC

Szerző: **BALÁZS PIRI Dorottya**, IV. évfolyam (balazs.piri.dorottya@gmail.com)

Témavezető: **Dr. NÁMESZTOVSZKI Zsolt**, egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Vajon az információs társadalom nem gyakorol hatást az iskolarendszerre? Még mindig szükségünk van a közvetett tanár–diák kapcsolatokra, és egyáltalán hol helyezkednek el az online kurzusok az oktatási rendszerben? E kérdések képezik a dolgozat alappilléreit. A munka A tudatos és biztonságos internethasználat című online kurzusra beiratkozott személyek aktivitását vizsgálja. Fontos szempont, mennyi időt szánnak egy-egy teszt kitöltésére, és a határidő befolyásolja-e sikerességüket, illetve a határidő hogyan befolyásolja a kurzus felvételét és a beadandókat, a teszteseteket és a fórumaktivitásokat. A dolgozat továbbá rávilágít a teljesítési arányokra, figyelembe véve a személyes, környezeti és rendszerdimenziókat is.

A munka célja, hogy tiszta, érthető és világos képet adjon a tömegesen nyílt online kurzusok (MOOC) jelenlétéről, mivoltáról és a legfontosabból, kapcsolatáról az emberrel. Feltárja e kurzusok fontosságát, részletes betekintést engedjen azok elkészítésébe, struktúrájába, a virtuális valóság mögötti emberi munkáa. Következtetésképp egyértelműen levonható, hogy bár a technológia rohamosan fejlődik és gőzerővel tör előre, a tanárszerep és a személyes jelenlét még mindig olyan szikla, melyet nem lehet elgördíteni az oktatás útjáról.

Kulcsszavak: **kurzus, aktivitás, kapcsolat**

MAN AND MOOC

Author: **Dorottya BALÁZS PIRI**, fourth-year student (balazs.piri.dorottya@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Zsolt NÁMESZTOVSZKI**, assistant professor

Institution: University of Novi Sad, Hungarian Teacher Training Faculty, Subotica

Does the information society have an influence on our educational system? Is there still an inherent need for indirect teacher-student interaction? Where do online courses fit on the grand map of education? These are the questions that serve as the basis of my work. The focus is on the online course ‘Conscious use of the Internet’, which I analysed in terms of participant activity. Did aspects such as the time spent on doing tests have an influence, or were participants impacted by the set deadline? Did the deadline feature in making the choice of whether or not the course was selected at all, or was the decision made with regards to hand-in assignments, tests, forum activity. Apart from these issues, this work also discusses success rates, taking into consideration the dimensions of personality, environment, and the system. The aim of this work is to present a clear and comprehensive picture of the existence, character, and most of all, the human aspect of the Mass

T Á R S A D A L O M T U D O M Á N Y O K I I .

Open Online Courses (MOOC). The author offers an insight into the significance of these courses, takes a detailed look into their creation, structure, the human presence behind the digitalized reality. It can therefore be clearly concluded that, while technology is constantly developing, the role of the teacher and personal presence is a rock that cannot be moved out of the way of education.

Keywords: **course, activity, interaction**

HORGOSI KARÁCSONYFÁK ÁLLÍTÁSÁNAK A SZOKÁSA (Egy néprajzi kutatás eredményeinek alkalmazása)

Szerzők: **SÓS Nóra**, IV. évfolyam (sosnora25@gmail.com);

SÖRÖS Mónika, IV. évfolyam (moni44433@hotmail.com);

SZITÁS Teodóra, IV. évfolyam (dorici94@gmail.com)

Témavezető: **Dr. RAFFAI Judit**, PhD

Intézmény: Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Karunk Néprajzi Műhelyének néhány tagja az elméleti és gyakorlati tudás megszerzése mellett a néprajz és a pedagógia összekapcsolását hangsúlyozza. Elsősorban a néprajzi kutatás módszertanának a megismertetése, illetve néhány téma feldolgozása a célunk, de munkánkban a pedagógiai tevékenység közben hasznosítható alkalmazott néprajz is dominál.

A néprajzi kutatások mellett, illetve belőlük kiindulva alkalmazott néprajzi tevékenységet is folytatunk, amelynek a célja a helyi kutatások eredményeinek oktatásba való integrálása, valamint népszerűsítése. Kutatásunkat Horgoson végeztük, a karácsonyfák állításának szokását tanulmányoztuk. Néprajzi terepmunkánkat a tavalyi év októberében-novemberében végeztük. Adatközlőink és a szakirodalom alapján körvonalazódott a horgosi karácsonyfa állításának szokása és kirajzolódott a díszített fa illetve ág néhány típusa, köztük a 19. századi karácsonyi glédicság, illetve az 1940-es évekbeni tollkarácsonyfa. Az oktatásban való alkalmazást illetően a storyline módszert használtuk, melynek lényege, hogy partnerséget teremtsen a tanár és a diák között. A tanár tervezi az események vonalát, a láncolatát pedig a diákok alkotják meg, fejlesztik a történet részleteit. Gyermek szemponjtából ez fejleszti a kreativitást, kényszeríti a gyerekeket, hogy együttműködjenek és kérdéseket tegyenek fel. Segít, hogy új ismeretekre tegyenek szert és kifejezzék saját véleményüket.

A mi esetünkben pedagógus koordinálta munkánkat, a végkifejlet pedig egy diakrón karácsonyfa bemutató megtervezése volt. Ezen esemény megtervezése során, a terepmunkánk és a szakirodalom tanulmányozása alapján szerzett tudásunkat alkalmazva három különböző korban ismeretes karácsonyfát rekonstruáltunk.

Kulcsszavak: néprajz, népszokás, karácsonyfa, karácsonyi ág, storyline módszer, Horgos

THE CUSTOM OF CHRISTMAS TREE SETTING IN HORGOS (The adaptation of an ethnographic research)

Authors: **Nóra SÓS**, fourth-year student (sosnora25@gmail.com);

Mónika SÖRÖS, fourth-year student (moni44433@yahoo.com);

Teodóra SZITÁS, fourth-year student (dorici94@gmail.com)

Supervisor: **Judit RAFFAI**, PhD

Institution: University of Novi Sad, Teacher Training Faculty in the Hungarian Language, Subotica

A group of students at the Teacher Training Faculty in the Hungarian Language, who also attend the Ethnographic Workshop, aimed to establish various interconnections between ethnography and pedagogy along the acquisition of theoretical and practical knowledge related to ethnography. Our purpose was to familiarize ourselves with the methodology of ethnographic research; furthermore, to integrate applied ethnography into various pedagogic activities.

Research was conducted in Horgos, where the custom of Christmas tree setting was investigated. Ethnographic fieldwork was conducted in October and November, 2015. Adequate background literature as well as the research sources revealed the custom of Christmas tree setting in the past, more specifically, the modes of decorating trees and branches were also demonstrated alongside various types of Christmas trees from the nineteenth century and the 1940s. The application of the storyline method in education enables teachers to establish partnerships between their pupils/students. Teachers provide the basic storyline, while students create the connection throughout the processes, developing every detail of the story. As for the children, this method develops their creativity, it forces them to co-operate and ask various questions. It helps them acquire knowledge and express their opinions.

In our case, a teacher coordinated our work with the purpose of planning a specific Christmas tree exhibition. For this event, we reconstructed three well-known Christmas tree types from different periods as we used all our acquired knowledge from the fieldwork and literature.

Keywords: **ethnography, popular costume, Christmas tree, Christmas branch, storyline method, Horgos**

SZÉCHENYI ISTVÁN SZERBIÁBAN

Szerző: **MEDVE Anikó**, IV. évfolyam (nananec@gmail.com);

DUDÁS Viktor, IV. évfolyam (dudvudik@gmail.com)

Témavezető: **Dr. NÉMETH Ferenc**, egyetemi tanár

Inézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Széchenyi István a magyar történelem egyik legkiemelkedőbb alakja. Rendhagyó életútja megérdemli, hogy részletesen foglalkozzunk pályafutásával, utazásaival és újításaival. Bár számos írás született Széchenyiről, mi mégis az ő nézőpontjára voltunk kíváncsiak: munkánkat naplófeljegyzéseire, valamint fennmaradt levelezésére alapoztuk, melyekből kiderül, miként élte meg utazásait, s mi ösztönözte az újításokra.

Széchenyi úgy érezte, életét hazája felemelkedésének kell szentelnie, így az ország korszerűsítésére törekedett. Ez a modernizációs hullám hazánk területét, a mai Vajdaságot is nagy mértékben érintette. Széchenyi, fáradhatatlan tevékenységével új távlatokat nyitott: angol mintára kaszinókat alapított, lóversenyeket szervezett, hajózhatóvá tette a folyókat, beindította a gőzhajózást, felépíttette a Lánchidat és az ő nevéhez köthető az Al-Duna szabályozása is. Joggal nevezték őt a „legnagyobb magyarnak”. A reformkorban, itt, a déli végeken is több ízben megfordult: sok ismerőse és levelezőtársa volt, akik pártfogolták, segítették munkáját. Az iránta való tiszteletet példázza, hogy 1834-ben a nagybecskereki kaszinó dísztagjává választották.

Széchenyi kiérdemelte az emberek elismerését, fejlesztései nem voltak öncélúak, hanem a közösség érdekeit szolgálták, amit feljegyzései is bizonyítanak. Napjainkban több cikket és írást olvashatunk életéről és munkásságáról, hiszen idén van a születésének a 225. évfordulója. Munkánkkal mi is az ő emléke előtt tisztelgünk, aki vidékünk történetében is nyomott hagyott.

Kulcsszavak: utazás, újítás, naplófeljegyzés, modernizáció, kaszinó, lóverseny, vízszabályozás, Lánchíd

ISTVÁN SZÉCHENYI IN SERBIA

Author: **Anikó MEDVE**, fourth-year student (nananec@gmail.com);

Viktor DUDÁS, fourth-year student (dudvudik@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Ferenc NÉMETH**, university professor

Institution: University of Novi Sad, Teacher Training Faculty in Hungarian Language, Subotica

István Széchenyi is one of the most notable people in Hungarian history. His out of the ordinary lifestyle deserves an in-depth look into his career, travels, and innovations. Even though there are numerous writings about him, we were curious about his point of view; we base our work on his diary entries and surviving correspondence. From these how he experienced his travels and what exactly encouraged him to realize his innovations is revealed.

Széchenyi felt like he had to devote his life to the rise of his homeland, so he strove for the modernization of his country. This wave of modernization had a great effect on our homeland, today's Vojvodina, as well. Széchenyi worked to explore new potentials: he opened British-style casinos, arranged horse races, made the rivers navigable, started steamboat shipping, arranged the construction of the Chain Bridge and he took part in the regulation of the Lower Danube. He was rightfully called the “greatest Hungarian”. He visited these southern parts multiple times in the reform era; he had many acquaintances and pen-pals who helped his work. The fact that he was chosen as an honourable member of the casino of Zrenjanin in 1834 shows how much he was respected.

Széchenyi deserves the people's recognition as his innovations were not selfish but served the common interest of the community, as is proven by his records. Nowadays we can read many articles and other writings about his life and works, since this year is the 225th anniversary of his birth. With our work we pay tribute to his memory, for having left his mark in the history of our region too.

Keywords: **travels, innovation, diary entries, modernization, casino, horse race, regulation, Chain Bridge**

FANDOMOK ONLINE JELHASZNÁLATA

Szerző: **SZABÓ Dorottya**, IV. évfolyam (94dorcsi@gmail.com)

Témavezető: **Prof. dr. ORBÁN Jolán**, egyetemi tanár

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Néprajz-Kulturális Antropológia Tanszék, Pécs

Jelen dolgozat a fandomok jelhasználatát kísérli meg az online szintéren vizsgálni, illetve a kettő egymásra hatását meghatározni. Fandom alatt a különböző fikciós alkotásokhoz kötődő befogadói alkotások összességét értem. Ezeknek meg lehet állapítani a folytonosságát az internet megjelenése előtti befogadói tevékenységekkel, ugyanakkor az áttérés az online szintérré jelentősen átalakította ezt.

A kutatás hangsúlyát mégsem az összehasonlítás adja, hanem a digitális antropológia módszereivel igyekszem megtalálni azokat a mintákat, amik az online szintérré jellemző módon terjedtek el a befogadói alkotásokban. Ilyen módon rendelkezésemre fognak állni adatok a forrásul szolgáló fikciós alkotás és befogadói alkotás közötti kapcsolatról, illetve a több befogadói alkotás közötti kapcsolatról. Ezeket a terjedési mintázatokat felhasználva szándékozom következtetni az online szintér által okozott változásokra, az általa lehetővé tett terjedési útvonalakra. Az előadásban ezt egy kiválasztott fikciós alkotáson és a hozzá tartozó befogadói alkotásokon keresztül szeretném bemutatni: ez a Marvel és minden hozzá tartozó alkotás, de főként az internet megjelenése utáni filmek és az azokhoz a történetekhez tartozó más médiumokban megjelenő fikciós alkotások. Ezt a választást több módszertani szempont is indokolja: az első megjelenés kora, az internet utáni megjelent filmek és a velük kapcsolatos befogadói alkotások, valamint az intermedialis jelleg. A befogadói alkotások belső rendeződése alapján is el lehet választani ezeket a kategóriákat.

Kulcszavak: **digitális antropológia, befogadás, Abigail Derecho, intertextualitás**

RÁKÓCZI BEHÁLÓZVA! II. Rákóczi Ferenc kultuszának történelmi és jelenkori megnyilvánulási formái egy Facebook-idővonal példáján

Szerző: **FEHÉR Viktor**, IV. évfolyam (fehvik@gmail.com)

Témavezető: **dr. BENCE Erika**, egyetemi tanár;

dr. NÉMETH Ferenc, docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

Dolgozatomban II. Rákóczi Ferenc kultuszának történelmi és jelenkori megnyilvánulási formáit vázolom fel az összehasonlítás és az elemzés szándékával. Olyan kérdésekre keresem a választ, mint a hőskultusz posztmodern kori legitimitásának és digitális terepen zajló vizsgálatának kérdései: a Thaly Kálmán gerjesztette kultusz translációs és regeneratív funkciói és a jelenkori kultuszképzők és kultuszéltetők intencióinak érintkezési (ellen)pontjai.

A kutatás magába foglalta a gyűjteményekben végzett vizsgálandókat, a virtuális térben zajló részt vevő megfigyelést, a kútfői adatgyűjtést, a jelenségdokumentálást és az analízist.

Kulcsszavak: **Rákóczi, kultusz, Facebook-idővonal, jelenkutatás**

RÁKÓCZI CAPTURED! The historical and contemporary manifestation of Ferenc Rákóczi II represented through a Facebook timeline

Author: **Viktor FEHÉR**, fourth-year student (fehvik@gmail.com)

Supervisor: **dr. Erika BENCE**, university teacher;

dr. Ferenc NÉMETH, docent

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Humanity, Hungarian Language and Literature Department, Novi Sad

Hungarian College for Higher Education in Vojvodina, Novi Sad

In this essay I would like to outline the historical and contemporary appearances of the personality cult of Ferenc Rákóczi II with the purpose of comparing and analysing. I am searching for the answers for questions about the legitimacy of postmodern hero-worship and its examination in the digital area: the (counter)points of contingency between the translational,

regenerative function of the cult induced by Kálmán Thaly, and contemporary cult-creators and cult-animators. The research included the examinations that have been done in collections; the commiserative observation in the virtual world; respective data collection; the documentation of phenomena and the analysis.

Keywords: **Rákóczi, (personality)cult, Facebook timeline, present research**

A MONOLÓGOK ÉS A DIALÓGUSOK SZEREPE DÉRY TIBOR *KÉPZELT RIPIORT EGY AMERIKAI POP-FESZTIVÁL*RÓL CÍMŰ KISREGÉNYÉBEN

Szerző: **ČEKIĆ Teodóra**, II. évfolyam (teodoracekic995@gmail.com)

Témavezető: **Dr. RAJSLI Ilona**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

A dolgozat azt az egyre gyakrabban olvasott véleményt kísérli meg cáfolni, mely szerint a *Képzelt riport* egy „jó kis történet, középszerűen megírva”. Véleményünk szerint az, ami a kisregényt kiemeli a középszerűségből, a fő történetszál, melyben a beatség Déry-féle fölfogásban jelenik meg, valamint a bibliai vonatkozások együttese. És mivel ezeknek az elemeknek az együtteséről van szó, ilyen értelemben egyik sem hagyható el, tehát egyenrangúaknak kell lenniük. Ezt a szövegben előforduló monológokkal és dialógusokkal szeretnénk bizonyítani. Vizsgálatunk során Horányi Özséb *A dialógusok sikerfeltételeiről* című tanulmányából indulunk ki; és a sikerfeltételek segítségével bizonyítjuk az egyes dialógusok és monológok létjogosultságát, ezáltal pedig a történetszálak létjogosultságát is. Az elemzésekből levont következtetésekkel azt szeretnénk bebizonyítani, hogy semmiképpen sem középszerű Déry kisregénye, még akkor sem, ha a szerzőnek semmi köze sincs a beat-kultúrához, s ilyen értelemben nem is tudhatott annak szellemében írni.

Kulcsszavak: nyelvi-stilisztikai elemzés, dialógus, monológ, Déry, Képzelt riport egy amerikai pop-fesztiválról

THE FUNCTION OF MONOLOGUES AND DIALOGUES IN AN IMAGINARY REPORT ON AN AMERICAN POP FESTIVAL BY TIBOR DÉRY

Author: **Teodóra ČEKIĆ**, second-year student (teodoracekic995@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Ilona RAJSLI**, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Hungarian Language and Literature, Novi Sad

Hungarian College for Higher Education in Vojvodina, Novi Sad

This research paper aims to disprove the belief that *An Imaginary Report* is “a good story written in a mediocre fashion.” In our opinion, it is the main storyline that lifts this novella from mediocrity, in which elements of Beat literature in Déry’s perception appear together with biblical references. Since these elements are interconnected, none of them can be eliminated, which shows us that they are equal in importance. We would like to prove this using the monologues and dialogues from the text. We started our research with Özséb Horányi’s study on the success conditions of dialogues (*A dialógusok sikerfel-*

tételeiről), and we used these success conditions to support the *raison d'être* of the monologues and dialogues in the novella and thus that of the storylines. Using the conclusions drawn from the analysis, we would like to prove that Déry's work is not mediocre at all, even if the author was not directly involved in Beat culture itself, and in this sense he could not write in the spirit of it, either.

Keywords: linguistic stylistic analysis, dialogue, monologue, Déry, *An Imaginary Report on an American Pop Festival*

A PRE-D NEM BIRTOKOSI POZÍCIÓ

Szerző: **KARÁCSONYI Krisztina**, I. évfolyam, öt féléves magyar – hon- és népismeret tanári MA, PTE BTK,
(krisztinakaracsonyi.92@gmail.com)

Témavezető: **Dr. FARKAS Judit**, egyetemi tanársegéd, PTE BTK

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet,
Nyelvtudományi Tanszék, Pécs

A TDK-dolgozat fő témája a mindezidáig csak kevesek által vizsgált pre-D nem birtokosi pozíció. A dolgozat első része tartalmazza a pozíció részletes szintaktikai jellemzését, valamint számba veszi a pre-D nem birtokosi pozícióra vonatkozó korábbi kutatásokat. Ez után az kerül bemutatásra, hogy prenominalisan is teljesül a preverbálisan bizonyítottan érvényesülő hatókörláthatósági elv (É. Kiss 1992), mely szerint a magyar nyelvben az operátorok nemcsak vezérlik, hanem szórendileg meg is előzik hatókörüket. A dolgozat legfontosabb célja és eredménye egy olyan szintaktikai szerkezet bemutatása, amely alkalmas az igéből képzett, komplex esemény jelentésű főnevek szintaktikai reprezentálására. A dolgozat a szerkezeti reprezentáció kialakításához felhasznál két korábbi, a magyar főnévi csoport szintaktikai szerkezetére vonatkozó elméletet (Bartos 2000, Farkas és Alberti 2016), valamint az Alexiadou (2004) nevéhez köthető D-láthatósági elvet (amelynek értelmében határozott főnévi kifejezés esetén a D fej vagy a D specifikáló kitöltve kell, hogy legyen), és a Grohmann-féle (2003) antilokalitási hipotézist, amely meghatározza, hogy a főnévi csoport szintaktikai szerkezetén belül milyen módon mozoghatnak az egyes elemek.

A dolgozatban javasolt szerkezet megold továbbá egy olyan, a szakirodalomban eddig expliciten ki nem fejtett problémát is, melynek központjában az áll, hogy miként lehetséges az, hogy egy vonzat a jelzői *való*-konstrukcióban kap helyet.

Kulcsszavak: magyar főnévi csoport, generatív mondattan, pre-D nem birtokosi pozíció, antilokalitás hipotézis

PRE-D IS A NON-POSSESSOR POSITION

Author: **Krisztina KARÁCSONYI**, first-year MA student (krisztinakaracsonyi.92@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Judit FARKAS**, assistant

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Pécs

The main topic of the paper is the pre-D non-possessor position, which is a fairly understudied position in mainstream literature. The first part of the paper contains the detailed syntactic characterization of the position, and the enumeration of the previous research. Next, the paper explores the fact that the Scope Visibility Principle (É. Kiss 1992) – according to which Hungarian operators not just govern but also sequentially precede their scope – is satisfied not only preverbally but

also preminently. The most important goal and result of the paper is a syntactic structure which is capable of representing the syntactic structure of the complex-event denoting deverbal nominals. The paper presents two former models of the syntactic structure of the Hungarian noun phrase (Bartos 2000, Farkas and Alberti 2016), and two theories which are used in the paper in evolving the new structure. One of the theories is the D-visibility principle (Alexiadou 2004), according to which either the head or the specifier of the DP must be spelled out in the case of a definite noun phrase. Another theory is the Anti-Locality Hypothesis (Grohmann 2003), which constraints the movements inside the structure of the noun phrase.

The new syntactic structure solves another problem not raised explicitly earlier in literature; namely, how an argument could appear in an attributive *való*-construction.

Keywords: Hungarian noun phrase, generative syntax, pre-D non-possessor position, anti-locality hypothesis

A SZÓREND ELSAJÁTÍTÁSA A MAGYAR NYELVBEN

Szerző: **SÁGI Livia**, mesterhallgató (sagi.livia@gmail.com)

Témavezető: **Dr. HALUPKA-REŠETAR Szabina**, egyetemi rendkívüli tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Angol Tanszék, Újvidék

A szabad szórendű nyelvek, köztük a magyar is, érdekes kérdéseket vetnek fel, amikor a nyelv elsajátításáról van szó. Az információ rendezésének rugalmassága olyan stratégia, amellyel a topik és fókusz helyzetét jelezzük egy-egy megnyilatkozásban (É. Kiss, 2004; Sarma, 2003). Éppen ezért a mondatrészek rendezése a pragmatika tárgykörébe tartozik, és felveti a kérdést, hogy a gyerekek a nyelv alapértelmezett szórendjéhez folyamodnak-e a nyelvelsajátítás kezdeti szakaszaiban, vagy pedig tisztában vannak a nyelv információs struktúrájával már a kezdetektől és helyesen alkalmazzák annak stratégiáit. Ezek közé tartozik a magyar nyelv topik-prominens jellege, a fókuszos mondatoknak megfelelő SOV szórend, valamint az igei kezdetű kommentes mondatoknak megfelelő SVO szórend.

A tanulmány célja, hogy megvizsgálja a magyar anyanyelvű gyerekek szórendelsajátítási folyamatát: vajon használják-e az összes szórendváltozatot, és a pragmatikai képességük egyidejűleg fejlődik-e a morfoszintaktikai képességükkel. Az adatok keresése a Child Language Data Exchange System (CHILDES) szövegtárban történt tizenhárom 2;0 és 4;1 év közötti adatközlőtől. A tanulmány eredményei alátámasztják a kiinduló hipotézist, miszerint a magyar anyanyelvű gyerekek már az első mondatok összeállításának kezdetétől különböző szórendeket használnak a pragmatikai információ jelölésére. Egy további elemzés arra kereste a választ, hogy a gyerekek a két összetevőjű mondatokban miként rendelik hozzá az argumentumot a referenshez aszerint, hogy az új vagy régi-e a diskurzusban.

Az eredmények szerint az adatközlők nem mutatnak preferenciát az argumentumok rendezése terén a referens új volta iránt. A tanulmány legnagyobb hátránya, hogy meglehetősen kevés adattal dolgozott, ezért alacsony a három összetevőjű megnyilatkozások száma, ami nem alkalmas statisztikai feldolgozásra. A további kutatások a hipotézis nagyobb arányú ellenőrzésére és nyilvánvaló eredmények kimutatására kellene irányuljanak.

Kulcsszavak: **szórend, nyelvelsajátítás, pragmatikai fejlődés, magyar nyelv**

ACQUISITION OF WORD ORDER IN HUNGARIAN

Author: **Livia SÁGI**, MA student (sagi.livia@gmail.com)

Supervisor: **Szabina HALUPKA-REŠETAR**, PhD, associate professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of English, Novi Sad

Free word order languages like Hungarian pose an interesting issue when the acquisition process is considered. The flexibility of ordering information is a strategy to signal the topic and focus in utterances (e.g. É. Kiss, 2004; Sarma, 2003).

Therefore, the ordering of constituents belongs to the domain of pragmatics and it poses the question whether children resort to the default underlying word order of the language in the early stages of acquisition or are they aware of the information structure of the language from the beginning and use its strategies correctly. These include the topic-prominent feature of Hungarian, the SOV representation of sentences with a focus, and the SVO representation of sentences with a verb-initial comment.

This small-scale pilot study aims to examine if children acquiring Hungarian as their first language use all possible word order variants and develop their pragmatic skills simultaneously with morphosyntax. To address this question, data from the Child Language Data Exchange System (CHILDES) database were retrieved from thirteen informants between the ages 2;0 and 4;1. The results of the study support the initial hypothesis that Hungarian children use different kinds of word order to mark pragmatic information even when they just start constructing sentences. A follow-up analysis was conducted to see how children assign arguments to new and old referents in two-constituent sentences. The results indicate that there are no preferences among the informants when ordering arguments based on their newness. The major weakness of the study is that there was no extensive data gathering and the number of three-constituent utterances is too low to conduct statistical analyses on them. Further research is needed to test the hypothesis on a larger scale and get clear results.

Keywords: **word order, language acquisition, pragmatic development, Hungarian**

AZ UNIVERZÁLIS SORREND MEGSÉRTÉSE A MORFOLÓGIÁBAN

Szerző: **OUMA Linda**, III. évfolyam (ouma.linda23@gmail.com)

Témavezető: **Prof. dr. ALBERTI Gábor**, egyetemi tanár, intézetvezető, tanszékvezető

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv – és Irodalomtudományi Intézet,
Nyelv Tudományi Tanszék, Pécs

Az előadás célja egy rendkívül precedens morfológiai határátlépés prezentálása, avagy az afrikai luo nyelv morfológiai attribútumainak és az univerzális morfológiai sorrendhez való viszonyának vizsgálata. Az univerzális morfológiai sorrend a következőképpen néz ki: **személy** -[mód/idő] -**igető** -[mód/idő] -**személy**. Ezzel ellentétben a luo nyelv esetében egy attól szignifikánsan eltérő sorrend manifesztálódik, mely a következő módon ábrázolható: [mód/idő] -[szám+személy:alany] -**igető**. Ennek értelmében a magyar, finn és bolíviai kecsua nyelvben is tapasztalható univerzális morfológiai sorrend szerint az idő/mód jelölése közelebb áll a tőhöz, mint az alany és/vagy a tárgy tulajdonságainak a jelölése, ezt az univerzálisnak gondolt morfológiai sorrendet azonban a luo nyelv megsérti.

magyar: igető-[mód/idő]-[személy/hat.:tárgy]-[személy:alany]-[szám:alany]

luo: [mód/idő]-[szám+személy:alany]-igető

Ez az előadás arra kíván rávilágítani tehát, hogy pontosan milyen különbségek is lehettek fel a magyar és a luo nyelv között, és miként lehet elsajátítani egy ilyen morfológiai attribútumokkal rendelkező nyelvet, amely eltér az univerzális morfológiai sorrendtől. A luo nyelvben ugyanis csak alanyi ragozás van. A másik jelentős különbség, amit ezzel a nyelvvel kapcsolatban szükségszerű ismertetni, hogy a névmásokra figyelmet kell fordítani a könnyen ragozhatóság érdekében.

Kulcsszavak: **morfológiai sorrend, különbségek**

THE VIOLATION OF THE UNIVERSAL SEQUENCE IN MORPHOLOGY

Author: **Linda OUMA**, third-year student (ouma.linda23@gmail.com)

Supervisor: **Prof. dr. Gábor ALBERTI**, university professor, Head of Institute, Head of Department

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Hungarian Studies Institute, Language Sciences Department, Pécs

The aim of this presentation is to show an extraordinary precedent of morphological border crossing, or the African Luo language's morphological attributes, and examine its true relation to the universal morphological sequence. The universal morphological sequence looks as follows: person -[mode/tense] -stem -[mode/tense] -person. In the case of the Luo language, there is a significantly different sequence which manifests itself in contrast to the universal one, which can be depicted as follows: [mode/tense] -[number+person:indef.] -stem. Accordingly, one can find the universal morphological sequence in the Hungarian, Finnish, and Bolivian Quechua languages, whereby the tense/mode of the verb is designated closer to the

stem, as the designation of the indefinite and /or definite characteristics, for example, in Hungarian. But this morphological sequence thought of as universal is violated by the Luo language.

Hungarian: stem-[mode/time]-[person/def.:object]-[person:indef.]-[number:indef.]

Luo: [mode/tense]-[number+person:indef.] –stem

I would like to illustrate the differences found between the Hungarian and the Luo language and also to show how one can learn such a language in which the type of morphological sequence is not the universal one. In the Luo language, there is only indefinite conjugation. This is another difference that one should take note of. One should learn the pronouns well so as to conjugate easily.

Keywords: **differences in morphological sequences**

A „SZERETET HIMNUSZÁNAK” DIAKRÓN ELEMZÉSE A MAGYAR BIBLIAFORDÍTÁSOKBAN

Szerző: **SZALMA Brigitta**, mesterképzés (bridget.salma91@gmail.com)

Témavezető: **Dr. RAJSLI Ilona**, egyetemi rendes tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék

A dolgozat *Szent Pál korinthusiakhoz írt első levele 13. részének*, vagyis közismert nevén a „Szeretet himnuszának” a szövegét vizsgálja a különböző magyar nyelvű bibliafordításokban. A kutatás célja a Döbrentei- és az Érdy-kódexben található szövegek összehasonlítása, valamint Komjáthy Benedek *Szent Pál leveleiben* fellelhető változat összevetése Sylvester János, Károli Gáspár és Káldi György fordításával. A dolgozat az első részben – megfelelő kontextusba helyezve az elemzett szöveg különböző fordításait – röviden bemutatja az adott történelmi kort, amelyben a vizsgált szöveg fordítása készült, bemutatja a korszak fontosabb nyelvi jelenségeit, majd a helyesírási kulcs segítségével útmutatást nyújt a szövegek könnyebb olvasásához és értelmezéséhez. Emellett bemutatja a szövegek olvasatát és értelmezését. A dolgozat második részében a szövegváltozatok hangtani, morfológiai és szerkezeti jellemzőinek a vizsgálata következik, valamint az adott szavak etimológiája és alakulástörténete. A dolgozat megállapította, hogy az összevetett hat szöveggörpuzs a magyar nyelv sztenderdizációjának egy-egy állomásaként fogható fel; a szövegek helyesírását a vallási-felekezeti különbségek nagyban befolyásolták, ugyanakkor a történelmi és kultúrtörténeti események is jelentős hatással voltak a szöveg fordításainak alakulására.

Kulcsszavak: nyelvtörténet, magyar bibliafordítások, Szeretet himnusza, összevető vizsgálat

THE DIACHRONIC ANALYSIS OF “THE ANTHEM OF LOVE” IN HUNGARIAN BIBLE TRANSLATIONS

Author: **Brigitta SZALMA**, MA student (bridget.salma91@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Ilona RAJSLI**, professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Hungarian Language and Literature, Novi Sad

This paper analyses the texts of *1 Corinthians 13 from Saint Paul*, also known as *The Anthem of Love*, in six different Hungarian Bible translations. The aim of the work is to compare the text of the Codex Döbrentei to the text of the Codex Érdy, and to compare Benedek Komjáthy’s translation to that of János Sylvester, moreover, to Gáspár Károli’s and György Káldi’s translations. First of all, the work applies diachronic text analysis and represents the context of the translations. It briefly represents the historical period of texts, sheds lights on the linguistic specifications of the period. The aim of the

research is to help in the understanding and reading of the texts according to the orthographic key. After that, the paper describes the reading and the interpretation of the text. In the second part of the research, the work highlights the phonetic, morphologic, and structural specifications of the translations and represents the etymologic history of the words. The paper discovered that the translations follow the steps of the Hungarian Language's standardization. The religious and confessional differences affected the orthography of the text. Historical and cultural events also impacted the translations of the text.

Keywords: **diachronia, Hungarian Bible translations, *The Anthem of Love*, comparison**

SZÓJÁTÉKOK A REKLÁMBAN

Szerző: **JÓZÓ Andrea**, IV. évfolyam (guzmankek@gmail.com)

Témavezető: **Dr. PÁSZTOR-KICSI Mária**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

A kutatás a reklámok nyelvi megformáltságára irányul, különös tekintettel a szójátékokra és egyéb nyelvi-szemantikai alakzatokra, amelyek valamilyen módon és okból figyelemfelkeltő szerepet képesek betölteni.

Számos reklámban ugyanis nem maga a puszta képi információ, hanem annak kísérőszövege, illetve nyelvi alakja hívja fel magára a figyelmet. A benne megjelenő szójátékok sokszor humorosak, kirívóak, szórakoztatóak (vagy meghökkenítőek).

A kutatás célja felfedni a szójátékokban tetten érhető nyelvi eszközök lexikológiai, frazeológiai, stilisztikai, szemantikai, illetve pragmatikai jellemzőit és szerepét a reklám voltaképpenki rendeltetésének megvalósulásában, adott esetben az őt kísérő képi információk kontextusában. Ezenkívül taglalni igyekszik még a reklám manipulatív eszközeit, a humort, a nyelvi humor megjelenését és megnyilvánulását a világhálón, és az ebből levonandó következtetéseket. A kutatás célja továbbá felfedni a reklámokban megjelenő frazéma jellegű nyelvi szerkezetek defrazeologizált variánsainak jellemzőit és szerepét a reklám aktuális nyelvi és nyelven kívüli (pl. képi) kontextusának, illetve a vizsgált frazéma eredeti alakjának viszonylatában.

A begyűjtött anyag könyvtárakból, különböző archívumokból és az internetről származik. A reklámok legtöbbje szólásokra épül. A legelterjedtebb jelenség a nyelvi humor. Az előzőekben felsorolt elemzések alapján többek között a 20–30 évvel ezelőtti reklámokban fordulnak elő állandósult szókapcsolatok.

A kutatás elsősorban analitikus és összehasonlító módszerekre alapoz, amelyekkel a nyomtatott és elektronikus médiából összegyűjtött reklámok frazémáit, defrazeologizált nyelvi alakulatait, humoros állandósult szókapcsolatait elemzi.

Kulcsszavak: reklám, szójáték, összehasonlító módszer, állandósult szókapcsolatok

PHRASES IN ADVERTISEMENTS

Author: **Andrea JÓZÓ**, fourth-year student (guzmankek@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Mária PÁSZTOR-KICSI**, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Hungarian Studies, Novi Sad

My research reflects on the advertisements' linguistic formation, especially on their semantic groups which have the ability of drawing people's attention.

In many cases it is not the advertisement's visual content that draws attention but its text and its linguistic form. The puns that show up in an advertisement are usually humorous, entertaining, conspicuous, and sometimes astounding.

The point of my research is to reveal the puns' real purpose and their lexicological, phraseological, stylistic, semantic, and pragmatic traits. Moreover, my research would like to show you the advertisements' tools of manipulation, such as humour, humour's appearance on the internet and its consequences. My research would also like to reveal the advertisements' phrase-like linguistic system and their dephraseological traits and roles.

The gathered data originally comes from libraries and/or from the internet. Most of the advertisements are based on sayings. The most common phenomenon is play on words. Based on the examined data, these sayings and phrases appear in advertisements that are mostly 20-30 years old.

During my research, I used analytic methods which are meant to examine the advertisements' dephraseological traits and their humorous phrases.

Keywords: **advertisement, wordplay, comparative techniques, permanent locutions**

„ÉN ORDÍTOTTAM A DOBOZBAN” A női és a férfi szexualitás Tolnai Ottó műveiben

Szerző: **PATYEREK Réka**, II. évfolyam (patyerekreka@gmail.com)

Témavezető: **Dr. NOVÁK Anikó**, egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

A dolgozat témája két olyan Tolnai Ottó-novella, mely igazi antológiadarab, de a szakirodalom mégsem foglalkozik velük a súlyuknak megfelelően. Csuha István több szempontból is egymás párdarabjaiként említi a *Briliáns* és a *Mi lesz, ha összeragadunk, mint a kutyák?* című szövegeket. Tolnai műveiben ugyan, a szakirodalom szerint, nem kap hangsúlyos szerepet a szexualitás, ezekben az elbeszélésekben mégis az dominál, de emellett számos tematikai-stilisztikai hasonlóság is kimutatható a két írásban.

A munka arra próbál rávilágítani, hogy a két novellában hogyan artikulálódik a szexualitás, felfedezhetőek-e e tekintetben különbségek a különböző nemek között. A *Briliáns* esetében felvetődik a kérdés, hogy az értelmezhető-e a női írás diskurzusrendszerében, mit jelent a női perspektíva a szexualitásról való beszédben, a női elbeszélő hogyan látja, definiálja a testet. Ugyanezekre a kérdésekre koncentrálnak az elemzés a *Mi lesz, ha összeragadunk, mint a kutyák?* esetében is, csak a férfi perspektíva szempontjából.

A vizsgálat célja megmutatni milyen különbségek mutathatóak ki a két narrációban. A kutatás továbbá kiterjed az alak-, szerep- és nemváltás problematikájára, mely ugyancsak segít megválaszolni a fő kérdéseket.

Kulcsszavak: Tolnai Ottó, novella, női írás, nemváltás, test, szexualitás

“I ROARED IN THE BOX” Female and male sexuality in Ottó Tolnai’s works

Author: **Réka PATYEREK**, second-year student (patyerekreka@gmail.com)

Supervisor: **Anikó NOVÁK**, PhD

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Hungarian Language and Literature, Novi Sad

The paper deals with two short stories by Ottó Tolnai, which are very significant, but are not thematised enough in the reception of the author. István Csuha mentions these short stories (*Briliáns* and *Mi lesz, ha összeragadunk, mint a kutyák?*) as a pair. According to literature, sexuality is not emphasized in the Tolnai opus, but in these works it plays a very important role. There are other thematic and stylistic similarities in the texts.

The work tries to demonstrate how sexuality is articulated in the short stories, if there are any differences in the articulation of female and male sexuality. The paper also investigates if the short story *Briliáns* can be interpretable as *écriture féminine* (feminine writing), what the female perspective means in the discourse about sexuality, how the female narrator defines the body. These questions are also relevant from the male perspective in the interpretation of the short story *Mi lesz, ha össze- ragadunk, mint a kutyák?*

The examination's aim is to show the differences in the two narrations, but it is also pays attention to the phenomenon of changing roles and genders.

Keywords: Ottó Tolnai, feminine writing, changing gender, body, sexuality

„QUI MULTORUM MORES VIDET ET URBES, AZ HASZNÁL” (Az idegenségtapasztalat Bethlen Miklós peregrinációjának elbeszélésében)

Szerző: **RIZSÁNYI Attila**, mesterképzés (rizsanyi.attila@gmail.com)

Témavezető: **Dr. BENCE Erika**, egyetemi tanár;

Dr. UTASI Csilla, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

A 17. és a 18. században élt Bethlen Miklós államférfi és emlékiró mint főúri család sarja Erdélyben nívós neveltetésben részesült, tanítómesterei között ott volt Keresztúri Pál, majd pedig Apáczai Csere János, később pedig Németalföldön, Hollandiában, Párizsban tanult. Rabsága idején írt Önéletírásából pontos képet kapunk otthoni tanulmányainak menetéről is, de több fejezetet szentel peregrinációjának, illetve három utazásának leírására. Jelen dolgozatomban főként az ezekben fellelhető idegenségmotívumokkal, az idegenségtapasztalat textualizált megjelenéseivel foglalkozom.

Három ifjúkori utazást idéz fel és örökít meg Önéletírása első könyvének utolsó fejezeteiben Bethlen Miklós, ezek az utazások számos tekintetben különböznek egymástól, későbbi útjai viszont egyes vonások tekintetében mégis hasonlóságot, párhuzamokat mutatnak a tanulást középpontba állító peregrinációval (*peregrinatio academica*). Dolgozatom első részében a leírt utazástörténetek legmarkánsabb jellemzőit igyekszem meghatározni, az összehasonlítás céljával. Ezt követően a szövegben, illetőleg a leírásban fellelhető idegenségjegyek sajátosságait igyekszem feltérképezni.

Az önéletírás vizsgált részletében felfedezhetőek a korabeli utazásleírások jellemzői. Noha a 18. századi utazások írásos megörökítése többnyire inkább napló vagy levelezés formájában történt, Bethlen Miklós több évtizedes távlatból visszaidézett szövegesített élményei is vannak olyan részletesek, hogy az idegen helyszínek hatása mellett a furcsa szokások vagy éppen a szokatlan emberek is megjelennek, Bethlen tehát nem egy átfogó képet ad, hanem igyekszik részletekbe menően tudósítani akár magáról az utazás aktusáról, akár a különböző tartózkodásokról is.

Kulcsszavak: emlékirás, peregrináció, *peregrinatio academica*, Bethlen Miklós, utazás, út, leírás, idegenség, idegenségtapasztalat

THE EXPERIENCE OF FOREIGNNESS IN THE NARRATION OF MIKLÓS BETHLEN'S PEREGRINATION

Author: **Attila RIZSÁNYI**, MA student

Supervisors: **Dr. Erika BENCE**, university professor;

Dr. Csilla UTASI, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Hungarian Language and Literature, Novi Sad
Hungarian College for Higher Education in Vojvodina, Novi Sad

Miklós Bethlen, statesman and memoir-writer, lived in the seventeenth and eighteenth centuries. As a noble descendant, he received a prestigious education, in Transylvania at first. Among his teachers were Pál Keresztúri, János Apáczai Csere. Later, he studied in the Netherlands and in Paris too. He wrote his memoirs during his captivity, and from this text we get a precise description of his studies, peregrinations, and travels. This study focuses on these chapters of his work, analysing the experience of foreignness in narration.

Miklós Bethlen evokes and depicts three travels in the last chapters of the first part of his autobiography. These travels differ from each other in many ways, yet some features show parallels with the learning-centred peregrination (*peregrinatio academica*). In the first part of the study, I describe the main features of the travel stories, with the purpose of comparison. After this, I attempt to determine the characteristics of the experience of foreignness.

The main features of the period's travel stories can be discovered in the analysed parts. Although eighteenth-century travel-writing mostly preferred the form of diary or correspondence, Miklós Bethlen's experience-descriptions are also detailed enough to cover the impact of foreign sites, strange habits, unusual people. Bethlen, therefore, gives an overall picture of the travels, but on the other hand, he seeks to give a detailed report about the trip itself and about the time spent there, as well. too.

Keywords: **memoir-writing, peregrination, peregrinatio academica, Miklós Bethlen, travel, road, description, foreignness, experience of foreignness**

ÉPÜLŐ ÖNARCKÉP

A tudatos önreprezentációs szándék jegyei Esterházy Pál önéletírásában

Szerző: **SZALMA Judit**, mesterszak (szalma.j@hotmail.com)

Témavezető: **Dr. UTASI Csilla**, egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Esterházy Pál, a 17. századi arisztokrácia egyik kiemelkedő személyiségének többféle kulturális területen kifejtett tevékenysége hűen tükrözi azt az erőteljes tudatosságot, mellyel mecénásként és (önélet)íróként is igyekezett meghatározni az utókor róla kialakított képét. Önreprezentációi révén hangsúlyossá válik a mennyei gondviselő által is támogatott kiválasztottsága, s ezzel egyidőben „személyes formátuma szakrális igazolást nyer”. Emlékírói munkásságának körébe egy latin nyelvű emlékirat, egy személyes és egy útinapló, valamint egy önéletírás-töredék tartozik. Az utóbb említett mű egy olyan írói attitűdöt feltételez, mely az egyéni élettörténet egyes fragmentumainak egymás mellé rendelésével megteremti az összhangot a múltbeli események és a jelenbeli énkép között, azaz az előbbi segítségével igazolást nyerhet az utóbbi. Dolgozatomban azokat a személyes történetek közé illesztett előjeleket vizsgálom, melyek Esterházy Pál egyházi, majd családfői szerepre való kiválasztottságát közvetítik, megrajzolva ezzel egy határozott körvonalú önarcképet. Vizsgálódásom körét kiszélesítve bevonom még azt a családi naplót is, melyet Esterházy Pál édesanyjától, Nyáry Krisztinától örökölt, s folytatott, kiemelve azokat a markáns különbségeket, melyek elhatárolják az említett önéletírást a női naplóktól.

Kulcsszavak: Esterházy Pál, (ön)reprezentáció, önéletírás, napló

DEVELOPMENT OF A SELF-PORTRAIT

The signs of conscious: self-representation in the autobiography of Pál Esterházy

Author: **Judit SZALMA** (szalma.j@hotmail.com)

Supervisor: **Dr. Csilla UTASI**, professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Hungarian Language and Literature, Novi Sad

Pál Esterházy, an aristocrat from the seventeenth century, was active in many fields of culture. As a Maecenas and writer, he tried to determine his image left in history. His self-representations show his competency, supported by God, and it is also true the other way round: his person became confirmed by the sacral world too. As a memoirist, he wrote a personal and a travel diary, one memoir in Latin and a partial autobiography. In the last work, the writer conciliates the events of the past with his actual himself, which means that the first one legitimates the last one. In my work, I study the signs between

the anecdotes that show that Pál Esterházy was chosen for a canonical life, and later to be the head of his family. A self-portrait with definite contours stands out this way. I also study the diary Krisztina Nyáry, Pál Esterházy's mother, gave him. I highlight the nuances that draw a distinction between his autobiography and the female diaries.

Keywords: Pál Esterházy, (self)representation, autobiography, diary

BIZONNYAL ESMÉRJÜK-E?

Szerző: **PALÁSTHY Krisztina**, V. évfolyam (pkriszti55@gmail.com)

Témavezető: **dr. PAP Balázs**, egyetemi adjunktus

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Klasszikus Irodalomtörténeti és Összehasonlító Irodalomtudományi Tanszék, Pécs

A kutatás témája a *Bizonnyal esmérem rajtam nagy haragod...* kezdetű Balassi-vers, melynek szerzőségéről a versfőkből kiolvasható név tudósít. A 17. századi források jelentős részében szereplő variáns akrosztichonjának tökéletlenségéből (egy s-sel szerepelteti Balassi nevét) adódik, hogy a szakirodalom az éneket csonkának feltételezi és az elmulasztott betűt tekintve egy versszak híját jegyzi. A hiányzó strófát egy későbbi, 18. század eleji forrásból pótolják vissza utólag, hogy a helyesírás szabályainak maradéktalanul megfelelő tulajdonnév kijöjjön. Ezen eljárás megalapozottsága azonban kifogásolható. Részben erre szeretne reflektálni a dolgozat.

Az egykor korai Balassi-szerzeménynek tartott istenes ének szövegét alaposan megvizsgálva inkább a katolikus vallás tanainak nyomait vélhetjük felfedezni benne, mely Balassi élete vége felé tolja el a vers keletkezésének dátumát. Azért is érdekes a teológiai hovatartozása, mert a verset indító argumentum, mely az *Istenes énekek* kiadásokban megjelenik, az eleve elrendeltség hitelére hivatkozik. Ehhez hasonló összeférhetlenségek kísérik végig az istenes ének variánsainak eltérő szöveghelyeit. Tehát másodsorban a kéziratos és nyomtatott hagyomány szövegváltozatainak összevetése, valamint az ének alapjául szolgáló 38. zsoltár latin szövegével való szoros összeolvasás által igyekszik jelen munka tisztább képet adni a vers textológiai rétegzettségéről és annak miértjeiről.

Kulcsszavak: istenes ének, Balassi, textológiai elemzés

DO WE KNOW FOR CERTAIN?

Author: **Krisztina PALÁSTHY**, fifth-year student (pkriszti55@gmail.com)

Supervisor: **dr. Balázs PAP**, university adjunct

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Early Hungarian, Pécs

The topic of the research is a Balassi poem which begins with the line: *Bizonnyal esmérem rajtam nagy haragod*. This is a piece of religious lyre and we know its author from the initials of the strophes. However, the readout name is incomplete (it is missing a letter *s*) in most of the seventeenth-century sources. Therefore, the scientific public supposes that the sacral song is defective and it is thought to be missing a verse from these variants. This verse can be found in a Unitarian edition originating from the early eighteenth century. Some researchers replace the deficit from this publication, but this may not be the right way to proceed.

In the text of Balassi's opus, which is thought to be premature, we discover clues of Catholicism after examination, which is why we think it is a later piece of work. The theological affiliation is also interesting because the argument before the poem in most popular editions of the age refer to predestination in *Istenes énekek*. Similar contrarities can be found at many points of the poem's different texts. Secondly, this work tries to clear up textological variegations of the poem and the reasons for these.

MEGBÍZHATATLAN ÁLMOK

Szerző: **RÉTFALVI P. Zsófia**, IV. évfolyam (zsofi200@gmail.com)

Témavezető: **Dr. MILBACHER Róbert**, egyetemi docens

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar,
Klasszikus Irodalomtörténeti és Összehasonlító Irodalomtudományi Tanszék,
Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet, Pécs

Jelen dolgozat egy a XIX. századi magyar irodalomban is megjelenő narrációs technikával foglalkozik. Az általam vizsgált művekben több szintű narráció van és a homodiegetikus narrátorok gyakran megbízhatatlannak bizonyulnak. Ez a narrációs technika nem túl jellemző a XIX. századi irodalomban, ezért úgy vélem, szükséges megvizsgálni az eredetét is és feltárni a kontextuális hátterét a magyar irodalomban. A vizsgálandó művek: Kármán József *A kincsásó* és Vörösmarty Mihály a *Csiga Márton viszontagságai* és *A holdvilágos éj* című novellái. Előadásomban be fogom mutatni, hogy az utóbb említett két novella narrációjára hogyan lehetett hatással *Az Ezeregyéjszaka meséinek* néhány darabja. Ezt az elbeszélőtípust a novellákban megjelenő álmokon keresztül is vizsgálom, mivel úgy gondolom, hogy az irodalmi álmok retorikai alakzat jellege hozzájárul a megbízhatatlan elbeszélő létrehozásához.

Kulcsszavak: **megbízhatatlan elbeszélő, irodalmi álom, XIX. század**

UNRELIABLE DREAMS

Author: **Zsófia P. RÉTFALVI**, fourth-year student (zsofi200@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Róbert MILBACHER**, docent

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Institute of Classical Literature, Pécs

This paper examines a narrative technique that appears in nineteenth-century Hungarian literature. The texts that I examine include multi-level narration and the homodiegetic narrator is often unreliable. This narrative technique is not too typical of nineteenth-century literature; thus, in my opinion, there is a need to examine this technique's origins and to explore the contextual background in Hungarian literature. The works to be examined include *The treasure digger* by József Kármán, *The moonlit night* and *Martin Snail's vicissitudes* by Mihály Vörösmarty. In my presentation I will show how the last two mentioned short-stories' narration may have influenced a few pieces of *One Thousand and One Nights*. I will also examine this narrator type through dreams in short-stories, because I consider literary dreams' rhetorical figures to add to the creation of the unreliable narrator.

Keywords: **unreliable narrator, literary dream, nineteenth century**

APOKALIPSZIS KÉPZETEK PILINSZKY JÁNOS LÍRÁJÁBAN

Szerző: **SLEZÁK Lázár**, II. évfolyam (slzklzr@gmail.com)

Témavezető: **BEKE Ottó**, doktorjelölt, szakmunkatárs

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

Munkám az irodalmi pszichoanalízis eszközeinek segítségével tesz kísérletet Pilinszky János lírájának értelmezésére. A dolgozat az apokaliptikus mintát a tudattalanban jelen lévő alakzatnak az értelmezését, az egyén és az apokaliptikus megsemmisülés-képzetnek viszonyát, illetve az említett alakzatok kettős szerkezetének lírába történő átalakulását kívánja az elemzések középpontjába helyezni. A Pilinszky János alakja köré szerveződő elképzelések, mint például a misztikus, keresztény költőként történő értelmezése nem elvetendő, ám ezeknek az elméleteknek az általánosítása egysíkúvá teszi a költői karaktert.

Kulcsszavak: őskép, pszichoanalízis, tudatalatti, transzperszonális képzetek, teológia

IDEAS OF APOCALYPSE IN JÁNOS PILINSZKY'S LYRIC POETRY

Author: **Lázár SLEZÁK**, second-year student (slzklzr@gmail.com)

Supervisor: **Ottó BEKE**, doctoral candidate, teaching assistant

Institution: University of Novi Sad Faculty of Philosophy, Department of Hungarian Language and Literature, Novi Sad;
Hungarian College for Higher Education in Vojvodina, Novi Sad

This work attempts to explore the lyric poetry of János Pilinszky using literary psychoanalysis. The work focuses on the interpretation of the apocalypse as a shape in our subconscious, the relationship between the image of the individual and apocalyptic destruction. Further, the paper tries to trace the transformation of this dual structure into lyric poetry. While one has to take into consideration the ideas associated with the character of János Pilinszky, interpreting him as a mystic, Christian poet, the generalization of these theories make him a one-sided poetic character.

Keywords: archetype, psychoanalysis, subconscious, transpersonal ideas, theology

EXOTEXTUÁLIS MARKER-HÁLÓ TÉREY JÁNOS A LEGKISEBB JÉGKORSZAK CÍMŰ VERSES REGÉNYÉBEN

Szerző: **KOCSIS Lenke**, doktorandusz (lenkeko@gmail.com)

Témavezető: **Dr. BENCE Erika**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Nyelv- és Irodalomtudományi Doktori Iskola, Újvidék

A verses regény azon irodalmi műfajok egyike, amely megjelenése óta rendelkezik változatlan műfajkonstituáló elemekkel. Ilyenek például a műveket tudatos alkotói munka eredményeként egymáshoz kapcsoló transtextuális jelenségek. A „más műalkotások szövegbe emelése” Térey János *A Legkisebb Jégkorszak* (2015) című verses regényében is fontos szerepet tölt be. Viszont ebben az esetben nem az irodalmi, sőt nem is a szöveg univerzumból származó jelöltek, hanem létező éttermek, dalok és dalszövegek, márkanév-ek etc. kerülnek előtérbe. Ezek közül a zenei exotextuális markerek vannak domináns helyzetben.

Dolgozatomban a Térey János *A Legkisebb Jégkorszak* című verses regényében megjelenő zenei exotextuális markerek megjelenési formáit és szövegben betöltött funkcióit vizsgálom.

Kulcsszavak: exotextuális marker, verses regény, Térey János, *A Legkisebb Jégkorszak*

EXOTEXTUAL MARKER-WEB IN JÁNOS TÉREY'S VERSE NOVEL TITLED A LEGKISEBB JÉGKORSZAK

Author: **Lenke KOCSIS**, doctoral student (lenkeko@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Erika BENCE**, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Humanities, Doctoral School of Language and Literature, Novi Sad

The verse novel is one of those literary genres that has had several constant characteristics since its appearance. These include, for example, the transtextual references that, by the intentions of the authors, tie the novel together in verse. The act of “implicating another artwork” is an essential tool in János Térey’s verse novel *A Legkisebb Jégkorszak* (2015) as well. In this case, however, the prevailing marked “items” are not literary works, they do not even stem from the textual universe, but are existing restaurants, songs and their lyrics, trade-names, etc. Of these exotextual markers, the ones referring to music dominate the text.

The paper examines the forms and functions of musical exotextual markers in János Térey’s verse novel *A Legkisebb Jégkorszak*.

Keywords: exotextual marker, verse novel, Térey János, *A Legkisebb Jégkorszak*

„VADNAK SZÜLETTÜNK...” A lázadás motívuma Fenyvesi Ottó költészetében

Szerző: **SZÖGI Henrietta**, IV. évfolyam (szogiheni94@gmail.com)

Témavezető: **Dr. CSÁNYI Erzsébet**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

A dolgozat Fenyvesi Ottó 2015-ben kiadott *MINIMUM Rock & Roll* című verseskötetének szövegeit vizsgálja. Célja kiemelni a lázadás motívumát zene és irodalom kapcsolatának tükrében, amely meghatározza Fenyvesi dübörgő rockköltészetét. A vizsgálat módszere komparatív.

A kutatás kulcsmondata: „vadnak születtünk”, amely a Steppenwolf együttes *Born to be wild* (1968) című számának refrénjéből származik. Fenyvesi műveiben a popzene és az irodalom harmonikus együttélésének lehetőségei bontakoznak ki. Munkásságának fontos életrajzi szegmense, hogy az Újvidéki Rádióban zenei műsort, a Képes Ifjúságban pedig zenei rovatot vezetett, ezzel párhuzamosan kollázsokat is készített. Művészetszemlélete verseiben és képein is kollázs- és montázs-technikára épül: alternatív rockszámok szövegeiből hozza létre montázsait, amely műveinek dinamikus lüktetést kölcsönöz. Költészetére döntő hatást gyakorolt a beat nemzedék retorikája és a neoavantgárd lázadása a korábbi művészeti formák ellen.

A lázadás mint létállapot Fenyvesi minden kötetében tetten érhető, mindez az irodalom és zene kapcsolata felől vizsgálva izgalmas kutatási területnek bizonyul.

Kulcsszavak: lázadás, rock and roll, Fenyvesi Ottó

“BORN TO BE WILD...” The motif of rebellion in Ottó Fenyvesi’s poetry

Author: **Henrietta SZÖGI**, fourth-year student (szogiheni94@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Erzsébet CSÁNYI**, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Hungarian Language and Literature, Novi Sad

Hungarian College for Higher Education in Vojvodina, Novi Sad

The paper analyses Ottó Fenyvesi’s book *MINIMUM rock & roll* which was published in 2015. It aims to highlight the motif of rebellion in light of the connection between music and literature which defines Fenyvesi’s thundering rock poetry.

The work’s key sentence is: “born to be wild,” which originates from the song *Born to Be Wild* (1968) by the band Steppenwolf. The symbiosis of pop music and literature appeared in Fenyvesi’s poetry. An important biographical segment

of his work is that he had his own music show on the Novi Sad radio station (*Újvidéki rádió*) and a music column in the youth magazine *Képes Ifjúság*; besides this, he also made collages. His approach to art in poems and paintings was built on collage and montage techniques: he created montages from alternative rock songs which give a dynamic pulsation to his oeuvre. The Beat generation rhetoric and neoavanguardia rebellion influenced his poetry against earlier art forms.

Rebellion as a state of being is a relevant aspect of Ottó Fenyvesi's oeuvre, and from the perspective of the connection between music and literature, it is an exciting field of research.

Keywords: **rebellion, rock and roll, Ottó Fenyvesi**

ALIGHA TÖBB, MINT EGY „KAPCSOLATI HÁLÓ” Az amerikai vallomások iskoláról

Szerző: **BRANCZEIZ Anna**, mesterképzés, II. évfolyam (anna.branczeiz@gmail.com)

Témavezető: **Dr. SCHEIN Gábor**, egyetemi docens

Intézmény: Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet, Modern Magyar Irodalomtörténeti Tanszék, Budapest

A dolgozat egyik célja az amerikai vallomások költészet egyáltalán nem problémamentes terminusának legalább hozzávetőleges tisztázása. Kiinduló felvetése az, hogy azon túl, hogy a versek maguk mit árulnak el arról, mi a vallomások költészet, az interpretáció- és recepciótörténeti kontextusuk is közelebb vihet minket az amerikai vallomások iskola, illetve a poétikai irányzat koncepciójának megértéséhez. Úgy tűnik azonban, hogy az amerikai vallomások költészet terminusa mögött aligha áll több, mint egy „kapcsolati háló”, mégpedig azért, mert elvéve vannak csak olyan poétikai jegyek, amelyek egyértelművé teszik, miért kapcsolják össze többek között Robert Lowell, John Berryman, Sylvia Plath, vagy Anne Sexton számos ponton inkább különböző verseit. Rendkívül tanulságosak ugyanakkor azok a megközelítések (sok más mellett Horváth Rita vagy Miranda Sherwin felvetései), amelyek amellett érvelnek, hogy a vallomások költészetben nem az életrajzi referencialitás az elsődleges, a versek nem egy már létező ént képeznek le, hanem egy új ént teremtenek, s ezt az ént folytonosan de- és rekonstruálják. A dolgozat ugyanakkor amellett foglal állást, hogy reflektált és diszkurzív kontextusok bevonása nélkül a poétikai irány koncepciója mégsem áll stabilan. Végül, de nem utolsósorban, arra is igyekszik rámutatni, milyen (összehasonlító) irodalom- és kultúrtörténeti tanulságai lehetnek mindennek.

Kulcsszavak: **amerikai vallomások költészet, kontextusok, hatástörténet, összehasonlító irodalomtudomány**

HARDLY MORE THAN A “NETWORK OF RELATIONSHIPS” About the American Confessional School

Author: **Anna BRANCZEIZ**, second-year MA student (anna.branczeiz@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Gábor SCHEIN**, associate professor

Institution: Eötvös Loránd University, Faculty of Humanities, Institute of Hungarian Literature and Cultural Studies, Department of Modern Hungarian Literature, Budapest

One of the aims of this paper is to clear up the problematic term of “American confessional poetry”. Its hypothesis is that not only could the poems bring us closer to the concept of this poetic trend, but also to the contexts of their receptions and

interpretations. Nevertheless, it seems that there is not more than a “network of relationships” behind the term “confessional poetry,” because there are only some poetic characteristics which help us understand why the usually different poems of Robert Lowell, John Berryman, Sylvia Plath, or Anne Sexton could be similar to each other. Those approaches (for example, the thoughts of Rita Horváth or Miranda Sherwin), which claim that the biographical background could not be primary, confessional poems do not represent an already existent self – instead they create a new one, and they constantly de- and reconstruct this self, are also really instructive. At the same time, the paper states that without discursive contexts the concept of this poetic trend could not be so evident. Finally, the question of whether all this can be instructive for (comparative) literary and cultural studies, also emerges.

Keywords: **American confessional poetry, contexts, effect story, comparative literary studies**

INTERTEXTUÁLIS ALAKZATOK, EKVIVALENCIA, IDEGENSÉG (Végel László *Neoplanta* című városregényének szerb fordítása)

Szerző: **KECSKÉS Ildikó**, mesterszak

Témavezető: **Dr. HORVÁTH FUTÓ Hargita**, rendkívüli egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Tanszék, Újvidék

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

Dolgozatom Végel László 2013-ban megjelent *Neoplanta avagy az Ígéret Földje* című, városregény paratextussal jelölt, szerb nyelvre is lefordított regényét elemzi a fordítói megoldások, műveletek szemszögéből. A regényt Vickó Árpád, a magyar irodalom egyik jeles szerb fordítója ültette át szerb nyelvre. A szerb fordítás *Neoplanta ili Obećana zemlja* címmel jelent meg 2014-ben.

Céлом egy, a jó fordítói megoldásokat és kifogásolhatókat is számbavevő elemzés, mert Végel László szavaival élve: „A fordítás Európa legfontosabb nyelve.” A kutatás a földrajzi nevek (elsősorban az utcanevek és a személynevek) fordításával, az alaki és tartalmi tükrözésekkel, a kihagyott és betoldott szövegrészekkel, a fordító által alkalmazott jó megoldásokkal foglalkozik. Az elemzés kitér a frazeológia fordításának és az intertextuális vonatkozásoknak a kérdéskörére is. Megállapításaimat példákkal is illusztrálom. A regény színhelye a vajdasági Újvidék, egy multikulturális közeg, amelynek helyi színei jól érzékelhetőek a regényben, az elemzés célja bemutatni azt is, hogy a fordítás mennyire tudja visszadni ezt a szerb olvasóinak.

Kulcsszavak: **Végel László, Újvidék–Novi Sad–Neoplanta, fordítói műveletek, helyi színek**

INTERTEXTUAL FIGURES, EQUIVALENCE, STRANGENESS (The Serbian translation of László Végel's *Neoplanta* city novel)

Author: **Ildikó KECSKÉS**, master student

Supervisor: **Dr. Hargita HORVÁTH FUTÓ**, extraordinary professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Hungarian Language and Literature, Novi Sad

Hungarian College for Higher Education in Vojvodina, Novi Sad

My paper analyses László Végel's city novel *Neoplanta avagy az Ígéret Földje* [*Neoplanta or the Promised Land*] with a paratext, published in 2013, translated into Serbian from the aspect of translator solutions, operations. The novel was translated into Serbian by the eminent Serbian translator of Hungarian literature Árpád Vickó. The Serbian translation appeared in 2014 with the title *Neoplanta ili Obećana zemlja*.

My purpose is to provide an analysis taking into consideration the proper translator solutions and the disputable ones, since, in the phrase of László Végel, “*Translation is Europe’s most important language.*” The research deals with the translations of geographical names (primarily street names and proper names) the formal and content reflections, omitted and inserted passages, suitable solutions applied by the translator. The analysis dwells on the translation of phraseology and the issue of inter-textual relevance as well. I illustrate my statements with examples.

The scene of the novel is Novi Sad in Vojvodina, a multicultural medium, the local colours of which are well perceptible in the novel. The aim of the analysis is also to demonstrate to extent to which the translation can interpret it for Serbian readers.

Keywords: László Végel, Novi Sad–Neoplanta, translator operations, local colours

VÁRAKOZÁSOK HÁLÓJÁBAN

Szerző: **CSÁKI Edina**, IV. évfolyam (edina4447@gmail.com)

Témavezető: **Dr. HÓZSA Éva**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

A kutatás középpontjában a várakozás aktusa, túlfeszítettsége és „dinamikája” áll. A szövegértelmezések az abszurd várakozás szövevényességét és intertextuális szempontjait emelik ki Samuel Beckett *Godot-ra várva* és *A játszma vége*, valamint Tolnai Ottó *Végeladás* és *Paripacitrom* című drámáiban.

A képzőművészeti utalások (pl. Dürer, Veličković, Bosch) és az intermediális vonatkozások főként a Tolnai-szövegek nyomán kerülnek előtérbe a dolgozatban. Az interpretációk nyomatékositják a várakozás tárgyát, a hozzá kapcsolódó motívumok összefüggéseit, illetve várakozás és idő egymás közti relációját. A szövegek felvetik a szubjektummal kapcsolatos elméleti kérdések sokaságát, hangsúlyozzák a széthullás és a vég problémáját.

Kulcsszavak: a várakozás aktusa, időbeliség, abszurditás, intertextualitás, a várakozás tárgya, Beckett, Tolnai

213

IN THE WEB OF WAITING

Author: **Edina CSÁKI**, fourth-year student (edina4447@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Éva HÓZSA**, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Hungarian Language and Literature, Novi Sad

Hungarian College for Higher Education in Vojvodina, Novi Sad

In the main point of the research are the acts, overstressing and the “dynamics” of waiting. The text analyses highlight the complexity and intertextual viewpoints of the absurd waiting in Samuel Beckett’s dramas *Waiting for Godot* and *Endgame*, as well as in Tolnai Ottó’s *Végeladás* and *Paripacitrom*.

The art references (e.g. Dürer, Veličković, Bosch) and intermedial aspects appearing mostly in Tolnai’s texts also come into view in the essay. The interpretations underline the subject of waiting, the connecting motifs of relationships, and the relationship between time and waiting. The texts raise theoretical questions about the subject, stress the problem of ending and splitting-up.

Keywords: acts of waiting, timing, absurdity, intertextuality, the subject of waiting

J. D. SALINGER *THE CATCHER IN THE RYE* CÍMŰ REGÉNYE MINT BILDUNGSROMAN

Szerző: **VÖRÖS Eszter**, magyar–angol tanári MA I. évfolyam (voroseszter@gmail.com)

Témavezető: **KISANTAL Tamás**, egyetemi adjunktus

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Pécs

A dolgozat J. D. Salinger *The Catcher in the Rye* című regényével foglalkozik, és annak bizonyítására tesz kísérletet, hogy a mű valóban olvasható Bildungsromanként.

Az állítás igazolásához Franco Moretti és Mihail Mihajlovics Bahtyin szövegeit veszi alapul, majd megállapítja, hogy a mű azon bahtyini regénytípusba tartozik, melynek legjellemzőbb vonása, „hogy a világot és az életet mint *tapasztalatok gyűjteményét*, mint *iskolát* ábrázolja”. Azon megengedő értelmezések közé tartozik, melyek szerint egy regény abban az esetben is Bildungsromannak nevezhető, ha a szüzsének csak egy része ábrázolja a főhős változását, fejlődését. Holden Caulfield ugyanis a regény nagy részében egy olyan hősként van jelen, akinek egyedisége – többek között – abban ragadható meg, hogy a korához képest elvárt érettségi szintet sem éri el. A címbeli metafora, „a rozsban a fogó” („the catcher in the rye”) nagy jelentőséggel rendelkezik ebből a szempontból: első megjelenésekor arról tájékoztatja az olvasót, hogy a gyermekkorhoz megszállottan ragaszkodó hős maga is gyermek még, később azonban a felnőtté váláshoz vezető eseményekben játszik fontos szerepet. A történet előrehaladtával, a tapasztalatok bővülésével Holden túllép azon az állapoton, amelyben öccse halálakor, tizenhárom éves korában megragadt, s egyre közelebb kerül – Moretti fogalmaival élve – a *beleegyezéshez* vagy *törvényesítéshez*, ami az emberen belüli, valamint az ember és a világ közötti elidegenedés megszűnésével egyenlő.

Kulcsszavak: **Salinger, *The Catcher in the Rye*, Bildungsroman**

J. D. SALINGER'S *THE CATCHER IN THE RYE* AS A BILDUNGSROMAN

Author: **Eszter VÖRÖS**, first-year MA student (voroseszter@gmail.com)

Supervisor: **Tamás KISANTAL**, assistant professor

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Department of Modern Literature and Literary Theory, Pécs

The paper deals with J. D. Salinger's *The Catcher in the Rye*, and it tries to demonstrate that the novel can be interpreted as a *Bildungsroman*.

Franco Moretti's and Mihail Mihajlovics Bahtyin's texts are the basics of this demonstration, and these lead the paper to a conclusion – that the work connects closely with Bahtyin's novel types. According to this theory, there is a type whose most important feature is that word and life is represented as *the collection of experiences* or a *school*. A novel can also be

called a *Bildungsroman*, if just its smaller part is about the development of the protagonist. Holden Caulfield is an exceptional character; however, his uniqueness is equal to his immaturity, compared with the maturity of his schoolmates. An essential element is the metaphor of “the catcher in the rye” because its first appearance shows Holden’s obsession as he clings to childhood, and it later plays an important role in his becoming an adult. Thanks to gaining more and more experience, Caulfield will be able to get over his previous condition which set in when his younger brother died three years prior. This progress will lead him closer to “acceptation” or “legitimation” (Moretti), whose momentum is equal with stopping alienation.

Keywords: Salinger, *The Catcher in the Rye*, Bildungsroman

A MŰFAJOK ÁTJÁRTHATÓSÁGÁNAK ASPEKTUSAI ÉS AZ INDIVIDUUMMÁ VÁLÁS LEHETETLENSÉGÉNEK TÉNYEZŐI HÁY JÁNOS PRÓZÁJÁBAN

Szerző: **KOVÁCS Hédi** (kovacs.hedi88@gmail.com)

Témavezető: **Dr. FARAGÓ Kornélia**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Dolgozatom kiindulópontja Háy János öt kötete, melyben egymással a szerző műfajok terén megnyilvánuló határozatlanságát, valamint a prózakötetek szereplőinek tragikumát, sorsuk determináltságát, egzisztenciájuk lehetetlenségét vizsgálom. A kötetek mindezen aspektusból totalitássá fonódnak össze, ily módon konstruálva meg Háy írói magánmitosztát. A vizsgált művek sorrendben: *A boggyógyümölcs-kertész fia* (2003), *A gyerek* (2007), *Egymáshoz tartozók* (2009), *Napra jutni* (2014), *Hozott lélek* (2015). A kitörni vágyás, az én megtalálására való törekvés a familiáris viszonyokban és a falu–város dichotómiájában bontakozik ki. A művek szerves összekapcsolódása által vizsgálódásaim során élesen kirajzolódnak a műfaji átfedések is, melyekre dolgozatom első fejezetében reflektálok. Interpretációm második részében kitérek a szövegek nyelvezetének élőbeszédyszerűségére és a névadás problematikájára, hogy mindez hogyan függ össze a falusi milió lehúzó erejével, valamint az individuummá válás lehetetlenségével. Vizsgálódásaim utolsó tétele a szereplők bukásának tragikumára, mely a létezésük értelmetlenségében és sorsuk beteljesíthetlenségében realizálódik.

Kulcsszavak: **regény, novella, individuum, névtelenség, család, falu–város, bukás, tragikum**

THE PERMEABILITY ASPECTS OF GENRES AND FACTORS WHICH HINDER THE DEVELOPMENT OF PERSONALITY IN JÁNOS HÁY'S PROSE

Author: **Hédi KOVÁCS** (kovacs.hedi88@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Kornélia FARAGÓ**, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Hungarian Language and Literature, Novi Sad

The basic starting point of my work includes the five volumes of János Háy, in which I investigate the author's indecision in choosing genres and the tragicomedy of his prose characters that manifests itself in their determined destiny and in the absurdity of their existence in parallel. Because of these aspects, these volumes form a totalitarian entity, thus creating Háy's

private myth. The processed volumes are the following: *A bogyósgyümölcskertész fia* (2003), *A gyerek* (2007), *Egymáshoz tartozók* (2009), *Napra jutni* (2014), *Hozott lélek* (2015). The desire for a break-out is formed in the characters in the process of finding their own identity within family relationships and in the village-town dichotomy. Through organic compounds, between these works, the genre's overlapping nature is clearly manifested, on which I reflect in the first part of my work. In the second part of my interpretation I focus on the text's simplicity and on the issue of names, namely how they are connected with the negative impacts of the rural milieu and with the impossibility of forming a personality. The last part of my work is written to present the tragic fall of prose characters, which is represented in the senselessness of their existence and the non-fulfilment of their destiny.

Keywords: **novel, individual, anonymity, family, village-town, collapse, tragedy**

A SZERETET ÖSVÉNYÉN JÁRVA...

Az örökbe fogadott gyermek életútja Tóth Krisztina meséje nyomán

Szerző: **KULCSÁR Sarolta**, PhD-hallgató (kulcsar.sarolta1988@gmail.com)

Témavezető: **Dr. HÓZSA Éva**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék,
Doktori Iskola – Nyelv és Irodalom, Újvidék

A dolgozat a tabuk s ezen belül is az örökbefogadás témakörét boncolgatja, analizálja az ehhez társuló/társítható „hajléktalanság” érzését, valamint a szövegekhez kapcsolódó sztereotípiákkal és az intertextuális, illetve intermedialis kapcsolatok feltárásával foglalkozik. A kutatás kiindulópontja Tóth Krisztina *A lány, aki nem beszélt* című szövege, továbbá a kortárs irodalom anyaság, lányság, árvaság témáihoz kapcsolódó gyermekirodalmi szövegeinek interpretálása. Az intertextuális/intermedialis kapcsolatok felfedezése mellett a vizsgálat a motivikus összefüggések és metaforák kiemelésére törekszik. A jelenlegi kutatás a gyermekirodalomban mind inkább előforduló tabutémák tárgyalásának szükségességére fordít nagy hangsúlyt, továbbá a textusokban kialakult kommunikációs helyzetekre is összpontosít.

Kulcsszavak: **kortárs gyermekirodalom, koldus, hajléktalan, sztereotípiá**

WALKING ON THE PATH OF LOVE

The life of an adopted child – through a story by Krisztina Tóth

Author: **Sarolta KULCSÁR**, PhD student (kulcsar.sarolta1988@gmail.com)

Supervisor: **Éva Dr. HÓZSA**, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department for Hungarian Language and Literature,
Doctoral School – Language and Literature, Novi Sad

The study takes a look at the topic of taboos and adopting, while analysing the feeling of “being homeless,” as adopting is often accompanied by this feeling. The study also analyses stereotypes in the text while revealing intertextual and intermediary relations. The starting point of the research is Krisztina Tóth’s text, *The Girl Who Did Not Talk*, as well as interpretation of texts in children’s literature which are connected to the topics of motherhood, girlhood, and orphanage. Besides revealing intertextual/intermediary relations, the research aims to discover motivational interrelations and metaphors. The current research focuses on the need for discussing taboos in children’s literature, but it also looks at communicational situations in the texts.

Keywords: **contemporary children’s literature, beggar, homeless, stereotype**

KÍSÉRLET A VAJDASÁGI MAGYAR IRODALOM EREDETÉNEK VIZSGÁLATÁRA A KULTURÁLIS EVOLÚCIÓ ELMÉLETÉN KERESZTÜL

Szerző: **SZARVAS Melinda**, III. évfolyam (szarvasmelinda88@gmail.com)

Témavezető: **Tuomo LAHDELMA Prof.**; **Dr. FENYVESI Kristóf**

Intézmény: Jyväskyläi Egyetem, Művészet- és Kultúratudományi Tanszék, Hungarológia Program

A dolgozat a vajdasági magyar irodalom kezdetét vizsgálja a kulturális evolúció fogalmain és gondolatrendszerén keresztül. Ezt az egészen mai elméletet magyar kontextusban eddig még nem nagyon alkalmazták, sőt, konkrét irodalmi kultúra kialakulását sem vizsgálták ezen keresztül. A kulturális evolúció a Darwin-i evolúciós elméleten alapszik, alapvetően az emberi kultúra működését magyarázza. Ugyanakkor az *evolúció* fogalma magában rejtje az *eredet* megragadásának szükségességét is. Vagyis annak a pontnak a megközelítése mindenképpen fontosnak tűnik, ahonnan az adott irodalmi kultúra továbbfejlődött. A dolgozat az *eredet* kifejezést használja *kezdet* helyett, ugyanis konkrét időpontot képtelenség lenne a vajdasági irodalom esetében is kijelölni. A kulturális evolúció egyik központi fogalmának segítségével a nyomok azonban sokáig felfejthetők lehetnek. Ez a fogalom a *mém*. A vajdasági irodalomban a modern magyarországi irodalomból tovább öröklődő memek követése lehetővé teszi annak megmutatását, hogy mely pontokon kapcsolódik egymáshoz a két irodalmi kultúra. A vizsgálat ugyanakkor azt is világossá teszi, hogy az öröklött memek milyen mutációk révén nyerik el jelentésüket és funkciójukat a vajdasági irodalom kontextusában. A dolgozat határozottan különbséget tesz a memetika és a kulturális evolúció által használt *mém* fogalom között.

A dolgozatnak tehát kettős célja van: egyrészt a vajdasági magyar irodalom első időszakát és eredetét kívánja körüljárni és tovább tisztázni, másrészt pedig egy eddig csupán csak értelmezett elméletet kíván a gyakorlatban is alkalmazni.

Kulcsszavak: **kulturális evolúció, mém, vajdasági magyar irodalom**

EXPERIMENT TO EXAMINE THE ORIGINS OF HUNGARIAN LITERATURE IN VOJVODINA THROUGH THE THEORY OF CULTURAL EVOLUTION

Author: **Melinda SZARVAS**, third-year student (szarvasmelinda88@gmail.com)

Supervisors: **Prof. Tuomo LAHDELMA**; **Dr. Kristóf FENYVESI**

Institution: University of Jyväskylä, Department of Art and Cultural Studies, Hungarian Studies

The study examines the beginning of Hungarian literature in Vojvodina through the concepts and the system of thought of *cultural evolution*. This very current theory has not yet been used in a Hungarian context; moreover, concrete literary

culture has not yet been examined through this. Cultural evolution is based on the evolution theory of Darwin, and it basically explains the functioning of human culture. The concept of *evolution*, however, shows it necessary to define *origin*. So it seems really important to find the source from which the given literary culture continued to develop. The study uses the phrase *origin* instead of *beginning*, because it would be impossible – also in the case of Hungarian literature in Vojvodina – to appoint a concrete date or moment from when we can talk about this culture. Nevertheless, by the use of one of the central concepts of cultural evolution, the traces could be followed. This concept is *meme*. Hungarian literature in Vojvodina inherited memes from the literature of Hungary. By following these memes, it will be apparent how these two literary cultures connect with each other. The examination makes it clear which mutations transformed these memes and how these inherited memes get their own meaning and function in the context of literature in Vojvodina. The study distinguishes between the concept of meme in the theory of memetics and in cultural evolution.

The study has two goals: it will clarify the first period of Hungarian literature in Vojvodina and – on the other hand – it tries to use a new theory in practice which has only been *interpreted* in Hungarian studies.

Keywords: cultural evolution, meme, Hungarian literature in Vojvodina

HORATIUS NARRATÍVÁI

Szerző: **DOMOKOS Gyöngyi**, II. évfolyam (igazdani@gmail.com)

Témavezető: **Dr. HAJDU Péter**, egyetemi tanár

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Irodalomtudományi Intézet, Doktori Képzés, Pécs

A tanulmány célja a 20. századi horatiusi olvasatok hermeneutikai értelmezése, továbbá az egyes időhorizontok manifesztációja a különféle horatiusi olvasatokban. Polgár Anikó a magyar műfordítások alapján négy translációs paradigmát határoz meg: wilamowitzi paradigma, a nyugatos paradigma, filológus-paradigma és az intertextuális paradigma. Az egyes translációs paradigmák más és más korban dominálnak, ily módon kapcsolatot teremtve a magyar modern és posztmodern horatiusi fordításokkal.

A wilamowitzi paradigma a 19. és 20. századra jellemző, és Horatiust egy domesztifikáló kontextusba helyezi a pretextus nemzeti olvasata révén.

A nyugatos translációs paradigma, mely az első nemzedék sajátja, egyfajta „hódító olvasatot” rejt magában, mely elnevezés Babits Mihály egyik metaforájából ered. Ennek a translációs modellnek az esetében a horatiusi szövegek egyrészt megőrzik az antik időhorizont formális elemeit, másrészt a magyar olvasat időhorizontját tekintve a fordító egyénisége manifesztálódik elsősorban.

A filológiai paradigma fő célkitűzése a pretextus formális és tartalmi rekonstrukciója a horatiusi antik időhorizont utánzása révén.

Végül az intertextuális paradigma esetében a diskurzusok az antik és kortárs időhorizontok közt folytatódnak a horatiusi textusok intertextuális és transztextuális diskurzusai révén.

Következésképp: a különféle időhorizontokban Horatiusnak más és más alakja manifesztálódik. Az idők folyamán az egyes korszakok révén megképződő translációs paradigmák révén Horatius alakja így időről időre mindig újraíródik.

Kulcsszavak: **Horatius, hermeneutika, fordítás, narratívák, translációs paradigmák**

HORACE NARRATIVES

Author: **Gyöngyi DOMOKOS**, second-year student (igazdani@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Péter HAJDU**, university professor

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Department of Hungarian Language and Literature, Doctoral School, Pécs

The aim of the research is to look at the hermeneutic impact of Horace texts from the twentieth century and, more specifically, at the influence on the time in different hermeneutic time horizon fusions regarding the Horace translations.

Anikó Polgár determines four different models of Hungarian translation: the paradigm of Wilamowitz, the paradigm of *Nyugat*, the philological paradigm, and the intertextual paradigm. In addition, every paradigm of translation dominates in certain periods, creating a contact of time with the Hungarian modern and postmodern Horace translations.

Firstly, the Wilamowitz paradigm dominates in the nineteenth and twentieth centuries, the Hungarian auctors place Horace in a domestic poetry context owing to a national reading of pretext.

Secondly, the *Nyugat* translation paradigm of the first generation appears as a sort of “conqueror reading” based on a metaphor written by Mihály Babits. In the case of this translation model, Horace texts conserve formal contents of the ancient time horizon, on the one hand, and, on the other hand, the individualism of the translator principally manifests from the side of the Hungarian time horizon.

Thirdly, the main purpose of the philological paradigm is the formal and content-based reconstruction of the pretext through simulating the ancient time horizon of Horace texts.

Finally, with respect to the intertextual paradigm, discourses flow between the ancient and contemporary time horizons owing to the fact that Horace texts are netted by the intertextual and transtextual discourses.

Consequently, according to different time horizons, several types of Horace manifest. In the course of the time, Horace is rewritten over and over again due to the fact that certain ages are repeatedly represented by each paradigm of translations.

Keywords: Horace, translation, narratives, translation paradigms

VALÓSÁG, NETÁN FIKCIÓ? – Pannonia inferior amphiteatrumai az újabb kutatások tükrében

Szerző: **PÁLFI Ádám**, II. évfolyam (palfi.adamka@gmail.com)

Témavezető: **Dr. FAZEKAS Ferenc**, egyetemi adjunktus

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történettudományi Intézet, Ókortörténeti Tanszék, Pécs

Dolgozatom alapvető célja, hogy *Pannonia inferior* területén előkerült *amphiteatrum*-okat alaposabb vizsgálat alá vegye. Pannoniát *Marcus Ulpius Traianus* császár a Kr.u. 2. század elején kettéosztotta, keleti része az *inferior* nevet kapta, amely négy mai ország (Magyarország, Szerbia, Horvátország, Bosznia-Hercegovina) területére terjedt ki. A tartományokban épült *amphiteatrum*-ok sem méretben, sem a befogadóképesség terén nem vehették fel a versenyt az ókor egyik leghíresebb építményével, az *amphiteatrum Flaviummal*, ismertebb nevén a Colosseummal.

A provincia területén lévő objektumokról – leszámítva az aquincumi katonavárosi és polgárvárosi *amphiteatrum*-ot – csak nagyon kevés megbízható információval rendelkezünk. A kutatásom során mindenekelőtt arra törekedtem, hogy elkülönítsem egymástól a tényleges illetve a megalapozatlan állításokat. *Pannonia inferior* területén feltárt körszínházak csak nagyon kis részét képezik az *Imperium Romanum* területén előkerült számszerűsítve körülbelül 230 ókori létesítménynek. Az általános vélekedéssel szemben ezeken a helyeken nem csupán klasszikus gladiátorküzdelmek zajlottak, hanem különféle megrendezett jelenetek révén megelevenedett maga a római mitológia, a birodalom története, szárazföldi, sőt néhányszor még tengeri ütközet is.

Dolgozatomban a történeti források és a régészeti ásatások eredményeinek együttes összevetésével megpróbáltam lokalizálni és bemutatni a provinciában egykor álló népszerű építményeket, illetve elosztatni néhány a tudományos körökben régóta terjedő hiedelmet.

Kulcsszavak: **Pannonia inferior, római amphiteatrum, Imperium Romanum, ókori civilizáció**

REALITY, PERHAPS FICTION? – Amphitheatres of Pannonia inferior in the light of recent research

Author: **Ádám PÁLFI**, second-year student (palfi.adamka@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Ferenc FAZEKAS**, assistant professor

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Institute of History, Department of Ancient History, Pécs

The basic aim of my thesis is to examine amphitheatres within the territory of *Pannonia inferior* more thoroughly. Pannonia was divided by Emperor Marcus Ulpius Traianus at the beginning of the second century AD, and extended to the

territory of four countries of the present day (Hungary, Serbia, Croatia, Bosnia-Herzegovina). Amphitheatres built in these provinces could not compete with the ancient world's most famous building, *Amphitheatre Flavium*, which is better known as the Colosseum, in terms of capacity or size.

We only have a little information about the objects located within the territory of the province, apart from the Aquincum citizen and military town amphitheatre. During my research I strived above all to separate real and unfounded statements from each other. Circular theatres excavated on the territory of *Pannonia inferior* are only a very small part of about 230 ancient facilities on the territory of *Imperium Romanum*. Contrary to general belief, not only were classic gladiator fights held in these places, but also Roman mythology, history of empire, and terrestrial or even naval battle scene were brought to live via various organized scenes.

In my thesis, I tried to locate and introduce popular structures once standing in the province using comparisons of findings of archaeological excavations and historical sources, and I also tried to dispel some beliefs which have been spreading in some scientific communities for a long time.

Keywords: Pannonia inferior, roman amphitheatre, Imperium Romanum, ancient civilizations

A FIKTÍV KARAKTEREK ÉS A LEHETSÉGES VILÁGOK METAFIZIKÁJA

Szerző: **DOMBROVSZKI Áron**, I. évfolyam (d_aron@outlook.com)

Témavezető: **Dr. ZVOLENSZKY Zsófia**, egyetemi docens

Intézmény: Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Filozófia Intézet, Logika Tanszék, Budapest

A fiktív karakterek ontológiájával kapcsolatban gyakran felmerülő álláspont az absztrakt artefaktum elmélet (vagy absztrakt artefaktualizmus), amely szerint maguk a Sherlock Holmeshez és Harry Potterhez hasonló fiktív karakterek az aktuális világunkban is létező, emberalkotta absztrakt tárgyak. A legtöbben – még azok közül is, akik egyébként elvetik ezt az elméletet – úgy gondolják, hogy ez a legjobb realista megközelítés a fiktív karakterekre nézve, szemben például a meinongianizmussal vagy a platonizmussal.

Sok esetben azonban az absztrakt artefaktualizmusról úgy beszélnek, mintha azzal csak a fiktív karakterek természetét írhatnánk le, esetleg megemlítik, hogy az intézmények, a zeneművek, irodalmi alkotások és ehhez hasonlóak is feltehetően ebbe az ontológiai kategóriába esnek; a részletes kifejtés viszont elmarad.

Jelen dolgozat célja az, hogy kiterjessze az absztrakt artefaktum elméletéről szóló diskurzust a lehetségesvilág-metafizika területére, konkrétan a lehetségesvilág-fikcionalizmusra alkalmazva.

Ehhez az 1. részben először bemutatásra kerül az az ontológiai keretrendszer, amelyen belül majd a vizsgálódás zajlik, illetve szó lesz az absztrakt artefaktumok néhány jellemzőjéről és a hozzájuk kapcsolódó egzisztenciális függésről. A 2. részben szó a mostanra bevettnek számító elméletéről a fiktív karakterekkel kapcsolatban, felhasználva az 1. rész megfontolásait. A 3. részben pedig a lehetséges világok fikcionalista elméletének felvázolása után jutunk el a dolgozat fő konklúziójához, miszerint párhuzam állítható a fiktív karakterek és a lehetséges világok metafizikája között, és a lehetséges világokra is tekinthetünk úgy, mint absztrakt artefaktumokra.

Kulcsszavak: **analitikus metafizika, absztrakt artefaktum elmélet, fikcionalizmus, lehetséges világok**

A DISZTÓPIA TÁRGYA

Arthur C. Clarke *Földfény* című regényének és Duncan Jones *Hold* című filmjének összehasonlító elemzése

Szerző: **ANTALOVICS Péter** (antalovicspeter@gmail.com)

Témavezető: **Dr. ISPÁNOVICS CSAPÓ Julianna**, rendkívüli egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

A dolgozat Arthur C. Clarke *Földfény* (Earthlight, 1955) c. regényét és Duncan Jones *Hold* (Moon, 2009) c. filmjét veti össze egymással. Az összehasonlítás alapját a két alkotás azonos kiindulópontja, kerettörténete képezi: az emberi civilizáció által meghódított Holdon folytatott nyersanyagforrás kitermelése. Az elemzés a művek keletkezési idejének fényében vizsgálja a bennük ábrázolt jövőképeket.

Az elemzés célja meghatározni az alkotásokban megjelenő disztópiák mibenlétét és jellemzőit, továbbá kimutatni azokat a hasonlóságokat és különbségeket, amelyek a művészi jövőviziók között átjárási lehetőségeket, illetve különbségeket képeznek. A dolgozat világnézeti és kultúrtörténeti szempontból elemzi az alkotásokat.

A dolgozat következtetése, hogy a fél évszázaddal korábban keletkezett *Földfény*-ben a disztópia a materiális világba vetül ki, és a regény a bolygóközi háború által az emberiség kollektív válságát mutatja be, míg a *Hold* az elidegenedett és egzisztenciálisan kiszolgáltatott egyén tragédiáját ábrázolja, és csak azon keresztül utal a kollektív válságra.

Kulcsszavak: science-fiction, disztópia, Arthur C. Clarke, Duncan Jones

TRÓNOK HARCA

A Képes Krónika két fejezetének elemzése néhány kortárs forrás tükrében

Szerző: **IGNÁCZ Ágoston**, III. évfolyam (ignacz.agoston@gmail.com)

Témavezető: **Prof. dr. BAGI Dániel**, egyetemi tanár

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történettudományi Intézet,
Középkori és Koraújkorai Történeti Tanszék, Pécs

A magyar középkorkutatás régóta vitatott kérdése a hazai krónikairódmunk – az ún. 14. századi krónikakompozíció – és a német Altaichi Évkönyvek kapcsolata, amelynek megítélését illetően mind a német, mind a magyar szakirodalomban a mai napig nincs konszenzus. A legfőbb vita akörül zajlik, hogy a mindenképpen kortárs hazai szóbeli értesülésből táplálkozó német évkönyv 1041–1063-as évek eseményeiről tudósító, feltűnően részletes információi miképpen áramolhattak a kompozíció szövegébe. Domanovszky Sándor és Hóman Bálint vizsgálatai óta vitatott, hogy a hazai krónikás felhasználta-e az évkönyv teljes (1063-ig terjedő) adatait, vagy csupán 1046. évig ismerte azt. Dolgozatomban e kérdéskörhöz szeretnék adalékokkal szolgálni, a kompozíció 97. és 98. fejezetének elemzésével – mind a történeti hitelességet és mind az utólagos betoldásokat (interpolációk) illetően –, valamint mindkét forrás eredeti latin nyelvű szövegének összehasonlító vizsgálatával. Mindez közelebb hozhat a korabeli ember – mind az uralkodók és mind a krónikások – gondolkodásmódjának, világmé-
pének és az utókor számára fennmaradt alakjának megértéséhez. Dolgozatomban a hazai krónikairódmunk kutatásának általános nehézségei és rövid historiográfiai áttekintése után a két fejezet szövegét történeti, eszmetörténeti, illetve régészeti adatokkal szembevetve veszem górcső alá, amely vizsgálat során elkülöníthetővé válnak azok a passzusok, amelyek mindenképpen későbbi lejegyzést sejtetnek. Végül több kortárs forrással, főként az Altaichi Évkönyvek vonatkozó részeivel hasonlítom össze a szöveget, átvizsgálva a szakirodalomban korábban felmerült egyezések lehetőségét, valamint egy-egy újabb adalékot nyújtó passzus párhuzamaira hívom fel a figyelmet.

Kulcsszavak: krónikakutatás, Képes Krónika, magyar középkor, történetírás

GAME OF THRONES

An analysis of two chapters from the chronicon pictum (Vienna Illuminated Chronicle) and some contemporary medieval sources

Author: Ágoston IGNÁCZ (ignacz.agoston@gmail.com)

Supervisor: Prof. dr. Dániel BAGI, university professor

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanity, Institute of History, Pécs

228

One of the most important problems in Hungarian medieval studies is the relationship between the Vienna Illuminated Chronicle – the so-called chronicle composition of the fourteenth century – and the medieval German Annales Altahenses. The difficulty of the topic is that there is no consensus on this question among either the Hungarian or the German researchers. The main problem is that the text of the Annales Altahenses shows some conspicuous matches with the Hungarian chronicle texts of 1041–1063. Based on the opinions of two Hungarian historians – Alexander Domanovszky and Valentine Hóman – an important question is raised: had the Hungarian chronicles used the whole text of the Annales Altahenses after 1046 or just some parts of it? In this work I would like to provide some new information about this topic because this question could bring us close to understanding the evolution of medieval Hungarian historiography. Firstly, I am going to present the general difficulties of the research of the Hungarian chronicles and analyse chapters 97 and 98 from the Illuminated Chronicle. This latter step is very important because we can differentiate the interpolation parts in the chronicle text and it gives us a chance to form an opinion about the credibility of it. Finally, I compare the Hungarian chronicle texts with some contemporary medieval sources, especially the Annales Altahenses. If the results of the comparison confirm the possibility of matches, new perspectives between the relationship of the two medieval sources can be opened.

Keywords: chronicle research, Vienna Illuminated Chronicle, Hungarian Middle Ages, historiography

AZ ÚJMÉDIA-WEB2.0 ÉS A KÖZÖSSÉGI GYÁSZ

Szerző: **Dr. ZELENA András**, egyetemi adjunktus (zelena.andras@uni-bge.hu)

Intézmény: Budapesti Gazdasági Egyetem Külkereskedelmi Kar, Társadalmi Kommunikáció és Média Intézeti Tanszék, Budapest

Az újmédiában (web2.0) egyre nagyobb hangsúly helyeződik a közösségi élet legkülönbözőbb eseményeinek közlésére, megosztására; nem kivétel ez alól a halálhír közlése, a gyászjelentés közzététele sem.

Mindössze egy emberöltővel ezelőtt azonban a gyászközlemények-rovat a nyomtatott sajtó egyik statikus eleme volt. A közszereplők, tudósok és politikusok haláláról, temetésének időpontjáról az országos napilapok, a szűkebb hazájukban sokak által ismert honfitársaink, ismerőseink haláláról pedig a megyei sajtótermékek adnak hírt. Az elmúlt években azonban számos felületen jelent meg írás a napilapok térvészteséről, a példányszámok csökkenéséről, és több szakmai fórum foglalkozott e kérdéssel. Ezzel párhuzamosan a közösségi portálok (Facebook, Twitter stb.) használói egyre nyíltabban engednek betekintést ismerőseiknek életük minden egyes pillanatába, legyen szó gyermekszületésről, nyaralásról, az ebédre elfogyasztott ételről, esetleg egy családtag vagy barát haláláról és a temetés időpontjáról.

Arra teszek kísérletet, hogy egy közösségi oldalakat használók körében felvett kérdőíves felmérés elemzésével megvizsgáljam, van-e helye ezen portálok közösségi üzenőfalán a gyászjelentéseknek, a temetési értesítéseknek, s hogyan vélekednek e hírek olvasásáról a felhasználók, s egyáltalán: hogyan válik az újmédia (Web2.0) a közösségi gyász színterévé a különböző korú, nemű, társadalmi státuszú, eltérő internethasználati szokásokkal és szocializációval rendelkező felhasználók körében. Kiegészítem vizsgálatomat a legnagyobb fájlmegosztó oldalakon közzétett in memoriam, vagyis emlékezővideók gyászformátumba illeszthetőségének vizsgálatával is.

Kulcsszavak: **web2.0, közösségi média és közösségi gyász**

THE NEW MEDIA AND SOCIAL MOURNING

Author: **Dr. András ZELENA**, university adjunct (zelena.andras@uni-bge.hu)

Institution: Budapest Business School, Faculty of International Management and Business, Department of Communications and Media, Budapest

In the twentieth century, obituaries were static components of the printed press. Over the last few years, many studies have been published about their decreasing numbers with regards to the size of the editions and it was the leading issue of many professional forums. Simultaneously, on social networks (Facebook, Twitter, etc.) users increasingly provide insight into their (our) lives every moment more and more openly (sport activity, vacation, food for dinner or lunch, baby born, and relatives or friend's death, etc.). My strong opinion is that online social life has gained a more and more prominent

importance in the New Media (web2.0).

I examined the question more thoroughly and I have found that the mourner could find help to release his/her solitude since virtual communities (social networks) are the most certain places. I analyse how the new media (web2.0) helps in mourning, and how community mourning can help. This explains how I have completed the research and, from my own perspective, I believe that social mourning (“in memoriam-videos” and posting on one’s timeline) can help relieve the relative’s sorrow and loneliness.

Keywords: **web2.0, social media and social mourning**

ANTI-KLOVE.HU

Varázsgemmák Aphrodité ábrázolásával

Szerző: **HORVÁTH Klaudia**, IV. évfolyam (klaudia.horvath02@gmail.com)

Témavezető: **Dr. NAGY Árpád Miklós** habilitált egyetemi docens

Intézmény: PTE Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Ókori nyelvek és kultúrák,
Klasszika-filológia szakirány, Pécs

Kutatásom a római császárkori varázsgemmák szerepére, funkciójára és készítési módjára irányul. Ezeket három területen használták: a siker, az egészség és a szerelem témakörben.

Dolgozatomban a szerelem témakörére térek ki, amelynek kulcsfigurája Aphrodité. Munkám fókuszában az istennő ikonográfiai változatainak bemutatása, köztük Aphrodité Anadyomené, a tengerből kiemelkedő istennő típusa áll. Erósszal való közös megjelenése is gyakori, ezért megvizsgálom, hogy amikor Erós cselekedeteit ábrázolják ezeken, akkor vajon mitológiai történetet idéznek-e fel.

Munkám során felmerült az a kérdés, hogy Aphroditén kívül más istenek megjelenítése is alkalmas volt-e szerelmi amulettnek, valamint hogy az Egyiptomban talált varázspapiruszok szerepet játszottak-e a készítésükben, és ha igen, milyen mértékben. Ennek legfontosabb példája a "Dardanos kardja"-varázslat.

Kutatásomra alapozva levonható a következtetés, hogy léteznek történet-elmondó gemmák. Aphrodité Anadyomené ábrázolása gyakori, 23 darabot tesz ki az ismert, közel 40 Aphrodité-témájú gemma közül, köztük Erósszal fordul elő legtöbbször. Egy papiruszról ismert recept alapján a lótvuszvirágon ülő Harpokratés képe szintén alkalmas volt szerelmi amulettnek. Tizenöt olyan graeco-egyiptomi, varázspapiruszokon fennmaradt receptet ismerünk, amelyek varázsgemmák, -gyűrűk elkészítéséről szólnak, közülük három szerelmi vonatkozású recept.

Összegezve: a varázsgemmák nem ugyanúgy graeco-egyiptomiak, mint a papiruszok. A gemmákat készítő mesterek a papiruszok által meghatározott hagyományt is jelentősnek tartották, de készítésük során nem minden esetben hagytak papiruszokra.

Kulcsszavak: **római császárkor, varázsgemmák, szerelem, Aphrodité**

ANTIKOLVE.HU

Representations of aphrodite on magical gems

Author: **Klaudia HORVÁTH**, fourth-year student (klaudia.horvath02@gmail.com)

Supervisor: **Árpád Miklós NAGY**, PhD, associate professor

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Pécs

In my research, I focus on the role, the function, and the making of magical gems in the era of the Roman Empire. They were used in three different fields: success, health, and love.

In my paper, I will scrutinize the notion of love. Its key figure is Aphrodite. I will focus on the iconographical variations of the goddess, especially on the figure of Aphrodite Anadyomenē, *who rises from the sea. She is frequently represented with Erós, and because of this, I will examine if the god's representation entails mythical stories.*

The question of whether the representations of other gods were suitable in making magical gems was raised; an inquiry about the magical papyri found in Egypt and their possible role in the making of these gems was also conducted. The most important example of this is the so-called “sword of Dardanos”.

It is a plausible conclusion, based on my research, that there are “story-teller” magical gems. Aphrodite Anadyomenē was often represented: 23 out of approximately 40 known magical gems are of her, most frequently beside Erós. According to a recipe, which is preserved on a papyrus, the representation of Harpocrates, sitting on a lotus flower, was also suitable for making love amulets. There are fifteen Graeco-Egyptian recipes, preserved on magic papyri, concerning the making of magical gems or rings. Three of these recipes are in connection with love. To sum up, magical gems are Graeco-Egyptian in a different way than the papyri are. The masters, who made magical gems considered the tradition, determined by papyri, also significant, but during the making of them they did not follow their instructions in every case.

Keywords: **Roman Empire, magical gems, love, Aphrodite**

FÉRFI KEZEK A NŐI INTIMSZFÉRÁBAN

Roman Polanski *Iszonyat* című filmjének feminista megközelítése az ábrázolt voyeurizmuson keresztül

Szerző: **CSONDOR Soma**, IV. évfolyam (csondor94@freemail.hu)

Témavezető: **Dr. KISANTAL Tamás**, egyetemi adjunktus

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet, Modern Irodalomtörténeti és Irodalomelméleti Tanszék, Pécs

A dolgozat célja Roman Polanski *Iszonyat* (*Repulsion*, 1965) című pszichológiai horrorfilmjének feminista megközelítése vizuális, stilisztikai sajátosságainak, valamint egyes jeleneteinek és beállításainak értelmezésén keresztül. Bizonyítani kívánom azt is, hogy a vizsgált mű implicit módon reprezentálja a fallocentrikus társadalom általi nőket ért elnyomást. Előadásom elsődlegesen a film egy bizonyos jelenetét tárgyalja, melyben a voyeurizmusnak kitüntetett szerepet tulajdoníthatunk. Az ábrázolt szkopofília ugyanis a mozinéző filmbéli leképeződéseként értelmezhető a Christian Metz *A képzeletbeli jelentő*, valamint a Thomas Elsaesser és Malte Hagener *Cinema as Window and Frame* című tanulmányok alapján. Ebből az állításból kiindulva jut dolgozatom arra a következtetésre, mely szerint egy szubjektív beállítás és cselekménybeli kontextusa révén létrejön egy metalepszis. Ennek célja, hogy felhívja a figyelmet a velünk élő, kollektív társadalmi problémára és felelősségre a nőket ért szexuális elnyomást illetően.

Kulcsszavak: Polanski, *Iszonyat*, feminizmus, voyeurizmus, szkopofília

MEN'S HAND IN WOMEN'S INTIMATE ZONE

The feminist examination of *Repulsion*

Author: **Soma CSONDOR**, fourth-year student (csondor94@freemail.hu)

Supervisor: **Dr. Tamás KISANTAL**, docent

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Institute of Hungarian Linguistics and Literature, Pécs

The aim of this paper is the feminist analysis of the visual features of some movie scenes and camera shots in Roman Polanski's *Repulsion* (1965). I would also prove this creation demonstrates that phallogentric society oppresses women. In my presentation, I mainly focus on a certain scene, where voyeurism is immensely important. This "scopophilia" reveals that the moviegoers are the real voyeurs (for instance, *The imaginary signifier* by Christian Metz and *Cinema as Window and Frame* by Thomas Elsaesser and Malte Hagener). Starting from this position I conclude that the subjective camera shot

and the previous act's context create a metalepsis. The aim of the metalepsis reveals the collective social problem that is the sexual oppression against women.

Keywords: **Repulsion, feminism, voyeurism**

KELET-KÖZÉP-EURÓPA DINASZTIKUS KAPCSOLATRENDSZERE A VISEGRÁDI KIRÁLYTALÁLKOZÓ TÜKRÉBEN

Szerző: **MOGYORÓSI Renátó**, III. évfolyam (mogyorosi.95r@gmail.com)

Témavezető: **Prof. Dr. BAGI Dániel**, egyetemi tanár

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történettudományi Intézet,
Középkori és Koraiújkori Történeti Tanszék, Pécs

Jelen dolgozat az 1335-ös visegrádi királytalálkozón részt vevő országok dinasztikus kapcsolatának alakulásával foglalkozik a 14. század első felében. Fontos epizód volt ez a kongresszus a három Kelet-Közép-Európai királyság: Magyarország, Lengyelország és Csehország életében, hiszen a hónapról-hónapra és évről-évre változó szövetségkötések bizonytalansága után egy hosszú távon is működőképes rendszer alapjait tudták lefektetni.

A kedvezőtlen belső körülmények ellenére e három királyság hamarosan szilárd pontot képezett Közép-Európában. Elmondhatjuk, hogy ez a találkozó fontos történelmi momentum volt, hiszen ennek szellemében írták alá ugyanezek az országok több mint hatszáz év elteltével a Visegrádi Nyilatkozatot. Miként tudtak felemelkedni és meghatározó szerepet betölteni a térségben ezek a kedvezőtlen körülmények közt lévő államok? Mi volt a jelentősége ennek a közép-európai szövetségnek? Milyen érdekek mentén mozogtak és mit voltak kénytelenek feláldozni az együttműködés oltárán? Miért változtak meg egyik napról a másikra az erőviszonyok és Magyarország, mint a mérleg nyelve, milyen politikát folytatott pozícióinak megerősítése céljából?

Nem született még olyan összefoglaló munka erről a kongresszusról, amely részletesen kifejtené a kiadott oklevelek mögött meghúzódó tartalmat. Jelen dolgozat a korabeli és később keletkezett források, valamint a témával kapcsolatos szakirodalom tükrében szintetizálja az eddigi munkákat. A dinasztiai közötti kapcsolatok kusza hálóját hivatott kibogozni, hogy közérthető módon, az ok-okozati viszonyok feltárásán keresztül mutassa be az események mozgatórugóit. A dolgozat célja, hogy komplex képet adjon a kongresszus mögött megbúvó érdekekről.

Kulcsszavak: Kelet-Közép-Európa, dinasztikus kapcsolatok, visegrádi kongresszus

EAST-CENTRAL EUROPEAN DYNASTIC RELATIONS IN LIGHT OF THE CONGRESS OF VISEGRÁD

Author: **Renátó MOGYORÓSI** (mogyorosi.95r@gmail.com)

Supervisor: **Prof. Dr. Dániel BAGI**, university professor

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Institute of History, Pécs

This paper deals with the changes and formations of dynastic relations during the first half of the fourteenth century, between the countries that attended the Congress of Visegrád (1335). This congress was a link of a great importance among the three East-Central European kingdoms: Hungary, Poland, and Bohemia, as after the uncertainty of month-to-month and year-to-year changing alliances, they finally managed to establish the foundations for a more long-term system.

Despite the unfavourable inner circumstances, these three kingdoms soon formed a stable point in East-Central Europe. We can say that this congress was an important historic momentum, as it was in the spirit of this occasion that these countries signed the Visegrád Declaration over 600 years later. How did these countries of unfavourable circumstances manage to rise and be a defining force in the area? What was the significance of this Central European alliance? What interests did they have as their guiding principles, what were they forced to sacrifice at the altar of cooperation? Why did the power relations change from one day to the next, and what kind of politics did Hungary, tipping the scales, pursue to reinforce its position?

No comprehensive work that would reveal the meaning hidden between the lines of the charters has been done about this congress yet. This paper seeks to synthesize the contemporary and subsequent sources, as well as the relevant literature. The intent is to unravel the entangled web of dynastic relations, and to present it in an easy-to-understand manner through the unfolding of cause-effect settings. The paper's goal is to provide a complex picture of the interests hidden behind the congress.

Keywords: **East-Central Europe, dynastic relations, Congress of Visegrád**

KÖZPONTOK ÉS ÖSSZEKÖTŐK A BÁGY MENTÉN

A jó palócok hálózata

Szerző: **RADNAI Dániel Szabolcs**, I. évfolyam (MA) (spacerock62@mail.com)

Témavezető: **Dr. MILBACHER Róbert** habilitált egyetemi docens

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet, Klasszikus Irodalomtörténeti és Összehasonlító Irodalomtudományi Tanszék, Pécs

Jelen dolgozat Mikszáth Kálmán *A jó palócok* (1882) című novellaciklusát szeretné bemutatni a hálózatelmélet irodalomtudományos, narratológiai felhasználásával.

Az elmúlt nagyjából tizenöt évben fellendülő Mikszáth-kritika, valamint a novellaciklus műfajával kapcsolatban megnövekedett elméleti érdeklődés következtetésit alkalmazva épül fel a munka, kiegészítve a Barabási Albert-László nevével fémjelhető kortárs *hálózatelmélet* szemléletével és fogalmaival. A tanulmány elsőként amellet érvel, hogy Mikszáth fenti műve – narratív sokoldalúsága és szerkezeti gazdagsága révén – a novellaciklus műfajának korai, kivételes, s rendkívül bonyolult magyar példája. A következő fejezetben pedig a hálózat kutatás fogalmaival kerül megvilágításra az egymáshoz kapcsolódó novellák rendkívül reflektált viszonyrendszere, néhány elemzés kapcsán. Az írásmű tulajdonképpeni hipotézise nem más tehát, minthogy a hálózat kutatás perspektívájából újfajta következtetéseket nyerhetünk a Mikszáth-kötet átfogó feltérképezéséhez, figyelembe véve a novellák szereplői, helyszínei, s motívumai közötti *kapcsolatrendszerek* működését. A kapcsolatoknak ezt a fajta hálózatát értelmező módon működteti a szöveg, mely kivételessé teszi a művet a műfaj hazai korpuszában. A novellaciklus elméleti részletezésénél többek között Szilágyi Zsófia, Bezeczy Gábor, Vadai István, s főként Hajdu Péter munkái szolgálnak hivatkozási alapként, a hálózat-elemzésnél pedig Barabási Albert-László elméleti tételeit próbálom alkalmazni, noha nem szikár természettudományos következtetéssel, csupán laza olvasási stratégiaként.

A dolgozat egyfelől tovább kívánja építeni az egy évtizede virágzó „Mikszáth-reneszánsz” eredményeit, illetve kapcsolódni szeretne azokhoz az interdiszciplináris kutatásokhoz, melyek különböző humán- és társadalomtudományi témákban próbálják kiaknázni a modern hálózat kutatás lehetőségeit.

Kulcsszavak: Mikszáth Kálmán, novellaciklus, hálózat, narratológia, irodalomtörténet, irodalomtudomány

BÁGY RIVER – THE NETWORK OF “*THE GOOD SLOVAKS*”

Author: **Dániel Szabolcs RADNAI**, first-year MA student (spacerock62@mail.com)

Supervisor: **Dr. Róbert MILBACHER**, associate professor

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Institute of Hungarian Language and Literary Scholarship,
Department of Classic Literary History and Comparative Literary Scholarship, Pécs

This study tries to present Kálmán Mikszáth's short story cycle, *The good Slovaks* (1882) applying a new scientific approach, the network theory used by narratology, within the literary scholarship.

This work is based on the conclusions of the renewed Mikszáth-critics of the past fifteen years and it is supplemented with the perspective and terms of the modern, contemporary *network theory* hallmarked by Albert-László Barabási. Firstly, the study demonstrates the above-mentioned book as an early, exceptional and also complex Hungarian example of the short story cycle genre, because of its narrative versatility and structural affluence. Then, in the next chapter, the greatly complicated and reflected relationship system of the different short stories will be displayed with the help of the analytical and interpretative method of the networks studies, with reference to some dissections. So, the proper hypothesis is, we can get newer conclusions by the network theory's points of view to map this Mikszáth work entirely, taking account of the functioning of the systems of relationships among the characters, settings and motifs of the stories. This relationship-network is operated rather interpretatively by the text, because of which we may consider this book unique in the inland corpus of the genre. At the theoretical detailing of the short story cycle, I refer to studies by Zsófia Szilágyi, Gábor Bezeczky, István Vadai, and mainly Péter Hajdu, among others. Besides, at the network-analysis stage I also try to use the theoretical thesis of Albert-László Barabási; however, this is done not with accurate scientific consistency, but as a fluent strategy of reading.

On the one hand, this essay wishes to raise the great results of the “Mikszáth-renaissance” from the past decade even higher, and it would also like to join those interdisciplinary studies which try to exploit the possibilities of the modern network theory in different topics of human or social science as well.

Keywords: **Kálmán Mikszáth, short story cycle, network, narratology, literary history, literary scholarship**

MÚLT-REPREZENTÁCIÓ, NARRÁCIÓ, IDENTITÁS A KORTÁRS SZERB FILMBEN

Szerző: **TERNOVÁ CZ Dániel**, PhD hallgató

Témavezető: **Dr. VIRÁ G Zoltán**, egyetemi docens,

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Irodalomtudományi Doktori Iskola, Szeged

A dolgozat a közelmúlt eseményeiről való történetalkotás narratív eszköztárával foglalkozik. A 90-es évek közepétől számított szerb kinematográfiában a múlt-reprezentáció olyan képi elbeszéléstechnika felől közelíthető meg, ami a posztmodern történetíráshoz vezethető vissza. Többek között az önreflexivitás, a plurális nézőpont, a parodisztikus és abszurd műltszemlélet, a totalizáció és a szintézis kizárása, a kreatív anakronizmus, valamint az emlékezés és a valóságmegismerés intermediális tapasztalata alkot egy a múlt és a jelen közötti ritmikus időben kirajzolódó társadalom- és nemzetképet.

A traumatikus esemény művészi feldolgozása mint a múlt performatív újrajátszása a jelenben a dokumentumszerűség és a fikcionalitás ellentétjét, valamint a valóságigény és az ideologikusság dichotómiáját narrativizálja. A valóságyszerűségre való törekvés (mint például a konkrét dokumentum fiktív történetbe való beágyazása), a nemzeti identitás és a kollektív emlékezet mitizálással, fantazmákkal közösen formált képi világa motivikus, formai és tartalmi szinten is elemzésre kerül.

Kulcsszavak: szerb filmgyártás, vizuális narráció, reprezentáció, posztmodern történetírás

REPRESENTATION OF THE PAST, NARRATION, IDENTITY IN THE CONTEMPORARY SERBIAN FILM

Author: **Dániel TERNOVÁ CZ**, PhD student

Supervisor: **Dr. Zoltán VIRÁ G**, associate professor

Institution: University of Szeged, Faculty of Arts, Doctoral School of Literature, Szeged

The objects of the research are the narrative instruments which are used in the description of recent events. We can approach the representation of the past of Serbian cinematography of the mid '90s with such visual narrative techniques that refer to postmodern historiography. This includes autoreflexivity, plural perspective, paradistic and absurd vision of the past, excluding totalisation and synthesis, creative anachronism and the intermedial experience of the interpretation of reality.

The artistic interpretation of the traumatic event as a past performative re-enactment in the present represents the opposite of the documentary approach and fictionality. The pursuit for a realistic way of presentation, national identity, and collective memory, including mythicizing is also part of the research.

Keywords: Serbian cinematography, visual narration, representation, postmodern historiography

A LEVENTE ÉS A CSERKÉSZET HASONLÓ ÉS ELTÉRŐ ELEMEI

Szerző: **VÁRDAI Levente**, III. évfolyam (vardailevi@gmail.com)

Témavezető: Dr. **DÉVÉNYI Anna**, egyetemi tanársegéd

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történettudományi Intézet,
Modernkori Történelmi Tanszék, Pécs

A TDK-dolgozat fő célja a Levente és a Cserkész mozgalmak összehasonlítása a két világháború közötti Magyarországon, a Horthy korszakban. Ekkor mindkét szervezet igen kiemelt támogatást kapott a kormányzat részéről. Ebből adódik, hogy biztosan voltak közös vonásaik, de természetesen különbségeik is, hiszen nem egy szervezetről van szó.

A Levente intézmény a Horthy korszak gyermeke, hiszen a trianoni békeszerződés katonai korlátozásai miatt hozták létre. Ezzel szemben a cserkészlet egy nemzetközi mozgalom, mely önkéntességen alakul.

A dolgozat arra tesz kísérletet, hogy bemutassa az említett két szervezet közös vonásait és eltérő elemeit.

Kulcsszavak: ifjúságnevelés, Horthy korszak

THE SIMILAR AND DIFFERENT FEATURES OF THE LEVENTE AND SCOUTING MOVEMENTS

Author: **Levente VÁRDAI**, third-year student (vardailevi@gmail.com)

Supervisor: Dr. **Anna DÉVÉNYI**, adjunct professor

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Institute of History, Department of Modern History, Pécs

The main aim of my composition is the comparison of Scouting and the Levente movement: I examine them between the two World Wars, in the Horthy Era of Hungary.

At this time, both organisations received strong support from the government. As a consequence, they must have had some common features, but also some differences, since they were separated from each other.

The Levente organisation is a creation of the Horthy Era, since it was created as a result of the military restrictions of the Treaty of Trianon. On the contrary, Scouting is an international movement, based on volunteering.

In my composition, I make an attempt to introduce the similarities and the differences of the two organisations.

Keywords: youth education, the Horthy Era

A KRITIKA KRITIKÁJA – AVAGY REHAB AZ EPIKUS SZÍNHÁZI NÉZŐ FELSZABADULÁSÁRÓL

Szerző: **JUHÁSZ Péter**, II. évfolyam (nis.son95@gmail.com)

Témavezető: **Dr. BAGI Zsolt**, PhD egyetemi adjunktus

Intézmény: Pécs Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Filozófia és Művészetelmélet Intézet,
Esztétika és Kulturális Tanulmányok Tanszék, Pécs

Kerényi Károly Szakkollégium

A kutatásom főtémája Jacques Rancière és Bertolt Brecht színházesztetikája, azon belül is a színpadi kép és a nézői aktivitás korrelációja. Azonban a jelen dolgozat célja nem csupán a néző, színház és esztétika viszonyáról szól. Jóllehet, a dolgozat alapvetően a fenti három fogalomra támaszkodik, de nem kizárólagos művészeti terminusokként tárgyalja őket. Köszönhetően az esztétika rancière-i rehabilitálásának, az esztétika nem mindössze azt a szaktudományt jelenti, amelynek tárgya a művészet vizsgálata. Az esztétika – Rancière-nél és a jelen dolgozatban egyaránt – egy sajátos rendszer, amely meghatározza, hogyan viszonyul egymáshoz a cselekvés, az alkotás, az észlelés és a gondolkodás a művészet formáin belül.

Ez az általános meghatározás kiterjeszti az esztétikát a hagyományos határain túlra, hogy magába foglalja a társadalmi lét szférájában működő paradigmákat is. A néző innentől nincs bezárva a színház kőfalai közé, és nemcsak a színpaddal szembe(n)néz.

Azonban a dolgozat alapvetése, hogy a rancière-i színházesztétika hangsúlyos, de nem egyedüli eset az esztétikatörténet során. Az efféle kritikai művészetkoncepciók közül a legismertebb talán Bertolt Brecht *epikus színháza*. Brecht szakítani kívánt a platóni színházzal, az illúzió és a passzivitás színházával. Fel akarta szabadítani a nézőt a helyzetéből, amelyben csendben eltűri az illúzió hazugságait. Brecht szándékosan szétrombolt minden színpadi illúziót, hogy ezzel felébressze a nézőt, és aktív gondolkodó lényé tegye.

A dolgozat lényeges következtetése, hogy a brechti színház nem tud kilépni az általa kritizált színház platonikus logikájából, mivel az epikus koncepció problémája, hogy Brecht nem tagadta meg a platóni színház tudatlan nézőjét, helyette elmondta neki, hogy tudatlan.

Ezt a kísérletet ugyan Rancière maga is megteszi *A felszabadult néző* (2011) című művében, a dolgozat egésze viszont azt kívánja bemutatni, hogy Rancière nemcsak megvalósítja a színházi néző felszabadulásának lehetőségét, de bizonyítja is a külső felszabadítás szükségességét. Összességében rehabilitálja a néző saját pozícióját, eleve felszabadult állapotát. Ez lenne a kritika kritikája. Az az esztétikai program, amelyben Rancière visszaadja a túlpozicionált nézőnek a maga egyszerűségét.

Kulcsszavak: Jacques Rancière, Bertolt Brecht, kritikai művészetelméletek, színházesztétika, epikus színház, felszabadult néző

THE CRITICISM OF CRITICISM – OR REHAB ABOUT THE EMANCIPATION OF SPECTATOR IN EPIC THEATRE

Author: Péter JUHÁSZ, second-year student (nis.son95@gmail.com)

Supervisor: Dr. Zsolt BAGI, PhD senior lecturer

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Institute of Philosophy and Theory of Art,
Department of Aesthetics and Cultural Studies, Pécs

Kerényi Károly College for Advanced Studies

The main topic of my research project is the aesthetics of theatre of Jacques Rancière and Bertolt Brecht, especially the correlation of theatrical image and spectator activity. The aim of this paper, however, is not unequivocally about the relationship between the spectator, theatre, and aesthetics. Although the paper is based on these three concepts, it does not discuss them as exclusive art terms. Due to the Rancièreian rehabilitation of aesthetics, the term does not mean just “science of art”. According to Rancière, and my thesis as well, aesthetics is a particular structure which determines how the action, the creation, the perception, and the thinking within the forms of art relate.

This general definition extends aesthetics beyond its own traditional boundaries to include paradigms of the social-political sphere. From this point, the spectator will not be locked in stone walls of the theatre and will not just face (*vis-à-vis*) the stage.

In fact, the Rancièreian aesthetics of theatre is a significant but not an isolated case in the history of aesthetics. The best-known concept of these kinds of critical theories of art is Bertolt Brecht’s *epic theatre*. Brecht wanted to break with Platonic theatre, the place of illusion and passivity. He tried to release the spectator. From this position, the spectator will just silently tolerate the lies of scenic illusion. Brecht deliberately destroyed any illusion on stage to awaken the spectator and make it an active, thinking being. The paper concludes that epic theatre could not break with the criticized Platonic logic because Brecht did not deny the Platonic theatre’s ignorant spectator, he postulated the basic ignorance of the spectator instead.

Rancière concludes the same proposition in *The Emancipated Spectator* (2010) but the whole paper wants to demonstrate that the French philosopher does not just open the door to emancipate the spectator. He also proves that ‘external’ release is unnecessary and rehabilitates the spectator’s own, already emancipated position. It is the criticism of criticism. This is the aesthetic program in which Rancière rehabilitates in the over-positionalized spectator its own simplicity.

Keywords: Jacques Rancière, Bertolt Brecht, critical theories of art, aesthetics of theatre, epic theatre, emancipated spectator

(H)ÁLO'!

Szerző: MALETAŠKI Krisztina; SUBAŠIĆ Dunja

Témavezető: Dr. CSÁNYI Erzsébet, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék és Francia Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

A film- és videóművészet nyújtotta lehetőségeket kihasználván igyekszünk feltérképezni és interpretálni a nőt és magát a női testet.

Az árnyékok, az idomok és a bőr textúrája nyújtotta esztétikai értéken keresztül metonimikusan szeretnénk megragadni az idő múlását. Kronológiai sorrendben haladva, középpontba helyezvén az erre a térségre sarkítottan jellemző mentalitást. A harmóniát azonban megtörjük, ezzel érzékeltetjük a női szenzibilitást.

A célunk kibontakoztatni a nézőkben a már létrejött sztereotípiákat, esélyt adva arra, hogy erősítsék vagy eltöröljék az előítéleteket. Mert esetünkben a test eszközként funkcionál, azonban a nő nem alakulhat át azzá.

Kulcsszavak: videó, női test, sztereotípiá

(H)ÁLO'!

Author: Krisztina MALETAŠKI; Dunja SUBAŠIĆ

Supervisor: Dr. Erzsébet CSÁNYI, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Humanities, Department of Hungarian Language and Literature and the Department of French Language and Literature, Novi Sad

Utilizing the opportunities offered by film and video, we are trying to map and interpret women and the female body itself. Shadows, idioms and the texture of skin offer their aesthetic value and through them we want to metonymically capture the passing of time. We go in chronological order, characterized by the focus on polarized mentality. However, the harmony is broken, and with this we try to give a sense of female sensibility.

Our goal is to break the viewer's already-established stereotypes, giving them a chance to confirm or abolish prejudices. Because in our case the body functions as a tool, but women should not develop into one.

Keywords: video, female body, stereotypes

TOJÁSTARTÓ DESIGN

Szerző: **HUSZÁR Emese**, III. évfolyam (huszaremesee@gmail.com)

Témavezető: **Dr. RÉTFALVI-GAÁL Sarolta** egyetemi adjunktus

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar,
Környezetkultúra Szak, Szekszárd

Napjainkban a csomagolástervezés egyre nagyobb szerepet játszik a termékek népszerűsítésében és könnyebb eladhatóságában. Fontos szempont, hogy a termék vonzza a vásárlót, felkeltse a figyelmét, bizalmat ébresszen benne, minőséget sugározzon és esztétikus designtermékként a formatervezés egy kiemelkedő darabja legyen.

A klasszikus tojástartót mindenki ismeri. Formája és kivitelezése több problémát is felvet.

Mindezeket a szempontokat figyelembe véve egy olyan funkcionális újítást kell kialakítani, amely megoldást nyújt a klasszikus tojástartó problémáira és ezt ötvözi egy teljesen új tervezési vonallal. Az újabb és újabb tojáskarton design-példákat végigkövetve egyszerűbb, de funkciójában mégis praktikusabb formai kialakításra van szükség. A célja, hogy könnyebbé tegye a fogyasztók számára a vásárlást, a tojások épségének ellenőrzését és a tárolást.

A tervezett tojástartó két részből áll: egy dobozkarton-lapból hajtogatott tartóból és egy erre ráhúzható külső védő részből. A tartó elem egyetlen lapból hajtható össze, és különböző méretű, illetve darabszámú tojásoknak megfelelő doboz készíthető belőle. A külső borító rész könnyen cserélhető, így annak változtatható a grafikája, felirata, tipográfiája is. A Pécsi Tudományegyetem egy tervezési versenyt hirdetett meg a hallgatói számára Victor Vasarely születésének 110. évfordulója alkalmából. Vasarely Orion-C című munkája inspirálta a tojáskarton designt.

Kulcsszavak: csomagolás, tojáskarton, funkcionális, esztétikus, formatervezés

EGG TRAY DESIGN

Author: **Ms. Emese HUSZÁR**, third-year student (huszaremesee@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Sarolta RÉTFALVI-GAÁL**, assistant professor

Institution: University of Pécs, Faculty of Cultural Studies, Education and Regional Development,
Department of Applied Arts, Szekszárd

Today packaging design is increasingly used in the popularization and marketability of the product. It is important that the product attract the customer, raise awareness, reflect the quality and the masterpiece of an aesthetic design.

The standard egg tray is known to everyone. The form and completion of it raises many problems. By taking into consideration all of these points, a functionally new design shall be created which will solve the problems of the standard egg

tray combining it with a new design style. Following the new design, examples of egg trays made from cardboard, simpler but more functional packaging could be created. The final goal is to make buying easier for the customers while the egg carton helps to protect the eggs and makes inspection and storage more effective.

The designed cardboard egg tray contains two elements: the storage part folded from a sheet of cardboard and the attachable outside cover. The storage part could store different size and number of eggs. The outside cover is easily removable and the design style, graphics, lettering and typography could be changed.

The University of Pécs proclaimed a design competition for students on the occasion of the 110th anniversary of Victor Vasarely's birth. The design of the egg carton was inspired by Vasarely's Orion-C.

Keywords: **packaging, egg carton, functional, aesthetic, design**

HOGYAN KÉSZÜL EGY FESTMÉNY? (HOMMAGE À FRIDA KAHLO)

Szerzők: **BŰRÁNY Renáta**, II. évfolyam (reni_senta@hotmail.com);

VARGA Kitti Klaudia, II. évfolyam (vargakitty94@gmail.com);

LASSÚ Melánia, II. évfolyam (lassumelania@gmail.com)

Témavezető: **Mgr. TOROK Melinda** festőművész

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Három egyetemi hallgató és tanáruk egy monumentális méretű, 180x150 centiméteres festményt alkottak meg akril technikában a Szabadkai Városi Múzeumban. A folyamat öt napig tartott, amit kamerával rögzítettek, majd az elkészült tizenhatórás videót felgyorsították és összegezték tizenegy percbe. A kép születésének folyamatát bárki megtekinthette és csatlakozhatott is a festéshez mint alkotó. A hallgatók és mentoruk különböző vázlatokkal érkeztek a helyszínre és végül a festmény kompozícióját az összekollázsolt vázlatokból alakították ki. Így született meg, hogy Frida Kahlo arcképét felhasználva megalkotják Hommage à Frida Kahlo művet. Az alkotás/performance célja a festés folyamatának rögzítése és a közvetlen élményszerzés: láthatóvá tenni és megtapasztalni egy monumentális méretű alkotás létrejöttét az üres vászontól a kész festményig, illetve bemutatni, hogyan alakul ki egy forma, milyen változásokon megy keresztül az alkotás, amíg kész mű nem lesz belőle.

A projekt a Szabadkai Városi Múzeum és a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar együttműködésével jött létre, a festményt és a videót pedig a Múzeumok Éjszakáján lehetett megtekinteni.

Kulcsszavak: alkotás folyamata, performance, monumentális arckép, gyorsított felvétel, Frida Kahlo

CREATION OF AN ARTWORK (HOMMAGE À FRIDA KAHLO)

Authors: **Renáta BŰRÁNY**, second-year student (reni_senta@hotmail.com);

Kitti Klaudia VARGA, second-year student (vargakitty94@gmail.com);

Melánia LASSÚ, second-year student (lassumelania@gmail.com)

Supervisor: **Mgr. Melinda TOROK**, artist, lecturer

Institution: University of Novi Sad, Teacher Training Faculty in Hungarian, Subotica

Three students and their teacher created a Performance Art piece / painting within the Museum, as they painted on a large 180 by 150 cm canvas for five days, and simultaneously recorded the whole process on camera. They developed their theme

by cutting and collaging all of their sketches and placing them together to form a whole. A portrait of Frida Kahlo emerges as a result. The event was public and anyone was free to watch and join in the creation of the artwork. Finally, the 16-hour-long video footage is sped up to last 11 minutes. The goal: recording the process of creation, as well as giving the audience a direct experience of it. A creation of a monumental artwork made visible (public), all the way from the empty canvas up to the finished painting, showing the development of shapes and all of their transformations until the art piece is completed.

This project was carried out by a collaboration between the Municipal Museum of Subotica and the Teacher Training Faculty in Hungarian in Subotica, and was exhibited at the Night of Museums.

Keywords: **creative process, performance, monumental portrait, fast motion, Frida Kahlo**

IMAGE SEARCH: ART

Szerző: **RÁC Gyöngyike**, II. évfolyam (gyongyi.power@gmail.com)

Témavezető: **Mgr. FŐDI Éva** rajztanár, kollégiumi nevelőtanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Képzőművészeti Tanszék, Grafikai Szak, Újvidék

Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

Kutatásom a világhálón zajlik. Az „art” szót mint kulcsfogalmat 30 különböző keresőmotoron keresztül futtatva a tisztán vizuális találatok változatosságát és pontosságát vettem alapul. Munkám a találatokat dokumentálja, és a rajtuk való manipuláció a virtuálisból a valódi világba hozza őket át. Az alkotásokon egy kaotikus információáradat jelenik meg. Rajtuk már csak utalások maradnak a keresők letisztult oldalelrendezésére. A mainstream keresők egyhangú találatai mellett a kevésbé népszerű, illetve alternatív keresők diverzitásában gazdag találatok is szerepelnek. A domináns keresők algoritmusában alul maradt találatok, mint például a zenéhez, a szobrászathoz, a kézművességhez, az architektúrához, a performance-hoz és egyéb hasonló műfajokhoz kapcsolódó képek, valamint a sablonos ecsetek, paletták és színekavalkádok egyaránt reprezentálva vannak.

Az alkotások kollázs technikával készültek, amely a textúra értékeit felhasználva a virtuális „másolás és beillesztés” parancsot manuálissá váltja át. Alkotásaimban a fekete-fehér nyomtatott képtalálatok mellett megjelennek grafikai magaszomással készült, kollázsolt, szabad formájú foltok is, amelyek megbontják a képtalálat-sorozatokat kissé egyhangú, geometrikus formáit, és egy egységes, vizuális egésszé kötik őket össze.

Kulcsszavak: **világháló, kereső, találat, kollázs, art**

IMAGE SEARCH: ART

Author: **Gyöngyike RÁC**, second-year student (gyongyi.power@gmail.com)

Supervisor: **Mr. Éva FŐDI**, art teacher

Institution: University of Novi Sad, Academy of Arts, Department of Fine Arts, Division for Graphic, Novi Sad

My research takes place on the World Wide Web. I entered the keyword “art” through 30 different search engines and took into account only the purely visual results. The research takes the accuracy and diversity of the image search results as its base. My work documents these results and converts them from a virtual to a tangible state through manipulation. It is a chaotic information overload. Only reminders of the neat page layout remain. The mainstream search engines’ monotonous findings and the less popular, alternative engines’ diverse results are both displayed. Results that get lost in the algorithm of prominent engines or are underrepresented, such as results connected to music, sculpture, craft, architecture, performance etc., and the well-known brushes and chaos of colours, are equally depicted. The artworks were produced with the technique

M Ű V É S Z E T E K

of collage, which reverses the virtual “copy-paste” command to manual using texture. To combat the fixed geometric shapes of the black and white printed image results, I used lino printed irregular shapes. These shapes are used to brake the somewhat dull and unchanging geometric shape of the images, thus creating a visually unified piece.

Keywords: **World Wide Web, search engine, results, collage, art**

ROKON ILONKA COPYRIGHT

Szerző: **VASS Szabolcs**, mesterképzős (djembello@gmail.com)

Témavezető: –

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Képzőművészeti Szak, Képgrafikai Tanszék Újvidék

A Ri© (2015) óta létező aktív Facebook oldalra heti 2-3 alkalommal digitális kollázsokat töltök fel. Az alkotások alapjául a szlogenként működő idézetek szolgálnak. Ezek dokumentatív feljegyzések a mindennapokból, az egyszerű vajdasági ember életéből (vajdasági realitás).

Kutatási területem eleinte az idősebb generációra irányult, azzal a céllal, hogy felhívja az emberek figyelmét az 50-60 éves nyugdíjasok gyakori internetfüggőségére és giccses blogimádatára, ami egy képzőművész számára esztétikai dekadencia, a szépéret és a szép fogalma eltorzításának megtestesítője.

Később a munkafolyamatban metamorfózisok során esett át a megfigyelés. Ez eredményezte az oldal mostani állapotát, amelyben szót kap mindenki a fiatal generációtól az idősekig, és a tematika kiterjed az élet minden területére (pszichológia, gasztronómia, szeretet, aggodás, világnézet). A megnyilvánulások a hétköznapi, kontrollálatlan, ösztönszerű párbeszédet tükrözik. Ezek a mondatok sokszor visszacsengenek az emberek fülében és gyakran önmagukra ismernek, ezáltal a szövegek szembesítik a befogadót a gyakran monoton, szürke valóságukkal. Ez nem azt jelenti, hogy mentesíteni kellene a RokonIlonka jelenséget az életünkből, hiszen néhány dolog ezek közül elkerülhetetlen a mindennapokban, ezért e projekt alapvető szerepe a bemutatás, reflektálás.

A képzőművészeti eszközök ezekben a kollázsokban inkább a megfigyelést segítik (szociálpatológia). A kollázsok puritán egyszerűséggel, minőségtelen képekkel, pár perc alatt összedobott munkákból állnak, amivel követni akarom a Giccs/blog képszerkesztési stílust (pl. ferdén elhelyezett aláírás), de nem veszem át annak összes jegyét, így a tiszta felületek használatával vizuálisan elfogadhatóbbá válik az adott feljegyzés illusztrálása.

Kulcsszavak: **kollázsok, Ri© Facebook oldal, blogimádat, giccs, szlogenek, vajdasági realitás**

H-ÁLOM

Szerző: **KISS Natália**, III. évfolyam (nati@stcable.net)

Témavezető: **Mgr. LÁZÁR Tibor** festőművész

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Képzőművészeti Kar, Grafika Szak, Újvidék

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

A hálósobám az enyém. Kék, fekete, fehér. Pókháló, szúnyogháló, szita, hálózatok, gondolatok hálózata, asszociációk, szitakötők. Mind az én szobámban, az én hálómban. Velük kelek, velük fekszem, iszom, eszem, gondolkodom, élek, álmodom.

Szövöm a szitakötő szárnyából az ábrándokat, hamis vágyakat, árnyékokat, emlékeket.

Rajzoltam már, megalkottam már, szoborrá tettem, szárnyakat adtam neki, megépítettem a sajátomat magam köré, a saját hálóm, ami csak az enyém, de sose lett kész teljesen, nem is lesz soha. Mindig megsemmisül, leomlik, elszakad, és mindig újra kell építeni.

Keresem mindig és kutatom, mit szőjek bele. Mi az, ami még az enyém lesz, az én részem, hogyan építsem meg, miből?

Az alapokkal kezdtem mindig, mint bármelyik házat. Először papírra feketével és kézzel, ezüst fóliával, ez rajta a vakolat, de ez az alap nem volt az igazi, nem eresztett át semmit és nem is tartott meg semmit. Más kellett, ami szinte láthatatlanul ejti foglyul a vonalakat, a színeket és a textúrákat. Így lett az alapja átlásztó fólia. Arra jött rá a fal, a szerkezet, a fekete háló. Vastag-vékony vonalakkal. A vakolat, a tető. Minderre még kellett egy szín, ami otthonossá teszi a hálót, ami dominál a nagy feketeségben, ez lett a kék.

Kulcsszavak: **kék, fekete, fehér, hálózatok, árnyékok**

MY DREAM-WEB

Author: **Natália KISS**, third-year student (nati@stcable.net)

Theme director: **Mgr. Tibor LÁZÁR**, painter

Institution: University of Novi Sad, Fine Arts, Graphic Arts, Novi Sad

Hungarian College for Higher Education in Vojvodina, Novi Sad

My bedroom. It's mine. Blue, black and white. Cobweb, mosquito net, strainer, networks, net of thoughts, associations, dragonflies. All in my room, in my bedroom. I get up with them, go to bed, drink, eat, think, live, dream with them.

I weave wishful thoughts, fictions from the wing of the dragonfly, unreal longings, shadows, memories.

I have drawn it, made a sculpture out of it, given it wings, built it around myself. My own bedroom which is only mine but never had it been fully finished, and never would it be finished. It always perishes, crumbles down, tears up, and I always have to build it up again.

M Ű V É S Z E T E K

I'm constantly searching and looking for what to weave into it. What is it that makes it mine, part of me, what to build it from and how?

I always start building it from the foundation as with any other house. First I started on the paper with black and blue colours and silver foil which was the plastering. But this base was not the best foundation, since it didn't transmit anything and didn't hold anything. I needed something else, something which seemingly invisibly captures the lines, the colours, and the textures. This is how I ended up with transparent foil. On it came the wall, the structure, the black web. Thick and thin lines. The plaster and the roof. On top of all this I needed a colour which makes the net cosy, which dominates over the black, so I ended up with blue.

Keywords: **blue, black, white, netting, shadows**

SZÖVÖTT SZITUÁCIÓ

Szerző: **MONYOV Glória**, II. évfolyam (gloria.monyov@gmail.com)

Témavezető: **Mgr. FŐDI Éva**, rajztanár, kollégiumi nevelőtanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Képzőművészeti Tanszék, Szobrászat

Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

A háló fogalomból kiindulva, a behálózva, hálóba fogva, hálóba zárva kifejezéseken keresztül jutottam el a klausztrofóbiáig. A háló megfelelő médiumnak tűnt ahhoz, hogy ezt a nem anyagi fogalmat anyagivá konvertáljam, miközben céloom az volt, hogy a tér zártságával és a drótháló ridegségével szándékosan irracionális félelmet keltsek.

Első ötletem az volt, hogy egy teljes szobát beszövök, behálózok. Egy otthont, vagy kényelmet biztosító helyet szerettem volna negatív érzelmekkel megtölteni, visszataszítótá tenni.

Eredeti ötletemet kellő anyagismeret hiányában, és technikai okok miatt végül más irányba fejlesztettem. Mivel a háló magába zár, rabul ejt, korlátoz, úgy gondoltam, hogy egy személyre szabott szobát, teret készítek. Munkámat drótból szőttem, falak helyett vasbetont használtam. A hálóba megkísértem saját testem negatív terét, fizikai testem hiányát megformálni. Az alkotás során változott a félelemhez való hozzáállásom is. Személyre szabott teremtet, ketrecemet úgy alakítottam ki, hogy csak én férek el benne, félelmeimmel együtt. Még nem tudom eldönteni, hogy rabja vagyok-e, vagy hogy védelmet keresek benne.

Kulcsszavak: **háló, klausztrofóbia, drót, személyre szabott, félelem**

WOVEN SITUATION

Author: **Glória MONYOV**, second-year student (gloria.monyov@gmail.com)

Supervisor: **Mr. Éva FŐDI**, art teacher

Institution: University of Novi Sad, Academy of Arts, Department of Fine Arts, Division for Sculpture

Starting from the notion of 'net', getting caught and entangled in a net, I came to the idea of claustrophobia. The net seemed like the appropriate medium to convert the immaterial concept into something tangible, while my goal was to deliberately make the enclosed space and the rigidity of mesh wire cause irrational fear.

My first idea was to cover a room with mesh. I wanted to transform a home or a place that offers security into something filled with negative emotions and repulsiveness.

Due to a lack of knowledge about the materials and some other technical difficulties, I eventually started heading in a different direction. Being that the net encloses, catches, and hinders, I came up with the idea of creating a room big enough for one person. My work was created using mesh wire, and, instead of walls, I used ferroconcrete. I attempted to create my

own body's negative space and the emptiness of my physical body. During the creation process my own attitude towards fear has changed. I created my personalized cage so that only I could fit in it and that there was only room for me and my fears. I still can't decide whether I am a prisoner in it, or if I am simply seeking shelter in it.

Keywords: **net, claustrophobia, wire, personalized, fear**

ÁTHATÁS

Szerző: **SOMORAI Renáta**, III. évfolyam (s.renata120@gmail.com)

Témavezető: **Mgr LÁZÁR Tibor**, festőművész;

Phd ERNSZT András, festőművész

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Művészeti Kar, Festőművészet, Pécs

Első asszociációm a hálóra az át-hatás. Gátol, de bizonyos mértékben át is enged részeket. Nagylyukú, apróbb, szitaszerű és egészen finom, rácsszerű anyagot is hálónak azonosíthatunk be.

Festészeti hordozónak egy egészen sűrű, felületként kezelhető textilt választottam, amelynek áthatósága nem veszett el. A konferenciára beadott munkámnál a növények formarendszeréből indultam ki. Korábbi alkotásaim kapcsán is felhasználtam a növényeket, melyeknek színvilágát különböző festészeti módszerek segítségével dolgoztam fel. Arra szerettem volna ráközelíteni, milyen a formai karakterük és felépítésük. Milyenek távolról, közelebről, és rétegekre bontva mennyire izgalmasan bonyolult és egyben letisztult összetételük van? A háló át-hatását, áteresztőképességét felhasználva láthatóvá szerettem volna tenni ezen kiemelt részek viszonyulását egymáshoz, ill. egymásra épülésüket, fejlődésüket.

Kulcsszavak: áthatás, rétegek, növényi felépítés, textil, ráközelítés

PENETRATION

Author: **Renáta SOMORAI**, third-year student (s.renata120@gmail.com)

Supervisor: **Mgr Tibor LÁZÁR**, painter;

András ERNSZT DLA, painter

Institution: Faculty of Music and Visual Arts, Department of Fine Arts, Pécs

My first association for the word 'net' is 'penetration'. It blocks, but also lets some parts pass through. We can refer to different kinds of material for a net. There are some with big holes, some with smaller, sieve-like and totally fine-gridded ones.

For the carrier I chose a fine fabric, that can be used as a painting surface which did not lose its transparency.

The starting point for my work, which I applied to the conference with, was the structure of plants.

I already used these in my earlier works, by focusing on their colours with different painting methods.

I tried to focus on how the structure of the plants is built up, what they look like from a distance and from up close, dividing them into layers to show how incredibly difficult yet simple their compound is. Using the transparency and penetration of the net, I wanted to show the relationship between these specific parts, how they build onto each other and how they evolve.

Keywords: penetration, layers, plant structure, fabric, close-up

VÁLASZ PILINSZKYTÓL

Szerző: **KINCSES Endre**, II. évfolyam (endre.macu@gmail.com)

Témavezető: **GUBIK Korina**, művész

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Művészeti Kar, Grafikusművész Szak, Pécs

Egy Pilinszky vers. Hálóval. Halakkal. Élettel. Üres fejjel. Mély gondolatokkal.

„*Csillaghálóban hányódunk partravont halak, szánk a semmiségbe tátog, száraz úrt harap.*”

A háló fogalma egy tükör, ami elé társadalmunk áll. Mezítelen. Gondolatok nélkül. Harcol segítség helyett, és tör előre egy bizonytalan cél felé.

Pilinszky János *Halak a halóban* című verse ihletett meg, s ébresztett rá, hogy a hálóba ragadt halak metaforája milyen egyszerűen és sok hasonlósággal húzható rá jelen társadalmunkra. Kiemelve az emberek egy másik fontos tulajdonságát is, az egocentrizmust. Gondolok itt most nem csak arra, hogy embertársai helyett magával törődik leginkább. Nem, nem erre reflektálnék. Hanem, hogy egy csillaghálóban élünk, ami gyönyörű. Tele sok szép csomóval, és az emberek semmit észre nem véve inkább csak üres úrt harapnak.

Fotóimon, festményeimen megalkottam egy Pilinszkyhez intézett kérdést. Meg ráhúztam az emberekre egy hálót. Kíváncsi voltam, mit lépnek. Most megbotránkoznak, ficáncolnak, fuldokolnak. De az összefogás sehol. Azóta is rajtuk a háló. Én meg csak várom a választ Pilinszkytől, meg a hálóban ragadt emberektől.

Kulcsszavak: háló, halak, emberek, mezítelen, válasz, tőlük, nekem, nekünk, tőlem, nekik

AN ANSWER FROM PILINSZKY

Author: **Endre KINCSES**, second-year student (endre.macu@gmail.com)

Supervisor: **Korina GUBIK**, artist

Institution: University of Pécs, Faculty of Fine Arts, Graphic Art, Pécs

A Pilinszky poem. With a net. With fish. With life. With deep thoughts.

“*In a net of stars we wobble, like fish on land, our mouths clout to nothing, bite dried emptiness.*”

The net as a mirror which stands in front of society, in front of us. Naked. Without thoughts. It fights instead of helping, and comes forward to an insecure destination.

I was inspired by the János Pilinszky poem, *Fish in the net*, which made me feel that the fish in the net is a metaphor, as it can easily be our society. It highlights another of people’s important personal qualities, egocentrism. People care about themselves first, not about others. No, I won’t focus on this. Instead I think we all live in a net of stars, which is beautiful. It has a lot of nice knots, and people do not pay attention to these, they just bite the emptiness.

M Ű V É S Z E T E K

This is the reason I wrote an answer to Pilinszky. I netted the people, not literally. I was curious what their move will be. Now they are scandalized, flailing or drowning. But there is no convergence, they do not work together. Since then the net is still over them. I am still waiting for an answer from Pilinszky and from the people stuck in the net.

Keywords: **net, fish, people, naked, answer, from them, to me, to us, from me, to them**

DEFORMÁCIÓ-HÁLÓ

Szerző: **SZABÓ Kornélia**, III. évfolyam (kornisabo@yahoo.com)

Témavezető: **Mgr. LÁZÁR Tibor**, festőművész

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Képzőművészeti Szak, Festészet Tanszék, Újvidék

Míg sokan a hálót összefonódásnak és kapcsolatnak értelmezik, számomra ez a szó más jelentéssel bír. Olykor a háló szótól megborzongok. Egy egyszerű szó, mégis annyi meg annyi változatos képet sző elménkben, más és más értelmezéssel. De hisz, hogyan is gondolhatnánk ugyanarra, hisz mind egyediek vagyunk, és saját képzelőerőnkre hagyatkozunk. Nos, az én elmémben a háló gátlás, vagy másképp-látás. Ha hálón keresztül nézünk dolgokat, az olyan, mintha egy szűrőn keresztül tekintenénk meg valamit, nem látjuk a tárgyak minden egyes részletét, csupán homályosságot és bizonytalanságot. Olykor kiélesednek bizonyos részletek, talán céllal, talán a véletlenül. Ezzel felvehetjük a látás játékos ritmusát. Ugyanakkor a háló mint gátlás eltávolít minket a dolgok valós értelmezésétől.

Igyekeztem minél jobban erre hagyatkozni, és egy üvegtáglán keresztül készítettem fotókat, ennek segítségével érdekes torzításokat és játékos kompozíciós csúsztatásokat kaptam, s ezeket vázlatnak alkalmazva készítettem festményeket. Sok-sok nyersanyagot felhasználva, vastag rétegekkel mélyíttem munkámat. Annak érdekében, hogy munkám tükrözni tudja mindazt, amit, ha eltorzulva is, de mégis érdekesnek és egyedinek találunk. Számomra ilyen a hálón keresztül való látás.

Kulcsszavak: látás, gátlás, homályosság, torzítás, játékoság

DEFORMATION-WEB

Author: **Kornélia SZABÓ**, third-year student (kornisabo@yahoo.com)

Supervisor: **Mgr. Tibor LÁZÁR**, painter

Institution: University of Novi Sad, Fine Arts Academy, Painting department, Novi Sad

Although many perceive a web as a merger and linkage, this word for me has another meaning. Sometimes the word gives me shivers and I feel a kind of rejection. A simple word can weave so many images in our minds, with many different meanings. But how would it be possible to think about the same thing, when every person is so unique and we have the freedom to stand for our own imagination? In my mind this certain word, web, creates something like inhibition or looking from another perspective. If we are looking at things through a web, it is as if we look through a filter because we do not see every part of the object we are looking at, but only blurriness and insecurity. Sometimes parts of an object are intensified, maybe because of a reason, or just accidentally. Through this we can create the playful rhythm of the vision. In the same way as rejection does, it removes us from the real interpretation of the main things.

M Ű V É S Z E T E K

I tried to focus on this, as much as I could, so I took photographs through a glass block. Using this as a tool, I got some interesting distortions and playful compositions. I am using these slides for sketches and to make them the theme of the paintings. I use a lot of materials, and with layering I give a deeper dimension to my work. The main reason for this is that my work should reflect all that we see with rejection and maybe with a little blurring, but still maintaining a vision in an interesting and unique way. For me this is how we perceive through a web.

Keywords: **vision, rejection, blurriness, distortion, playfulness**

HÁLÓ

Szerző: **SZENTI Lilla** (szenti.lilla@gmail.com)

Témavezető: **Mgr. KAPITÁNY Attila**, docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Képzőművészeti Kar, Újvidék

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

Napjaink a hálósobánkból indulnak, és itt is fejeződnek be. Itt kelünk fel, és itt hajtjuk álomra a fejünket. Hálósobánk, és annak központi helye, az ágy nem csak napjainkat keretezi, hanem életünket is. Nagyban befolyásolja azok minőségét, lefolyását az, hogy hogyan aludtunk az éjjel, de az is igencsak meghatározó tényező, hogy kivel töltöttük el... Magunkra csukva az ajtót, a szobánk azzá a helyé válik, amit intim szféraként tisztelünk, itt kezdődik magánéletünk. Az alvás, a betegség, a szeretkezés helye. Az ebben a helyiségben történt események többsége általában a tabutémák közé sorolhatóak még a mai modern társadalomban is. A tabuk intim életünkre is kiterjednek, okai általában az erkölcsben vagy a vallásban keresendők.

Munkáim a múlt századok szexuális erkölcsi magatartási normáira és azok fellazulására is kitérnek. Alkotásaim a női lét tabuit feszegetik, mint amilyenek a (nemi) betegségek, a menstruáció, a szüzesség elvesztése, az abortusz, a szexuális szokások és vágyak. Olyan használati tárgyakat alkalmazok, amelyek kapcsolatosak ezekkel a témákkal. Tradicionális technikák kombinációi fedezhetőek fel rajtuk, mint amilyen a régmúlt idők szokásait felidéző szövés és hímzés.

Kulcsszavak: nőiesség, tabu, intimitás

TÉRINTERVENCIÓ

Szerző: **KLÁJÓ Adrián**, IV. évfolyam (klajoadrian@gmail.com)

Témavezető: **TARKÓ János**, festőművész

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Képzőművészeti Tanszék, Festő Szak, Újvidék

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

A hálót önmagában többféleképpen értelmezhetjük. Lehet teljesen pozitív, az összefogás jelképe, viszont ennek ellentéte, a szabadságvesztés tárgya is. Utóbbi nem kevés drámát hordoz magában, ha pedig dráma, akkor művészet. Fogollyá válás és szabadulásvágy, bezáró és táguló érzetek. Állapotok, amelyek között gyakran ingázunk a hétköznapokban is. Ha valamiben elakadunk, kitörni vágyunk belőle, ez pedig természetes, mint ahogyan a berácsozott növények, vagy a fogva tartott állatok keresnek kiutat maguknak. A folyamat egyenesekkel és hullámvonalakkal képeződik le a műben, amelyek ellentéte hűen tükrözi a vívódás érzetét. Szövevényes keresztmetszetek, amik izgalmas látványt nyújtanak a szemnek, valamint a játékosság érzetét kölcsönzik. Ez a fő mozgatórugója az elkészülő installációnak.

Olyan helyspecifikus mű terve ez, ami egy adott térben, illetve bárhol elkészíthető ragasztószalagok felhasználásával. Minimalisztikus intervenció egy térben, jelen esetben az épület padlóján, amin a közönség járhat-kelhet, ettől pedig részévé válik a műnek.

Kulcsszavak: **installáció, vonalak, kontraszt, érzet**

ILYENNEK LENNI...

Szerző: **SZÉKELY Beáta**, IV. évfolyam (violinsz.bea@gmail.com);

SZALAI Bence, OZSVÁR Róbert

Témavezető: Dr. VITKAY-KUCSERA Ágota, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Dráma Tanszék, Újvidék

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

262

Az élet egy furcsa játék, egy könnyed körforgás, amelynek akarva-akaratlanul is a részesei vagyunk. Talán ez a tény volt az, ami Dévényi Ádámot inspirálta és a dalai által engem is. Dévényi Ádám dalszerző-énekes. Munkásságával a budapesti Színművészeti Egyetem részsképzős féléves időtöltésünk során ismerkedhettem meg. Ebből kiválasztottam nyolcat. E kis szösszenetek, vagy inkább ezek a kis életképek szólnak rólunk, emberekről és erről a körforgásról. Élni az életet. De hogyan? Manapság mintha becsuknánk a figyelmünket és szívünket, automataként éljük a mindennapjainkat, átsurranunk az emlékeinken, félve az emlékezéstől. Homokba dugjuk a fejünket, hogy védjük magunkat a fájdalomtól, gondolkodás nélkül akarunk átsuhanni egy-egy tájon, emberen, szerelmen, szakításon. De mi lehet esetleg ennél több? Mi lehet több, mint a múlt, jelen s jövő? „Töménytelen titok lapul” a mindennapjainkban. Néha pihenjünk meg, legyünk bátrak megélni minden egyes mozzanatát az általunk hitt való világnak, nézzünk fel a számlarengeteg dzsungeléből és legyünk kíváncsiak, miért élünk. Olykor a szavak kevésnek bizonyulnak és tettekre van szükség... Ezzel a kis koncerttel nem akarok sokat és nagyot, nem kérem azt, hogy változzunk meg, ezzel a kis előadással pusztán kettő dolgot kérek: aki hallgatja, üljön kényelmesen és élvezze a zenét, másodsorban pedig csak annyit, hogy néha álljunk meg egy pillanatra és tegyük fel a kérdést önmagunknak és embertársainknak, hogy: „Milyennek kell lenni?”

Én már azt hiszem, tudom, „hogyan éppen olyannak, amilyen voltam, ilyennek lenni, nem volt érdemes”...

Kulcsszavak: kortárs verses dalok, gitár, dalest

/VERZIÓK

Szerzők: **BERTA Csongor; PÁSZTOR-KICSI Gergely; RICZ Ármin**

Témavezető: –

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Bölcsészettudományi Kar, Újvidék

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

Adott egy maroknyi dalszöveg. A szövegek perverziónokról szólnak. A perverzió nem feltétlenül szexuális, a szó tulajdonképpen elhajlást, valaminek a megbomlását, elferdülését jelenti. Ahogyan a szerelemben, úgy a közéletben is van ilyen.

A szövegek írója, Pásztor-Kicsi Gergő bölcsészhallgató, aki mellesleg zenél is. Fiatal színészbarátaival, Ricz Árminnal és Berta Csongorral, két fiatal színésszel (és nem mellesleg zenésszel) úgy döntöttek, „megzenésítik” és színpadra állítják ezeket a szövegeket. Ezek vagyunk mi.

Hogy miért dalok? Egyrészt, mert ötfelvonásos drámát, operát vagy nagyregényt még pont nem írt egyikünk sem.

Másrészt, a dal a zeneművészet és a színház számára elérhető kicsi, ha nem a legkisebb egység. Egy jó dalban az egész világ látszik sűrítve: valakinek a világa, talán éppen annak, aki énekel.

A videoklip még jobban kiszélesíti a lehetőségeket, ezért még jobban megnehezíti az alkotó dolgát. A kép hozzáadhat a zenéhez és a szöveghez, de el is vehet. Ha a szöveg, a zene és a kép mind csak ugyanazt mondják, valószínűleg unalmas lesz ez a háromság. Vagy nem, hiszen a művészetben nincsenek egzakt szabályok.

És mi lenne, ha az egész még nem is a képernyőn, hanem előttünk, a térben történné? Ha a szöveg, a zene, a kép és a jelenvalóság egyszerre érvényesülnének? Valami új műfaj lenne ez, vagy egyszerűen csak rövid zenés performance?

Kulcsszavak: **zene, videoklip, performanz, perverzió**

/VERSIONS

Authors: **Csongor BERTA, Gergő PÁSZTOR-KICSI, Ármin RICZ**

Supervisor: –

Institution: University of Novi Sad, Academy of Arts, Faculty of Philosophy, Novi Sad

Hungarian College for Higher Education in Vojvodina, Novi Sad

A handful of lyrics is given. The lyrics are about perversions. A perversion does not have to be of sexual nature, the word itself basically means decomposition or deflection of an ideal. You can find perversions both in love as in politics.

The author of the lyrics is Gergő Pásztor-Kicsi, a student at the Faculty of Philosophy, who also happens to play music. Together with two of his young actor friends (and fellow musicians), Ármin Ricz and Csongor Berta, they decided to set the lyrics to music and put them on stage. That would be us.

So, why songs? On the one hand, it is because neither of us has written a novel, a five-act tragedy or opera, as it happens.

On the other hand, the song is one of the smallest units available for music and theatre, if not *the* smallest. In a good song, you can find the whole world in a compressed state. It will be somebody's world; it might even be the world of the one who sings it.

A video-clip broadens the artistic possibilities even more, thus making the process even harder for the artist. The visual dimension can add another layer to the meaning of lyrics and music, but it can also harm the general effect. If the lyrics, the music, and the visuals all say the very same thing, this trinity will probably get dull, boring. Or it won't; we know that there are no universal laws in art.

And what would it be like if the whole thing would not appear on screen, but in front of us, in a theatrical space? If lyrics, music, visuals and the presence of the actors were all a part of the act? Would that be a new artistic form, or simply just a short version of already existing musical performances?

We don't know, but we are striving towards something like it.

Keywords: music, performance, video-clip, perversion

GAÁL FERENC ÉLETE ÉS MUNKÁSSÁGA

Szerző: **PAUL Dávid** IV. évfolyam (david1235789@gmail.com)

Témavezető: **Dr. NÉMETH Ferenc** docens

Inézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Gaál Ferenc (1860–1905) a 19. századi szabadkai magyar zenei élet kiemelkedő alakja volt, amellet korának egyik legsikeresebb zeneszerzője és zeneköltője. Pedagógusként és zeneszerzőként, de közéleti személyként is meghatározó alakja volt a régi Szabadkának. Gazdag és szerteágazó pályafutása Szkacsányból indult, és Szabadkán teljesedett ki.

E dolgozat az ő rendhagyó életét és munkásságát térképezi fel az elérhető levéltári adatok és a szakirodalom alapján. Ennek nyomán bontakozik ki teljes méretében zenei és pedagógusi munkássága, a kezdeti nehézségektől és külföldi sikereitől kezdődően, a 19. század végi botránnyain át színvonalas zenepedagógusi és zeneszerzői munkásságáig. Nem mellékes tény, hogy művei és tevékenysége nagy hatással volt a szabadkai zenei élet felvirágoztatására, annál is inkább, mert zenedéjéből jeles zenészek kerültek ki, akik tovább gazdagították a vajdasági magyar zenei életet.

Kulcsszavak: **Gaál Ferenc, szabadkai zenei élet, zeneiskola, zeneművek**

THE LIFE AND WORK OF FERENC GAÁL

Author: **Dávid PAUL**, fourth-year student (david1235789@gmail.com)

Supervisor: **Ferenc NÉMETH**, PhD

Institution: University of Novi Sad, Hungarian Language Teacher Training Faculty, Subotica

Ferenc Gaál (1860–1905) was an outstanding figure of nineteenth-century Hungarian musical life in Subotica, as well as one of the most successful composers of the era. His rich and versatile professional career started out in Skačanj and he achieved success in Subotica. The present study aims to introduce his musical and pedagogical career based on archives and background literature, starting from his initial difficulties and foreign successes to his scandals at the end of the nineteenth century, as well as his contribution to music pedagogy and composition of music. It is also important to bear in mind that his work had an influence on the music scene of Subotica; namely, several musicians emerged from his music school enriching the scene of Hungarian music in Vojvodina.

Keywords: **Ferenc Gaál, musical life in Subotica, music school, musicians**

TALÁLKOZÁS CISZ-MOLLBAN

Szerzők: **KÓRÓDI Lilla** (korodilejla995@gmail.com); **CSÓKA Szabolcs** (saby94@windowslive.com) III. évfolyam;
SZAKÁCS Tamás (szaki.tamas@yahoo.com); **SZALAI Natasa** (sz.nati960822@gmail.com) II. évfolyam

Témavezető: **Doc. Dr. GÖRÖG Noémi**, egyetemi tanár;
BEKE Ottó, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

A produkció különböző művészeti ágakból származó alkotások együttes bemutatásán és összehangolásán alapul. A zeneművészetből Frédéric Chopin cisz-mollban íródott posztumusz nocturne-jét, az irodalomból Csáth Géza *Találkoztam Anyámmal* című szövegét mozgósítja. A Csáth-szöveg cselekményét megjelenítő és a Chopin-darab hangulati jellemvonásait felidéző mozgáskombinációkat egyedi koreográfia képezi. Az említett alkotásokat hangulatbeli hasonlóság jellemzi és köti össze. A mozgás a Chopin-darab háromrészűs struktúráját követi, értelmezésünkben a Csáth-szöveg ebben a három részes szerkezetben új jelentéssel telítődik.

Produkciónkban a szöveg, a mozdulatok a zenei darab cisz-molljának sötéttségében találkoznak.

Kulcsszavak: **Frédéric Chopin, Csáth Géza, mozgáskombinációk, cisz-moll**

MEETING IN C-SHARP

Authors: **Lilla KÓRÓDI** (korodilejla995@gmail.com), **Szabolcs CSÓKA** (saby94@windowslive.com), third-year student;
Tamás SZAKÁCS (szaki.tamas@yahoo.com); **Natasa SZALAI** (sz.nati960822@gmail.com), second-year student

Supervisors: **Doc. Dr. Noémi GÖRÖG**, university professor;
Ottó BEKE, university professor

Institution: University of Novi Sad, Teacher Training Faculty in Hungarian, Subotica

The performance is based on the joint coordination of different branches of art and its presentation. It follows Géza Csáth's *I meet my Mother* and Frédéric Chopin's *Nocturne in C-Sharp Minor* and makes some mood changes in tone. Through Csáth's text and Chopin's music the work shows some emotional characteristics which is followed by an individual choreography. The mentioned works are connected by similarities and characteristics. The movements in Chopin's piece have a three-part structure, and our understanding of Csáth's text in this three-part structure changes. The performance's text, movements meet in the dark tone of C sharp.

Keywords: **Frédéric Chopin, Géza Csáth, movement combination, C-sharp**

NADIYA

Szerző: **BRESTYÁNSZKI Bernadett**, III. évfolyam (bbernadett7@yahoo.com);

BRESTYÁNSZKI Dina, I. évfolyam (MA) (brestyanszkidina@yahoo.com);

URVI Vora; KOÓR Gréta

Témavezető: **Dr. KÁLLAY Ágnes**, egyetemi tanár

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, Ének-Zene Szak, Szeged

Zenés-táncos performanszunk több művészeti ág, illetve különböző kultúrák egymásba oldásának/oltásának eredménye. A performanszban egy indiai, egy magyarországi és két szerbiai előadó vesz részt. A zene és a tánc nyelve ez esetben az az összekötő kapocs, amelynek segítségével a különböző kultúrákból érkező alkotók találkozni tudnak.

Performanszunkban indiai, magyar, balkán zenei és táncos elemek keveredése eredményez egy teljes összhangot. A kultúrák találkozása és keveredése által a színpadon egy láthatatlan, de mégis minden pillanatában kitapintható háló jön létre, amely egy meghatározhatatlan és teljességében újfajta entitássá lényegül.

Kulcsszavak: **performansz, zene, tánc, kultúrköziség, fúzió**

NADIYA

Author: **Bernadett BRESTYÁNSZKI**, third-year student (bbernadett7@yahoo.com);

Dina BRESTYÁNSZKI, I. (MA) (brestyanszkidina@yahoo.com);

Vora URVI; Gréta KOÓR

Supervisor: **Prof. dr. Ágnes KALLAY**, university professor

Institution: University of Szeged, Faculty of Music, classical cello specialization, Szeged

Our music and dance performance is a fusion/amalgamation of several art forms and different cultures. An Indian, a Hungarian and two Serbian artists participate in the performance. The link between them is the language of music and dance, which allows the artists from different cultures to meet.

The mix of Indian, Hungarian, and music and dance elements from the Balkans results in complete harmony. The meeting and mixing of cultures on the stage leads in every second to an invisible but perceptible net, and this transforms into an undeterminable and whole new kind of essence.

Keywords: **performance, music, dance, intercultural, fusion**

FÉNYHÁLÓ

Szerző: **SZOKOLA Igor**, IV. évfolyam (lasokig@gmail.com)

Témavezető: **Jovan MILINOV** egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Drámai Tanszak, Audiovizuális Departman,
Operatőrképző Szak, Újvidék

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

Kutatásom eredménye egy olyan fényképsorozat, amely éjszaka készült, mesterséges fények segítségével, kihasználván az utca, valamint a közlekedés fényeit, hogy hosszú exponálással fénycsóvákat kapjak. Ezzel a módszerrel sikerült különleges effektusokat létrehozni a képeken, amik ezáltal hálót képeztek az útkereszteződéseken.

Ezt a technikát találtam legalkalmasabbnak arra, hogy bemutassam a háló-témát a saját perspektívámból, mint egy kísérleti alkotást. Erre a célra a fényképek negatívjait használtam fel, és ennek segítségével kaptam meg a keresett végeredményt.

A fényképek Újvidéken készültek, és a város közlekedését mutatják be egy más szemszögből, az én szemszögemből. A fényképek monokromatikus technikával készültek. A hosszú exponálási idő egy olyan fényképezési eljárás, amely éjszaka alkalmazható effektíven. Ilyenkor a fényforrások a képen fényelmosódás formájában jelennek meg.

Kulcsszavak: fény, fénykép, hosszú exponálás

LIGHTWEB

Author: **Igor SOKOLA**, fourth-year student (lasokig@gmail.com)

Supervisor: **Jovan MILINOV**, associate professor

Institution: University of Novi Sad, Academy of Arts, Drama Department, Division for Audio-Visual media,
Camera Study Program, Novi Sad

Hungarian College for Higher Education in Vojvodina, Novi Sad

The end result of my research is a series of night photographs taken with lighting help from street and traffic lights, with long exposure, so we are going to have light lines. This way, I have achieved an unusual effect with photographs that represent a web. I found this technique the most suitable for showing the theme of 'web' from my perspective, as an experimental creation. For this project, I used negative photography, and with it, I achieved the lighting web I was looking for. The photographs were made in Novi Sad, and they show city traffic from another perspective. The photographs were done in a monochromatic technique. Long exposure is a photographic process that implies taking photographs at night, as then the light sources on the photographs are displayed in the form of smeared light.

Keywords: light, night, long exposure

EGY LÉGÜRES TÉR ANATÓMIÁJA

Szerző: **KOCSIS Lenke**, doktorandusz (lenkeko@gmail.com)

Témavezető: **Dr. BENCE Erika**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Nyelv- és Irodalomtudományi Doktori Iskola, Újvidék

A verseskötet ciklusai különböző gondolatminták vizuális leképzésére tesznek kísérletet. Az egyszerű eszközökkel történő DIY megvalósítás a koncepció szerves részét képezi.

Kígyónyelv: többnyelvű képvers-szó-játékok, egységes és töredezett gondolatmodellek, nyelvi és hangalaki összeférehető és -férhetlenség.

Szófolyam: fizikai, realizált formája gondolatfolyam jellegének leképzése.

Egy légyeres tér anatómiája: gondolatmagok és -csemeték természetes élőhelyének kétdimenziós metszete.

Kulcsszavak: vizuális költészet, gondolatminták, többnyelvűség, gondolatfolyam, metszet

A 15. VAJDASÁGI MAGYAR TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA
TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁGA

Elnök:

Csányi Erzsébet egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék, elnök

Tagok:

Bagi ifj. Ferenc egyetemi tanár, ÚE, Mezőgazdasági Kar, Újvidék

Barak Ottó egyetemi tanár, ÚE, Orvostudományi Kar, Újvidék

Beke Ottó, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Czékus Géza egyetemi tanár, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dévavári Zoltán docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dudás Attila docens, ÚE, Jogi Kar, Újvidék

Gábrity Molnár Irén egyetemi tanár, ÚE, Közgazdasági Kar, Szabadka

Gombos Dániel színművész, Újvidéki Színház, Újvidék

Görög Noémi docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Gherdán Katalin muzeológus, Pásztói Múzeum, Pásztó

Grabovac Beáta docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Györe Zoltán egyetemi tanár, ÚE, BTK, Történelem Tanszék, Újvidék

Halasi Szabolcs tanársegéd, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Horák Rita docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Horváth Futó Hargita egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Hózsá Éva egyetemi tanár, ÚE, MTTK, Szabadka-ÚE, BTK, Magyar Tanszék Újvidék

Ispánovics Csapó Julianna egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Ivanović Josip egyetemi tanár, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

- Kaszás-Lažetić Karolina**, ÚE, Műszaki Kar, Újvidék
Kiss Ferenc tudományos munkatárs, ÚE, Technológiai Kar, Újvidék
Korhecz Tamás egyetemi tanár, Educons Egyetem, Kamanc
Lendák Imre docens, ÚE, Műszaki Kar, Újvidék
Lengyel László docens, Budapesti Corvinus Egyetem, Kertészettudományi Kar, Budapest
Lepes Josip docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka
Lukity Tibor docens, ÚE, Műszaki Kar, Újvidék
Molnár Csikós László egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
Muhi B. Béla, docens, Educons Egyetem, Közgazdasági Kar, Újvidék
Nagy László egyetemi tanár, ÚE, Műszaki Kar, Újvidék
Námesztovszki Zsolt docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka
Németh Ferenc docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka
Novák Anikó docens, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Pásztor-Kicsi Mária docens, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
Pintér Krekity Valéria docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka
Pintér Róbert főiskolai tanár, Szabadkai Műszaki Szakfőiskola, Szabadka
Petkovics Ármin tudományos segédmunkatárs, Budapesti Műszaki Egyetem (BME) HIT, Budapest
Rajšli Ilona egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
Samu János Vilmos, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka
Simon Vilmos egyetemi docens, Budapesti Műszaki Egyetem (BME) HIT, Budapest
Toldi Éva egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
Virág Zoltán egyetemi docens, SZTE, BTK, Szeged
Vukov Raffai Éva docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka
Weiszburg Tamás docens, ELTE, Budapest
Zavargó Zoltán egyetemi tanár, ÚE, Technológiai Kar, Újvidék

A 15. VAJDASÁGI MAGYAR TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA
SZERVEZŐBIZOTTSÁGA

Dr. Csányi Erzsébet egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék, a bizottság elnöke

Dr. ifj. Bagi Ferenc egyetemi tanár, ÚE, Mezőgazdasági Kar

Dr. Novák Anikó docens, ÚE BTK, Újvidék

Dr. Grabovac Beáta docens, ÚE MTTK, Szabadka

Nagy Olivér informatikus

Oláh Csongor egyetemi hallgató

Patyerek Réka egyetemi hallgató

Ristić Anita egyetemi hallgató

T Á M O G A T Ó I N K

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKEZELŐ

Nemzeti
Tehetség Program

OKTATÁSKUTATÓ
ÉS FEJLESZTŐ
INTÉZET

BETHLEN GÁBOR
Alap

VATT

Vajdasági Tehetségsegítő Tanács, Szabadka

A rendezvény társszervezője az Újvidéki Egyetem Mezőgazdasági Kara

TARTALOM

A 15. VMTDK PROGRAMJA	5
ELŐSZÓ	29
A TDK-dolgozatok összefoglalói	
■ PLENÁRIS TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI ÜLÉSSZAK	
Szécsényi Csongor (Újvidék):	
HATÉKONYABB „HÁLÓ” A NAPENERGIA FELFOGÁSÁRA – FÉNYELNYELŐ KÉPESSÉG NÖVELÉSE KALKOGENID RÉTEGEKBEK	32
Pápista Zsolt (Újvidék):	
KI VAGY TE NEKEM? A NÉMET, MAGYAR ÉS SZERB ROKONSÁGI TERMINOLÓGIA KOGNITÍV NYELVÉSZETI MEGKÖZELÍTÉSBEK	34
Palusek Erik (Budapest):	
KAPCSOLATI HÁLÓK HATÁRO(KO)N INNEN ÉS TÚL	36
Hörigh Szilvia (Nyitra):	
MELYIK NYELVET VÁLASZTHATOM? – A HIVATALI NYELVVÁLASZTÁS VIZSGÁLATA ZSÉRÉN ÉS NAGYKÉREK	38
Bukva Kármek (Szeged):	
A TERRORIZMUS HÁLÓJÁBÁN. AVAGY KITŐL FÉLÜNK JOBBAN?	40
Wiandt Bernát (Budapest):	
ÖNSZERVEZŐDÉS A JÖVŐ INTELLIGENS VÁROSAIBÁN	42
■ ÉLŐ TERMÉSZETTUDOMÁNYOK	
Cank Kristóf Bence (Szeged):	
A SPIRAEA NEMZETSÉG NÖVÉNYKÉMIAI VIZSGÁLATA	44
Kovács Norbert (Szeged):	
BORSOSMENTAMINTÁK MENTOFURÁN- ÉS PULEGONTARTALMÁNAK VIZSGÁLATA	46

Murényi Tihamér (Újvidék): PATULINSZENNYEZŐDÉS MEGHATÁROZÁSA KÜLÖNBÖZŐ ALMALEVEKBEN	48
Lőrinczi Bálint (Szeged): HIDROXILÁLT KINURÉNSAV-SZÁRMAZÉKOK SZINTÉZISE ÉS TOVÁBBALAKÍTÁSA	50
Stefkó Dóra (Szeged): <i>RUMEX</i> FAJOK ANTIBAKTERIÁLIS SZŰRŐVIZSGÁLATA ÉS A <i>RUMEX AQUATICUS</i> HATÁSÉRT FELELŐS VEGYÜLETEINEK IZOLÁLÁSA	52
Hallgató Tünde (Újvidék): AZ ANTIBIOTIKUMOK ISMERETE ÉS HASZNÁLATA A PÁCIENSEK KÖRÉBEN TOPOLYA KÖZSÉGBEN	54
Csernus Emőke (Újvidék): KOGNITIV FUNKCIÓK NÖVELÉSE CÉLJÁBÓL VÉGZETT SZERFOGYASZTÁS AZ ÚJVIDÉKI EGYETEM HALGATÓI KÖRÉBEN	56
Mihalek Nóra (Újvidék): HIPEROXIA OKOZTA VÁLTOZÁSOK AZ ARTÉRIÁS VÉRNYOMÁST ÉS A SZÍV HEMODINAMIKAI PARAMÉTEREIT ILLETOEN	58
Terhes Emil, Pálfi Alexandra, Delia Giovanniello, Pigniczki Daniella (Szeged): PATKÁNYVÉKONYBÉL-HÁMSEJT MITOKONDRIUMOK FUNKCIONÁLIS VIZSGÁLATA	60
Hajnal Beáta (Újvidék): A CUKORGYÁRTÁSBAN HASZNÁLT ÚJ GENERÁCIÓS DEZINFICIENSEK HATÁSA AZ EXTRAHÁLT RÉPASZELETEKRE PRÉSELÉS KÖVETKEZTÉBEN	62
Czékus Borisz (Újbelgrád): ALTERNATÍV SZERVESTRÁGYA HATÁSA A KONYHAKERTI NÖVÉNYEK HOZAMÁRA	64
Tósaki Ágnes, Tósaki Ferenc, Vajda Livia, Vajda Szilvia (Gödöllő): A ZENTAI KERTEK MÚLTJA ÉS JELENE	66
Szítás Teodóra (Szabadka): NÉHÁNY DOMINÁNS-RECESSZÍV ÖRÖKLŐDÉSŰ TULAJDONSÁG VIZSGÁLATA KÉT VAJDASÁGI MINTÁBAN	68
Marinkov Jelena (Újvidék): A SZUBLETÁLIS RÉZ (CU) KONCENTRÁCIÓ HATÁSA A GLUTATION S-TRANSZFERÁZ GENETIKAI EXPRESSZIÓJÁRA HÁZI MÉHEK ESETÉBEN LABORATÓRIUMI KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT	70
Sós Nóra (Szabadka): AZ EMBERI FEJ KVALITATÍV JELLEMZŐINEK VIZSGÁLATA	72

Koncz Karolina (Szabadka):	
A MARTONOSI ISKOLA TANULÓINAK TESTTÖMEGINDEX-VIZSGÁLATA	74
Tarján Tobolka Albina (Újvidék):	
AZ ÉRINTETTEK VIZSGÁLATA AZ ERDŐGAZDÁLKODÁSBAN: A KOVILJI-PÉTERVÁRADI RÉT KÜLÖNLEGES TERMÉSZETI REZERVÁTUM PÉLDÁJÁN.....	76
Margit Adrianna (Szabadka):	
AZ ÉRZÉKSZERVEK KVALITATIV TULAJDONSÁGAINAK ELEMZÉSE VAJDASÁGBAN	78
 ■ ÉLETTELEN TERMÉSZETTUDOMÁNYOK ÉS MŰSZAKI Tudományok	
Nagy Attila Mátyás (Budapest):	
KÖZÖSSÉGI ÉRZÉKELÉSEN ALAPULÓ TÖMEGFELÜGYELETI RENDSZER	80
Mátéffy Kornél (Újvidék):	
1-OKTIL-3-ETILIMIDAZOLIUM BROMID MINT ÚJ RÉZKORROZÍÓ-INHIBÍTOR.....	82
Kiss Mária (Újvidék):	
REGULARIZÁLT DISZKRÉT TOMOGRÁFIAI REKONSTRUKCIÓS MÓDSZEREK	83
Vajda Olivér (Szabadka):	
ÉPÜLETELEMÉK FORMAI KIALAKÍTÁSA A GAZDASÁGOSSÁG SZELLEMEBEN	84
Losonczi Dániel Tibor (Szabadka):	
SZABADKA VÉDETT VÁROSMAGJÁBA ÚJONNAN TERVEZETT VEGYES HASZNÁLATÚ ÉPÜLET HOMLOKZATÁNAK ÉPÍTÉSZETI-VIZUÁLIS INDENTITÁSA	85
Kántor Anna-Erzsébet, Laczkó-Benedek Brigitta (Kolozsvár):	
EGYENESFOGÚ METSZŐKERÉK PROFILHIBÁJÁNAK HATÁSA A LEFEJTETT FOGASKERÉK PROFILJÁRA.....	87
Szabó Krisztina (Újvidék):	
FLEXÓ NYOMÓLEMEZÉK RÁCSPONTJAINAK VIZSGÁLATA DIGITÁLIS KÉPFELDOLGOZÁS SEGÍTSÉGÉVEL ...	89
Nagy Attila (Szabadka):	
ÉPÍTÉSI HULLADÉKBETON ÚJRAHASZNOSÍTÁSA ÚJ BETON ADALÉKANYAGAKÉNT	91
Bálint Ádám (Szabadka):	
A MECHATRONIKA VILÁGA LINEÁRIS MOTOROKKAL BEHÁLÓZVA	93
Martinovity Ferenc (Újvidék):	
KÖNNYŰ OLEFINEK DESZTILLÁLÁSA: PROPÁN-PROPILÉN FRAKCIONÁLÁSA POLIPROPILÉN-GYÁRTÁS CÉLJÁBÓL	95

Fejes Szilveszter, Szenci Attila (Szabadka): FEJLETT TECHNOLÓGIÁK ALKALMAZÁSA AZ ENERGIAGAZDÁLKODÁSBAN	97
Szarka Ede (Budapest): A SZÉLENERGIA-TERMELÉS ELŐREJELZÉSE	98
Bessenyei Szilárd (Budapest): RHEX-SZERŰ HEXAPOD ROBOTLÁB DINAMIKUS MODELLEZÉSE, OPTIMALIZÁLÁSA ÉS A LÁB VALIDÁLÁSÁRA SZOLGÁLÓ MÉRŐMŰSZER FEJLESZTÉSE.....	100
Maráci Dávid (Újvidék): EGY TIAKLOPRID KERESKEDELMI KÉSZÍTMÉNY ELTÁVOLÍTÁSI LEHETŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA VIZES FÁZISBÓL 20% MAGNETITTEL MÓDOSÍTOTT TÖBBFALÚ SZÉN NANOCSONYOK SEGÍTSÉGÉVEL KROMATOGRÁFIÁS MÓDSZERREL	102
■ TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK I.	
Bobány Dániel (Szabadka): ÉRZELMI ALAPÚ DÖNTÉSEK A GAZDASÁGI ÉS VÁLLALKOZÓI FOLYAMATOKBAN	104
Kedves Tamás Róbert (Nagyvárad): A MIGRÁCIÓ ÁLTALÁNOS ÉS MAI VONATKOZÁSAI MAGYAR EMBEREK PERSPEKTÍVÁJÁBAN	106
Nagy Ilona (Szeged): A KÖZOKTATÁS ÁTSTRUKTURÁLÁSÁNAK HATÁSA A JÁRÁSI MIGRÁCIÓRA ÉS A TÉRSÉGI JÖVŐKÉPRE	108
Tóth Karolina (Újvidék): TERRORIZMUS MINT BIZTONSÁGI KIHÍVÁS	110
Lendák-Kabók Karolina (Újvidék): A TÁRSADALMI EGYENLŐTLENSÉGEK HÁLÓJÁBAN	112
Dukai Edit (Pécs): SZERBIA VAGY MAGYARORSZÁG? ÖSZTÖNDÍJ? KÜLFÖLDI TANULMÁNYÚT? VAJON EZEK FONTOSAK A TOVÁBBTANULÁSBAN/EGYETEMVÁLASZTÁSBAN?.....	114
Balog Árpád (Szeged): A KÖZÖSSÉG ÁLTAL TÁMOGATOTT MEZŐGAZDASÁG VIZSGÁLATA A TERMELŐK VONATKOZÁSÁBAN	116
Farkas Gellért Dániel (Pécs): MOHÁCSI TURISZTIKAI ADOTTSÁGOK FEJLESZTÉSE.....	118

Ruzsa Ágnes (Újvidék): A REKLÁMOK STÍLUSA ÉS NYELVEZETE MULTIKULTURÁLIS KÖRNYEZETÜNK HÁLÓJÁBAN	120
Nagy Márta (Újvidék): MIGRÁCIÓ AZ EURÓPAI UNIÓBAN	122
Fiser Annamária (Szeged): DÖNTÉSHOZATAL A JÁTÉKELMÉLET ALKALMAZÁSÁVAL	124
Mátyus Ákos, Kóra Dániel (Szeged): MITŐL NŐNEK A JEGENYEFÁK KÍNÁBAN?	126
Virág Ádám (Debrecen): SIKER MÖGÖTT(I) KUDARC? SZÖVEVÉNYES SZOCIÁLIS SZÖVETKEZETI SZEKTOR	128
Kávai Zsuzsanna (Szeged): TÉVESEN ÉRTELMEZETT EMPÁTIA AZ ÖNMUTOGATÁS TÜKRÉBEN	130
Flach Richárd (Pécs): AMIKOR A TEST A SZAVAK HELYETT IS BESZÉL. A RHEUMATOID ARTHRITISES BETEGEK NARRATÍV- ÉS EGÉSZSÉGPSZICHOLOGIAI VIZSGÁLATA	132
Kalmár Éva (Szabadka): ÉRZELEMKIVÁLTÓ KÉPI INGEREK HASZNÁLATA ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOK KÖRÉBEN	134
Losonci Adrienn (Pécs): MIKOR TANULUNK MEG FÉLNI? – A FÉLELEM ELSAJÁTÍTÁSA ÓVODÁS KORBAN	136
Farkas Gellért Dániel (Pécs): A TOKAJI BORRÉGIÓ MARKETINGJE A KÖZÖSSÉGI MÉDIA OLDALÁN	138
Máltesics Péter (Pécs): A BAKONY-BALATON GEOPARK IDEGENFORGALMI ELEMEINEK VIZSGÁLATA, FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEINEK BEMUTATÁSA HAZAI ÉS NEMZETKÖZI ÖSSZEFÜGGÉSBEN	140
 ■ TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK II.	
Vatai Éva (Pécs): MILYEN MÉRTÉKBEN SZÁNDÉKOZNAK ALKALMAZHATÓ TUDÁSHOZ JUTTATNI BENNÜNKET TANKÖNYVEINK?.....	141
Szedlár Ágnes (Újvidék): A NYOLCADIK OSZTÁLYOS KÉMIA TANKÖNYVEK ILLUSZTRÁCIÓINAK ELEMZÉSE TÍPUS ÉS ABSZTRAKCIÓ SZERINT	143

Huszka Lilla (Szabadka):	
KÖRNYEZETVÉDELEM A KÖRNYEZETÜNK TANTÁRGY KERETEIN BELÜL – TANKÖNYVELEMZÉS.....	145
Vass Dorottea (Pécs):	
AZ OLVASÁS HÁLÓJÁBAN. AZ OLVASÁSSZERETET KIALAKULÁSÁT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A HAT-NYOLC ÉVES KOROSZTÁLY IRODALMI IGÉNYÉRE.....	147
Bojtos Brigitta (Szabadka):	
AZ OLVASÁSI TELJESÍTMÉNYZAVAR AZONOSÍTÁSA ÉS FEJLESZTÉSE EGY OLVASÁSTANÍTÁSI MÓDSZER SEGÍTSÉGÉVEL	149
Virág Ádám (Debrecen):	
ISKOLAI MOBILITÁS-VIZSGÁLAT KERESZTÉNY ROMA SZAKKOLLÉGIUMOK HALLGATÓINAK KÖRÉBEN.....	151
Kiss Orsolya (Pécs):	
A KAREMELLA-SZIGETEN IS TÚL. INTERAKTÍV TÁRSASJÁTÉK POZSÁR EDIT MESEREGÉNYE ALAPJÁN	153
Huszka Noémi (Szeged):	
A NETGENERÁCIÓ DIGITÁLIS KOMPETENCIÁI ÉS AZ OKTATÁSI FOLYAMAT KIHÍVÁSAI A PEDAGÓGUSOK ÉS A TANULÓK VÉLEMÉNYE ALAPJÁN	155
Horvát Leontina (Szabadka):	
A MULTIKULTURÁLIS NEVELÉS LÉTJOGOSULTSÁGA ÉS SZÜKSÉGESSÉGE ÓBECSÉN	157
Becsei Tímea (Szabadka):	
A KÜLÖNBÖZŐ FEJLESZTÉSI TERÜLETEKRE IRÁNYULÓ LOVAS FOGLALKOZÁSOK LEHETŐSÉGEI	159
Kovács Laura (Pécs):	
A PEDAGÓGUSOK IGÉNYEI ÉS ELVÁRÁSAI	160
Szabó Batancs Melinda (Szabadka):	
A KISISKOLÁSOK TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAI ÉS A FIZIKAI AKTIVITÁSUK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉS.....	162
Szarapka Dóra (Szabadka):	
A CSALÁDI SZOCIALIZÁCIÓ SZEREPE A VISELKEDÉSZAVAROS GYERMEK FEJLŐDÉSÉBEN	164
Bálint Adrienn (Szabadka):	
A HALLÁSSÉRÜLTEK KOMMUNIKÁCIÓS GÁTJAI ÉS A TÁRSADALOMBA VALÓ BEILLESZKEDÉSÜK FOLYAMATA	166
Nagy Lilla, Juhász Dávid (Szabadka):	
A SZOCIÁLIS MEGFELELÉSI IGÉNY HATÁSA A GYEREKEK KÖRNYEZETI ATTITÚDJÉNEK MÉRÉSE SORÁN.....	168

Igaz Tímea (Szabadka): SZORONGÓ GYERMEKEK: MAGATARTÁSI ÉS BEILLESZKEDÉSI ZAVAROK 3. ÉS 4. OSZTÁLYOS ALSÓ TAGOZATOS TANULÓK KÖRÉBEN.....	170
Kapás Mónika (Pécs): AZ ÉRTELMILEG AKADÁLYOZOTT FELNÖTTEK A MŰVÉSZETI MŰHELYEKBEN.....	171
Lábadi Dávid (Újvidék): A MŰVÉSZET SZEREPE A 20–21. SZÁZADI UTÓPISZTIKUS SZÖVEGEKBEN ÉS AZ IRODALOMTANÍTÁS TÁVLATAI.....	172
Surányi Emese (Újvidék): MAGYARTANÍTÁS A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK ASPEKTUSÁBÓL.....	174
Balázs Piri Dorottya (Szabadka): AZ EMBER ÉS A MOOC.....	175
 ■ HUMÁN I	
Sós Nóra, Sörös Mónika, Sztás Teodóra (Szabadka): HORGOSI KARÁCSONYFÁK ÁLLÍTÁSÁNAK A SZOKÁSA (EGY NÉPRAJZI KUTATÁS EREDMÉNYEINEK ALKALMAZÁSA).....	177
Medve Anikó, Dudás Viktor (Szabadka): SZÉCHENYI ISTVÁN SZERBIÁBAN.....	179
Szabó Dorottya (Pécs): FANDOMOK ONLINE JELHASZNÁLATA.....	181
Fehér Viktor (Újvidék): RÁKÓCZI BEHÁLÓZVA! II. RÁKÓCZI FERENC KULTUSZÁNAK TÖRTÉNELMI ÉS JELENKORI MEGNYILVÁNULÁSI FORMÁI EGY FACEBOOK-IDŐVONAL PÉLDÁJÁN.....	182
Čekić Teodóra (Újvidék): A MONOLÓGOK ÉS A DIALÓGUSOK SZEREPE DÉRY TIBOR KÉPZELT RIPIORT EGY AMERIKAI POP-FESZTIVÁL RÓL CÍMŰ KISREGÉNYÉBEN.....	184
Karácsonyi Krisztina (Pécs): A PRE-D NEM BIRTOKOSI POZÍCIÓ.....	186
Sági Livia (Újvidék): A SZÖREND ELSAJÁTÍTÁSA A MAGYAR NYELVBEN.....	188

Ouma Linda (Pécs): AZ UNIVERZÁLIS SORREND MEGSÉRTÉSE A MORFOLÓGIÁBAN	190
Szalma Brigitta (Újvidék): A „SZERETET HIMNUSZÁNAK” DIAKRÓN ELEMZÉSE A MAGYAR BIBLIAFORDÍTÁSOKBAN	192
Józó Andrea (Újvidék): SZÓJÁTÉKOK A REKLÁMBAN	194
■ HUMÁN II	
Patyerek Réka (Újvidék): „ÉN ORDÍTOZTAM A DOBOZBAN”. A NŐI ÉS A FÉRFI SZEKUALITÁS TOLNAI OTTÓ MŰVEIBEN	196
Rizsányi Attila (Újvidék): „QUI MULTORUM MORES VIDET ET URBES, AZ HASZNÁL”. AZ IDEGENSÉGTAPASZTALAT BETHLEN MIKLÓS PEREGRINÁCIÓJÁNAK ELBESZÉLÉSÉBEN	198
Szalma Judit (Újvidék): ÉPÜLŐ ÖNARCKÉP. A TUDATOS ÖNREPREZENTÁCIÓS SZÁNDÉK JEGYEI ESTERHÁZY PÁL ÖNÉLETÍRÁSÁBAN	200
Palásthy Krisztina (Pécs): BIZONNYAL ESMÉRJÜK-E?	202
Rétfalvi P. Zsófia (Pécs): MEGBÍZHATATLAN ÁLMOK	204
Slezák Lázár (Újvidék): APOKALIPSZISZKÉPZETEK PILINSZKY JÁNOS LÍRÁJÁBAN	205
Kocsis Lenke (Újvidék): EXOTEXTUÁLIS MARKER-HÁLÓ TÉREY JÁNOS A <i>LEGKISEBB JÉGKORSZAK</i> CÍMŰ VERSES REGÉNYÉBEN	206
Szögi Henrietta (Újvidék): „VADNAK SZÜLETTÜNK...” A LÁZADÁS MOTÍVUMA FENYVESI OTTÓ KÖLTÉSZEZETÉBEN	207
Brancheiz Anna (Budapest): ALIGHA TÖBB, MINT EGY „KAPCSOLATI HÁLÓ”. AZ AMERIKAI VALLOMÁSOS ISKOLÁRÓL	209
Kecskés Ildikó (Újvidék): INTERTEXTUÁLIS ALAKZATOK, EKUIVALENCIA, IDEGENSÉG – VÉGEL LÁSZLÓ <i>NEOPLANTA</i> CÍMŰ VÁROSREGÉNYÉNEK SZERB FORDÍTÁSA	211

Csáki Edina (Újvidék): VÁRAKOZÁSOK HÁLÓJÁBAN.....	213
Vörös Eszter (Pécs): J. D. SALINGER „THE CATCHER IN THE RYE” CÍMŰ REGÉNYE MINT BILDUNGSROMAN	214
Kovács Hédi (Újvidék): A MŰFAJOK ÁTJÁRTHATÓSÁGÁNAK ASPEKTUSAI ÉS AZ INDIVIDUUMMÁ VÁLÁS LEHETETLENSÉGÉNEK TÉNYEZŐI HÁY JÁNOS PRÓZÁJÁBAN.....	216
Kulcsár Sarolta (Újvidék): A SZERETET ÖSVÉNYÉN JÁRVA... AZ ÖRÖKBE FOGADOTT GYERMEK ÉLETÚTJA TÓTH KRISZTINA MESÉJE NYOMÁN	218
Szarvas Melinda (Jyväskylä): KÍSÉRLET A VAJDASÁGI MAGYAR IRODALOM EREDETÉNEK VIZSGÁLATÁRA A KULTURÁLIS EVOLÚCIÓ ELMÉLETÉN KERESZTÜL.....	219
Domokos Gyöngyi (Pécs): HORATIUS NARRATÍVÁI	221
 ■ HUMÁN III.	
Pálfi Ádám (Pécs): VALÓSÁG, NETÁN FIKCIÓ? - PANNONIA INFERIOR AMPHITEATRUMAI AZ ÚJABB KUTATÁSOK TÜKRÉBEN	223
Dombrovszki Áron (Budapest): A FIKTÍV KARAKTEREK ÉS A LEHETSÉGES VILÁGOK METAFIZIKÁJA	225
Antalovics Péter (Újvidék): A DISZTÓPIA TÁRGYA. ARTHUR C. CLARKE FÖLDFÉNY CÍMŰ REGÉNYÉNEK ÉS DUNCAN JONES HOLD CÍMŰ FILMJÉNEK ÖSSZEHOSONLÍTÓ ELEMZÉSE.....	226
Ignác Ágoston (Pécs): TRÓNOK HARCA – A KÉPES KRÓNKA KÉT FEJEZETÉNEK ELEMZÉSE NÉHÁNY KORTÁRS FORRÁS TÜKRÉBEN	227
Zelena dr. András (Budapest): AZ ÚJMÉDIA-WEB2.0 ÉS A KÖZÖSSÉGI GYÁSZ	229
Horváth Klaudia (Pécs): ANTI-KLOVE.HU – VARÁZSGEMMÁK APHRODITÉ ÁBRÁZOLÁSÁVAL.....	231

Csondor Soma (Pécs): FÉRFI KEZEK A NŐI INTIMSZFÉRÁBAN. ROMAN POLANSKI ISZONYAT CÍMŰ FILMJÉNEK FEMINISTA MEGKÖZELÍTÉSE AZ ÁBRÁZOLT VOYEURIZMUSON KERESZTÜL	233
Mogyorósi Renátó (Pécs): KELET-KÖZÉP-EURÓPA DINASZTIKUS KAPCSOLATRENDSZERE A VISEGRÁDI KIRÁLYTALÁLKOZÓ TÜKRÉBEN	235
Radnai Dániel Szabolcs (Pécs): KÖZPONTOK ÉS ÖSSZEKÖTŐK A BÁGY MENTÉN. A JÓ PALÓCOK HÁLÓZATA	237
Ternovác Dániel (Szeged): MŰLT-REPREZENTÁCIÓ, NARRÁCIÓ, IDENTITÁS A KORTÁRS SZERB FILMBEN	239
Várdai Levente (Pécs): A LEVENTE ÉS A CSERKÉSZET HASONLÓ ÉS ELTÉRŐ ELEMEI	240
 ■ MŰVÉSZETEK	
Juhász Péter (Pécs): A KRITIKA KRITIKÁJA – AVAGY REHAB AZ EPIKUS SZÍNHÁZI NÉZŐ FELSZABADULÁSÁRÓL	241
Maletaški Krisztina, Subašić Dunja (Újvidék): (h)ÁLO!	243
Huszár Emese (Pécs): TOJÁSTARTÓ DESIGN	244
Búrány Renáta, Varga Kitti Klaudia, Lassú Melánia (Szabadka): HOGYAN KÉSZÜL EGY FESTMÉNY? (HOMMAGE À FRIDA KAHLO)	246
Rác Gyöngyike (Újvidék): IMAGE SEARCH: ART	248
Vass Szabolcs (Újvidék): ROKON ILONKA COPYRIGHT	250
Kiss Natália (Újvidék): H-ÁLOM	251
Monyov Glória (Újvidék): SZÖVÖTT SZITUÁCIÓ	253

Somorai Renáta (Pécs): ÁTHATÁS	255
Kincses Endre (Pécs): VÁLASZ PILINSZKYTŐL	256
Szabó Kornélia (Újvidék): DEFORMÁCIÓ-HÁLÓ	258
Szenti Lilla (Újvidék): HÁLÓ	260
Klájó Adrián (Újvidék): TÉRINTERVENCIÓ	261
Székely Beáta, Szalai Bence, Ozsvár Róbert (Újvidék): ILYENNEK LENNI... (kortárs megzenésített versek)	262
Berta Csongor, Pásztor-Kicsi Gergely, Ricz Ármin (Újvidék): /VERZIÓK	263
Paul Dávid (Szabadka): GAÁL FERENC ÉLETE ÉS MUNKÁSSÁGA	265
Kóródi Lilla, Csóka Szabolcs, Szakács Tamás, Szalai Natasa (Szabadka): TALÁLKOZÁS CISZ-MOLLBAN	266
Brestyánszki Bernadett, Brestyánszki Dína, Urvi Vora, Koór Gréta (Szeged): NADIYA	267
Szokola Igor (Újvidék): FÉNYHÁLÓ	268
Kocsis Lenke (Újvidék): EGY LÉGÜRES TÉR ANATÓMIÁJA	269
A 15. VMTDK TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁGA	270
A 15. VMTDK SZERVEZŐBIZOTTSÁGA	272
TÁMOGATÓINK	273

15. Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia

15. Vojvođanska mađarska naučna konferencija studenata

15. Hungarian Scientific Conference of Vojvodinian Students

Újvidék, 2016. november 17–20.

15. VMTDK-REZÜMÉKÖTET

2 0 1 6

Szerkesztette és a kiadásért felel: **Csányi Erzsébet**

Műszaki szerkesztő: **Barna Csaba**

Lektor: **Lázár Szűcs Anikó**

Fedőlapterv: **Kapitány Attila**

Nyomda: **Sajnos**, Újvidék, 2016

Példányszám: 200

Kiadó:

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium

21000 Novi Sad/Újvidék, Vojvode Mišića 1/III. em.

tel: (00-381) 021/557-237

e-mail: vamafelkol@gmail.com

www.vmtdk.edu.rs

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

